

Diagnoza problemów społecznych w Gminie Rząśnik

Spis treści

1. Wprowadzenie	1
2. Metodologia	6
3. Badanie uczniów klas 4-6 z Gminy Rząśnia	9
3. 1. Charakterystyka respondentów	10
3. 2. Czas wolny i relacje z perspektywy uczniów klas 4-6 szkół podstawowych	14
3. 3. Opinie i wiedza uczniów na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych	23
3. 4. Problem alkoholowy z perspektywy uczniów klas 4-6 szkół podstawowych	28
3. 5. Problem niktynizmu z perspektywy uczniów klas 4-6 szkół podstawowych	31
3. 6. Problem narkotykowy z perspektywy uczniów klas 4-6 szkół podstawowych	37
3. 7. Problem przemocowy z perspektywy uczniów klas 4-6 szkół podstawowych	42
3. 8. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy uczniów klas 4-6	52
4. Badanie uczniów klas 7-8 z Gminy Rząśnia	59
4. 1. Charakterystyka respondentów	60
4. 2. Czas wolny i relacje z perspektywy uczniów klas 7-8 szkół podstawowych	64
4. 3. Opinie i wiedza uczniów na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych	73
4. 4. Problem alkoholowy z perspektywy uczniów klas 7-8 szkół podstawowych	78
4. 5. Problem niktynizmu z perspektywy uczniów klas 7-8 szkół podstawowych	87
4. 6. Problem narkotykowy z perspektywy uczniów klas 7-8	94
4. 7. Problem przemocowy z perspektywy uczniów klas 7-8	108
4. 8. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy uczniów klas 7-8	117
5. Badanie ESPAD	127
6. Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Rząśnia	139
6. 1. Charakterystyka respondentów	140
6. 2. Profilaktyka z perspektywy dorosłych mieszkańców	145
6. 3. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców	151
6. 4. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców	160
6. 5. Problem przemocowy z perspektywy dorosłych mieszkańców	168
6. 6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dorosłych mieszkańców	178
7. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowych z Gminy Rząśnia	187
7. 1. Charakterystyka respondentów	188
7. 2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych	191
8. Wnioski	210
9. Rekomendacje	214

1. Wprowadzenie

Bezpieczeństwo traktowane jest jako jedna z najważniejszych wartości w życiu człowieka. Oznacza ono stan obiektywny polegający na braku zagrożenia, odczuwany subiektywnie przez jednostki lub grupy. W najbardziej ogólnym ujęciu pojęcie bezpieczeństwa oznacza stan, w którym nie są popełniane przestępstwa, zwłaszcza przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu.

Pojęcie bezpieczeństwa w języku potocznym oznacza stan, w którym jednostka ma poczucie pewności, oparcia w drugiej osobie lub w sprawnie działającym systemie prawnym. Bezpieczeństwo społeczne może być zagrożone przez problemy społeczne, określane jako „zachowania ludzkie i zjawiska społeczne, które ze względu na swój charakter, skutki czy intensywność występowania postrzegane są i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domagające się rozwiązania” (Jerzy Kwaśniewski), czy też w definicji R. Marisa to: „ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić”.

Według K. Fryszackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru. W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym,
- wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi,
- jest zjawiskiem możliwym do przewyższenia,
- można go przewyższyć przez zbiorowe działanie.

Kwestia niepożądanych zjawisk o charakterze społecznym poruszona została w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2014 r. W dokumencie za interes narodowy w dziedzinie bezpieczeństwa uznano m.in. „zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju potencjału społecznego i gospodarczego państwa, ze szczególnym uwzględnieniem warunków życia i zdrowia ludności jako podstawy bytowania”. Tym samym wyrażono potrzebę eliminowania zjawisk godzących w egzystencję jednostki i utrudniających rozwój społeczeństwa. W strategii podkreślono, że barierą dla dalszego rozwoju jest utrzymujące się zjawisko długotrwałego bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego, a co za tym idzie rozwarstwienia społecznego i nierównego dostępu do dóbr i usług.

Liczne badania wskazują również, iż problemem społecznym nie są tylko wyżej wymienione zjawiska. Sondaże opinii publicznych realizowane przez różne ośrodki w Polsce w ostatnim kwartale wskazywały na istotność problemów takich jak: alkoholizm, narkomanię, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekunów-wychowawców oraz wykluczenie społeczne.

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Stałe analizowanie zagrożeń w znaczący sposób wpływają na jakość i standard życia ludzi, a tym samym na poziom rozwoju cywilizacyjnego danego państwa, czy regionu. Obowiązek przeprowadzenia diagnozy społecznej w jednostkach samorządu terytorialnego wynika z ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W akcie prawnym określono, że gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej. Zapis ten wzmocniono w art. 17 ustawy podkreślając, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy właśnie opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Diagnoza jest systemem racjonalnych czynności służących do rozpoznania właściwości jakiegoś stanu rzeczy, zdarzenia czy obiektu, które jest podejmowane dla rozwiązania jakiegoś problemu praktycznego. Istotą każdej diagnozy jest stosowanie istniejącej ogólnej wiedzy dla identyfikowania rozmaitych elementów rzeczywistości, jako należących bądź nie należących do znanych, na gruncie tej wiedzy, kategorii ogólnych, klas, czy typów. Ma na celu przede wszystkim zdiagnozowanie stanu Bezpośrednio lub pośrednio odnosi się do stanu i sposobu zaspokajania potrzeb społecznych. Jej specyfiką jest fakt, iż koncentruje się ona na zidentyfikowaniu i opisanie takich zjawisk, które ograniczają zaspokojenie potrzeb społecznych lub stwarzają zagrożenie takiego ograniczenia. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Głównymi celami diagnozy społecznej jest:

- Identyfikacja przyczyn wywołujących sytuacje problemowe,
- Identyfikacja wzajemnych związków pomiędzy problemami i kwestiami społecznymi,
- Identyfikacja skali problemów społecznych w danym układzie administracyjnym,
- Identyfikacja regionalnych, lokalnych uwarunkowań problemów społecznych,
- Analiza podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia,
- Analiza proponowanych rozwiązań przez politykę społeczną regionu.

Jak zauważa Jerzy Apanowicz „rzetelna diagnoza ma na celu stwierdzenie prawdziwych faktów lub zjawisk, ustalenie stanu faktycznego, rzeczywistych cech i zasad funkcjonowania”. Specyfiką diagnozy problemów społecznych jest to, że koncentruje się ona na identyfikacji i opisie zjawisk ograniczających lub stwarzających zagrożenie ograniczenia zaspokajania potrzeb społecznych dotyczących wielu osób w społeczności. Wprowadzanie w życie dobrze skonstruowanych programów prewencyjnych, wynikających z rzetelnie przeprowadzonej diagnozy społecznej przyczyni się do podniesienia poczucia bezpieczeństwa wśród członków społeczności lokalnej.

Zakres i problematyka badawcza

W ramach Diagnozy lokalnych problemów społecznych na terenie Gminy Rząśnik badaniu poddano problemy społeczne, o których skali i zasięgu trudno jest wnioskować jedynie na podstawie danych zastanych. Są to problemy uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, przemocy domowej i przemocy rówieśniczej. Specyfika tych zjawisk powoduje, że są trudne z perspektywy osoby – do uświadomienia sobie ich zaistnienia, a z perspektywy instytucji – do rozpoznania. Nierzadko bowiem łatwiej przyznać się do ubóstwa, bezrobocia czy choroby, niż do uzależnienia bądź przemocy, co spowodowane jest m.in. wstydem oraz niechęcią do ujawniania spraw rodzinnych obcym osobom.

Niniejszy dokument składa się z dwóch części. Pierwsza ma charakter teoretyczno – metodologiczny. Przedstawiono w niej założenia realizowanych badań, ich podstawę teoretyczną oraz opisano metodologię przeprowadzonych badań własnych. Druga część prezentuje wyniki badań przeprowadzonych wśród osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Gminy Rząśnik oraz analizy korelacyjne, których celem było dokładne scharakteryzowanie występujących problemów społecznych. Na zakończenie przedstawione zostały wnioski i rekomendacje, wynikające z przeprowadzonego badania.

Głównym celem realizowanej diagnozy było wskazanie skali problemu uzależnień chemicznych, zjawiska przemocy domowej, rówieśniczej i szkolnej oraz problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Rząśnik. Przed przystąpieniem do realizacji badań postawiono sobie następujące pytania badawcze:

1. Jaka jest skala zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród badanych dzieci i młodzieży z terenu Gminy Rząśnik?
2. Jakie czynniki wpływają na sięganie przez młodzież po substancje odurzające?
3. Jaka jest wiedza badanej młodzieży w zakresie zagrożeń jakie niosą za sobą substancje uzależniające?
4. Jaka jest skala uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Rząśnik?
5. Jakie czynniki wpływają na sięganie przez dorosłych mieszkańców po substancje odurzające?

Charakterystyka wybranych problemów społecznych

Badania realizowane na terenie Gminy Rząśnik obejmowały problematykę uzależnień chemicznych, behawioralnych oraz problemu przemocy. Uzależnienie, rozumiane w szerokim pojęciu, obejmuje zarówno zależności od różnych substancji psychoaktywnych, jak też uzależnienia behawioralne (od gier, natrętnych zakupów, pracy, Internetu itd.). Uzależnienie można określić jako nawracające zaburzenie obejmujące procesy psychiczne, ale również często wegetatywne i somatyczne.

Zasadniczą cechą uzależnień od substancji psychoaktywnych jest utrata kontroli nad procesami zachowania popędowego, a więc nad dążeniem do kontaktu z substancją, kompulsywne jej poszukiwanie i pobieranie. Substancje psychoaktywne, w mowie potocznej środki odurzające, używki, narkotyki miękkie, narkotyki twarde czy inne substancje psychoaktywne, definiowane jako związki chemiczne pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, wpływające na centralny układ nerwowy. Przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastroju, przeżycia ekstremalnych doznań.

W świetle Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD - 10) obowiązującej w Polsce od 1992 roku, substancjami psychoaktywnymi powodującymi zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania są: alkohol, opioidy, kanabinoły, substancje uspokajające i nasenne, kokaina, inne substancje stymulujące, w tym kofeina, halucynogeny, tytoń, lotne rozpuszczalniki organiczne oraz inne narkotyki i substancje psychoaktywne.

W Polsce obowiązuje podział substancji psychoaktywnych na trzy główne grupy:

- alkohol, opiaty, leki uspokajające i nasenne (działające głównie rozluźniająco, uspokajająco, nasennie),
- kanabinoły i inne substancje halucynogenne, lotne rozpuszczalniki (działające głównie euforycznie),
- kokaina i inne substancje stymulujące, nikotyna (działające pobudzająco, podwyższające nastrój).

W zależności od rodzaju substancji psychoaktywnej można wyróżnić różne rodzaje uzależnień, takie jak alkoholizm, narkomania, nikotynizm.

- **Alkoholizm** – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą” . Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania

kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu.

- **Narkomania** – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich” .

- **Nikotynizm** – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Nikotynizm jest uzależnieniem fizycznym i psychicznym. Został szczegółowo opisany w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD 10. Granice pomiędzy nimi mogą być jednak nieostre. Niezależnie jednak od rodzaju uzależnienia może ono przynieść negatywne konsekwencje w wielu wymiarach, utrudnia bowiem prawidłowe funkcjonowanie psychiczne, fizyczne i społeczne. Niejednokrotnie prowadzi nie tylko do utraty zdrowia, ale także do wykluczenia społecznego, przestępczości oraz problemów i dysfunkcji w rodzinie.

Drugą grupą uzależnień analizowanych w niniejszej diagnozie były uzależnienia behawioralne zwane także nałogami behawioralnymi. To pewne zachowania (np. korzystanie z Internetu, pracowanie, uprawianie ćwiczeń) nad którymi tracimy kontrolę. W konsekwencji, zamiast przynosić nam przyjemność, stają się problemami.

Diagnostyka uzależnień behawioralnych obejmuje sześć kryteriów:

- zaabsorbowanie poznawcze i behawioralne danym zachowaniem;
- modyfikacja nastroju (angażowanie się w dane zachowanie na skutek nieradzenia sobie z negatywnymi emocjami, stresem lub z powodu dobrego nastroju);
- wzrastająca tolerancja na działanie danego zachowania;
- obecność symptomów odstawiennych (głównie psychologicznych);
- konflikt na każdym wymiarze funkcjonowania (rodzina, praca, hobby);
- nawrót.

Najważniejszą różnicą pomiędzy wykonywaniem jakiejś czynności z pasją, a uzależnieniem jest utrata kontroli (odczuwanie przymusu) i powód, dla którego wykonujemy daną czynność. Utrata kontroli wiąże się z tym, że nie jesteśmy w stanie przestać, nawet jeśli próbujemy. W niniejszej diagnozie omówiono problem uzależnień od komputera i Internetu oraz gier hazardowych. Posługiwano się następującymi definicjami:

- **Uzależnienie internetowe** - to nowy rodzaj nałogu polegający na ustawicznym spędzaniu czasu przed komputerem, a zwłaszcza w sieci internetowej, charakteryzujący się wewnętrznym przymusem “bycia w sieci” osoby uzależnionej. Objawy uzależnienia internetowego to: traktowanie komputera jako środka na łagodzenie stresu, odczuwanie irytacji w sytuacjach innych niż kontakt z komputerem, podawanie nieprawdziwych danych na pytanie o czas spędzany przy komputerze.

- **Uzależnienie od hazardu** - Uzależnienie od hazardu należy do uzależnień behawioralnych i jest definiowane, jako powtarzające się działanie, które nie może być kontrolowane i jest ze szkodą dla osoby uzależnionej, jej wartości, zobowiązań społecznych, zawodowych, ekonomicznych i rodzinnych, oraz związanych z naruszaniem norm społecznych i prawa. Jest określane, jako patologiczny hazard, nałogowe granie, hazard przymusowy. Bywa nazywane ukrytym nałogiem, bowiem w przeciwieństwie do innych uzależnień nie wywołuje widocznych dla otoczenia symptomów i można go dość łatwo ukryć. O diagnozie tego zaburzenia nie decyduje rodzaj uprawianej gry, lecz sposób grania, który z czasem staje się sensem życia dla osoby uzależnionej i główną motywacją życiową. Aktywność związana z graniem jest dominującą aktywnością, która często prowadzi do utraty pracy, rodziny, dóbr materialnych i marginalizacji społecznej. Bez względu na ponoszone koszty nałogowy hazardzista wraca do gry i popędu tego nie sposób powstrzymać.

Kolejnym problemem społecznym charakteryzowanym w niniejszej diagnozie jest problem przemocy. Przemoc to jeden z problemów społecznych, których coraz bardziej staje się widoczny w polskiej rzeczywistości społecznej. Nie jest to nowy problem, jednak jego eskalacja zatacza coraz szersze kręgi w świecie współczesnym, przyjmując nowe formy i powodując coraz szersze, tragiczne skutki.

Przemoc – to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw drugiej osobie. Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Przemoc jest działaniem intencjonalnym i zamierzonym, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie osoby doznającej przemocy. Zawsze powoduje ona jakieś szkody. Przemoc to nie to samo co agresja. To co je odróżnia, to przewaga sił jednej ze stron. W przypadku agresji zachowana jest równowaga sił pomiędzy stronami. Przemoc to nie tylko bicie, czy też siniaki na ciele. Może ona przyjmować różne formy:

- Przemoc fizyczna – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub też groźba uszkodzenia ciała. Może ona przybierać postać m.in. popychania, szarpania, bicia. Jest to niezwykle niebezpieczna forma przemocy, gdyż najczęściej zostawia ona ślady w postaci obrażeń, które mogą doprowadzić nawet do śmierci.

- Przemoc psychiczna – naruszanie godności osobistej. To m.in. powtarzające się poniżanie, ośmieszanie, manipulowanie, brak wsparcia, uwagi, wymagania i oczekiwania, którym nie można sprostać, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi. Jedną z form przemocy psychicznej jest nadopiekuńczość, przejawiająca się w dążeniu do ograniczenia samodzielności poszczególnych członków rodziny w różnych obszarach życia społecznego.
- Zaniedbanie – przyjmuje postać ciągłego niezaspokojenia podstawowych potrzeb biologicznych oraz psychicznych członków rodziny przez sprawujących nad nimi opiekę bliskich. Ten rodzaj przemocy może mieć formę niedożywiania dzieci, niewłaściwej opieki nad osobami starszymi, a także lekceważenia emocjonalnego, psychicznego oraz nie okazywaniem uczuć.
- Przemoc ekonomiczna – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwiania bądź ograniczania podjęcia pracy zarobkowej, ale to również niszczenie przedmiotów.
- Przemoc seksualna – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli osoby doznającej przemocy. To m.in. zmuszanie do oglądania filmów pornograficznych, dotykanie wbrew woli w miejscach intymnych, zmuszanie do prostytucji, zachowań seksualnych z udziałem osób trzecich.

Analizując czynniki powodujące zachowania przemocowe, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim trzy główne kategorie:

- Czynniki biologiczne – to między innymi: wysoki poziom testosteronu, zaburzenia hormonalne, zaburzenia w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzenia chromosomowe,
- Czynniki psychologiczne – negatywne doświadczenia z okresu dzieciństwa, cechy osobowości agresywno – impulsywnej, stres, nieudane relacje partnerskie i rodzinne, uzależnienia, niedojrzałość, patologia postaw rodzicielskich,
- Czynniki kulturowe – np. kultura patriarchalna, nowe media (telewizja, gry, Internet).

W kontekście badań realizowanych wśród najmłodszych mieszkańców Gminy Rząśnia zwrócono uwagę także na zjawisko przemocy rówieśniczej, które definiowano w następujący sposób:

- **Zjawisko przemocy rówieśniczej i szkolnej** - „wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.” Coraz powszechniejszym rodzajem agresji rówieśniczej jest dręczenie jednych uczniów przez drugich. Przemoc rówieśnicza może przybierać formę przemocy bezpośredniej oraz pośredniej. Osobą stosującą przemoc rówieśniczą może być pojedyncza osoba lub grupa. Przeciwstawiając definicję przemocy, definicji agresji, którą określa się jako akt reaktywny, przemoc określaną jest jako intencjonalne użycie przewagi siły, które narusza ustalony porządek. Agresja stanowi reakcję na różnobódźce, która wyraża gniew, złość co prowadzić może do przemocy. Wyraża się ona w bardziej świadomym wywieraniu presji na słabszej ofierze.

1. Pospiszyl I., Patologie społeczne, PWN, Warszawa 2012

2. Metodologia

Uzasadnienie i wybór techniki badawczej

Badanie zostało zaprojektowane i zrealizowane, aby poznać skalę występujących problemów społecznych na terenie Gminy Rząśnik oraz scharakteryzować postawy społeczne względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, zjawiska przemocy oraz problemu uzależnień behawioralnych.

Osiągnięciu celu badania służyła analiza następujących obszarów:

- Skala zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiska przemocy na terenie Gminy Rząśnik.
- Ogólna wiedza i opinie mieszkańców na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiska przemocy.
- Doświadczenia osobiste mieszkańców związane ze zjawiskiem uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiskaprzemocy.

Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień i przemocy w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego, przeprowadzonego na próbie badawczej składającej się z: dorosłych mieszkańców Gminy Rząśnik oraz dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół zlokalizowanych na terenie gminy.

W badaniach zastosowano triangulację technik badawczych. Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na pozyskaniu informacji z różnych środowisk.

Badania wśród mieszkańców zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody CAWI (badanie za pomocą ankiety internetowej). Wykorzystana technika badawcza opierała się na bezpośrednim komunikowaniu się ankietera z respondentami przy wykorzystaniu ustrukturyzowanego narzędzia badawczego, jakim był kwestionariusz ankiety. Link odnoszący się do ankiety internetowej został umieszczony na głównej stronie Urzędu Gminnego w Rząśniku. W przypadku uczniów zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (CAWI). Przed przystąpieniem do ankietowania dzieci i młodzieży szkolnej za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, udzielano informacji o całości witej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych.

Charakterystyka próby badawczej

Na potrzeby niniejszej diagnozy zdecydowano się na zastosowanie nieprobabilistycznego doboru próby losowej, ze względu na fakt, iż był on najbardziej odpowiedni do ustalonych celów badawczych. Badania zostały przeprowadzane w 2023 roku.

Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego.

W badaniu łącznie wzięło udział 385 osób, w tym:

- 100 dorosłych mieszkańców,
- 185 uczniów szkoły podstawowej, klas 4-6,
- 96 uczniów klas 7-8,
- 4 przedstawiciele instytucji pomocowych.

Kwestionariusz ankiety opracowanej na potrzeby niniejszej diagnozy można podzielić na 3 części.

Część adresowo-tytułową - umieszcza się ją na pierwszej stronie ankiety, gdzie wyszczególnione są takie kwestie jak: nazwa ośrodka badawczego, tytuł kwestionariusza oraz szczegółowe instrukcje dla respondenta,

Część merytoryczną - zawarte są w niej pytania dotyczące badanych zagadnień,

Część metryczkową - zawarte są w niej dane dotyczące respondenta. Są to np. płeć, wykształcenie, stan cywilny, przedział wiekowy lub miejsce zamieszkania. Informacje te pozwalają na korelacje z innymi pytaniami zawartymi w ankiecie.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta. Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy oraz liczbowy.

Przebieg badań

Badanie diagnozujące problemy społeczne występujące na terenie Gminy Rząśnia zostało przeprowadzone w czterech etapach. Etap pierwszy był etapem przygotowawczym. Polegał on na planowaniu badania, określeniu obszarów badawczych oraz możliwości realizacji badań. Etap drugi był etapem konceptualizacji i operacjonalizacji. Na jego etapie realizowano zadania związane z określeniem problemu, pytań oraz celów badawczych, wyborem metod i technik badawczych, opracowaniem harmonogramu oraz określeniem i doбором próby badawczej. Podczas trzeciego etapu badania realizowano proces zbierania danych oraz ich analizy i interpretacji. Ostatni etap procesu badawczego zakłada opracowanie wniosków, rekomendacji oraz przygotowanie raportu z realizacji badań

3. Badanie uczniów klas 4-6 z Gminy Rząśnik

3. 1. Charakterystyka respondentów

Twoja płeć:

kobieta: **52,97%** (98)

mężczyzna: **47,03%** (87)

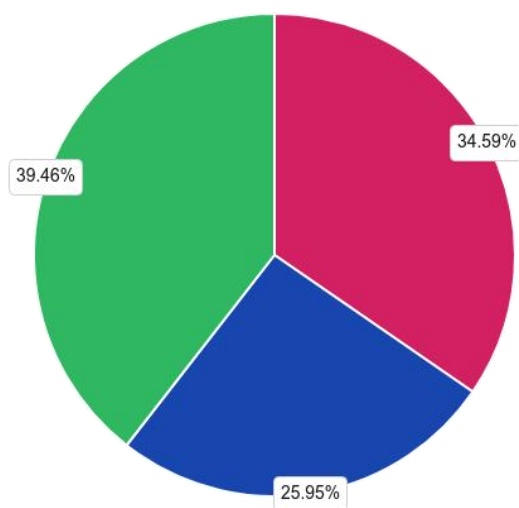
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 52,97% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „mężczyzna” została wskazana przez 47,03% badanych uczniów.

Twoja klasa:

IV: **34,59%** (64)

V: **25,95%** (48)

VI: **39,46%** (73)

Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „VI” - 39,46% uczniów, „IV” - 34,59% uczestników badania oraz „V” - 25,95% uczniów.

Twój wiek:

9-10 lat: **30,27%** (56)

11-12 lat: **62,7%** (116)

13-14 lat: **7,03%** (13)

W ankiecie brali udział uczniowie w wieku: „11-12 lat” - 62,7% uczniów, „9-10 lat” - 30,27% uczniów oraz „13-14 lat” - 7,03% uczniów.

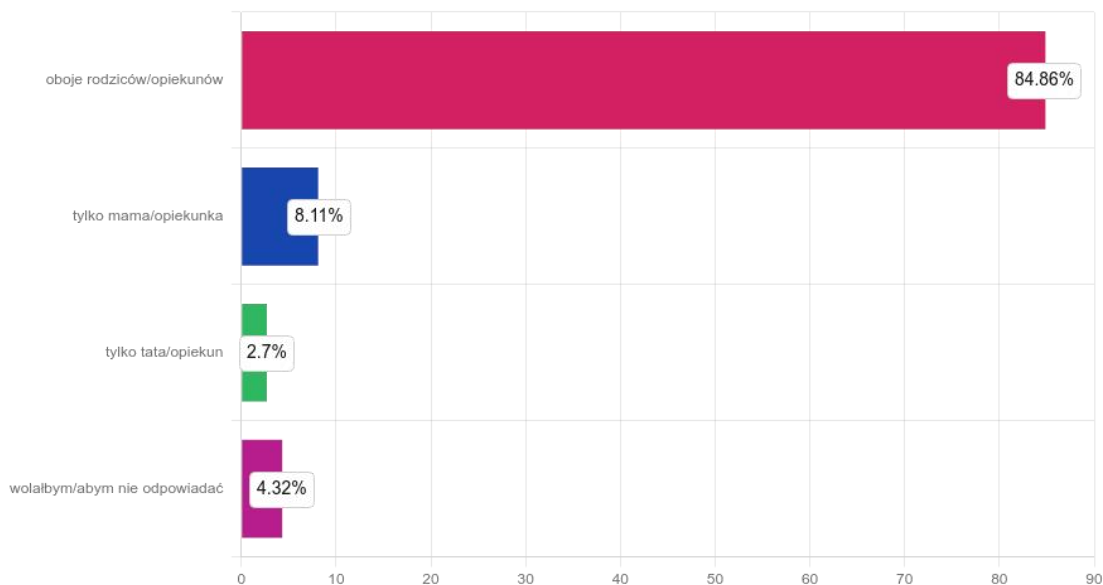
Kto cię wychowuje?

oboje rodziców/opiekunów: **84,86%** (157)

tylko mama/opiekunka: **8,11%** (15)

tylko tata/opiekun: **2,7%** (5)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **4,32%** (8)

Odpowiedź „oboje rodziców/opiekunów” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 84,86%. Druga w kolejności odpowiedź „tylko mama/opiekunka” została wybrana przez 8,11% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 4,32% osób oraz „tylko tata/opiekun” - 2,7% badanych.

Jak oceniasz sytuację materialną (ilość pieniędzy) w swoim domu?

bardzo dobrze: **46,49%** (86)

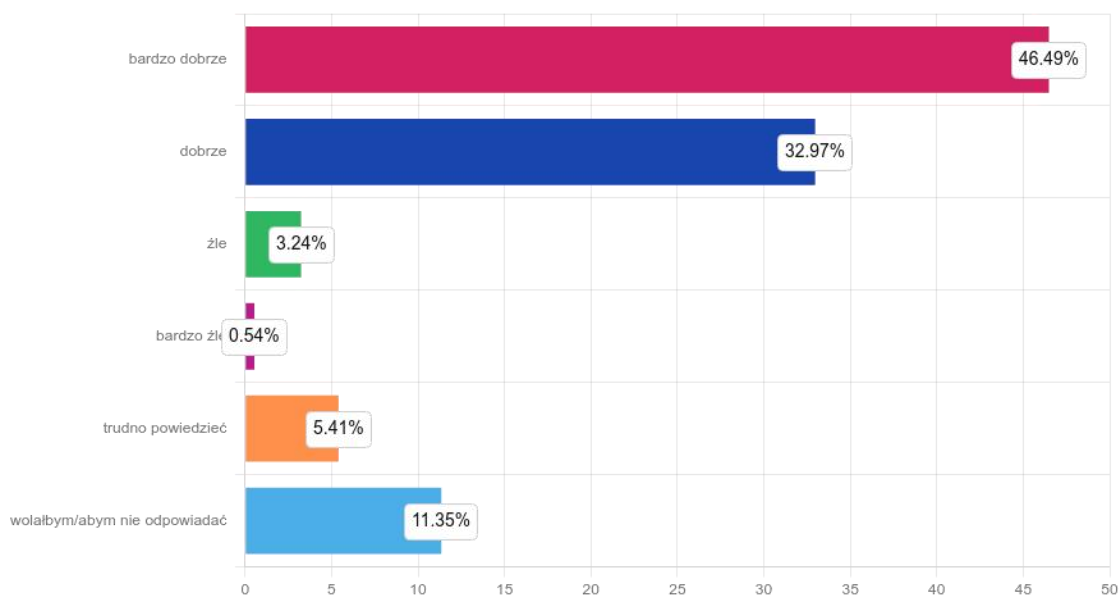
dobrze: **32,97%** (61)

źle: **3,24%** (6)

bardzo źle: **0,54%** (1)

trudno powiedzieć: **5,41%** (10)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **11,35%** (21)

Opisując sytuację materialną swojej rodziny, uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - taką odpowiedź wskazało 46,49% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - 32,97% osób, „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 11,35% uczniów, „trudno powiedzieć” - 5,41% respondentów, „źle” - 3,24% osób. Najmniej uczniów (0,54%) wybrało odpowiedź „bardzo źle”.

3. 2. Czas wolny i relacje z perspektywy uczniów klas 4-6 szkół podstawowych

Jak oceniasz swoją szkołę?

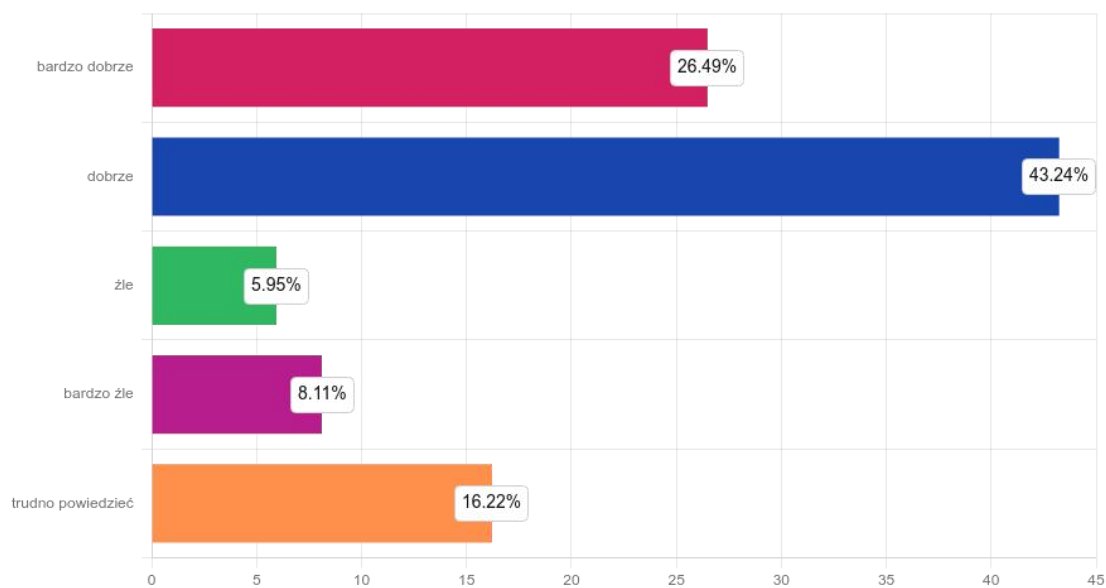
bardzo dobrze: **26,49%** (49)

dobrze: **43,24%** (80)

źle: **5,95%** (11)

bardzo źle: **8,11%** (15)

trudno powiedzieć: **16,22%** (30)

Ankietowanych poproszono o ocenę ich szkoły. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi „dobrze” - wskazało ją 43,24% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 26,49% osób, „trudno powiedzieć” - 16,22% uczniów, „bardzo źle” 8,11% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „źle” wskazało ją 5,95% uczniów.

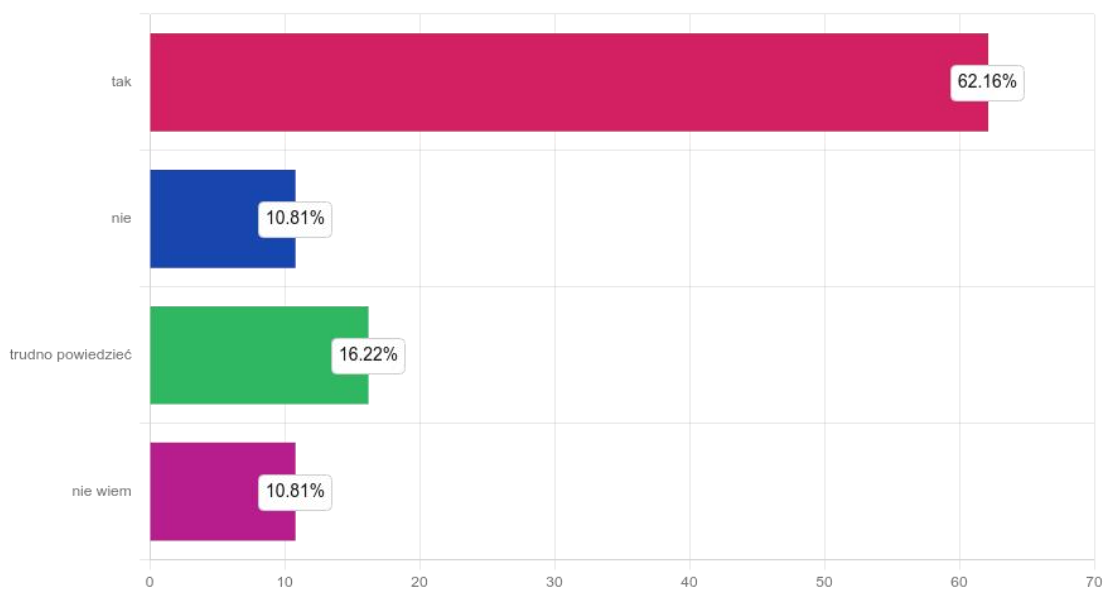
Czy nauka pozytywnie wpłynie na Twoją przyszłość?

tak: **62,16%** (115)

nie: **10,81%** (20)

trudno powiedzieć: **16,22%** (30)

nie wiem: **10,81%** (20)

Następnie uczniów zapytano, czy ich zdaniem nauka wpłynie pozytywnie na ich przyszłość. Największa grupa respondentów wskazała odpowiedź „tak” - 62,16%. Natomiast 16,22% uczniów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, a odpowiedź „nie” wskazało - 10,81% uczniów.

Jak oceniasz samego/a siebie?

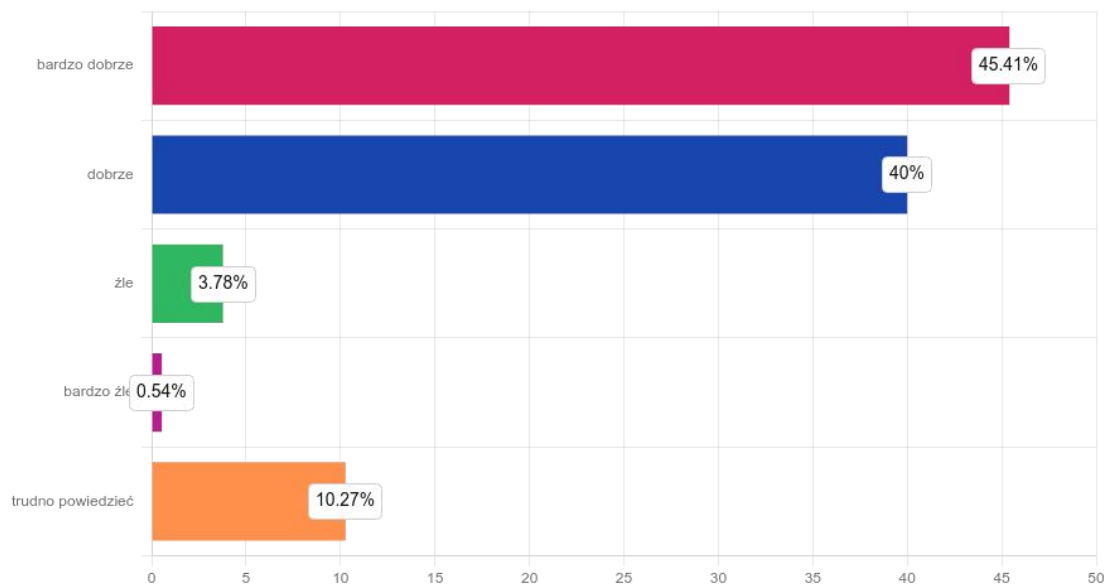
bardzo dobrze: **45,41%** (84)

dobrze: **40%** (74)

źle: **3,78%** (7)

bardzo źle: **0,54%** (1)

trudno powiedzieć: **10,27%** (19)

Następnie uczniów zapytano jak oceniają samych siebie. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 45,41%, „dobrze” - 40%, „trudno powiedzieć” - 10,27%, „źle” - 3,78% oraz „bardzo źle” - 0,54%.

W razie problemów w Twoim życiu, na czyją pomoc mógłbyś liczyć najbardziej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.): **88,65%** (164)

tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.): **69,19%** (128)

dziadkowie: **37,84%** (70)

rodzeństwo: **42,7%** (79)

inni członkowie rodziny: **28,65%** (53)

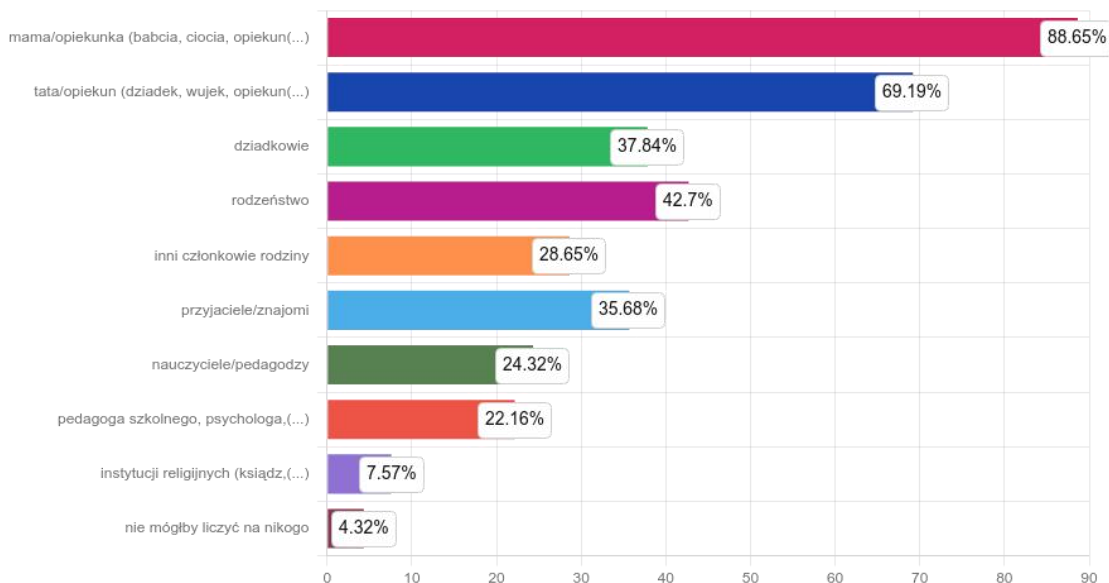
przyjaciele/znajomi: **35,68%** (66)

nauczyciele/pedagodzy: **24,32%** (45)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **22,16%** (41)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **7,57%** (14)

nie mógłby liczyć na nikogo: **4,32%** (8)

W razie problemów w swoim życiu, uczniowie zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.)” - 88,65% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.)” - 69,19% osób, „rodzeństwo” - 42,7% badanych, „dziadkowie” - 37,84% badanych uczniów, „przyjaciele/znajomi” - 35,68% ankietowanych, „inni członkowie rodziny” - 28,65% badanych, „nauczyciele/pedagodzy” - 24,32% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 22,16% uczniów, „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 7,57% respondentów oraz „nie mógłby liczyć na nikogo” - 4,32% badanych uczniów.

Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

bardzo dobrze: **64,86%** (120)

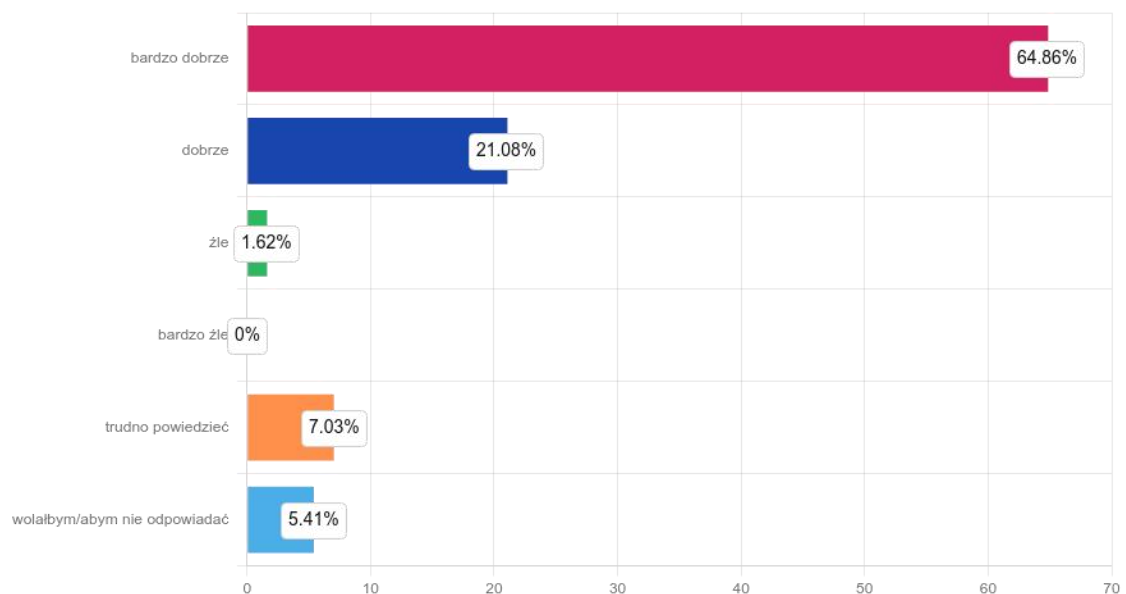
dobrze: **21,08%** (39)

źle: **1,62%** (3)

bardzo źle: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **7,03%** (13)

wolałbym/abym nie odpowiadać : **5,41%** (10)

Badanych uczniów poproszono o ocenę bliskości swojej rodziny. Odpowiedź „bardzo dobrze” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 64,86% osób. Druga w kolejności odpowiedź „dobrze” została wybrana 21,08% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „trudno powiedzieć”

- 7,03% osób, „wolałbym/abym nie odpowiadać ” - 5,41% uczniów, „źle” - 1,62% badanych uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „bardzo źle”.

Czy bierzesz udział w pozalekcyjnych zajęciach? Jeżeli tak, to jakich?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych: **35,68%** (66)

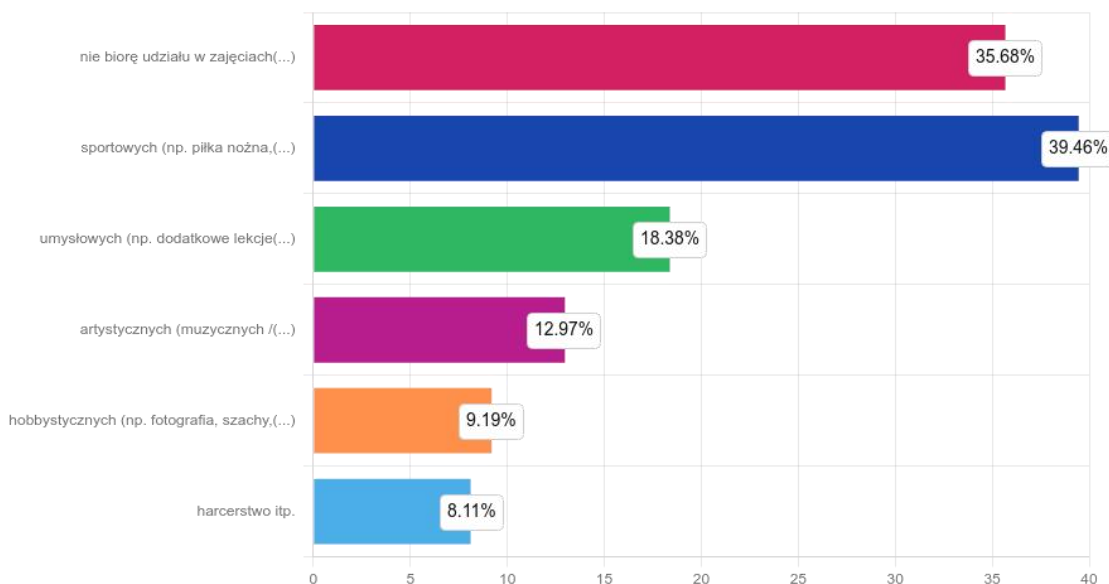
sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.): **39,46%** (73)

umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.): **18,38%** (34)

artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich): **12,97%** (24)

hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.): **9,19%** (17)

harcerstwo itp.: **8,11%** (15)

Respondentów zapytano, czy biorą udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Wskazywano następujące odpowiedzi: „sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.)” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 39,46%. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.)” - 18,38% osób „artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich)” - 12,97% badanych, „hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.)” - 9,19% badanych uczniów oraz „harcerstwo itp.” - 8,11% ankietowanych.

Czy masz hobby, któremu poświęcasz znaczną ilość czasu?

tak: **85,41%** (158)

nie: **14,59%** (27)

Większość uczniów wskazała odpowiedź „tak”, tj. 85,41% ankietowanych, a odpowiedź „nie”, zaznaczyło 14,59% respondentów.

Czy zdarza Ci się opuszczać dni w szkole bez usprawiedliwienia?

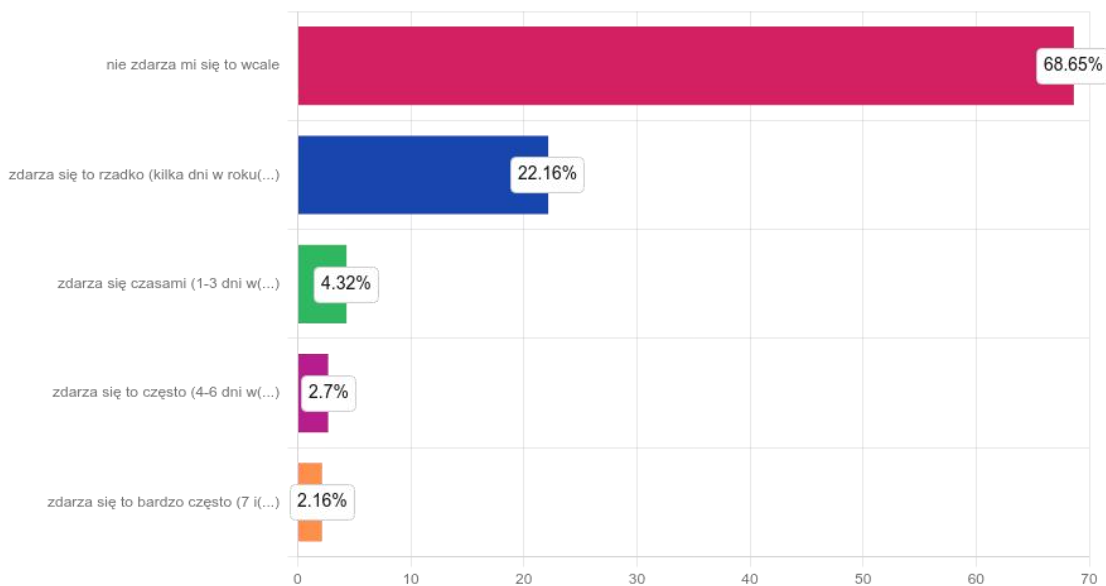
nie zdarza mi się to wcale: **68,65%** (127)

zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym): **22,16%** (41)

zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu): **4,32%** (8)

zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu): **2,7%** (5)

zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu): **2,16%** (4)

Uczniowie najczęściej przyznawali, iż „nie zdarza mi się to wcale” - takiej odpowiedzi udzieliło 68,65% uczniów. W dalszej kolejności wskazywano: „zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym)” 22,16%, „zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu)” 4,32%, „zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu)” 2,7% oraz „zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu)” 2,16%.

Czy Twoi rodzice wiedzą z kim i jak spędzasz wolny czas?

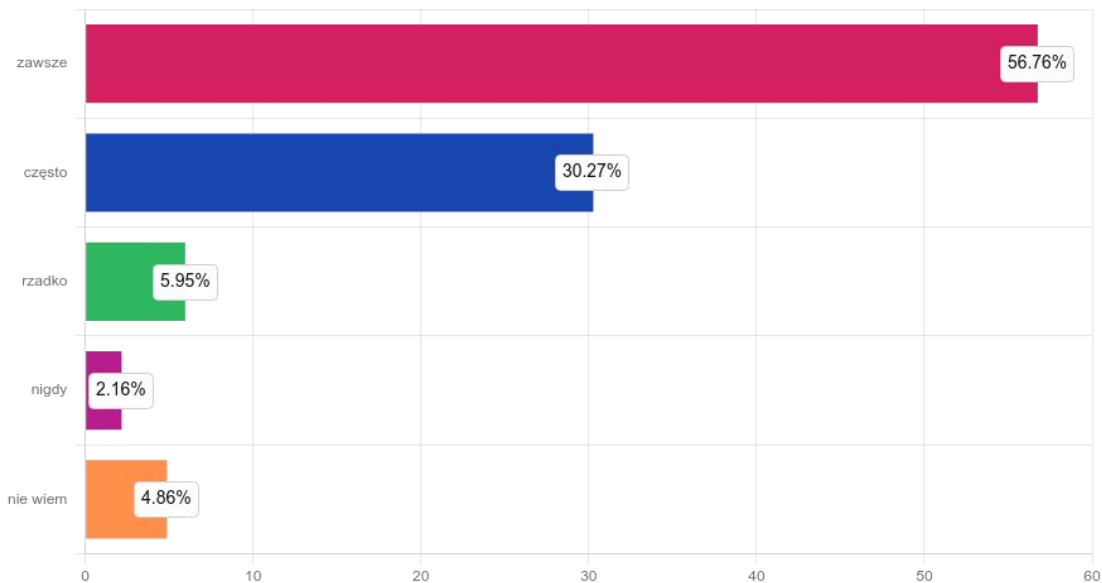
zawsze: 56,76% (105)

często: 30,27% (56)

rzadko: 5,95% (11)

nigdy: 2,16% (4)

nie wiem: 4,86% (9)

Uczniowie najczęściej zaznaczali następujące odpowiedzi „zawsze” - taką odpowiedź wskazało 56,76% ankietowanych uczniów, rzadziej wskazywano: „często” - 30,27% osób, „rzadko” 5,95% uczniów, „nie wiem” - 4,86% osób oraz „nigdy” - 2,16% respondentów.

3. 3. Opinie i wiedza uczniów na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych

Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie występują negatywne konsekwencje: **11,35%** (21)

zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego: **72,43%** (134)

nieodpowiednie towarzystwo: **52,97%** (98)

pogorszenie relacji rodzinnych: **61,08%** (113)

pogorszenie relacji koleżeńskich: **55,68%** (103)

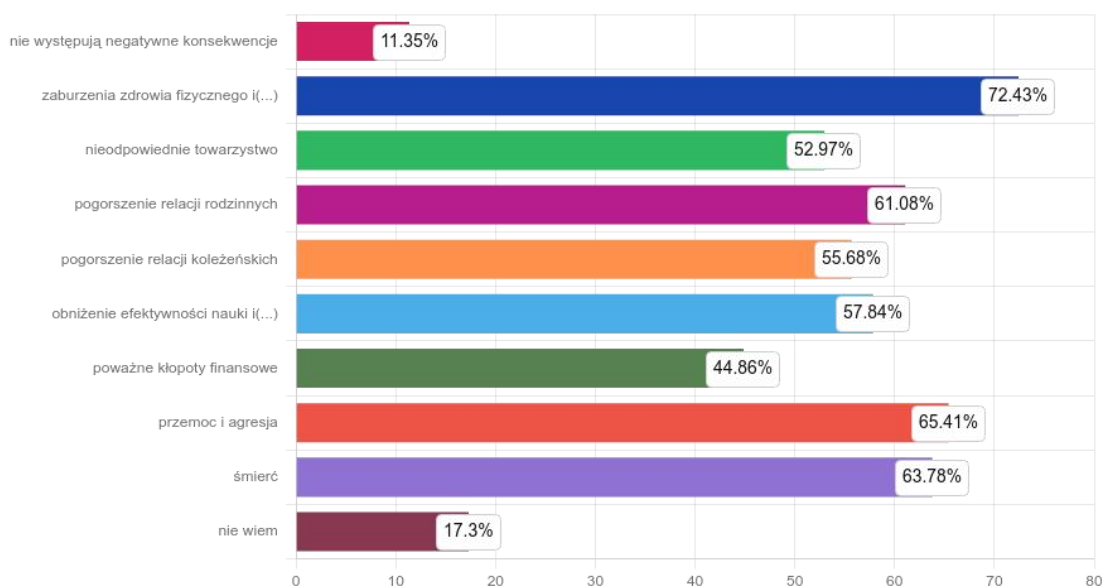
obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole: **57,84%** (107)

poważne kłopoty finansowe: **44,86%** (83)

przemoc i agresja: **65,41%** (121)

śmierć: **63,78%** (118)

nie wiem: **17,3%** (32)

Ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie konsekwencji, które ich zdaniem mogą wynikać z uzależnień od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy. Uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego” - 72,43%, „przemoc i agresja” - 65,41%, „śmierć” - 63,78%, „pogorszenie relacji rodzinnych” - 61,08%, „obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole” - 57,84%, „pogorszenie relacji koleżeńskich” - 55,68%, „nieodpowiednie towarzystwo” - 52,97%, „poważne kłopoty finansowe” - 44,86%, „nie wiem” - 17,3% oraz „nie występują negatywne konsekwencje” - 11,35%.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, inne substancje psychoaktywne?

Można wybrać kilka odpowiedzi. rodzeństwo:

11,35% (21)

rodzice: **45,95%** (85)

nauczyciele: **42,7%** (79)

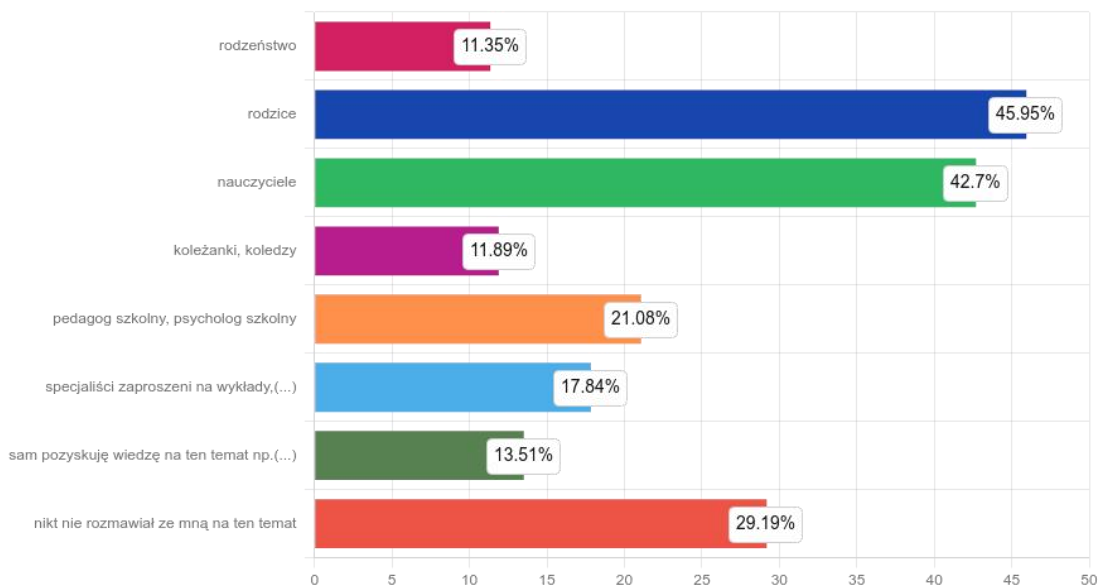
koleżanki, koledzy: **11,89%** (22)

pedagog szkolny, psycholog szkolny: **21,08%** (39)

specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty: **17,84%** (33)

sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji: **13,51%** (25)

nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat: **29,19%** (54)

Na temat substancji psychoaktywnych z uczniami rozmawiali: „rodzice” - 45,95%, „nauczyciele” - 42,7%, „nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat” - 29,19%, „pedagog szkolny, psycholog szkolny” - 21,08%, „specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty” - 17,84%, „sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji” - 13,51%, „koleżanki, koledzy” - 11,89%, „rodzeństwo” - 11,35%.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

rodziców/opiekunów: **68,65%** (127)

dziadków: **23,24%** (43)

innych członków rodziny: **22,16%** (41)

nauczycieli: **20%** (37)

znajomych/przyjaciół: **21,08%** (39)

radził(a)bym sobie sam/a: **12,97%** (24)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **3,78%** (7)

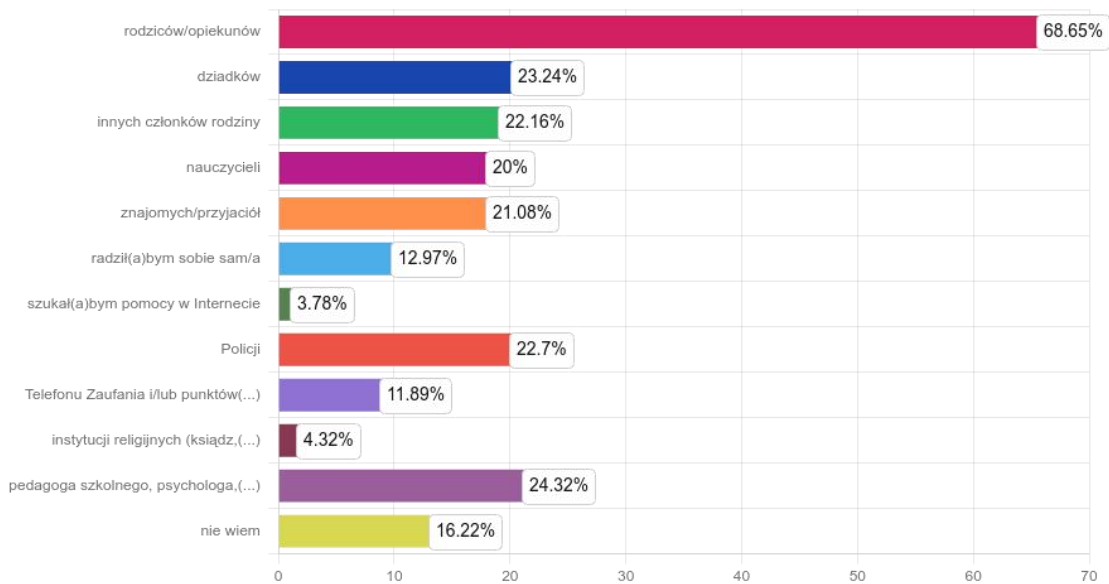
Policji: **22,7%** (42)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **11,89%** (22)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **4,32%** (8)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **24,32%** (45)

nie wiem: **16,22%** (30)

Uczniowie w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 68,65% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 24,32% osób, „dziadków” - 23,24% badanych, „Policji” - 22,7% badanych uczniów, „innych członków rodziny” - 22,16% ankietowanych, „znajomych/przyjaciół” - 21,08% badanych, „nauczycieli” - 20% badanych uczniów, „nie wiem” - 16,22% uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 12,97% respondentów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 11,89% badanych uczniów, „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 4,32% ankietowanych oraz „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 3,78% badanych.

Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą: **20%** (37)

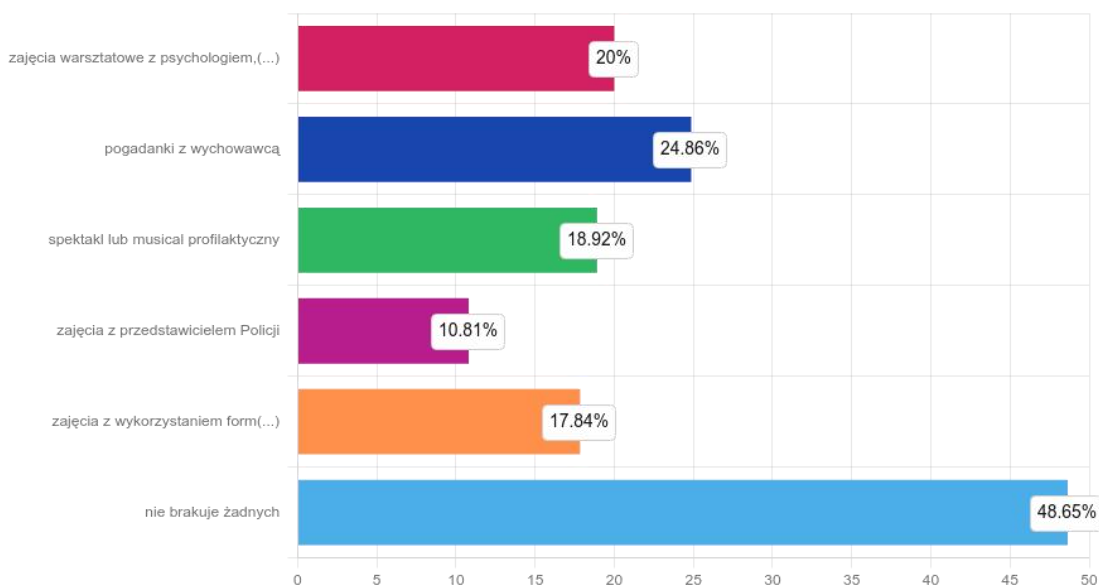
pogadanki z wychowawcą : **24,86%** (46)

spektakl lub musical profilaktyczny: **18,92%** (35)

zajęcia z przedstawicielem Policji: **10,81%** (20)

zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych: **17,84%** (33)

nie brakuje żadnych: **48,65%** (90)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie zajęć profilaktycznych, których ich zdaniem brakuje w szkole. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie brakuje żadnych” - takiej odpowiedzi udzieliło 48,65% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „pogadanki z wychowawcą ” - 24,86%, „zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą” 20%, „spektakl lub musical profilaktyczny” - 18,92% oraz „zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych” - 17,84%. Najmniej uczniów (10,81%) wybrało odpowiedź „zajęcia z przedstawicielem Policji”.

3. 4. Problem alkoholowy

z

perspektywy uczniów klas

4-6 szkół podstawowych

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

tak: **20%** (37)

nie: **80%** (148)

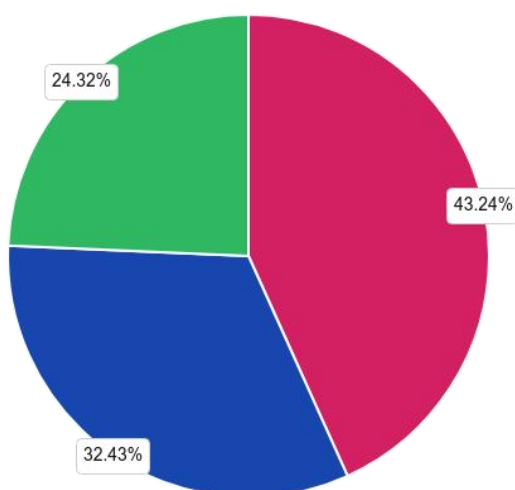
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 80% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 20% badanych uczniów.

W jakim wieku spróbowałeś/aś alkohol po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **43,24%** (16)

9-10 lat: **32,43%** (12)

11-12 lat lub więcej: **24,32%** (9)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po alkohol. Udzielano następujących odpowiedzi: „8 lat lub mniej” (43,24%), „9-10 lat” (32,43%) oraz „11-12 lat lub więcej” (24,32%).

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych: **8,11%** (3)

w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych: **13,51%** (5)

poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie: **21,62%** (8)

poczęstowali mnie inni członkowie rodziny: **5,41%** (2)

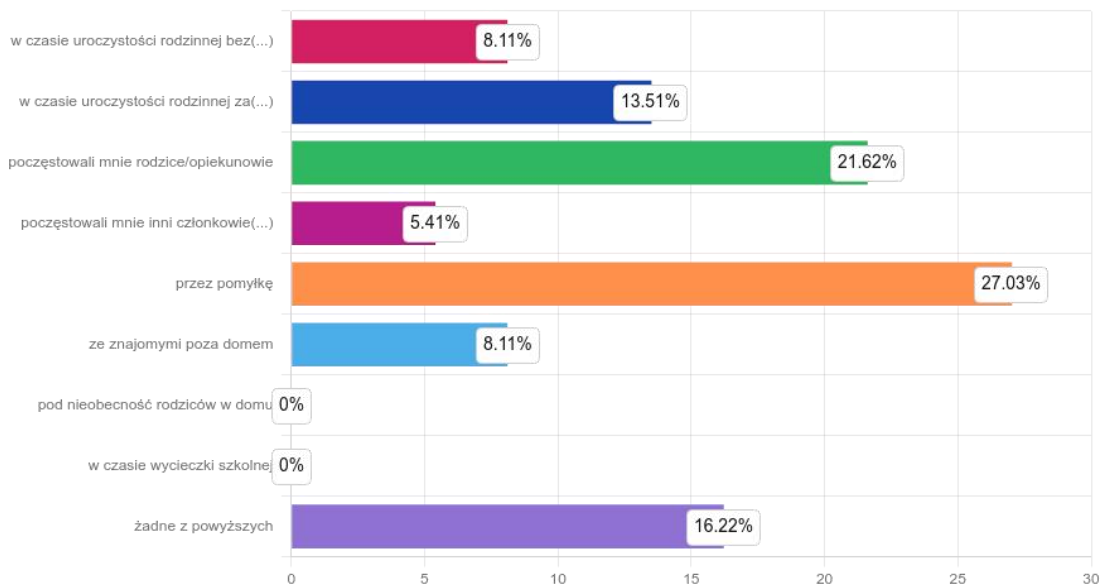
przez pomyłkę: **27,03%** (10)

ze znajomymi poza domem: **8,11%** (3)

pod nieobecność rodziców w domu: **0%** (0)

czasie wycieczki szkolnej: **0%** (0)

żadne z powyższych: **16,22%** (6)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż sięgali po alkohol w następujących okolicznościach: „przez pomyłkę” tę okoliczność wskazało 27,03% uczniów oraz „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” - została wybrana przez 21,62% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „żadne z powyższych” - 16,22% osób, „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” - 13,51% badanych, „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” - 8,11% uczniów, „ze znajomymi poza domem” - 8,11% badanych uczniów, „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny” - 5,41% badanych. Żaden z ankieterowanych nie wskazał odpowiedzi „pod nieobecność rodziców w domu” oraz „w czasie wycieczki szkolnej”.

3. 5. Problem nikotynizmu z perspektywy uczniów klas 4-6 szkół podstawowych

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

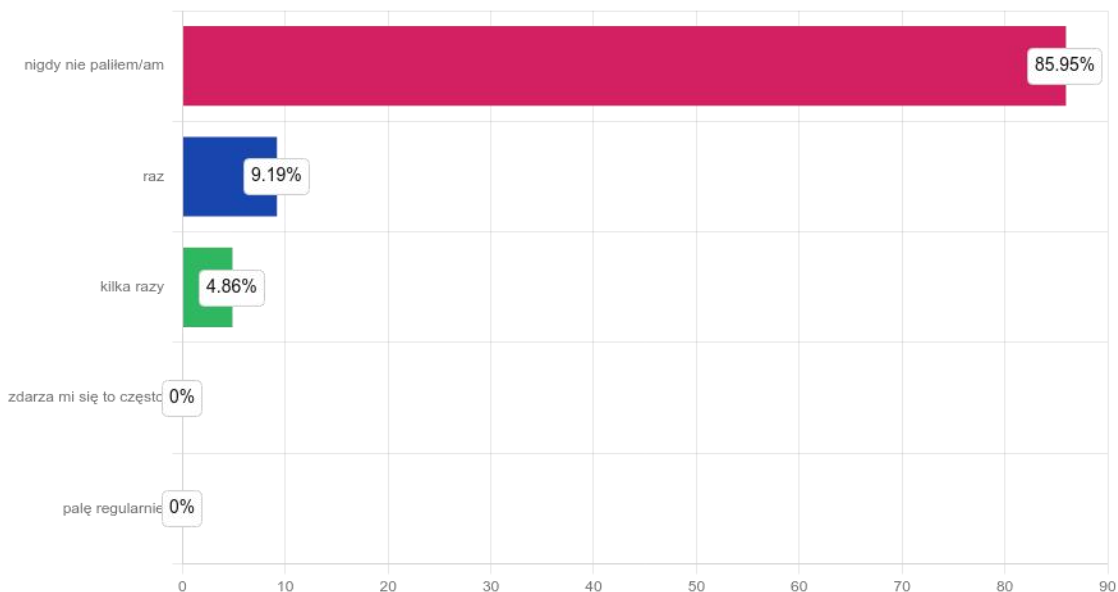
nigdy nie paliłem/am : **85,95%** (159)

raz: **9,19%** (17)

kilka razy: **4,86%** (9)

zdarza mi się to często: **0%** (0) palę

regularnie: **0%** (0)

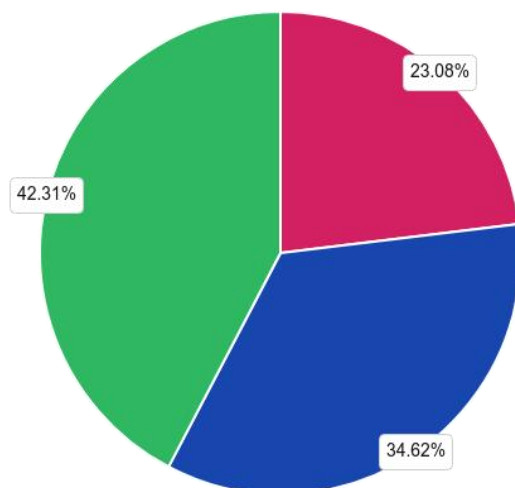
Następnie uczniów poproszono o wskazanie ile razy w życiu (jeśli kiedykolwiek) palili papierosy. Odpowiedź „nigdy nie paliłem/am ” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 85,95%, tj. 159 osób. Druga w kolejności odpowiedź „raz” została wybrana przez 17 osób, co stanowiło 9,19% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy” - 4,86% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „zdarza mi się to często” oraz „palę regularnie”.

W jakim wieku paliłeś/aś papierosa po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **23,08%** (6)

9-10 lat: **34,62%** (9)

11-12 lat lub więcej: **42,31%** (11)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgnęli po papierosa. Udzielano następujących odpowiedzi: „11-12 lat lub więcej” (42,31%), „9-10 lat” (34,62%) oraz „8 lat lub mniej” (23,08%).

Czy wiesz czym są e-papierosy?

tak: **78,92%** (146)

nie: **21,08%** (39)

Na pytanie: czy wiesz czym są e-papierosy, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” wybrało ją 78,92% osób. Rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” wybrało ją 21,08% uczniów.

Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?

tak: **33,56%** (49)

nie: **15,07%** (22)

nie wiem: **51,37%** (75)

W odpowiedzi na pytanie: „Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?” większość uczniów wskazała odpowiedź „nie wiem” - 51,37% uczniów, rzadziej wskazywano na odpowiedzi: „tak” - 33,56% osób oraz „nie” - 15,07% badanych uczniów.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e- papierosy?

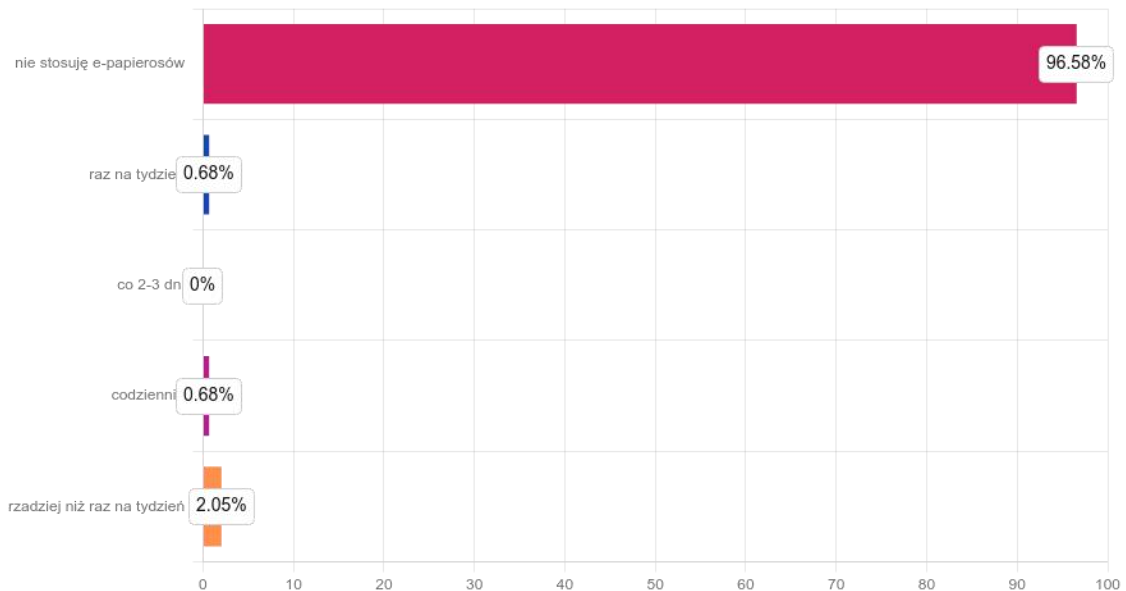
nie stosuję e-papierosów: **96,58%** (141)

raz na tydzień: **0,68%** (1)

co 2-3 dni: **0%** (0)

codziennie: **0,68%** (1)

rzadziej niż raz na tydzień: **2,05%** (3)

Następnie ankietowanych uczniów zapytano ile razy w życiu, jeśli w ogóle, zdarzyło im się palić e-papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie stosuję e-papierosów” - 96,58%, „rzadziej niż raz na tydzień” - 2,05%, „raz na tydzień” - 0,68%, „codziennie” - 0,68%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „co 2-3 dni”.

Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów?

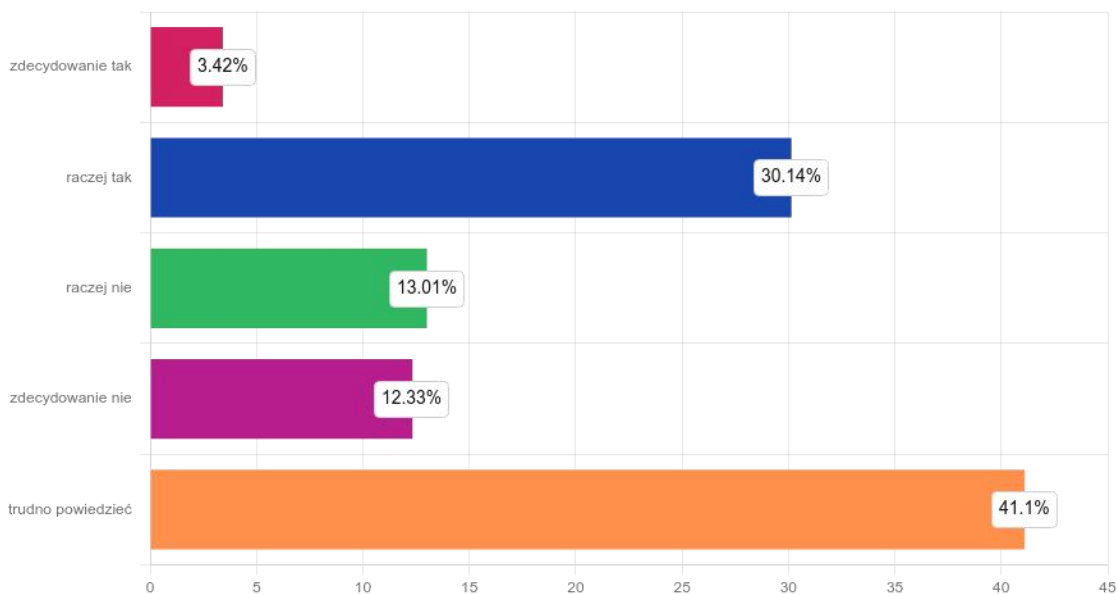
zdecydowanie tak: **3,42%** (5)

raczej tak: **30,14%** (44)

raczej nie: **13,01%** (19)

zdecydowanie nie: **12,33%** (18)

trudno powiedzieć: **41,1%** (60)

Na pytanie: „Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów”, uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „trudno powiedzieć” 41,1%, „raczej tak” 30,14%, „raczej nie” 13,01%, „zdecydowanie nie” 12,33% oraz „zdecydowanie tak” 3,42%.

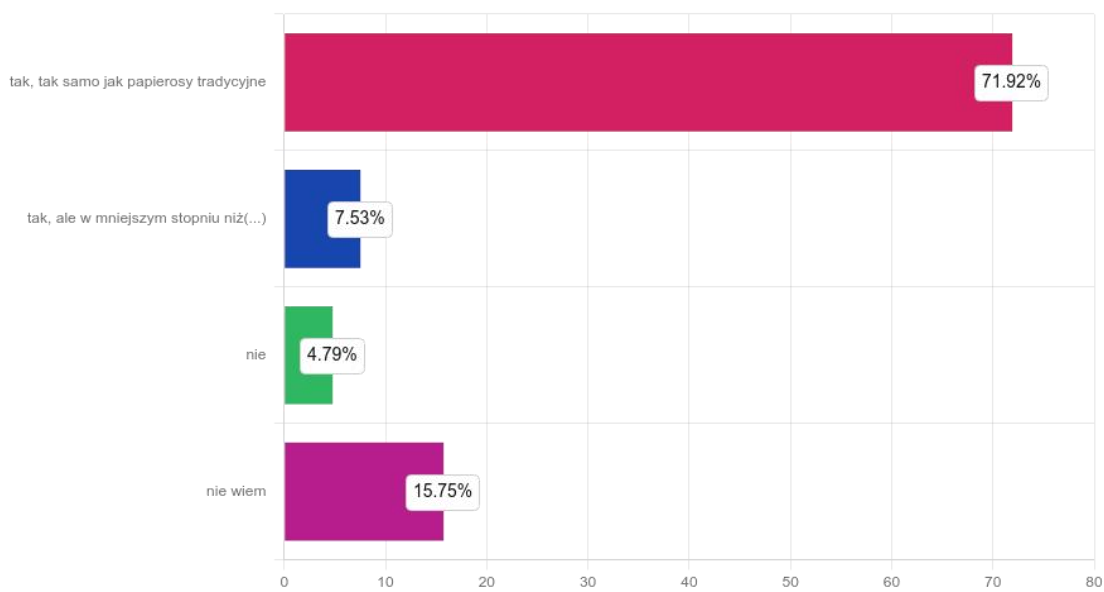
Czy uważasz, że e-papierosy są uzależniające?

tak, tak samo jak papierosy tradycyjne: **71,92%** (105)

tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne: **7,53%** (11)

nie: **4,79%** (7)

nie wiem: **15,75%** (23)

Większość uczniów uważa, że e-papierosy są „tak, tak samo jak papierosy tradycyjne” 71,92%. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „nie wiem” 15,75%, „tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne” 7,53% oraz „nie” 4,79%.

3. 6. Problem narkotykowy z perspektywy uczniów klas 4-6 szkół podstawowych

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/inne substancje psychoaktywne?

tak: **2,16%** (4)

nie: **97,84%** (181)

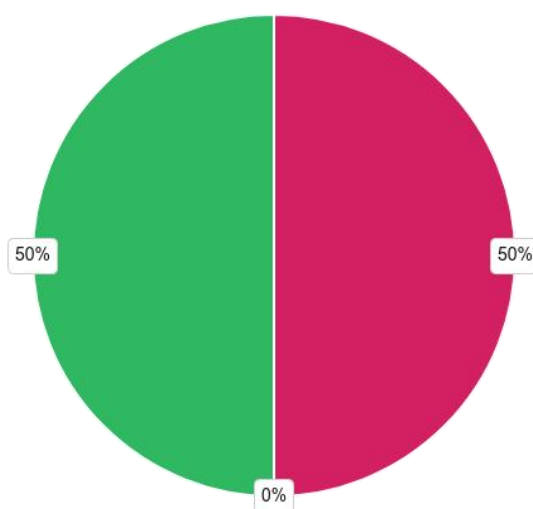
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 97,84% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 2,16% badanych uczniów.

W jakim wieku zażywałeś/aś narkotyki/inne substancje psychoaktywne po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **50%** (2)

9-10 lat: **0%** (0)

11-12 lat lub więcej: **50%** (2)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy zażyli środki psychoaktywne. Udzielano następujących odpowiedzi: „8 lat lub mniej” (50%), „11-12 lat lub więcej” (50%). Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „9-10 lat”.

Skąd wzięłeś/wzięłaś tę substancję?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wzięłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców: **25%** (1)

dostałem/am od starszego brata lub siostry: **0%** (0)

dostałem/am od kolegi/koleżanki: **0%** (0)

dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

dostałem/am od obcej osoby: **0%** (0)

braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół: **0%** (0)

kupiłem/am od kolegi: **0%** (0)

kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0) kupiłem/am od

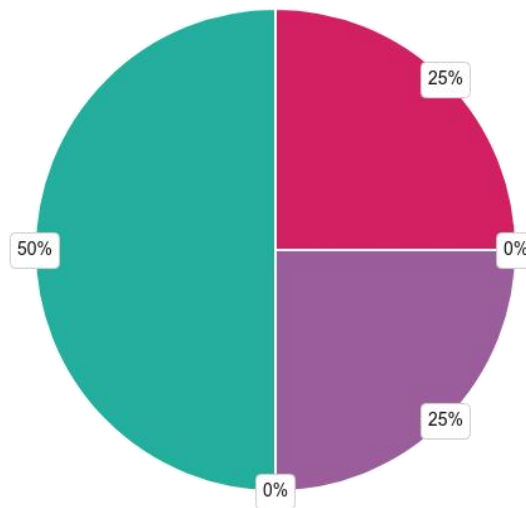
obcej osoby: **0%** (0)

dostałem/am od jednego z rodziców: **0%** (0) otrzymałem/am ją

nieświadomie (bez mojej zgody): **25%** (1)

kupiłem przez Internet: **0%** (0)

nie wiem: **50%** (2)

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi wskazywali, iż zdobyli te substancje najczęściej w następujący sposób „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 50% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody)” - 25% uczniów, „wzięłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców” - 25% badanych uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „dostałem/am od starszego brata lub siostry”, „dostałem/am od kolegi/koleżanki”, „dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście”, „dostałem/am od obcej osoby”, „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół”, „kupiłem/am od kolegi”, „kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście”, „kupiłem/am od obcej osoby”, „dostałem/am od jednego z rodziców”, „kupiłem przez Internet”.

Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **0%** (0)

chęć bycia modnym: **0%** (0)

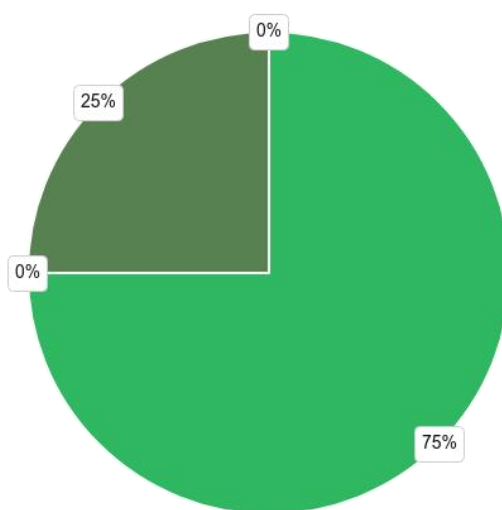
ciekawość: **75%** (3)

presja grupy/znajomych/przyjaciół: **0%** (0)

zaimponowanie w towarzystwie: **0%** (0)

przyjemność/relaksacja: **0%** (0)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **25%** (1)

Głównym powodem skłaniających ankietowanych uczniów do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „ciekawość” - 75% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)” - 25%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „chęć dobrej zabawy”, „chęć bycia modnym”, „presja grupy/znajomych/przyjaciół”, „zaimponowanie w towarzystwie” oraz „przyjemność/relaksacja”.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

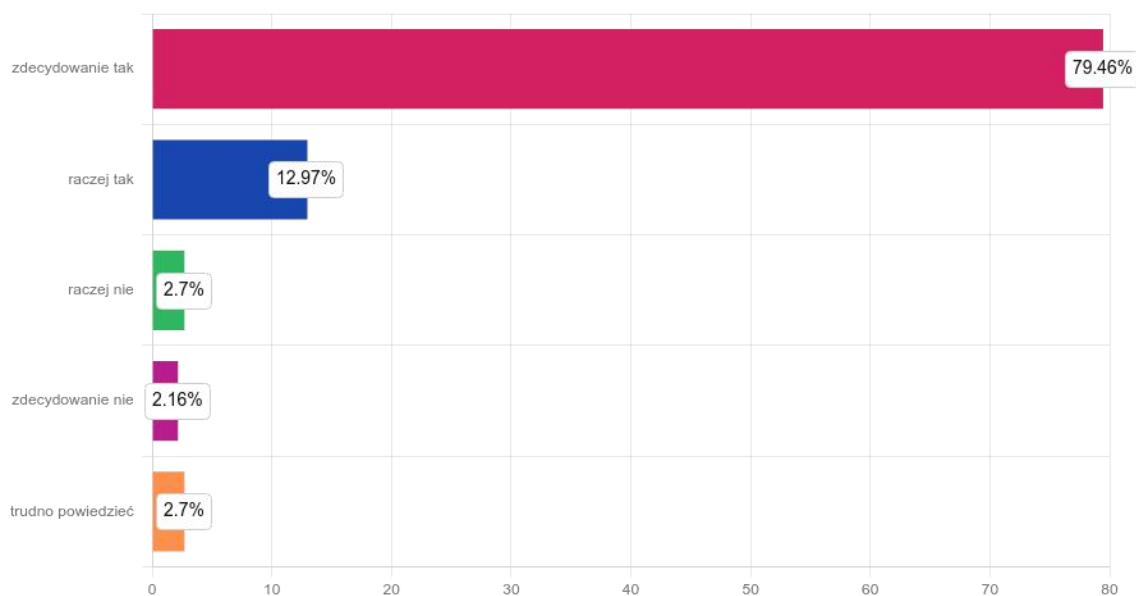
zdecydowanie tak: **79,46%** (147)

raczej tak: **12,97%** (24)

raczej nie: **2,7%** (5)

zdecydowanie nie: **2,16%** (4)

trudno powiedzieć: **2,7%** (5)

Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 79,46% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 12,97%. Rzadziej uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „raczej nie”- zaznaczyło ją 2,7% respondentów, „trudno powiedzieć”- wskazało ją 2,7% badanych oraz odpowiedź „zdecydowanie nie”- wskazało ją 2,16% ankietowanych uczniów.

3. 7. Problem przemocowy z perspektywy uczniów klas 4-6 szkół podstawowych

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **37,84%** (70)

nie: **62,16%** (115)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 62,16% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 37,84% badanych uczniów.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka: **8,57%** (6)

tata/opiekun: **4,29%** (3)

siostra: **18,57%** (13)

brat: **34,29%** (24)

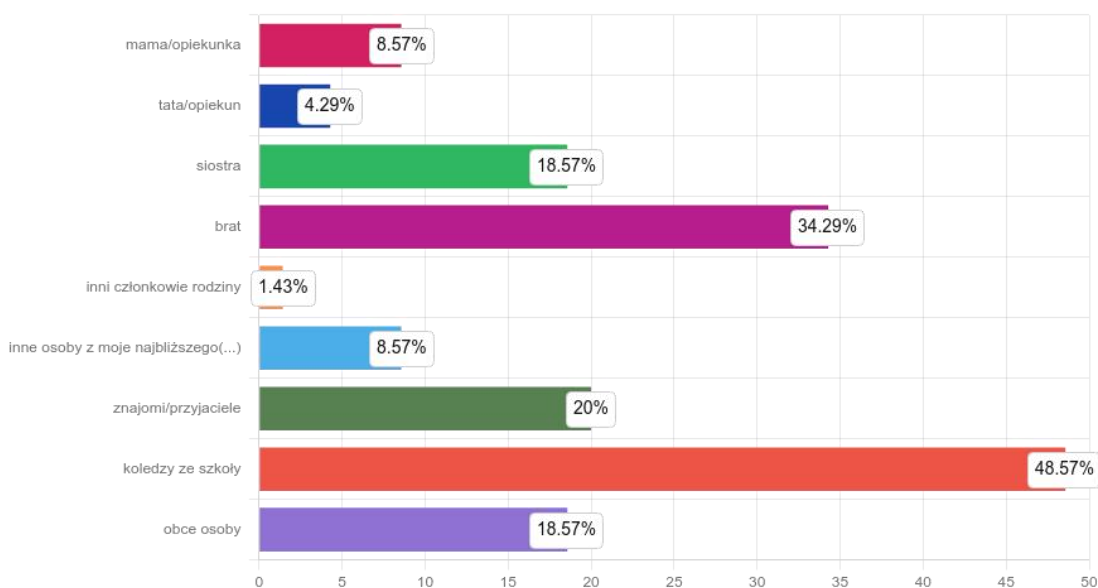
inni członkowie rodziny: **1,43%** (1)

inne osoby z mojego najbliższego otoczenia: **8,57%** (6)

znajomi/przyjaciele: **20%** (14)

koledzy ze szkoły: **48,57%** (34)

obce osoby: **18,57%** (13)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - 48,57% osób oraz „brat” - 34,29% badanych. Rzadziej wskazywano na: „znajomi/przyjaciele” - 20% badanych uczniów, „siostra” - 18,57% osób, „obce osoby” - 18,57% respondentów, „mama/opiekunka” - 8,57% ankietowanych, „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 8,57% respondentów, „tata/opiekun” - 4,29% osób, „inni członkowie rodziny” - 1,43% ankietowanych

uczniów.

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

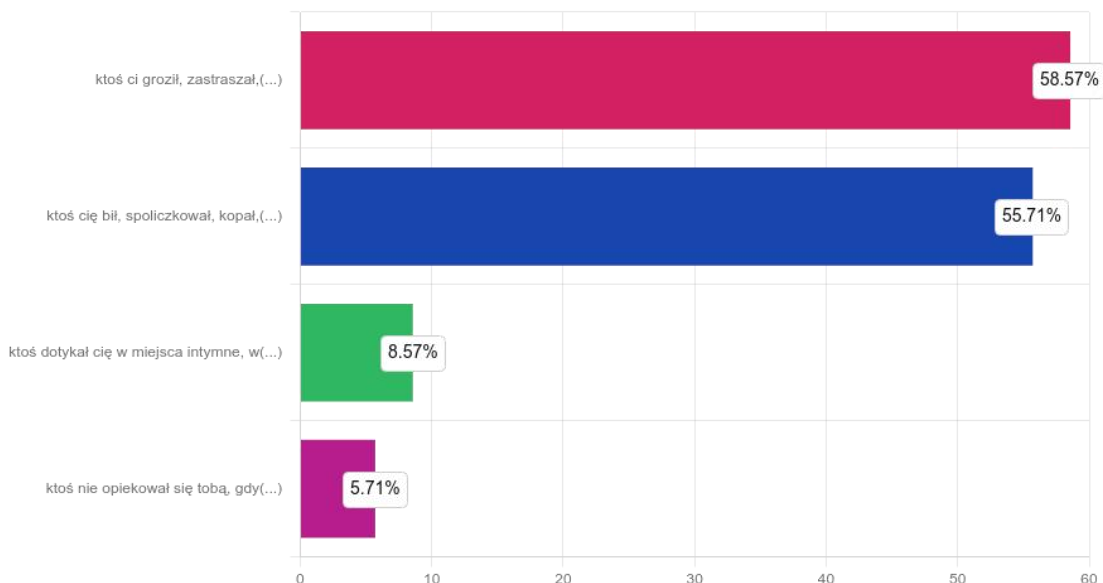
Można wybrać kilka odpowiedzi.

ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. : **58,57%** (41)

ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **55,71%** (39)

ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **8,57%** (6)

ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **5,71%** (4)

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 58,57% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - 55,71% uczniów, „ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - 8,57% ankieterowanych uczniów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - w ten sposób wskazywało 5,71% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

alkoholu: **7,14%** (5)

narkotyków: **1,43%** (1)

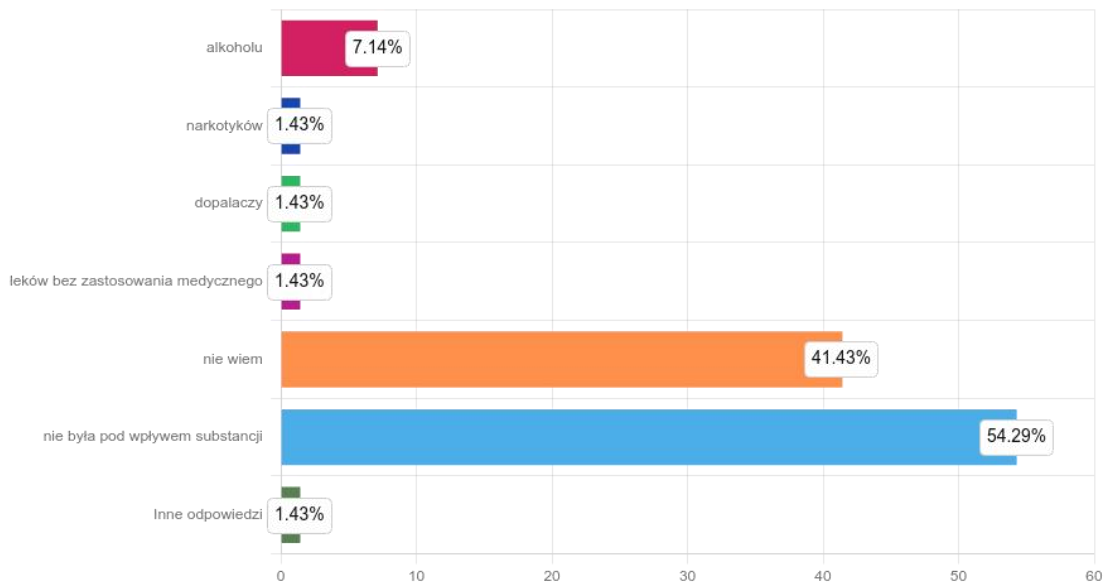
dopalaczy: **1,43%** (1)

leków bez zastosowania medycznego: **1,43%** (1)

nie wiem: **41,43%** (29)

nie była pod wpływem substancji: **54,29%** (38)

Inne odpowiedzi: **1,43%** (1)

Inne odpowiedzi:

- niczego

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie była pod wpływem substancji” - 54,29% osób oraz „nie wiem” - 41,43% badanych. Rzadziej wskazywano na: „alkoholu” - 7,14% badanych uczniów, „narkotyków” - 1,43% osób, „dopalaczy” - 1,43% respondentów, „leków bez zastosowania medycznego” - 1,43% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **25,41%** (47)

nie: **74,59%** (138)

Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 74,59% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 25,41% badanych uczniów.

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mamy/opiekunki: **0%** (0)

taty/opiekuna: **0%** (0)

siostry: **29,79%** (14)

brata: **40,43%** (19)

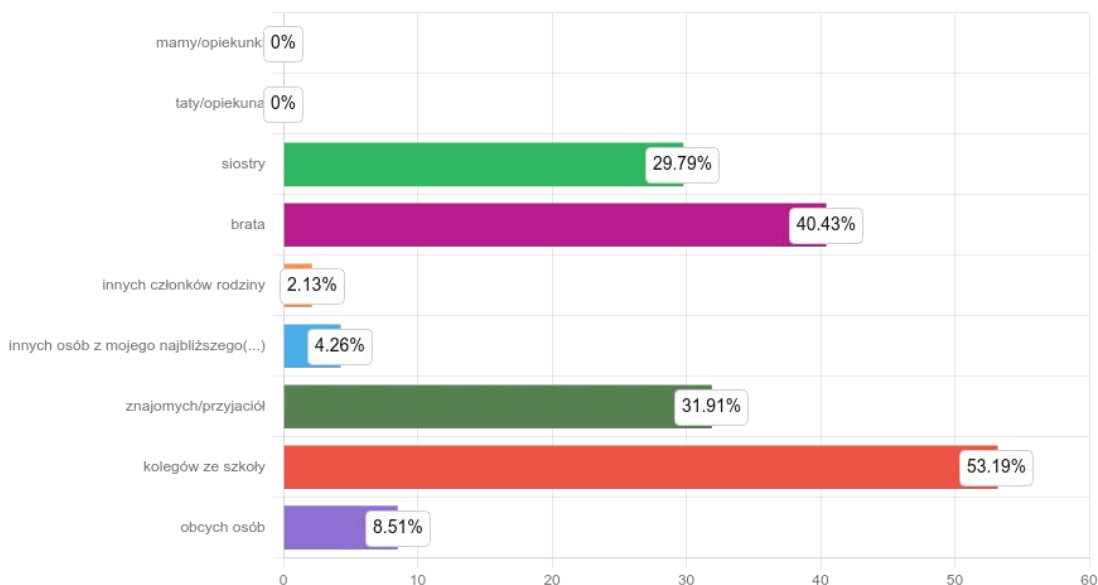
innych członków rodziny: **2,13%** (1)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **4,26%** (2)

znajomych/przyjaciół: **31,91%** (15)

kolegów ze szkoły: **53,19%** (25)

obcych osób: **8,51%** (4)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” wybrało ją 53,19% osób oraz „brata” wybrało ją 40,43% badanych. Rzadziej wskazywano na: „znajomych/przyjaciół” - 31,91% badanych uczniów, „siostry” - 29,79% osób, „obcych osób” - 8,51% respondentów, „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 4,26% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 2,13% respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi

„mamy/opiekunki" oraz „taty/opiekuna".

Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.: **31,91%** (15)

biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopasz/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **82,98%** (39)

dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **6,38%** (3)

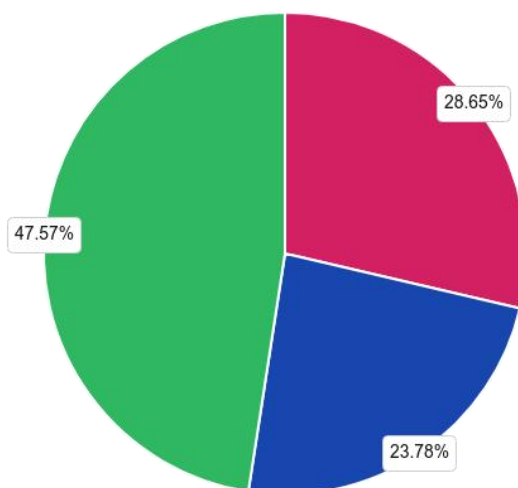
Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopasz/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 82,98% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.” - 31,91% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 6,38% ankietowanych uczniów.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: **28,65%** (53)

nie: **23,78%** (44)

nie wiem: **47,57%** (88)

Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemocy w ich szkole wskazało odpowiedź „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 47,57%. W dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „tak” - 28,65% uczniów oraz „nie” - 23,78% badanych.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

rodziców/opiekunów: **84,86%** (157)

dziadków: **34,05%** (63)

innych członków rodziny: **32,43%** (60)

nauczycieli: **54,05%** (100)

znajomych/przyjaciół: **35,14%** (65)

radził(a)bym sobie sam/a: **16,22%** (30)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **2,7%** (5)

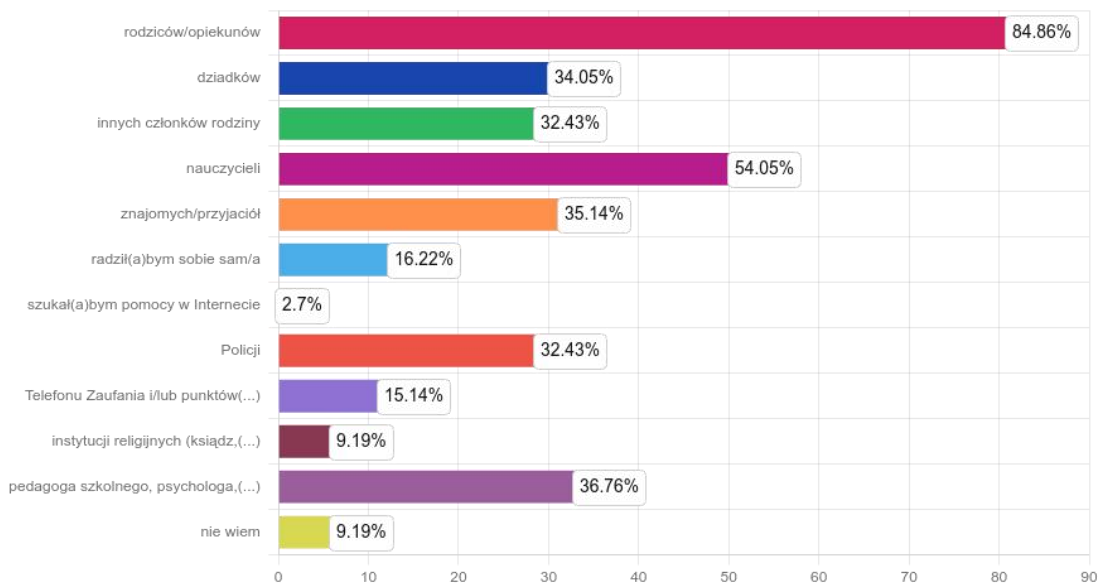
Policji: **32,43%** (60)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **15,14%** (28)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **9,19%** (17)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **36,76%** (68)

nie wiem: **9,19%** (17)

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 84,86% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nauczycieli” - 54,05% osób, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 36,76% badanych, „znajomych/przyjaciół” - 35,14% badanych uczniów, „dziadków” - 34,05% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 32,43% badanych, „Policji” - 32,43% badanych uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 16,22% uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 15,14% respondentów, „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 9,19% badanych uczniów, nie wiem” - 9,19% ankietowanych oraz szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 2,7% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **67,03%** (124)

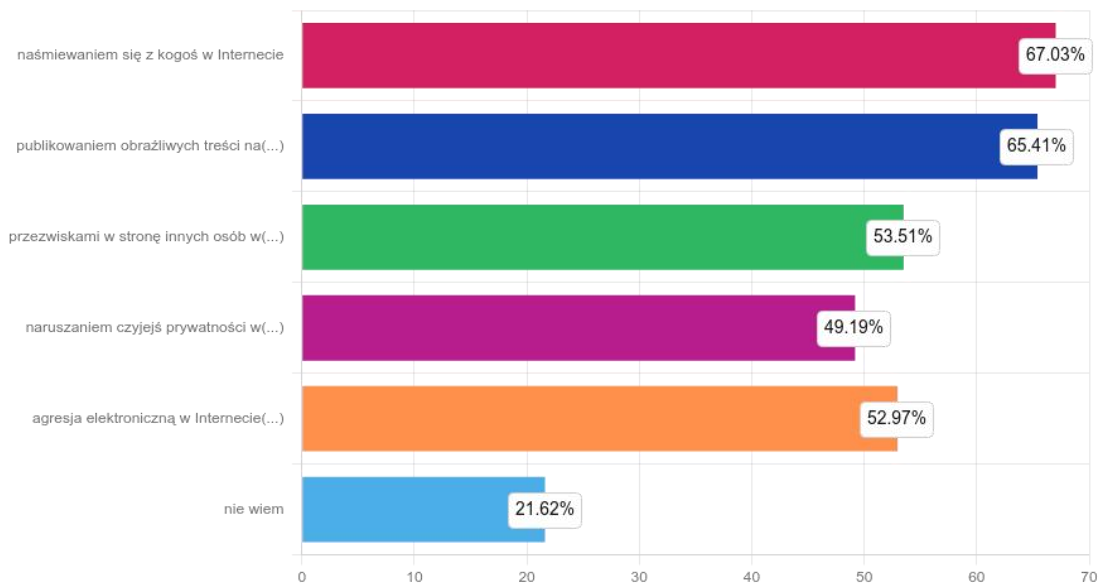
publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **65,41%** (121)

przezwiskami w stronę innych osób w Internecie: **53,51%** (99)

naruszaniem czyjejś prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **49,19%** (91)

agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **52,97%** (98)

nie wiem: **21,62%** (40)

Uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 67,03% uczniów oraz „publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie” wybrało ją 65,41% osób. Rzadziej wskazywano na: „przezwiskami w stronę innych osób w Internecie” - 53,51% badanych uczniów, „agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.)” - 52,97% osób, „naruszaniem czyjejś prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.)” - 49,19% respondentów oraz „nie wiem” - 21,62% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **24,32%** (45)

podszycanie się: **5,95%** (11)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **6,49%** (12)

wyłudzenie pieniędzy: **3,78%** (7)

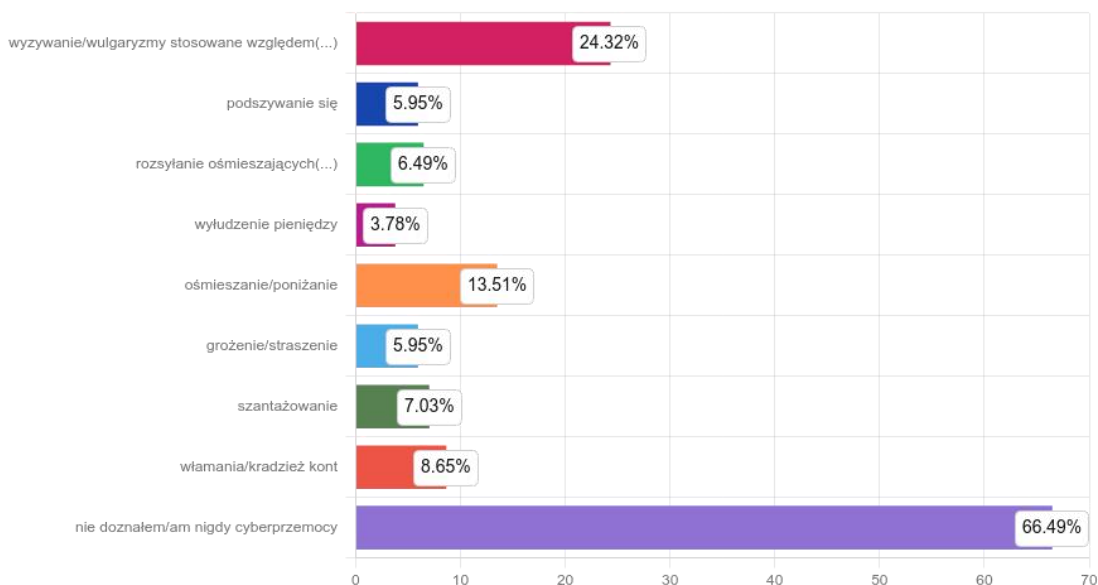
ośmieszanie/poniżanie: **13,51%** (25)

grożenie/straszenie: **5,95%** (11)

szantażowanie: **7,03%** (13)

włamania/kradzież kont: **8,65%** (16)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **66,49%** (123)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 66,49% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 24,32% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 13,51% badanych mieszkańców, „włamania/kradzież kont” - 8,65% osób, „szantażowanie” - 7,03% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 6,49% ankietowanych, „podszycanie się” - 5,95% respondentów, „grożenie/straszenie” - 5,95% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 3,78%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **12,43%** (23)

podsywanie się: **6,49%** (12)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **4,32%** (8)

wyłudzenie pieniędzy: **1,62%** (3)

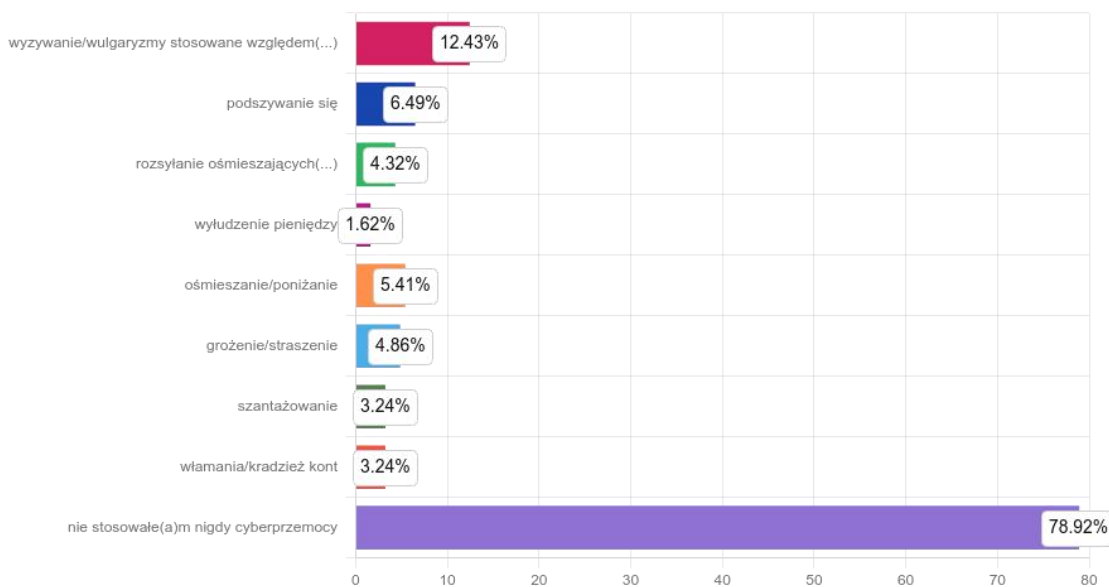
ośmieszanie/poniżanie: **5,41%** (10)

grożenie/straszenie: **4,86%** (9)

szantażowanie: **3,24%** (6)

włamania/kradzież kont: **3,24%** (6)

nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy: **78,92%** (146)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 78,92% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 12,43% badanych. Rzadziej wskazywano na: „podsywanie się” - 6,49% badanych mieszkańców, „ośmieszanie/poniżanie” - 5,41% osób, „grożenie/straszenie” - 4,86% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 4,32% ankietowanych, „szantażowanie” - 3,24% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 3,24% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 1,62% ankietowanych mieszkańców.

3. 8. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy uczniów klas 4- 6

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **21,62%** (40)

nie: **78,38%** (145)

Ankietowani uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 78,38% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 21,62% badanych uczniów.

Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier, smart tv, itp.?

codziennie: **69,19%** (128)

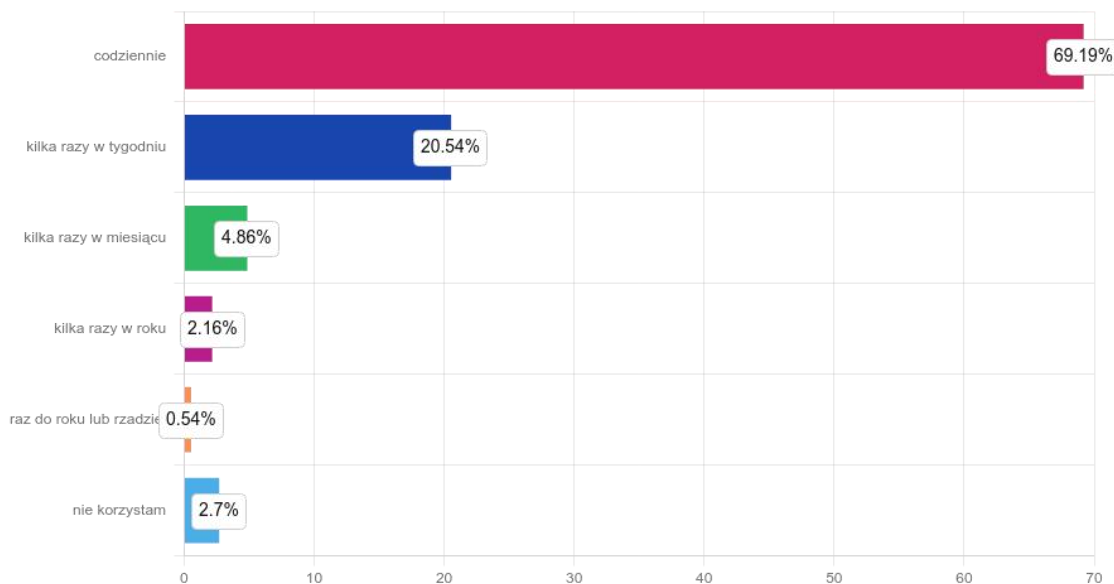
kilka razy w tygodniu: **20,54%** (38)

kilka razy w miesiącu: **4,86%** (9)

kilka razy w roku: **2,16%** (4)

raz do roku lub rzadziej: **0,54%** (1)

nie korzystam : **2,7%** (5)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 69,19%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 20,54% badanej próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w miesiącu” - 4,86% osób, „nie korzystam” - 2,7% ankietowanych, „kilka razy w roku” - 2,16% uczniów. Najmniej spośród respondentów (0,54%) badanych wskazało odpowiedź „raz do roku lub rzadziej”.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z Internetu (poza nauką)?

Wskaż jedynie czas poświęcony na korzystanie z Internetu poza wykorzystywaniem go do nauki, odrabiania lekcji itp. do 1 godz.:

14,06% (18)

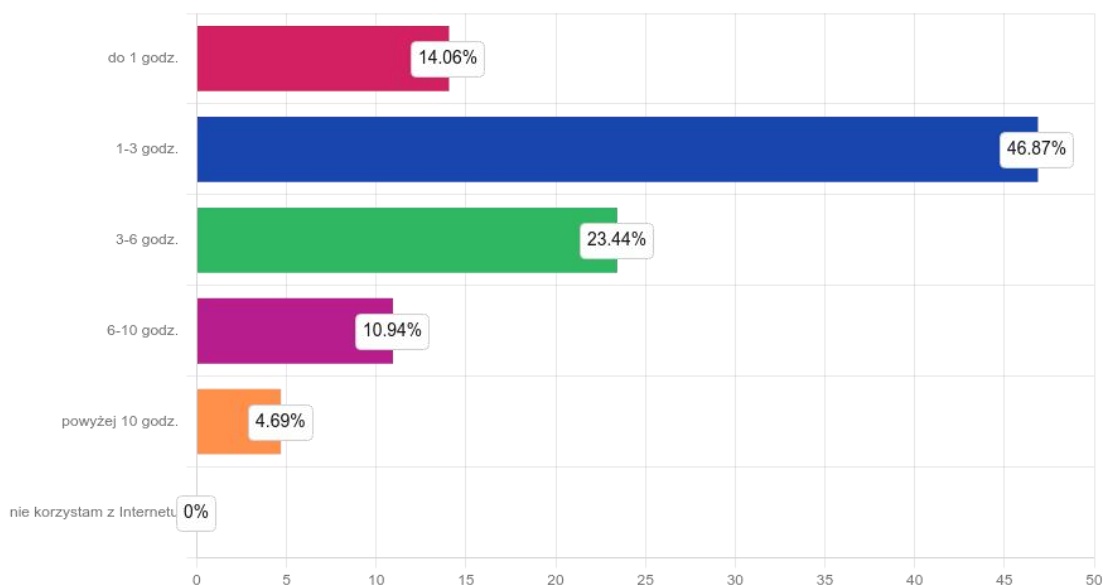
1-3 godz.: **46,87%** (60)

3-6 godz.: **23,44%** (30)

6-10 godz.: **10,94%** (14)

powyżej 10 godz.: **4,69%** (6)

nie korzystam z Internetu: **0%** (0)

Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 46,87% osób. Druga w kolejności odpowiedź „3-6 godz.” została wybrana przez 23,44% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „do 1 godz.” - 14,06% osób, „6-10 godz.” - 10,94% ankietowanych, „powyżej 10 godz.” - 4,69% uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie korzystam z Internetu”.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nauka: **51,11%** (92)

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **49,44%** (89)

kontakt ze znajomymi: **75,56%** (136)

poznawanie nowych osób: **9,44%** (17)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **70%** (126)

słuchanie muzyki: **74,44%** (134)

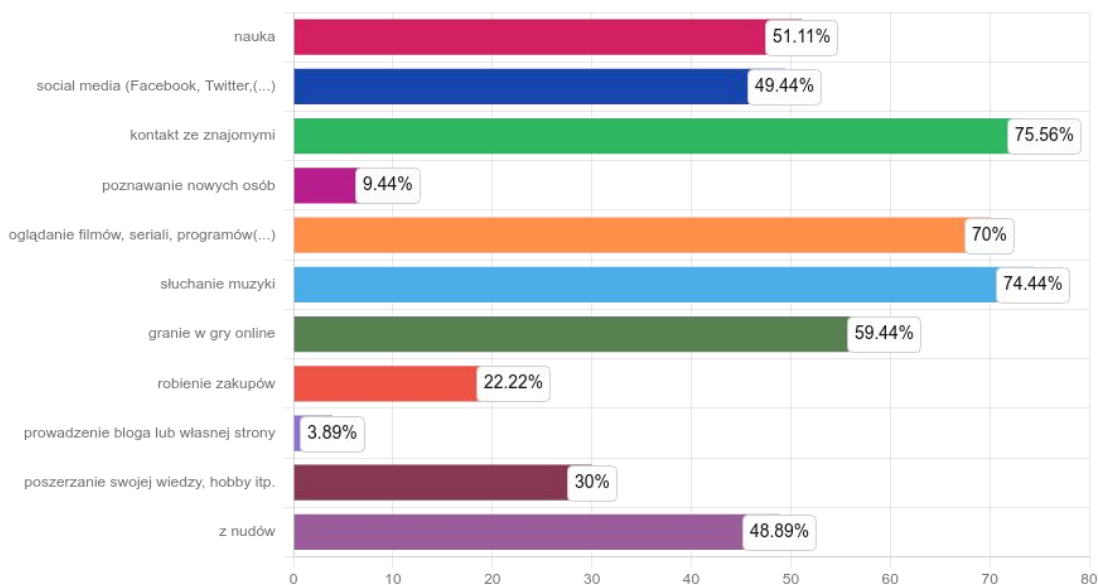
granie w gry online: **59,44%** (107)

robienie zakupów: **22,22%** (40)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **3,89%** (7)

poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **30%** (54)

z nudów: **48,89%** (88)

Głównymi powodami skłaniającymi ankieterowanych uczniów do korzystania z nowych mediów jest: „kontakt ze znajomymi” - takiej odpowiedzi udzieliło 75,56% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „słuchanie muzyki” - 74,44%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 70%, „granie w gry online” - 59,44%, „nauka” - 51,11%, „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - 49,44%, „z nudów” - 48,89%, „poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 30%, „robienie zakupów” - 22,22%, „poznawanie nowych osób” - 9,44% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 3,89%.

Zaznacz, które z poniższych zdań odnoszą się do Ciebie:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.: **25,56%** (46)

Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.: **11,11%** (20)

Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.: **21,67%** (39)

Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.: **6,11%** (11)

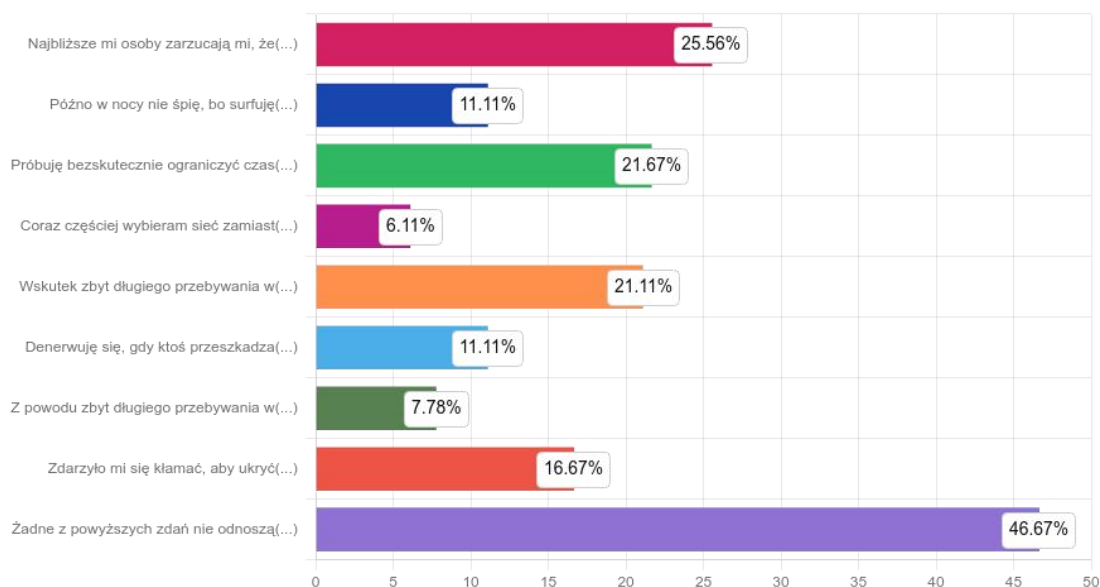
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka).: **21,11%** (38)

Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.: **11,11%** (20)

Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.: **7,78%** (14)

Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.: **16,67%** (30)

Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.: **46,67%** (84)

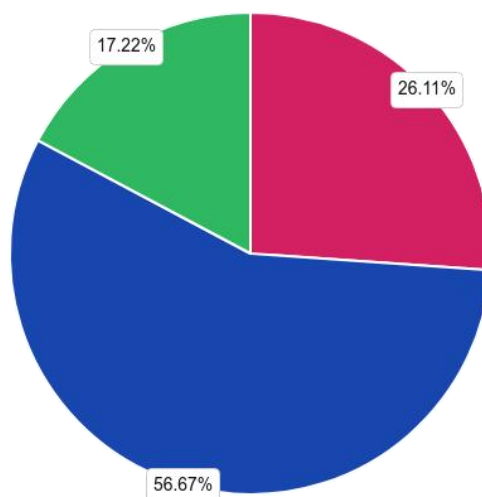
W dalszej kolejności uczniów poproszono, aby wskazali zdania, które odnoszą się do nich bezpośrednio. Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź: „Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.” - 46,67% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.” 25,56% uczniów, „Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.” - 21,67% ankietowanych uczniów, „Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka).” - 21,11% respondentów oraz „Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.” - 16,67%, „Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.” - 11,11% uczniów, „Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.” - 11,11% badanych uczniów oraz „Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.” - 7,78% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 6,11% odpowiedziało "Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi."

Czy na urządzeniu (telefon komórkowy, komputer, tablet itp.) z którego łączysz się z Internetem jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

tak: **26,11%** (47)

nie: **56,67%** (102)

nie wiem: **17,22%** (31)

Ankietowani uczniowie zostali zapytani o to, czy na ich urządzeniach, którymi łączą się z Internetem jest zainstalowana blokada rodzicielska. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 56,67% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 26,11% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 17,22% badanych uczniów.

Czy podałyby swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

tak: **2,78%** (5)

nie: **91,67%** (165)

nie wiem: **5,56%** (10)

Celem sprawdzenia, czy uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z udostępniania danych w Internecie, zapytano ich, czy udostępniłyby swoje dane obcej osobie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 91,67% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 5,56% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 2,78% uczniów.

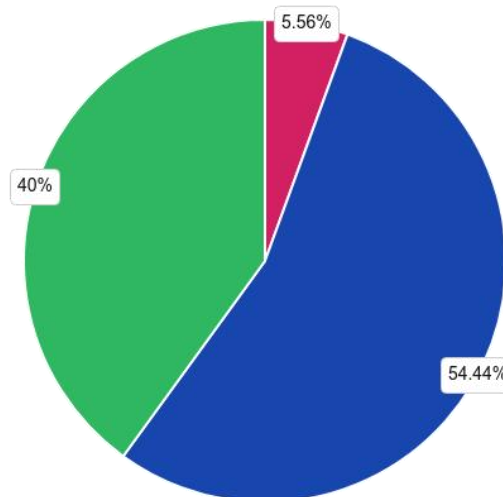
Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **5,56%** (10)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego:

54,44% (98)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **40%** (72)

Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego” - wybrało ją 54,44%. Druga w kolejności odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” została wskazana przez 40% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” - wybrało ją 5,56% ankietowanych uczniów.

Czy czułeś się kiedykolwiek odrzucony przez innych (dyskryminowany) ze względu na brak dostępu do urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier lub do Internetu?

tak: **23,78%** (44)

nie: **76,22%** (141)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 76,22% spośród 185 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 23,78% badanych uczniów tj. 44 osób.

4. Badanie uczniów klas 7-8 z Gminy Rząśnik

4. 1. Charakterystyka respondentów

Twoja płeć:

kobieta: **47,92%** (46)

mężczyzna: **52,08%** (50)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „mężczyzna” - wybrało ją 52,08% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „kobieta” została wskazana przez 47,92% badanych uczniów.

Twoja klasa:

VII: **62,5%** (60)

VIII: **37,5%** (36)

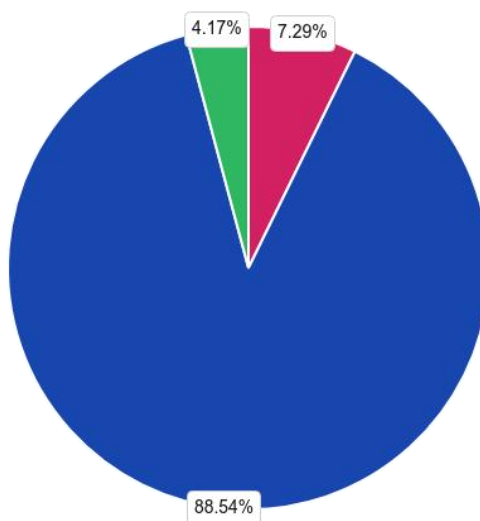
Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „VII” - 62,5% uczniów oraz „VIII” - 37,5% uczniów.

Twój wiek:

11-12 lat : **7,29%** (7)

13-14 lat: **88,54%** (85)

15-16 lat: **4,17%** (4)

W ankiecie braли udział uczniowie w wieku: „13-14 lat” - 88,54% uczniów, „11-12 lat” - 7,29% uczniów oraz „15-16 lat” - 4,17% uczniów.

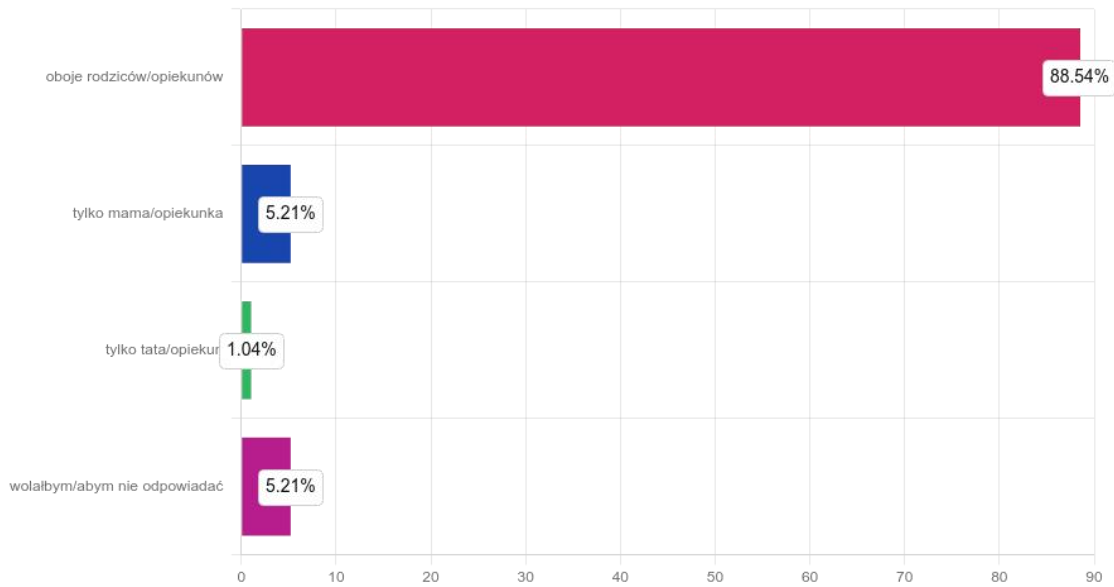
Kto cię wychowuje?

oboje rodziców/opiekunów: **88,54%** (85)

tylko mama/opiekunka: **5,21%** (5)

tylko tata/opiekun: **1,04%** (1)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **5,21%** (5)

Odpowiedź „oboje rodziców/opiekunów” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 88,54%. Druga w kolejności odpowiedź „tylko mama/opiekunka” została wybrana przez 5,21% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 5,21% osób oraz „tylko tata/opiekun” - 1,04% badanych.

Jak oceniasz sytuację materialną (ilość pieniędzy) w swoim domu?

bardzo dobrze: **41,67%** (40)

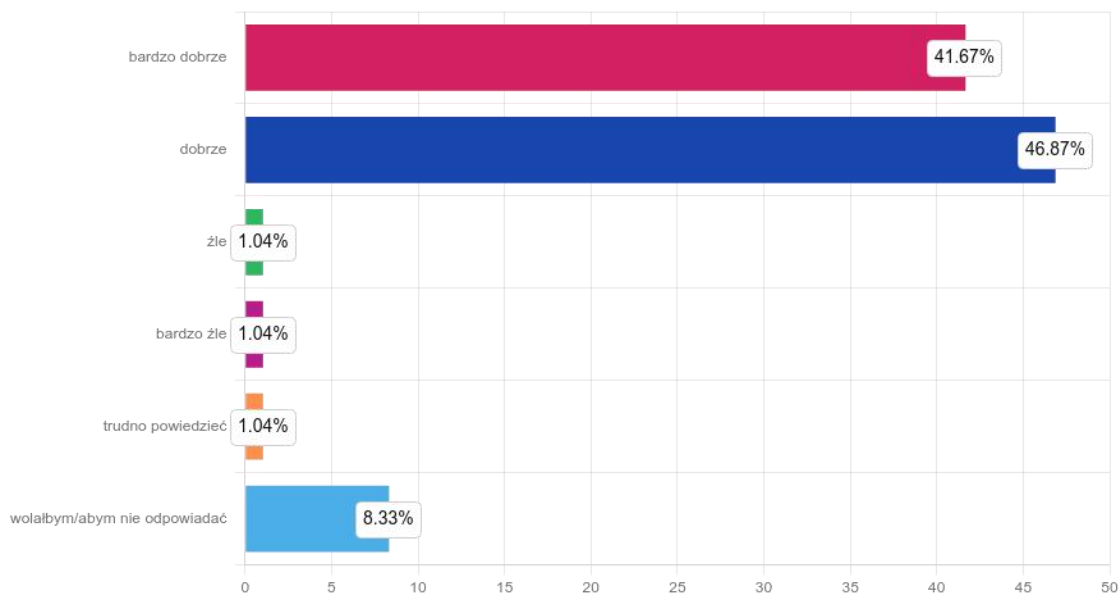
dobrze: **46,87%** (45)

źle: **1,04%** (1)

bardzo źle: **1,04%** (1)

trudno powiedzieć: **1,04%** (1)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **8,33%** (8)

Opisując sytuację materialną swojej rodziny, uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - taką odpowiedź wskazało 46,87% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 41,67% osób, „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 8,33% uczniów, „źle” - 1,04% respondentów, „bardzo źle” - 1,04% osób. Najmniej uczniów (1,04%) wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

4. 2. Czas wolny i relacje z perspektywy uczniów klas 7-8 szkół podstawowych

Jak oceniasz swoją szkołę?

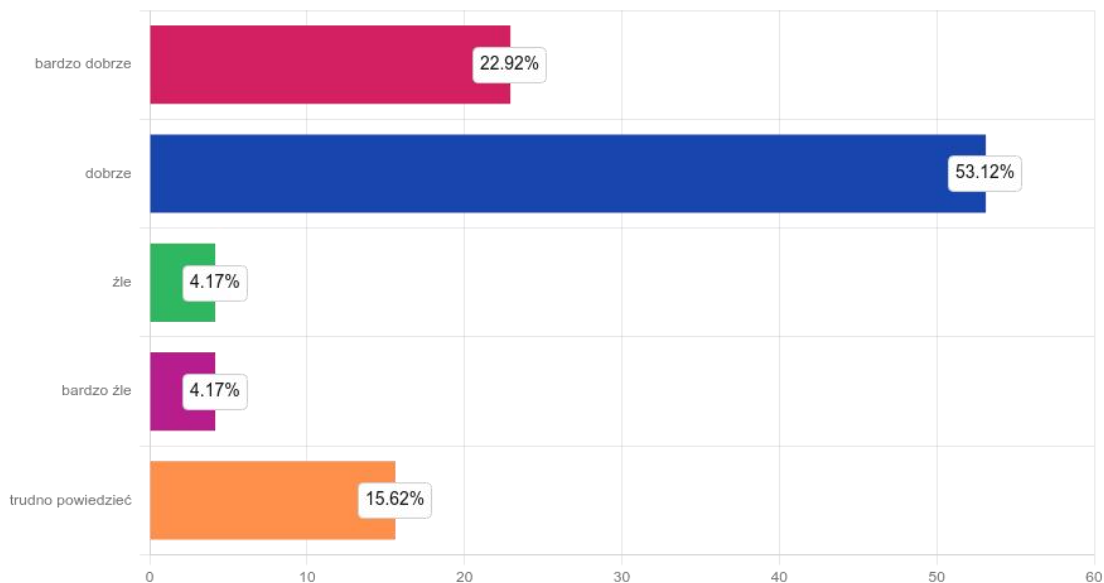
bardzo dobrze: **22,92%** (22)

dobrze: **53,12%** (51)

źle: **4,17%** (4)

bardzo źle: **4,17%** (4)

trudno powiedzieć: **15,62%** (15)

Ankietowanych poproszono o ocenę ich szkoły. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi „dobrze” - wskazało ją 53,12% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 22,92% osób, „trudno powiedzieć” - 15,62% uczniów, „źle” 4,17% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „bardzo źle” wskazało ją 4,17% uczniów.

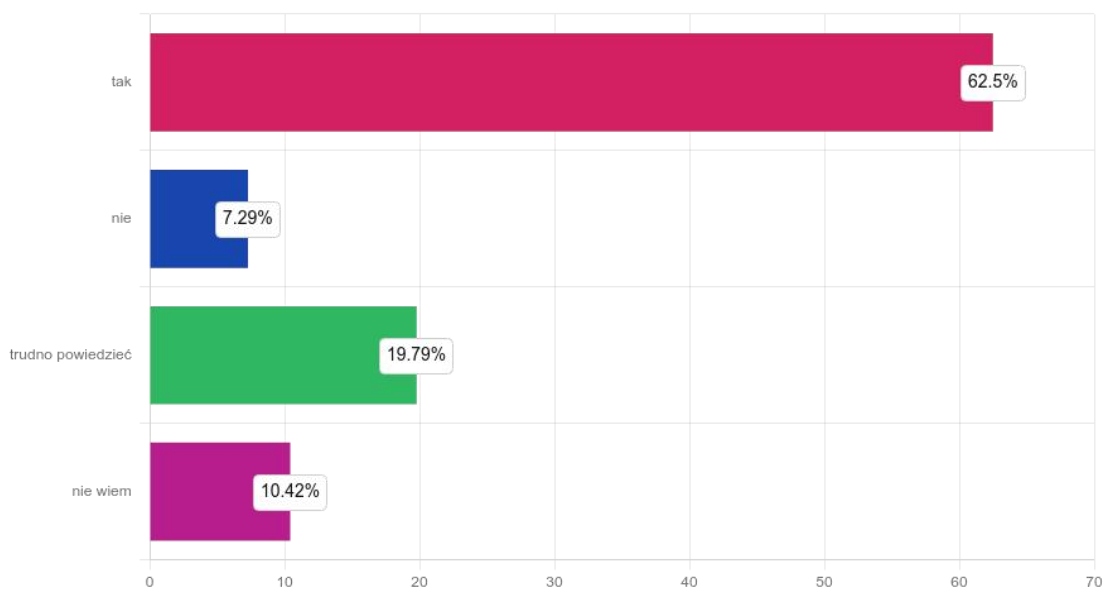
Czy nauka pozytywnie wpłynie na Twoją przyszłość?

tak: **62,5%** (60)

nie: **7,29%** (7)

trudno powiedzieć: **19,79%** (19)

nie wiem: **10,42%** (10)

Następnie uczniów zapytano, czy ich zdaniem nauka wpłynie pozytywnie na ich przyszłość. Największa grupa respondentów wskazała odpowiedź „tak” - 62,5%. Natomiast 19,79% uczniów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, a odpowiedź „nie wiem” wskazało - 10,42% uczniów.

Jak oceniasz samego/a siebie?

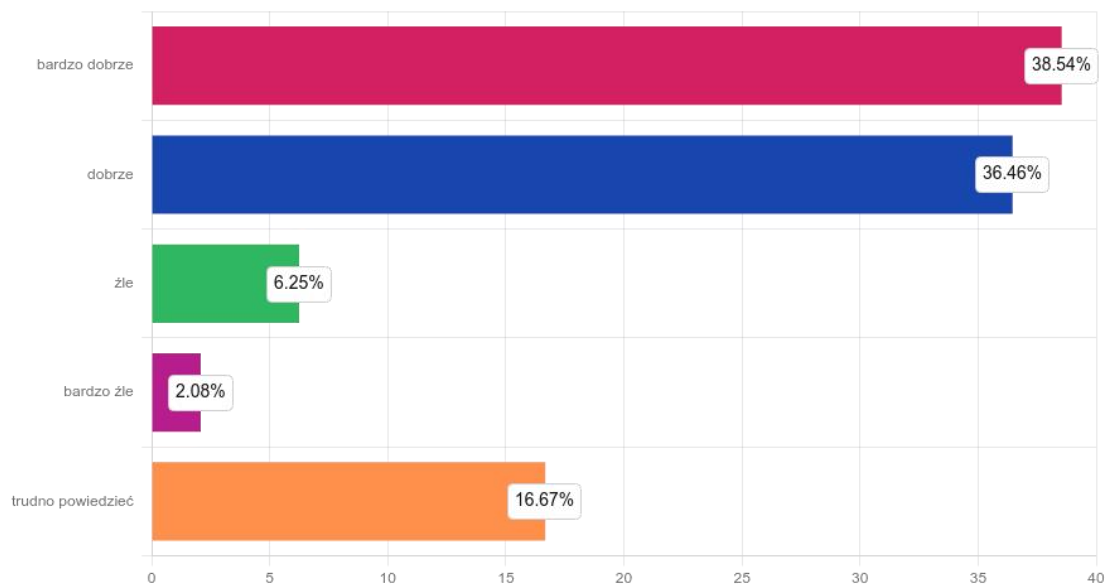
bardzo dobrze: **38,54%** (37)

dobrze: **36,46%** (35)

źle: **6,25%** (6)

bardzo źle: **2,08%** (2)

trudno powiedzieć: **16,67%** (16)

Następnie uczniów zapytano jak oceniają samych siebie. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi:

„bardzo dobrze” - 38,54%, „dobrze” - 36,46%, „trudno powiedzieć” - 16,67%, „źle” - 6,25% oraz „bardzo źle” - 2,08%.

W razie problemów w Twoim życiu, na czyją pomoc mógłbyś liczyć najbardziej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.): **86,46%** (83)

tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.): **67,71%** (65)

dziadkowie: **35,42%** (34)

rodzeństwo: **52,08%** (50)

inni członkowie rodziny: **29,17%** (28)

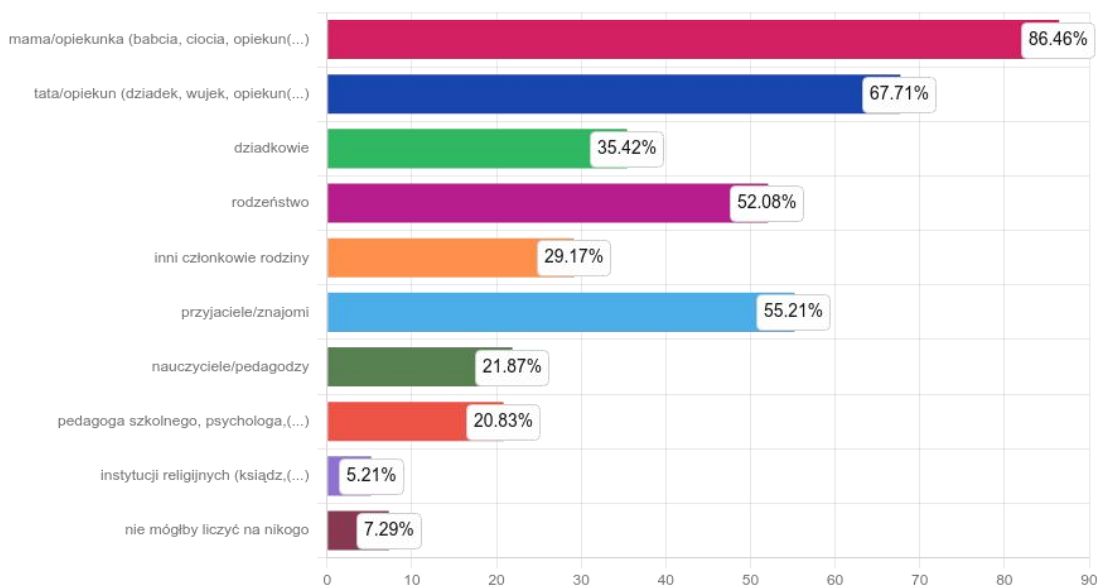
przyjaciele/znajomi: **55,21%** (53)

nauczyciele/pedagodzy: **21,87%** (21)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **20,83%** (20)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **5,21%** (5)

nie mógłby liczyć na nikogo: **7,29%** (7)

W razie problemów w swoim życiu, uczniowie zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.)” - 86,46% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.)” - 67,71% osób, „przyjaciele/znajomi” - 55,21% badanych, „rodzeństwo” - 52,08% badanych uczniów, „dziadkowie” - 35,42% ankietowanych, „inni członkowie rodziny” - 29,17% badanych, „nauczyciele/pedagodzy” - 21,87% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 20,83% uczniów, „nie mógłby liczyć na nikogo” - 7,29% respondentów oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 5,21% badanych uczniów.

Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

bardzo dobrze: **65,62%** (63)

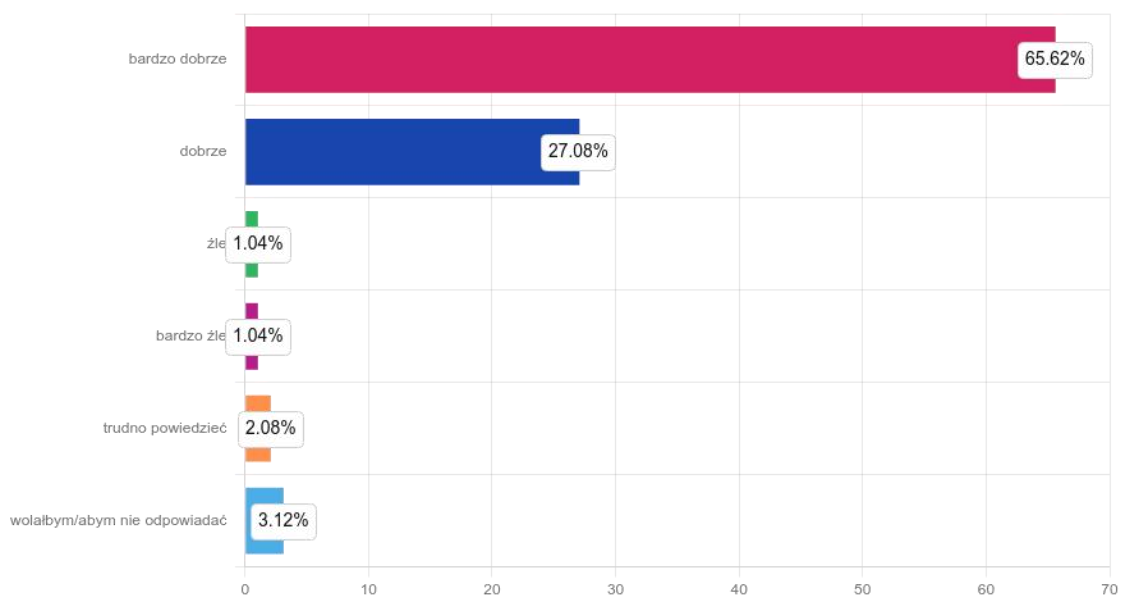
dobrze: **27,08%** (26)

źle: **1,04%** (1)

bardzo źle: **1,04%** (1)

trudno powiedzieć: **2,08%** (2)

wolałbym/abym nie odpowiadać : **3,12%** (3)

Badanych uczniów poproszono o ocenę bliskości swojej rodziny. Odpowiedź „bardzo dobrze” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 65,62% osób. Druga w kolejności odpowiedź „dobrze” została wybrana 27,08% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać ” - 3,12% osób, „trudno powiedzieć” - 2,08% uczniów, „źle” - 1,04% badanych uczniów. Najmniej spośród respondentów - 1,04% wskazało odpowiedź „bardzo źle”.

Czy bierzesz udział w pozalekcyjnych zajęciach? Jeżeli tak, to jakich?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych: **48,96%** (47)

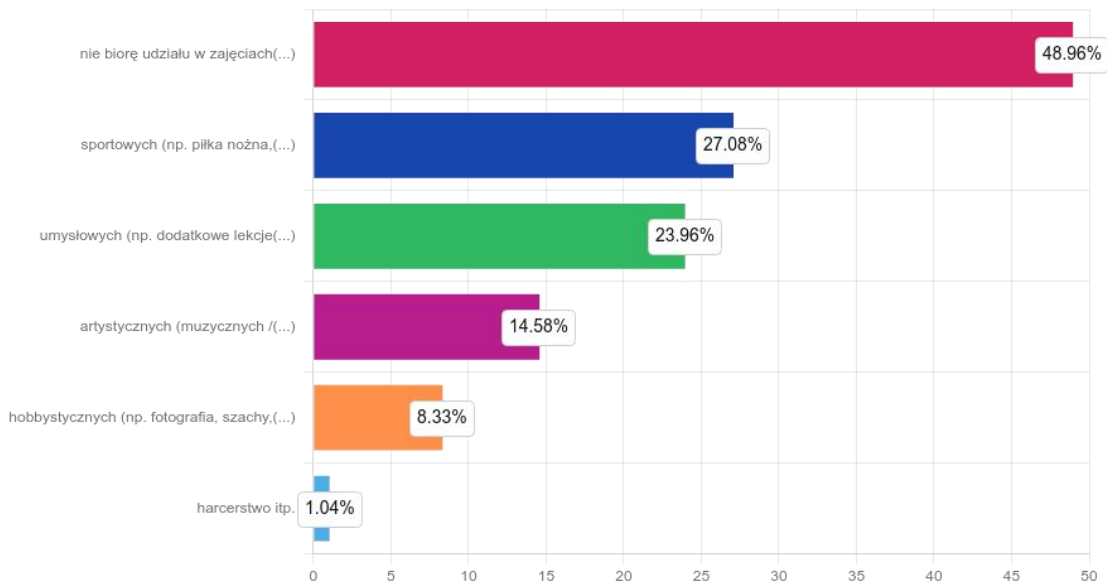
sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.): **27,08%** (26)

umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.): **23,96%** (23)

artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich): **14,58%** (14)

hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.): **8,33%** (8)

harcerstwo itp.: **1,04%** (1)

Respondentów zapytano, czy biorą udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 48,96%. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.)” - 23,96% osób „artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich)” - 14,58% badanych, „hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.)” - 8,33% badanych uczniów oraz „harcerstwo itp.” - 1,04% ankietowanych.

Czy masz hobby, któremu poświęcasz znaczną ilość czasu?

tak: **79,17%** (76)

nie: **20,83%** (20)

Większość uczniów wskazała odpowiedź „tak”, tj. 79,17% ankietowanych, a odpowiedź „nie”, zaznaczyło 20,83% respondentów.

Czy zdarza Ci się opuszczać dni w szkole bez usprawiedliwienia?

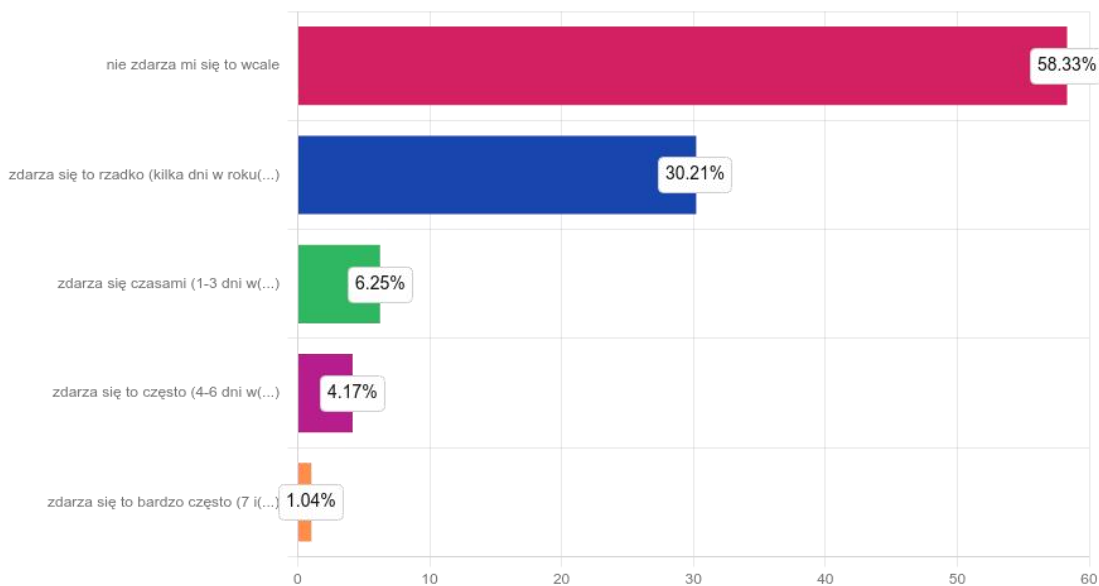
nie zdarza mi się to wcale: **58,33%** (56)

zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym): **30,21%** (29)

zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu): **6,25%** (6)

zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu): **4,17%** (4)

zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu): **1,04%** (1)

Uczniowie najczęściej przyznawali, iż „nie zdarza mi się to wcale” - takiej odpowiedzi udzieliło 58,33% uczniów. W dalszej kolejności wskazywano: „zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym)” 30,21%, „zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu)” 6,25%, „zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu)” 4,17% oraz „zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu)” 1,04%.

Czy Twoi rodzice wiedzą z kim i jak spędzasz wolny czas?

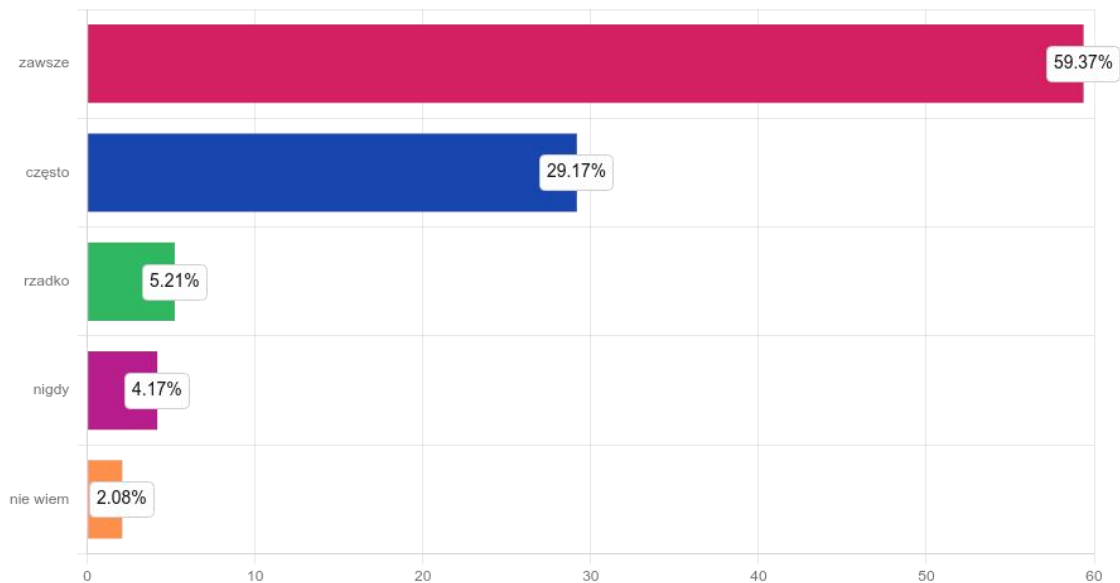
zawsze: 59,37% (57)

często: 29,17% (28)

rzadko: 5,21% (5)

nigdy: 4,17% (4)

nie wiem: 2,08% (2)

Uczniowie najczęściej zaznaczali następujące odpowiedzi „zawsze” - taką odpowiedź wskazało 59,37% ankietowanych uczniów, rzadziej wskazywano: „często” - 29,17% osób, „rzadko” 5,21% uczniów, „nigdy” - 4,17% osób oraz „nie wiem” - 2,08% respondentów.

4. 3. Opinie i wiedza uczniów na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych

Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie występują negatywne konsekwencje: **2,08%** (2)

zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego: **75%** (72)

nieodpowiednie towarzystwo: **59,37%** (57)

pogorszenie relacji rodzinnych: **58,33%** (56)

pogorszenie relacji koleżeńskich: **53,12%** (51)

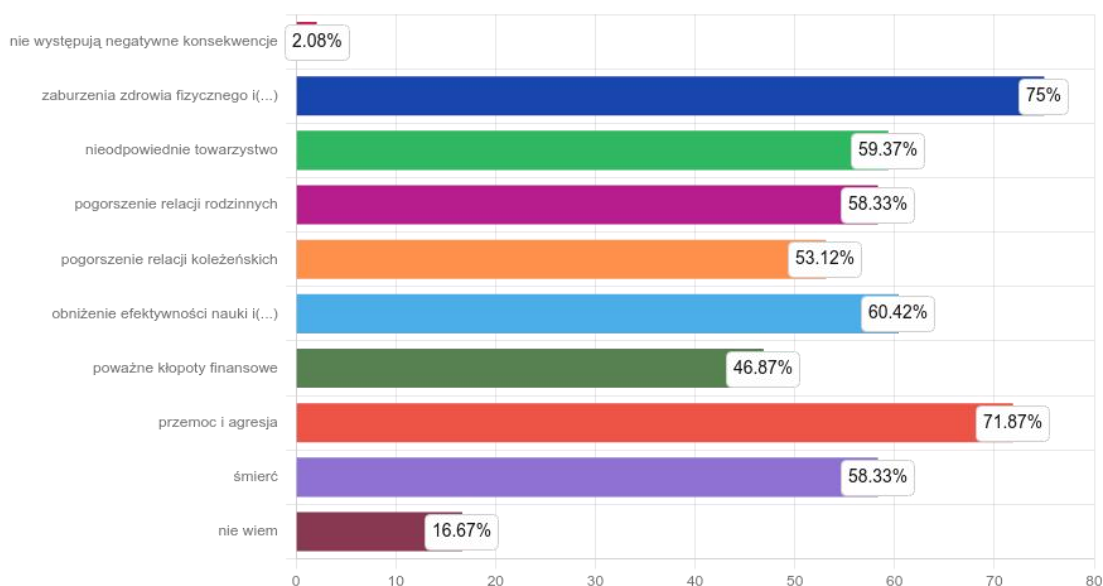
obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole: **60,42%** (58)

poważne kłopoty finansowe: **46,87%** (45)

przemoc i agresja: **71,87%** (69)

śmierć: **58,33%** (56)

nie wiem: **16,67%** (16)

Ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie konsekwencji, które ich zdaniem mogą wynikać z uzależnień od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy. Uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi:

„zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego” - 75%, „przemoc i agresja” - 71,87%, „obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole” - 60,42%, „nieodpowiednie towarzystwo” - 59,37%, „pogorszenie relacji rodzinnych” - 58,33%, „śmierć” - 58,33%, „pogorszenie relacji koleżeńskich” - 53,12%, „poważne kłopoty finansowe” - 46,87%, „nie wiem” - 16,67% oraz „nie występują negatywne konsekwencje” - 2,08%.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, inne substancje psychoaktywne?

Można wybrać kilka odpowiedzi. rodzeństwo:

17,71% (17)

rodzice: **64,58%** (62)

nauczyciele: **65,62%** (63)

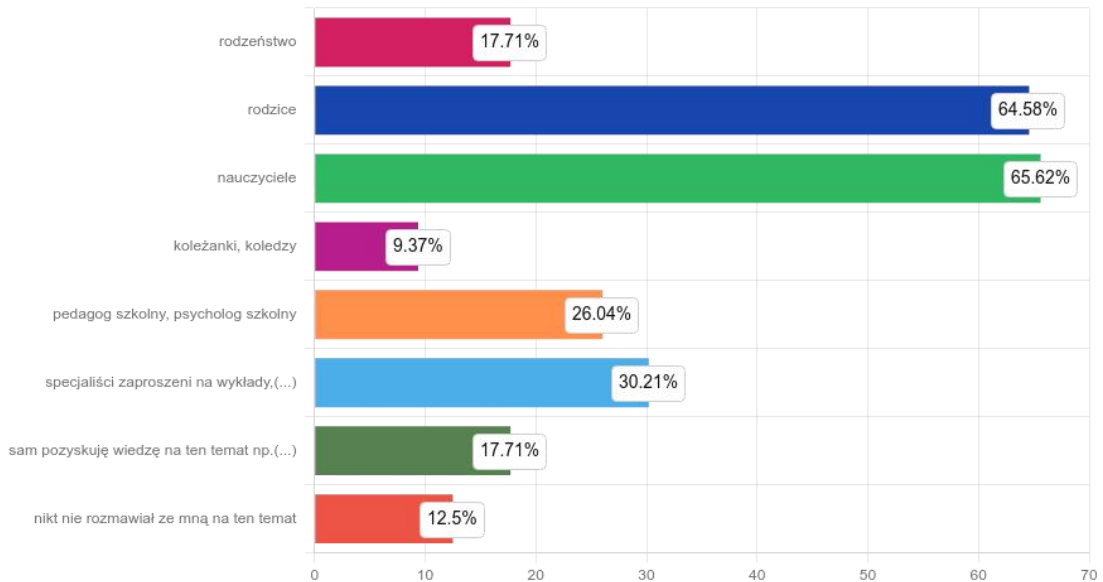
koleżanki, koledzy: **9,37%** (9)

pedagog szkolny, psycholog szkolny: **26,04%** (25)

specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty: **30,21%** (29)

sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji: **17,71%** (17)

nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat: **12,5%** (12)

Na temat substancji psychoaktywnych z uczniami rozmawiali: „nauczyciele” - 65,62%, „rodzice” - 64,58%, „specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty” - 30,21%, „pedagog szkolny, psycholog szkolny” - 26,04%, „rodzeństwo” - 17,71%, „sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji” - 17,71%, „nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat” - 12,5%, „koleżanki, koledzy” - 9,37%.

Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **69,79%** (67)

dziadków: **21,87%** (21)

innych członków rodziny: **27,08%** (26)

nauczycieli: **21,87%** (21)

przyjaciół/kolegów/koleżanek: **28,12%** (27)

radził(a)bym sobie sam/a: **13,54%** (13)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **3,12%** (3)

Policji: **9,37%** (9)

instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds.

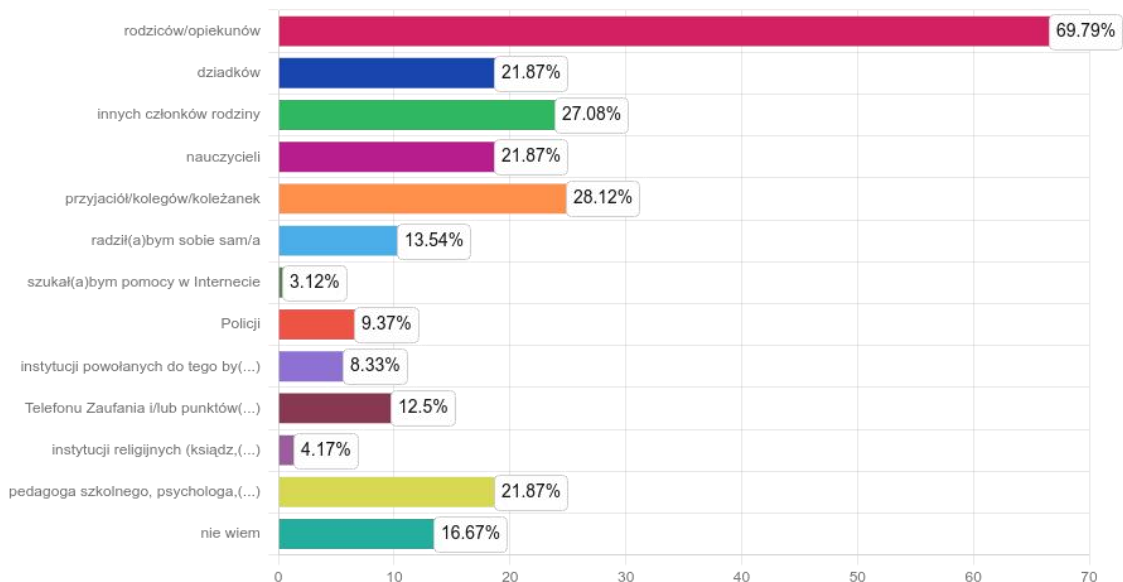
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **8,33%** (8)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **12,5%** (12)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **4,17%** (4)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **21,87%** (21)

nie wiem: **16,67%** (16)

Uczniowie w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 69,79% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „przyjaciół/kolegów/koleżanek” - 28,12% osób, „innych członków rodziny” - 27,08% badanych, „dziadków” - 21,87% badanych uczniów, „nauczycieli” - 21,87% ankietowanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 21,87% badanych, „nie wiem” - 16,67% badanych uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 13,54% uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 12,5% respondentów, „Policji” - 9,37% badanych uczniów, „instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 8,33% ankietowanych, „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 4,17% badanych oraz „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 3,12% osób.

Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą: **13,54%** (13)

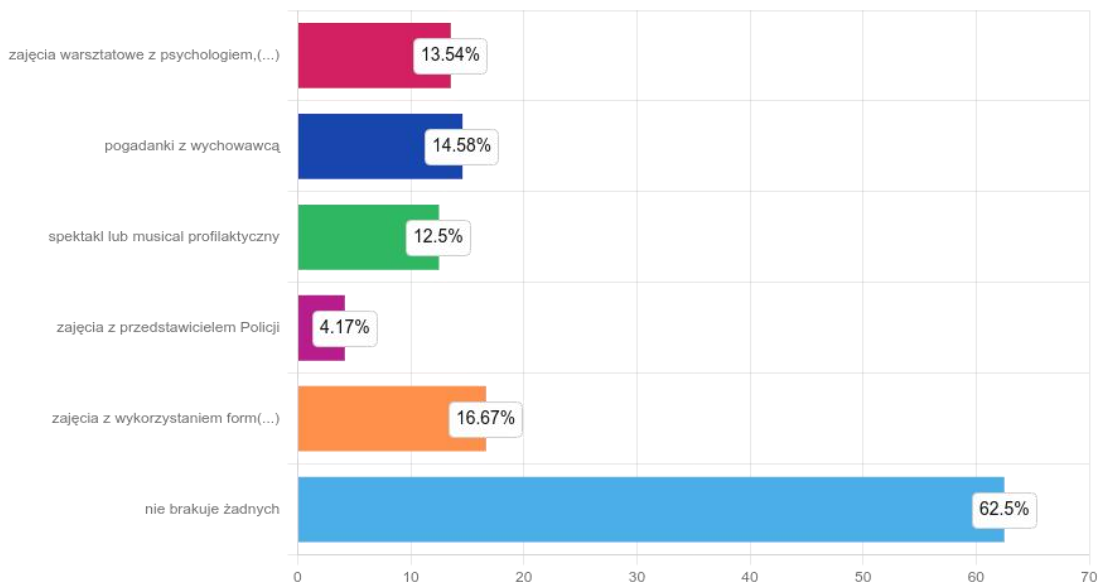
pogadanki z wychowawcą : **14,58%** (14)

spektakl lub musical profilaktyczny: **12,5%** (12)

zajęcia z przedstawicielem Policji: **4,17%** (4)

zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych: **16,67%** (16)

nie brakuje żadnych: **62,5%** (60)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie zajęć profilaktycznych, których ich zdaniem brakuje w szkole. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie brakuje żadnych” - takiej odpowiedzi udzieliło 62,5% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych” - 16,67%, „pogadanki z wychowawcą” 14,58%, „zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą” - 13,54% oraz „spektakl lub musical profilaktyczny” - 12,5%. Najmniej uczniów (4,17%) wybrało odpowiedź „zajęcia z przedstawicielem Policji”.

4. 4. Problem alkoholowy z perspektywy uczniów klas 7-8 szkół podstawowych

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

tak: **15,62%**(15)

nie: **84,37%** (81)

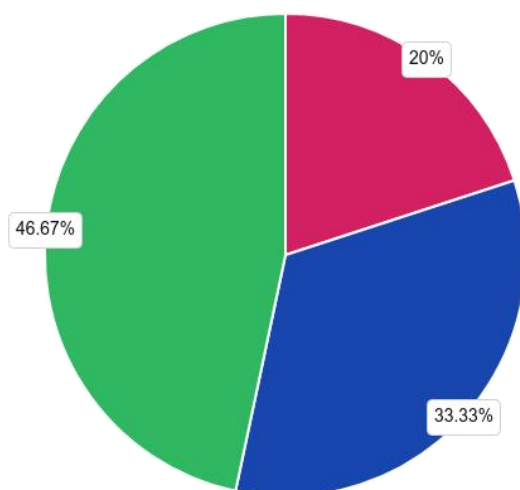
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 84,37% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 15,62% badanych uczniów.

W jakim wieku spróbowałeś/aś alkohol po raz pierwszy?

10 lat i mniej : **20%** (3)

11-12 lat: **33,33%** (5)

13-14 lat lub więcej: **46,67%** (7)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po alkohol. Udzielano następujących odpowiedzi: „13-14 lat lub więcej” (46,67%) oraz „11-12 lat” (33,33%). Najmniej ankietowanych wskazało odpowiedź „10 lat i mniej”, tj. (20%).

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych: **13,33%** (2)

w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych: **26,67%** (4)

poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie: **6,67%** (1)

poczęstowali mnie inni członkowie rodziny: **0%** (0) przez

pomyłkę: **26,67%** (4)

ze znajomymi poza domem: **13,33%** (2)

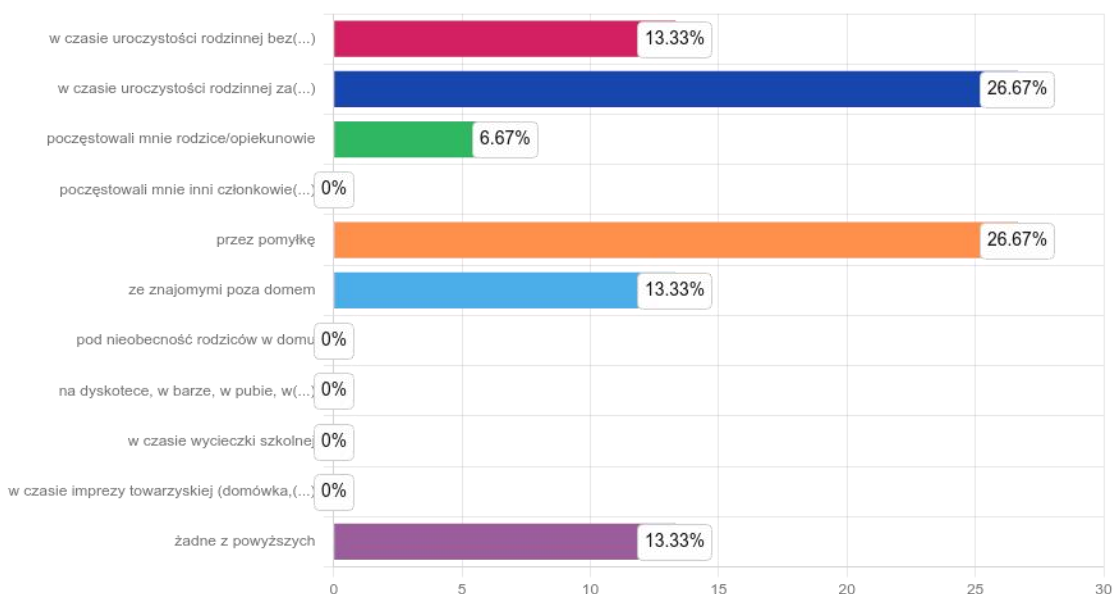
pod nieobecność rodziców w domu: **0%** (0)

na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni: **0%** (0) w

czasie wycieczki szkolnej: **0%** (0)

w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.): **0%** (0) żadne

z powyższych: **13,33%** (2)

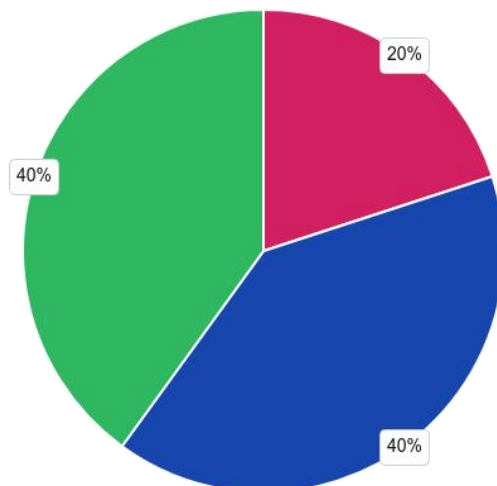
Uczniowie najczęściej wskazywali, iż sięgali po alkohol w następujących okolicznościach: „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” tę okoliczność wskazało 26,67% uczniów oraz „przez pomyłkę” - została wybrana przez 26,67% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” - 13,33% osób, „ze znajomymi poza domem” - 13,33% badanych, „żadne z powyższych” - 13,33% uczniów, „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” - 6,67% badanych uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny”, „pod nieobecność rodziców w domu”, „na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni”, „w czasie wycieczki szkolnej” oraz „w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.)”.

Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **20%** (3)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **40%** (6)

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **40%** (6)

Największa część uczniów przyznała, iż spożywali alkohol „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 40% uczniów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 40% uczniów. Najrzadziej respondencie wskazywali odpowiedź „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - odpowiedzi takiej udzieliło 20% respondentów.

Czy w ciągu ostatniego miesiąca (ostatnie 30 dni) zdarzyło Ci się bardzo mocno upić alkoholem tzn. miałeś duże problemy z koordynacją ruchową (zataczanie się), mową (bełkotanie), myśleniem (problem z zebraniem myśli), wyrwy w pamięci (nie pamiętałeś/aś co

Tak: **0%** (0)

Nie: **100%** (3)

Największa część badanych uczniów, tj. 100% zaznaczyło odpowiedź „Nie”. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „Tak”.

Gdy już pijesz, to jak często pijesz alkohol?

piętem/am tylko raz: **73,33%** (11)

rzadziej niż raz w roku: **6,67%** (1)

kilka razy w roku : **13,33%** (2)

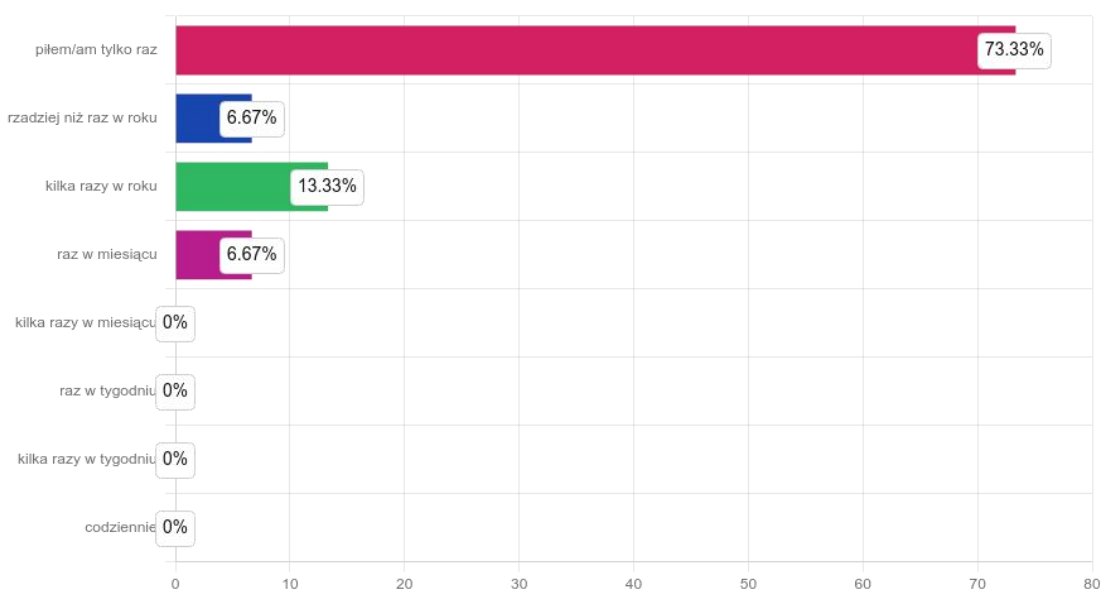
raz w miesiącu : **6,67%** (1)

kilka razy w miesiącu : **0%** (0) raz w

tygodniu : **0%** (0)

kilka razy w tygodniu : **0%** (0)

codziennie : **0%** (0)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „piętem/am tylko raz” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 73,33% osób. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w roku” została wybrana przez 13,33% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi:

„rzadziej niż raz w roku” - 6,67% uczniów, „raz w miesiącu” - 6,67% badanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „kilka razy w miesiącu”, „raz w tygodniu”, „kilka razy w tygodniu” oraz „codziennie”.

Gdy pijesz alkohol to jaki alkohol najczęściej?

piwo/cydr: **50%** (2)

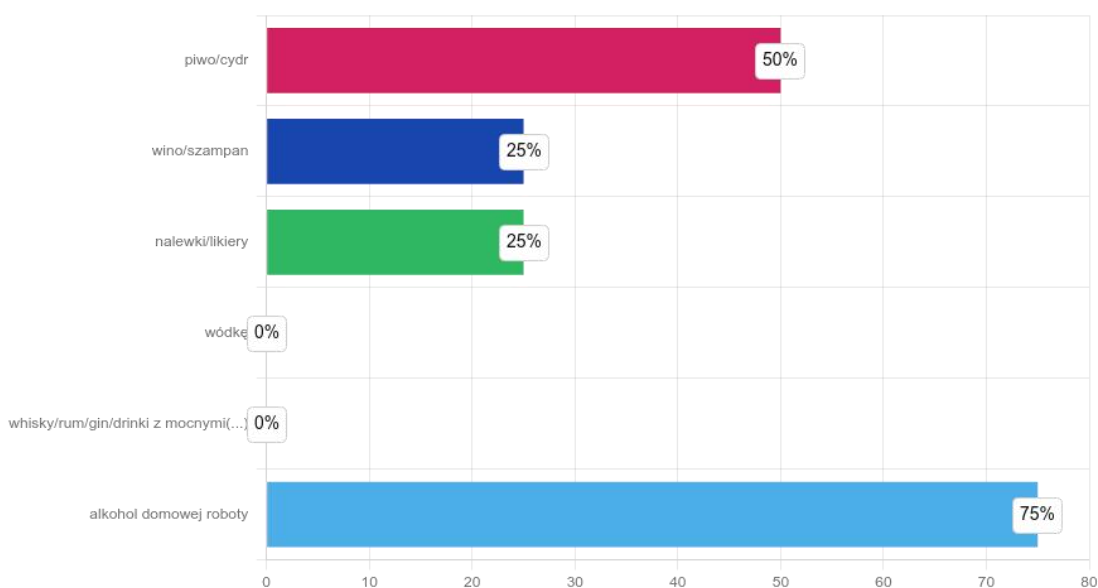
wino/szampan: **25%** (1)

nalewki/likieri: **25%** (1)

wódkę: **0%** (0)

whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **0%** (0) alkohol

domowej roboty: **75%** (3)

Uczniowie, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „alkohol domowej roboty” - takiej odpowiedzi udzieliło 75 % spośród 3 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „piwo/cydr” - 2 osób tj. 50 % uczniów, „wino/szampan” - 1 osób tj. 25 % uczniów, „nalewki/likieri” - 1 osób tj. 25 % uczniów. Żaden z ankietyowanych nie wskazał odpowiedzi „wódkę” oraz "whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole".

Gdzie pijesz alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi. w

swoim domu: **25%** (1)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.): **0%** (0) u

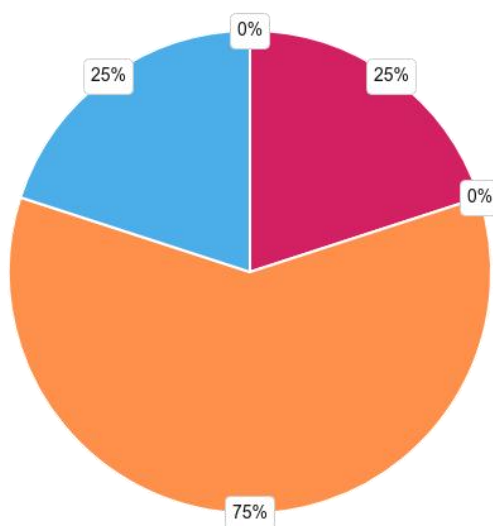
znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówki, urodziny, sylwester itp.): **0%** (0)

na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni, w restauracji: **0%** (0) na

świeżym powietrzu: **75%** (3)

podczas imprez rodzinnych: **25%** (1)

na wycieczkach szkolnych: **0%** (0)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „na świeżym powietrzu” - taką odpowiedź wskazało 75% ankietowanych. W dalszej kolejności badani uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „w swoim domu” - 25% osób, „podczas imprez rodzinnych” - 25 % ankietowanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.)”, „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówki, urodziny, sylwester itp.)”, „na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni, w restauracji” oraz „na wycieczkach szkolnych”.

Czy zdarza Ci się pić alkohol samemu?

nigdy: **50%** (2)

rzadko: **25%** (1)

często: **25%** (1)

zawsze lub praktycznie zawsze: **0%** (0)

Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 50% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez to 25% badanych. Natomiast odpowiedź „często” zaznaczyło 25% ankietowanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi

„zawsze lub praktycznie zawsze”.

Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?

praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **50%** (2)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **50%** (2)

czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **0%** (0)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **0%** (0) w

większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **0%** (0)

Najpopularniejszą odpowiedzią wśród uczniów było: „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 50% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 50% uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)”, „mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” oraz „w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś z powodu picia alkoholu następujących problemów?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wypadek, uszkodzenie ciała, bójka lub problemy ze zdrowiem: **0%** (0) zniszczenie,

zgubienie lub kradzież cennej rzeczy: **0%** (0)

poważne problemy z rodzicami: **0%** (0)

poważne problemy z przyjaciółmi: **0%** (0)

problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi: **25%** (1)

niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny : **0%** (0)

nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu: **50%** (2)

Inne odpowiedzi: **25%** (1)

Inne odpowiedzi:

- nie wiem

Uczniowie najczęściej deklarowali, iż w związku z spożywaniem alkoholu „nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu” - taką odpowiedź wskazało 50% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące konsekwencje: „problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi” - 25% osób, „Inne odpowiedzi” - 25% uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „wypadek, uszkodzenie

ciała, bójka lub problemy ze zdrowiem", „zniszczenie, zgubienie lub kradzież cennej rzeczy", „poważne problemy z rodzicami" oraz "niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny".

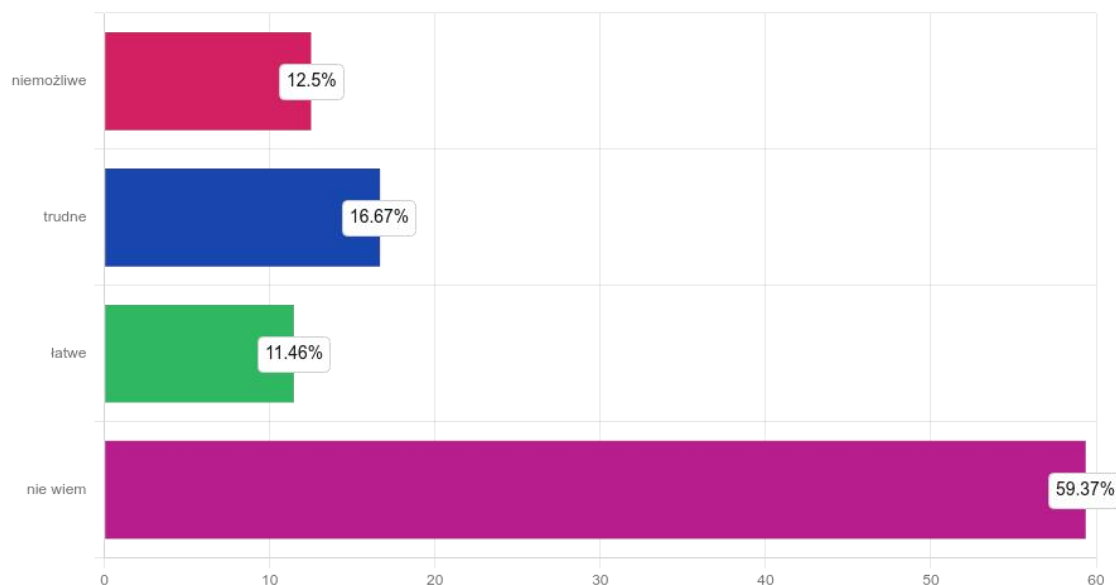
Gdyby osoba niepełnoletnia chciała zdobyć alkohol w Twojej miejscowości, jak trudne by to było?

niemożliwe: **12,5%** (12)

trudne: **16,67%** (16)

łatwe: **11,46%** (11)

nie wiem: **59,37%** (57)

Przyglądając się dostępności alkoholu dla osób nieletnich zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 59,37% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „trudne” została wskazana przez 16,67%. Natomiast odpowiedź „niemożliwe” zaznaczyło 12,5% respondentów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „łatwe”, zaznaczyło ją 11,46% osób.

4. 5. Problem nikotynizmu z perspektywy uczniów klas 7-8 szkół podstawowych

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

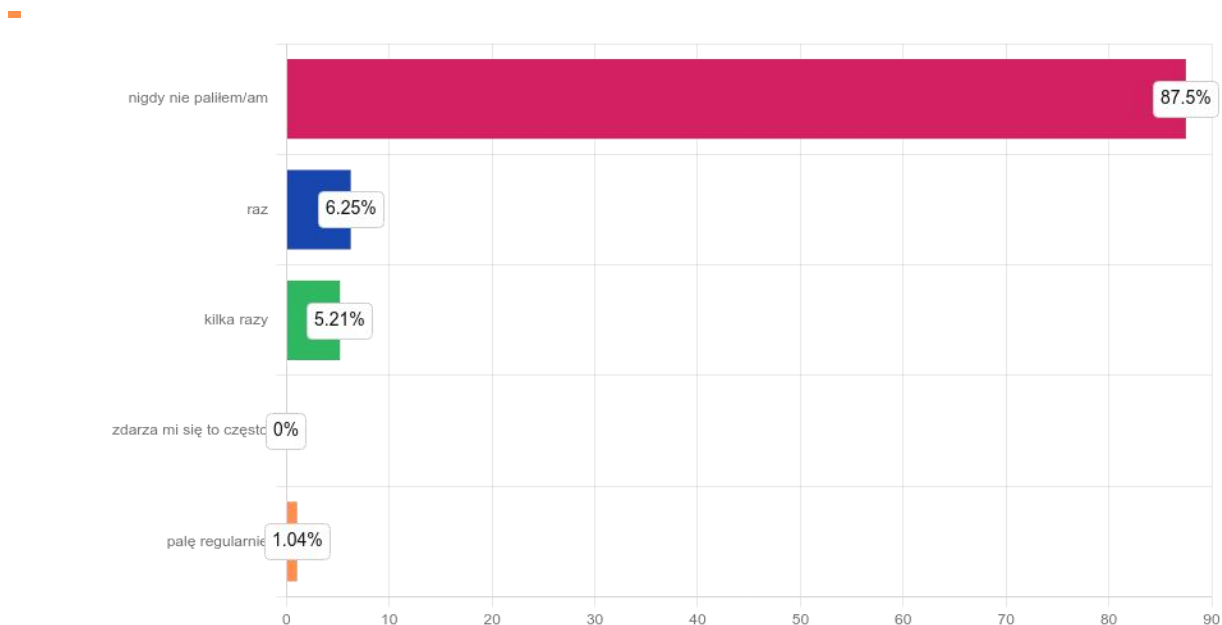
nigdy nie paliłem/am : **87,5%** (84)

raz: **6,25%** (6)

kilka razy: **5,21%** (5)

zdarza mi się to często: **0%** (0) palę

regularnie: **1,04%** (1)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie ile razy w życiu (jeśli kiedykolwiek) palili papierosy. Odpowiedź „nigdy nie paliłem/am ” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 87,5%, tj. 84 osób. Druga w kolejności odpowiedź „raz” została wybrana przez 6 osób, co stanowiło 6,25% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy” - 5,21% osób oraz „palę regularnie” - 1,04% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „zdarza mi się to często”.

W jakim wieku paliłeś/aś papierosy po raz pierwszy?

10 lat i mniej : **25%** (3)

11-12 lat: **50%** (6)

13-14 lat lub więcej: **25%** (3)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgnęli po papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „11-12 lat” (50%) oraz „10 lat i mniej ” (25%). Najmniej ankietowanych wskazało odpowiedź „13-14 lat lub więcej”, tj. (25%).

Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI

mniej niż jeden papieros na tydzień: **16,67%** (2)

mniej niż jeden papieros dziennie: **0%** (0) 1-5

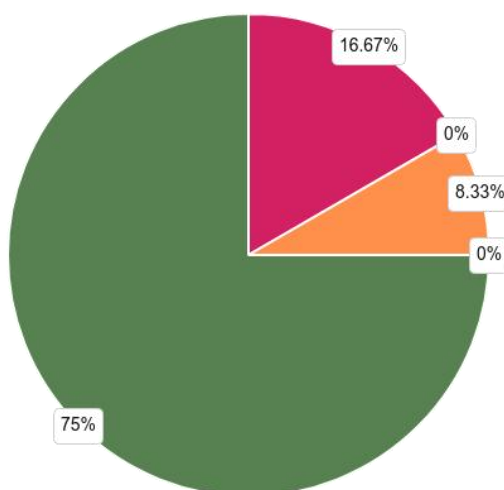
papierosów dziennie: **0%** (0)

6-10 papierosów dziennie: **0%** (0)

11-20 papierosów dziennie: **8,33%** (1)

więcej niż 20 papierosów dziennie: **0%** (0) nie

paliłem w ciągu ostatnich 30 dni : **75%** (9)

Uczniów poproszono również o wskazanie jak często palili papierosy w ciągu ostatnich 30 dni. Odpowiedź „nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni ” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 75% osób. Druga w kolejności odpowiedź „mniej niż jeden papieros na tydzień” została wybrana przez 16,67% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „11-20 papierosów dziennie” - 8,33% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „mniej niż jeden papieros dziennie”, „1-5 papierosów dziennie”, „6- 10 papierosów dziennie” oraz „więcej niż 20 papierosów dziennie”.

Czy wiesz czym są e-papierosy?

tak: **89,58%** (86)

nie: **10,42%** (10)

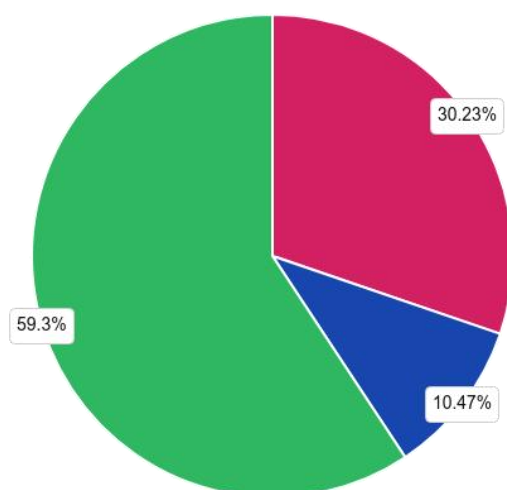
Na pytanie: czy wiesz czym są e-papierosy, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” wybrało ją 89,58% osób. Rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” wybrało ją 10,42% uczniów.

Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?

tak: **30,23%** (26)

nie: **10,47%** (9)

nie wiem: **59,3%** (51)

W odpowiedzi na pytanie: „Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?” większość uczniów wskazała odpowiedź „nie wiem” - 59,3% uczniów, rzadziej wskazywano na odpowiedzi: „tak” - 30,23% osób oraz „nie” - 10,47% badanych uczniów.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e- papierosy?

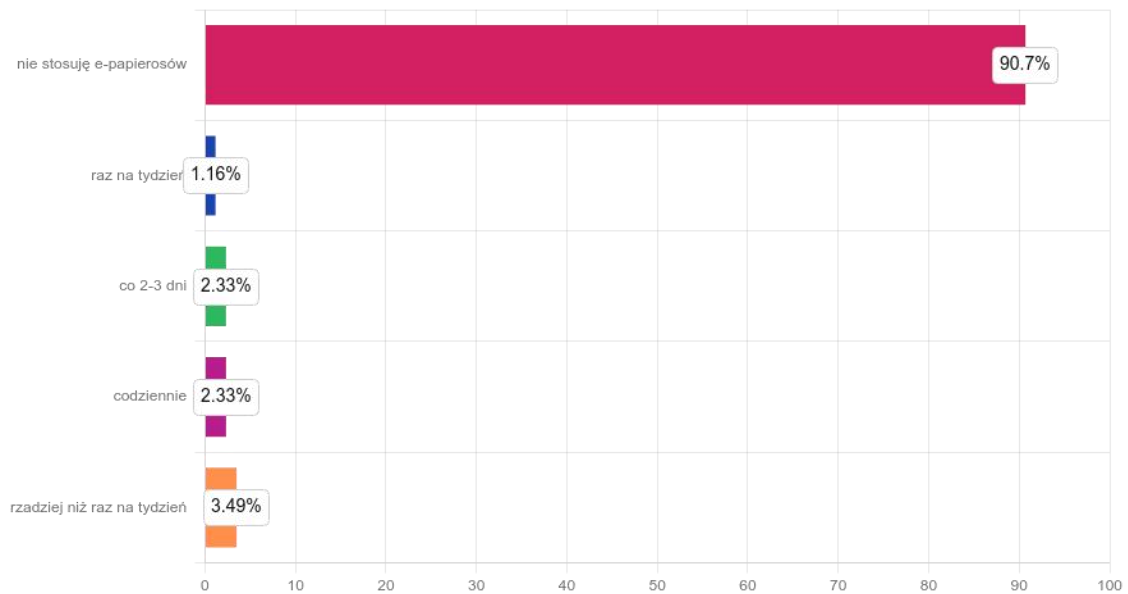
nie stosuję e-papierosów: **90,7%** (78)

raz na tydzień: **1,16%** (1)

co 2-3 dni: **2,33%** (2)

codziennie: **2,33%** (2)

rzadziej niż raz na tydzień: **3,49%** (3)

Następnie ankietowanych uczniów zapytano ile razy w życiu, jeśli w ogóle, zdarzyło im się palić e-papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie stosuję e-papierosów” - 90,7%, „rzadziej niż raz na tydzień” - 3,49%, „co 2-3 dni” - 2,33%, „codziennie” -2,33% oraz „raz na tydzień” - 1,16%.

Z jakiego powodu sięgnąłeś po raz pierwszy po e-papierosa?

chciałem/am zerwać z nałogiem palenia papierosów tradycyjnych: **0%** (0) chciałem/am

spróbować czegoś nowego: **50%** (4)

chciałem/am sprawdzić czym e-papieros różni się od papierosów tradycyjnych: **25%** (2)

chciałem/am spróbować bezpieczniejszej alternatywy dla papierosów tradycyjnych: **0%** (0) żadne z

powyższych: **25%** (2)

Wśród powodów sięgania po e-papierosy uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „chciałem/am spróbować czegoś nowego” wybrało ją 50% uczniów, „chciałem/am sprawdzić czym e-papieros różni się od papierosów tradycyjnych” wybrało ją 25% osób, „żadne z powyższych” wybrało ją 25% uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „chciałem/am zerwać z nałogiem palenia papierosów tradycyjnych” oraz „chciałem/am spróbować bezpieczniejszej alternatywy dla papierosów tradycyjnych”.

Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów?

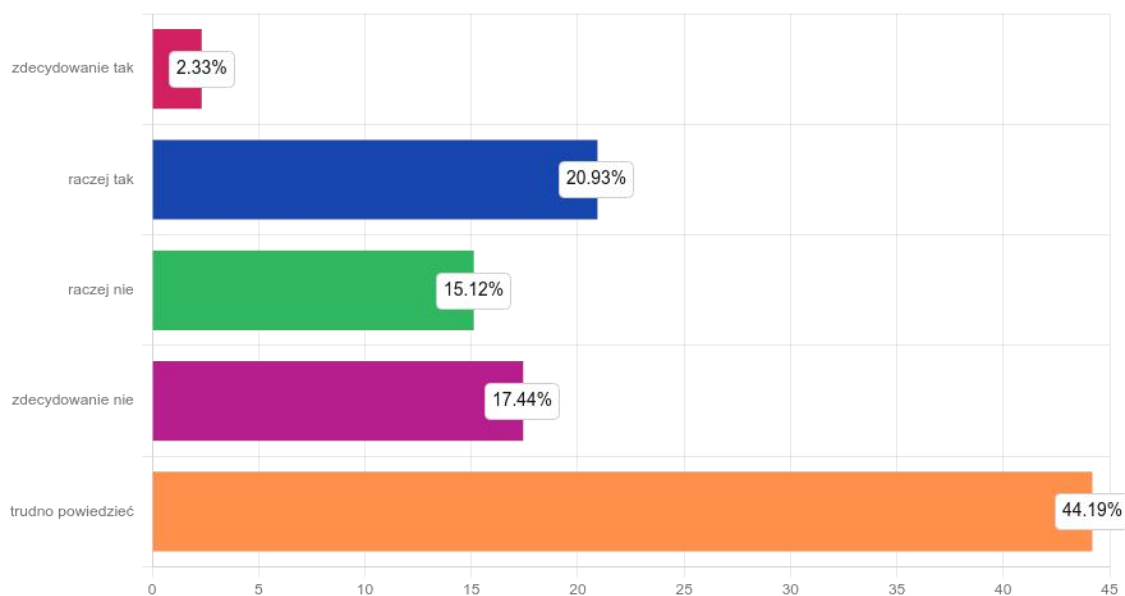
zdecydowanie tak: **2,33%** (2)

raczej tak: **20,93%** (18)

raczej nie: **15,12%** (13)

zdecydowanie nie: **17,44%** (15)

trudno powiedzieć: **44,19%** (38)

Na pytanie: „Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów”, uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „trudno powiedzieć” 44,19%, „raczej tak” 20,93%,

„zdecydowanie nie" 17,44%, „raczej nie" 15,12% oraz „zdecydowanie tak" 2,33%.

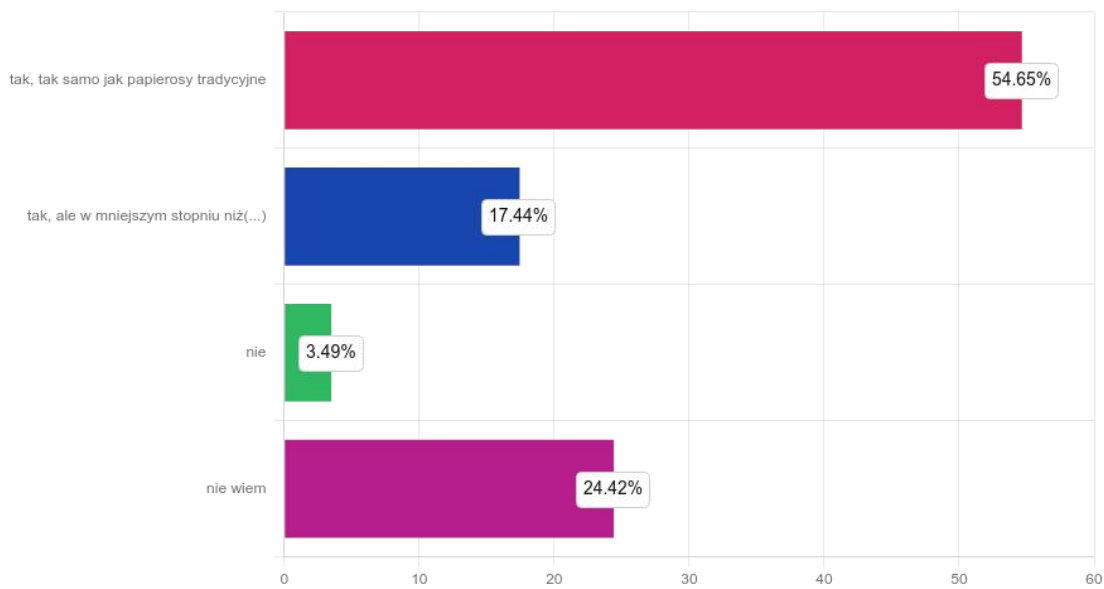
Czy uważasz, że e-papierosy są uzależniające?

tak, tak samo jak papierosy tradycyjne: **54,65%** (47)

tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne: **17,44%** (15)

nie: **3,49%** (3)

nie wiem: **24,42%** (21)

Większość uczniów uważa, że e-papierosy są „tak, tak samo jak papierosy tradycyjne” 54,65%. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „nie wiem” 24,42%, „tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne” 17,44% oraz „nie” 3,49%.

4. 6. Problem narkotykowy z perspektywy uczniów klas 7- 8

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/inne substancje psychoaktywne?

tak: **1,04%** (1)

nie: **98,96%** (95)

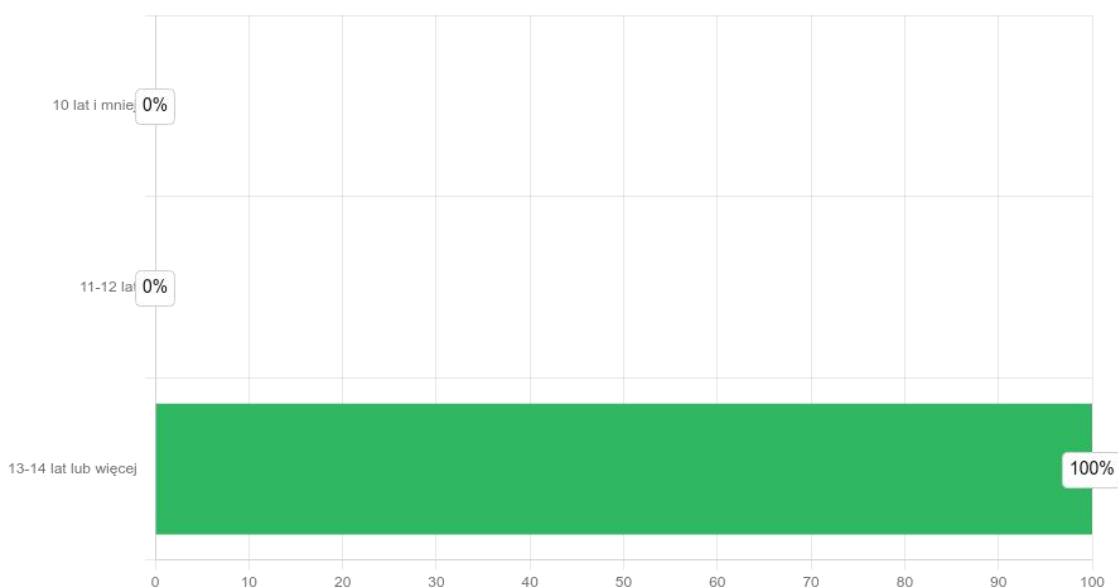
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 98,96% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 1,04% badanych uczniów.

W jakim wieku zażywałeś/aś narkotyki/inne substancje psychoaktywne po raz pierwszy?

10 lat i mniej : **0%** (0)

11-12 lat: **0%** (0)

13-14 lat lub więcej: **100%** (1)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy zażyli środki psychoaktywne. Udzielano następujących odpowiedzi: „13-14 lat lub więcej” (100%). Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „10 lat i mniej” oraz „11-12 lat”.

Jakie substancje zażywałeś/aś po raz pierwszy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **0%** (0)

inne formy konopi: **0%** (0)

amfetamina: **0%** (0)

inne substancje psychoaktywne: **0%** (0)

grzyby halucynogenne: **0%** (0)

ekstazy: **0%** (0)

kokaina/crack: **0%** (0)

heroina: **100%** (1)

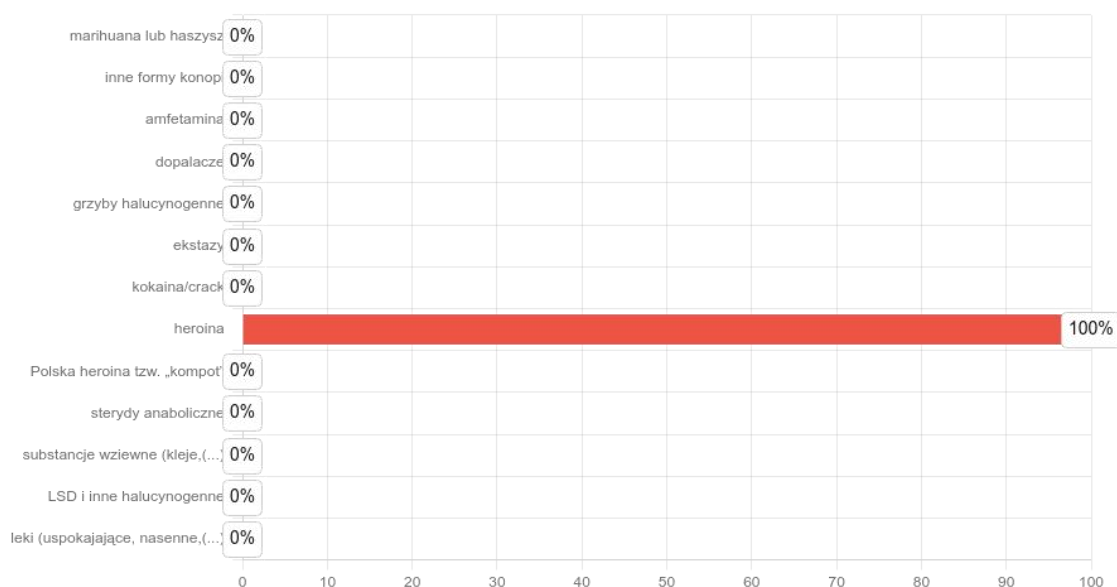
Polska heroina tzw. „kompot”: **0%** (0)

sterydy anaboliczne: **0%** (0)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **0%** (0) LSD i inne

halucynogenne: **0%** (0)

leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.): **0%** (0)

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „heroina” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% osób. Żaden z ankietyowanych nie wskazał odpowiedzi „marihuana lub haszysz”, „inne formy konopi”, „amfetamina”, „inne substancje psychoaktywne”, „grzyby halucynogenne”, „ekstazy”, „kokaina/crack”, „Polska heroina tzw. „kompot”, „sterydy anaboliczne”, „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)”, „LSD i inne halucynogenne” oraz „leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.)”.

Skąd wzięłeś/wzięłaś tę substancję?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wzięłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców: **100%** (1)

dostałem/am od starszego brata lub siostry: **0%** (0)

dostałem/am od kolegi/koleżanki: **0%** (0)

dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

dostałem/am od obcej osoby: **100%** (1)

braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół: **0%** (0)

kupiłem/am od kolegi: **0%** (0)

kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0) kupiłem/am od

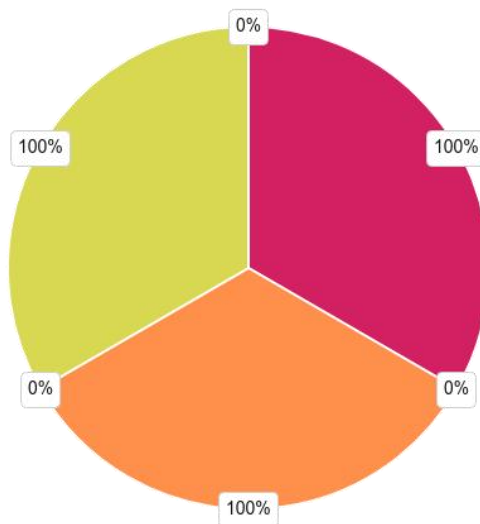
obcej osoby: **0%** (0)

dostałem/am od jednego z rodziców: **0%** (0) otrzymałem/am ją

nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0) kupiłem przez Internet:

100% (1)

nie wiem: **0%** (0)

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi wskazywali, iż zdobyli te substancje najczęściej w następujący sposób „wzięłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „dostałem/am od obcej osoby” - 100% uczniów, „kupiłem przez Internet” - 100% badanych uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „dostałem/am od starszego brata lub siostry”, „dostałem/am od kolegi/koleżanki”, „dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście”, „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół”, „kupiłem/am od kolegi”, „kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście”, „kupiłem/am od obcej osoby”, „dostałem/am od jednego z rodziców”, „otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody)” oraz „nie wiem”.

Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **0%** (0)

chęć bycia modnym: **0%** (0)

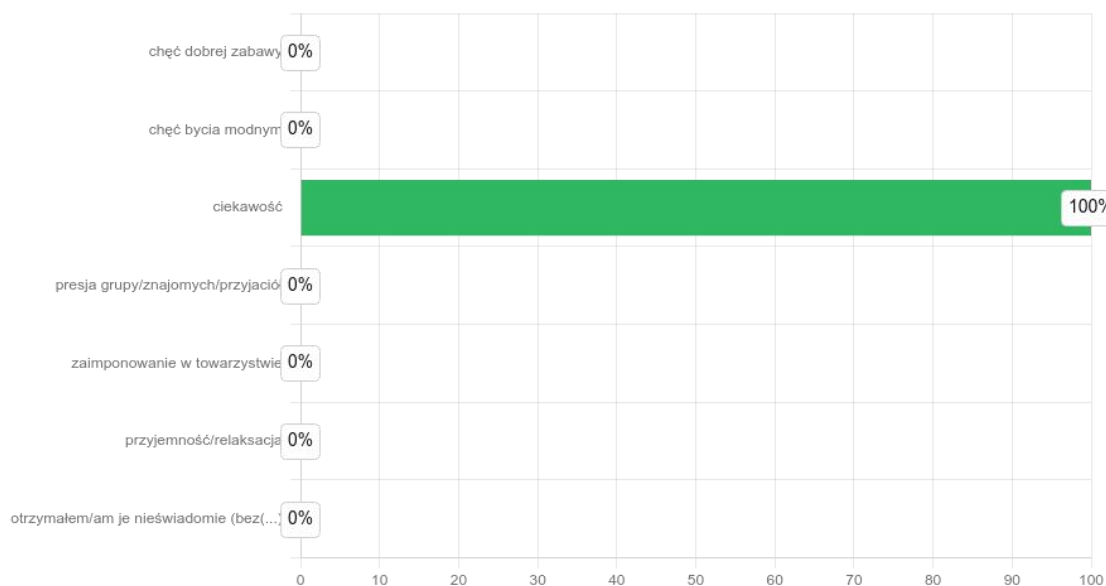
ciekawość: **100%** (1)

presja grupy/znajomych/przyjaciół: **0%** (0)

zaimponowanie w towarzystwie: **0%** (0)

przyjemność/relaksacja: **0%** (0)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)

Głównym powodem skłaniających ankietowanych uczniów do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „ciekawość” - 100% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „chęć dobrej zabawy”, „chęć bycia modnym”, „presja grupy/znajomych/przyjaciół”, „zaimponowanie w towarzystwie”, „przyjemność/relaksacja” oraz „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)”.

Jak często zażywasz narkotyki/inne substancje psychoaktywne?

zażywałem/am tylko raz : **0%** (0)

raz w roku lub mniej: **0%** (0) kilka

razy w roku: **0%** (0)

raz w miesiącu: **0%** (0)

kilka razy w miesiącu: **0%** (0)

raz w tygodniu: **100%** (1)

kilka razy w tygodniu: **0%** (0)

codziennie: **0%** (0)

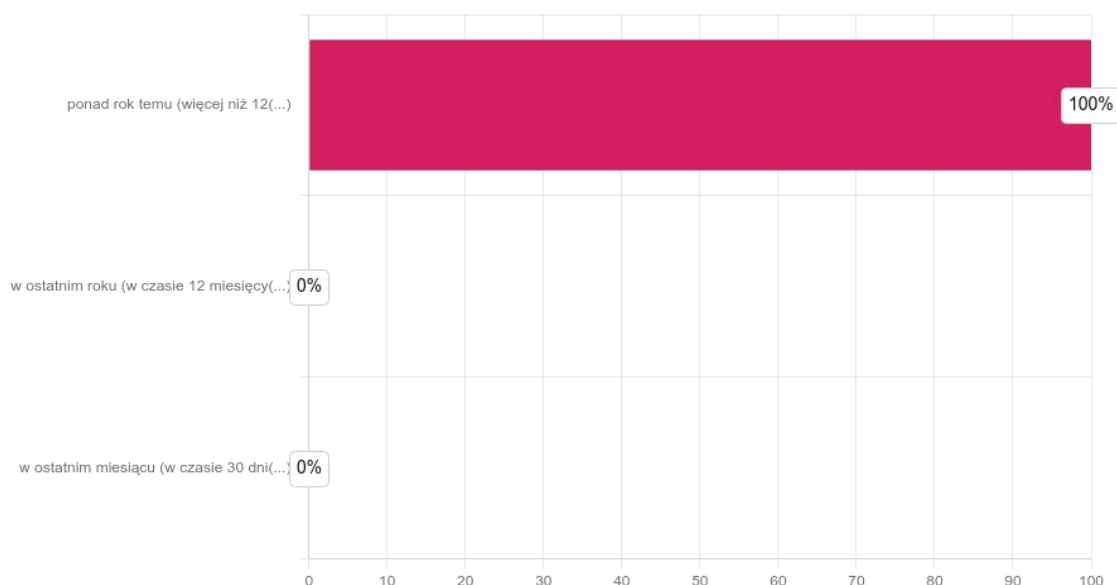
Badanych uczniów, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi poproszono o wskazanie jak często sięgają po nie. Odpowiedź „raz w tygodniu” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 100% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „zażywałem/am tylko raz”, „raz w roku lub mniej”, „kilka razy w roku”, „raz w miesiącu”, „kilka razy w miesiącu”, „kilka razy w tygodniu” oraz „codziennie”.

Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/inne substancje psychoaktywne?

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem) : **100%** (1)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **0%** (0) w

ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **0%** (0)

Największa część uczniów przyznała, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem) ” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% uczniów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” oraz „w ostatnim

miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)".

Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **0%** (0)

inne formy konopi: **0%** (0)

amfetamina: **0%** (0)

inne substancje psychoaktywne: **0%** (0)

grzyby halucynogenne: **0%** (0)

ekstazy: **100%** (1)

kokaina/crack: **100%** (1)

heroina: **100%** (1)

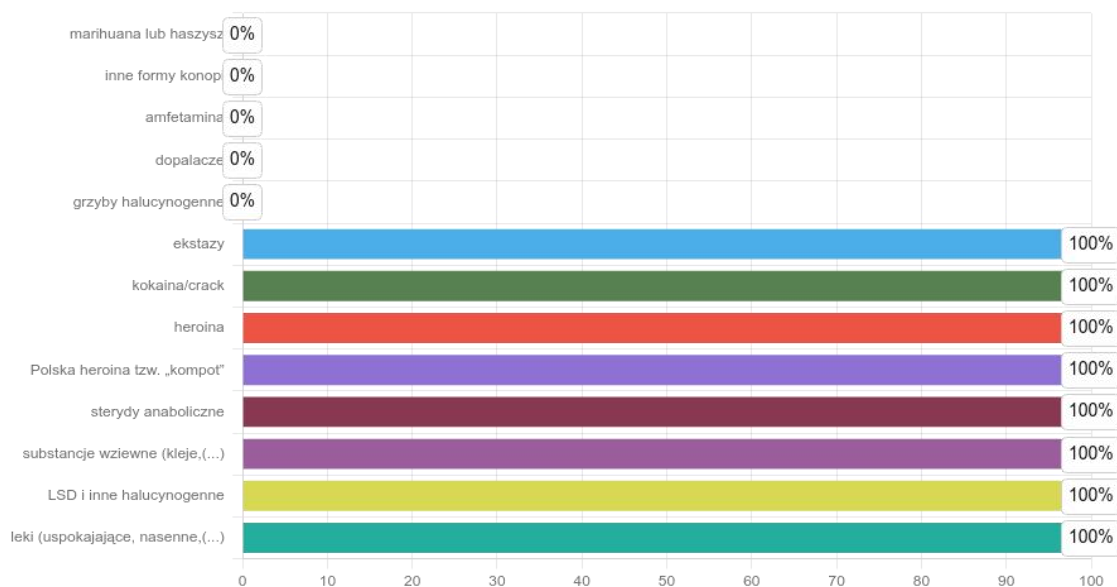
Polska heroina tzw. „kompot”: **100%** (1)

sterydy anaboliczne: **100%** (1)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **100%** (1)

LSD i inne halucynogenne: **100%** (1)

leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.) o zastosowaniu niemedycznym : **100%** (1)

Uczniowie, którzy przyznali, iż ostatnio sięgali po substancje psychoaktywne zażywali: „kokaina/crack” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ekstazy” - 100%, „heroina” 100%, „Polska heroina tzw. „kompot”” - 100%, „sterydy anaboliczne” - 100%, „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)” - 100%, „LSD i inne halucynogenne” - 100%, „leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.) o zastosowaniu niemedycznym ” - 100%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „marihuana lub haszysz”, „inne formy konopi”, „amfetamina”, „inne substancje psychoaktywne” oraz „grzyby halucynogenne”.

Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki/inne substancje psychoaktywne?

Można wybrać kilka odpowiedzi. w

swoim domu: **0%** (0)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.): **0%** (0) u

znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.): **0%** (0) w barze/na

dyskotece: **100%** (1)

na świeżym powietrzu: **0%** (0)

podczas imprez rodzinnych: **0%** (0)

na wycieczkach szkolnych: **0%** (0)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż narkotyki lub inne substancje psychoaktywne zażywali najczęściej: „w barze/na dyskotece - wybrało ją 100% respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „w swoim domu”, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.)”, „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.)”, „na świeżym powietrzu”, „podczas imprez rodzinnych” oraz „na wycieczkach szkolnych”.

Czy zdarza Ci się zażywać narkotyki/inne substancje psychoaktywne samemu?

nigdy: **100%** (1)

rzadko: **0%** (0)

często: **0%** (0)

zawsze lub praktycznie zawsze: **0%** (0)

Przyglądając się kontaktom uczniów z środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 100% uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „rzadko”, „często” oraz „zawsze lub praktycznie zawsze”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś/aś z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy następujących problemów?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wypadek, uszkodzenia ciała, bójka lub problemy zdrowotne: **100%** (1)

zniszczenie, zgubienia lub kradzież cennej rzeczy: **100%** (1)

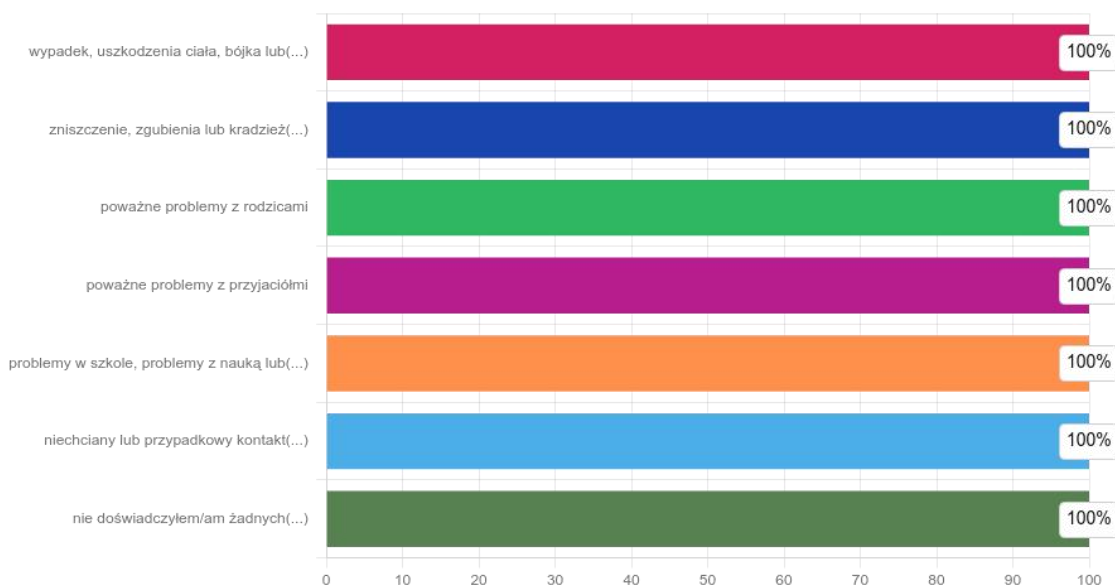
poważne problemy z rodzicami: **100%** (1)

poważne problemy z przyjaciółmi: **100%** (1)

problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi: **100%** (1)

niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny : **100%** (1)

nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy: **100%** (1)

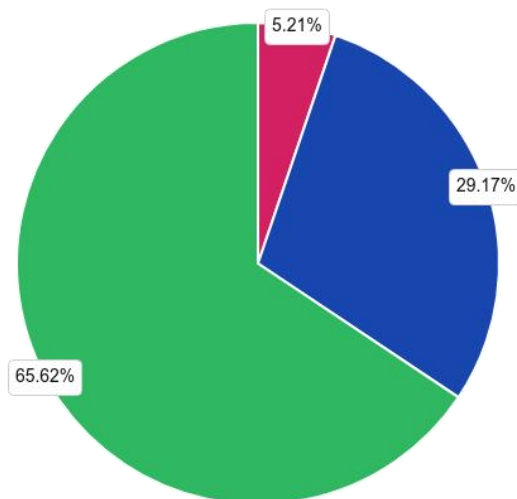
Uczniowie najczęściej deklarowali, iż w związku z sięganiem po substancje psychoaktywne doświadczyli „wypadek, uszkodzenia ciała, bójka lub problemy zdrowotne - wybrało ją 100% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „zniszczenie, zgubienia lub kradzież cennej rzeczy" została wskazana 100% uczniów. Kolejno 100% ankietowanych uczniów wskazywało odpowiedź „poważne problemy z rodzicami". Rzadziej zaznaczano odpowiedź: „poważne problemy z przyjaciółmi - wybrało ją 100%, „problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi - wybrało ją 100%, „niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny - wybrało ją 100%. Najmniej spośród respondentów 100% osób zaznaczyło odpowiedź "nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy".

Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki/inne substancje psychoaktywne w swojej miejscowości byłoby to:

łatwe: **5,21%** (5)

trudne: **29,17%** (28)

nie wiem: **65,62%** (63)

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych dla osób nieletnich w gminie zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 65,62% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „trudne” została wskazana przez 29,17%. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „łatwe”, zaznaczyło ją 5,21% osób.

Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub inne substancje psychoaktywne?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **94,79%** (91)

przez Internet: **2,08%** (2)

na osiedlu/w centrum miejscowości: **1,04%** (1)

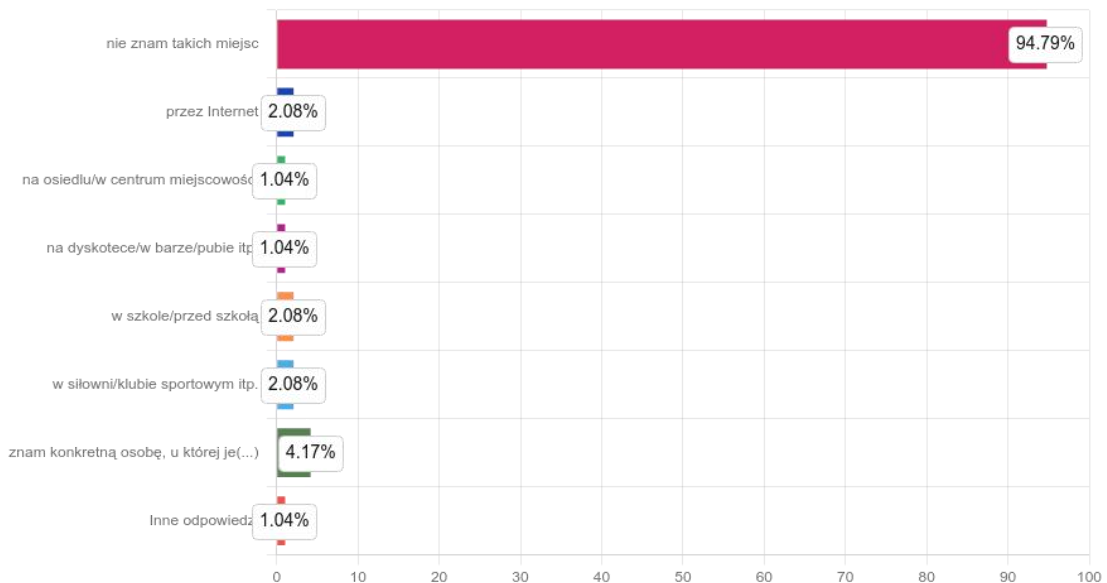
na dyskotecę/w barze/pubie itp.: **1,04%** (1)

w szkole/przed szkołą: **2,08%** (2)

w siłowni/klubie sportowym itp. : **2,08%** (2)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **4,17%** (4)

Inne odpowiedzi: **1,04%** (1)

Inne odpowiedzi:

- nie wiem

Następnie uczniów poproszono o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub inne substancje psychoaktywne w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - 94,79%,

„znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” - 4,17%, „przez Internet” 2,08%, „w szkole/przed szkołą” - 2,08%, „w siłowni/klubie sportowym itp.” - 2,08%, „na osiedlu/w centrum miejscowości” - 1,04% oraz „na dyskotecę/w barze/pubie itp.” - 1,04%.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

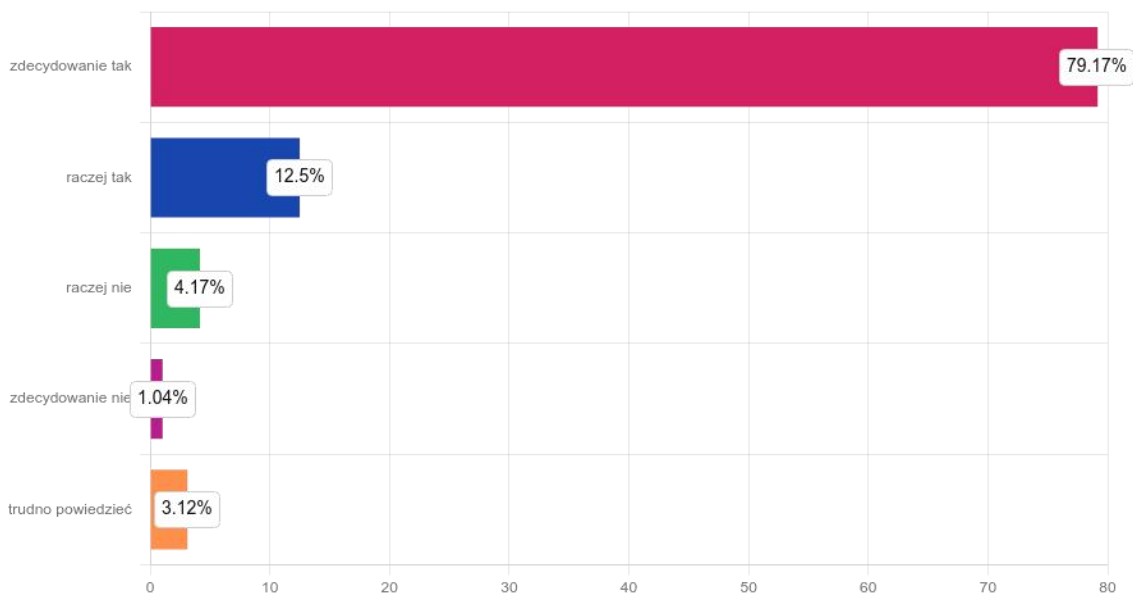
zdecydowanie tak: **79,17%** (76)

raczej tak: **12,5%** (12)

raczej nie: **4,17%** (4)

zdecydowanie nie: **1,04%** (1)

trudno powiedzieć: **3,12%** (3)

Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 79,17% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 12,5%. Rzadziej uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „raczej nie”- zaznaczyło ją 4,17% respondentów, „trudno powiedzieć”- wskazało ją 3,12% badanych oraz odpowiedź „zdecydowanie nie”- wskazało ją 1,04% ankietowanych uczniów.

4. 7. Problem przemocowy z perspektywy uczniów klas 7- 8

Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem mogą wywoływać agresję/przemoc wśród młodzieży?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy: **76,04%** (73)

depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne: **44,79%** (43)

problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców: **22,92%** (22)

problemy rodzinne: **41,67%** (40)

zazdrość/zaborczość: **52,08%** (50)

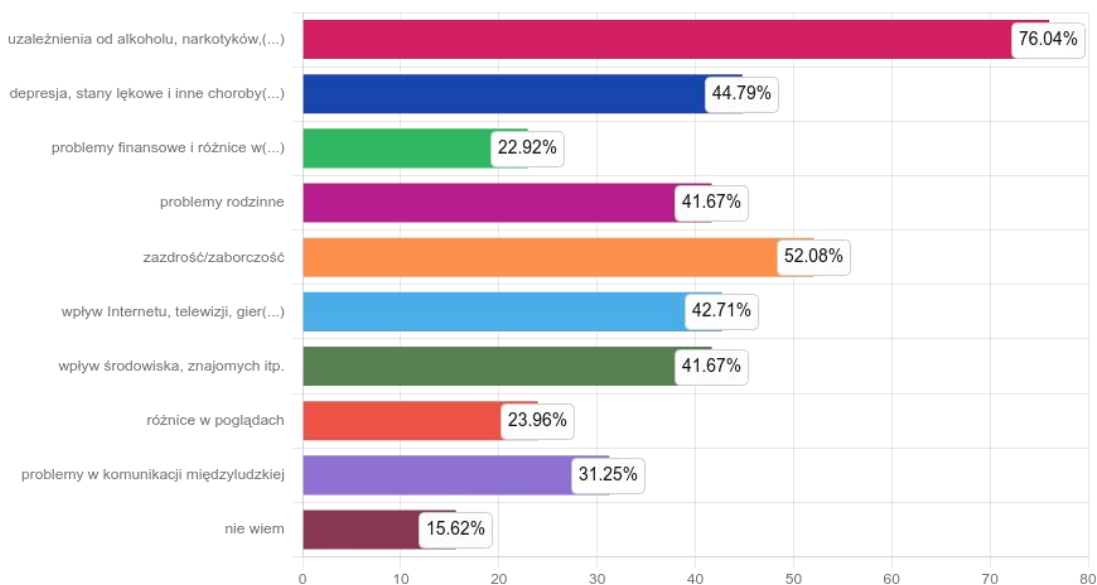
wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.: **42,71%** (41)

wpływ środowiska, znajomych itp.: **41,67%** (40)

różnice w poglądach: **23,96%** (23)

problemy w komunikacji międzyludzkiej: **31,25%** (30)

nie wiem: **15,62%** (15)

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy” - 76,04% osób oraz „zazdrość/zaborczość” - 52,08% badanych. Rzadziej wskazywano na: „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 44,79% badanych uczniów, „wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.” - 42,71% osób, „problemy rodzinne” - 41,67% respondentów, „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 41,67% ankietowanych, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 31,25% respondentów, „różnice w poglądach” - 23,96% osób, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 22,92% ankietowanych uczniów, „nie wiem” - 15,62% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **18,75%** (18)

nie: **81,25%** (78)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 81,25% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 18,75% badanych uczniów.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka: **5,56%** (1)

tata/opiekun: **11,11%** (2)

siostra: **5,56%** (1)

brat: **0%** (0)

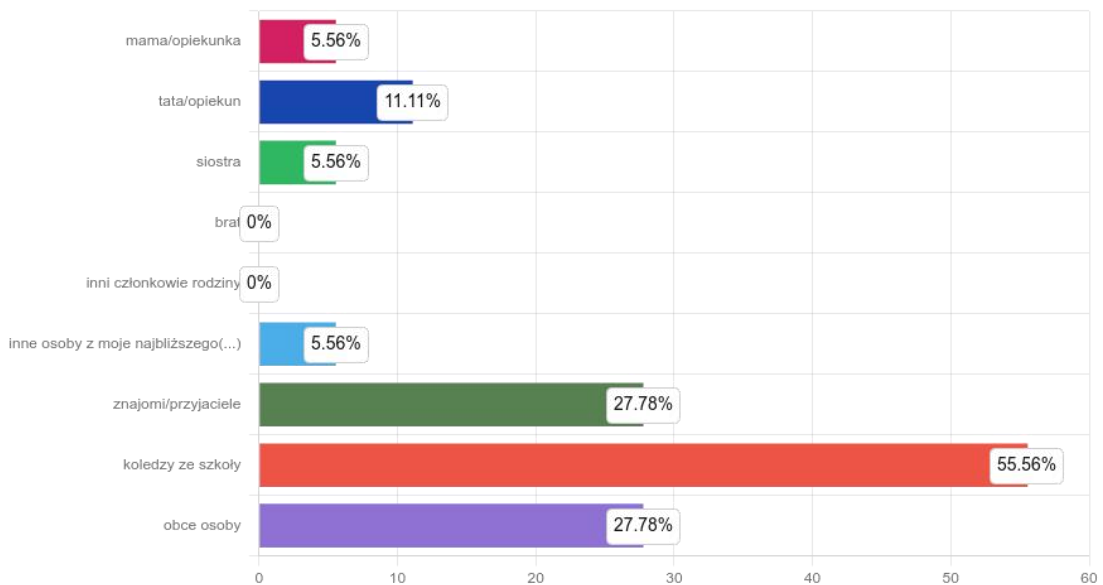
inni członkowie rodziny: **0%** (0)

inne osoby z moje najbliższego otoczenia: **5,56%** (1)

znajomi/przyjaciele: **27,78%** (5)

koledzy ze szkoły: **55,56%** (10)

obce osoby: **27,78%** (5)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - 55,56% osób oraz „znajomi/przyjaciele” - 27,78% badanych. Rzadziej wskazywano na: „obce osoby” - 27,78% badanych uczniów, „tata/opiekun” - 11,11% osób, „mama/opiekunka” - 5,56% respondentów, „siostra” - 5,56% ankietowanych, „inne osoby z moje najbliższego otoczenia” - 5,56% respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi

„brat", „inni członkowie rodziny".

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

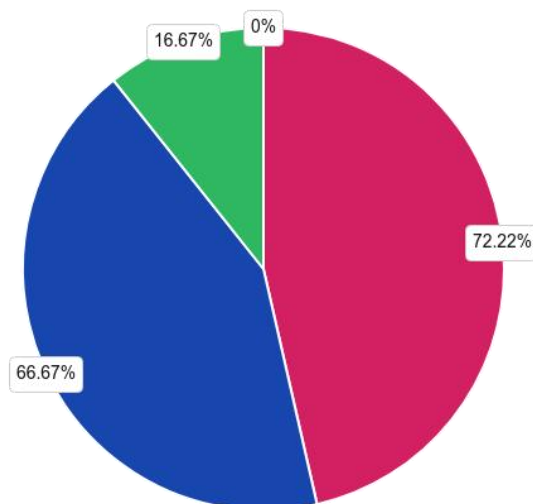
Można wybrać kilka odpowiedzi.

ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. : **72,22%**
(13)

ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **66,67%** (12)

ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **16,67%** (3)

ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **0%** (0)

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 72,22% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - 66,67% uczniów, „ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - 16,67% ankietowanych uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony”.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

alkoholu: **5,56%** (1)

narkotyków: **5,56%** (1)

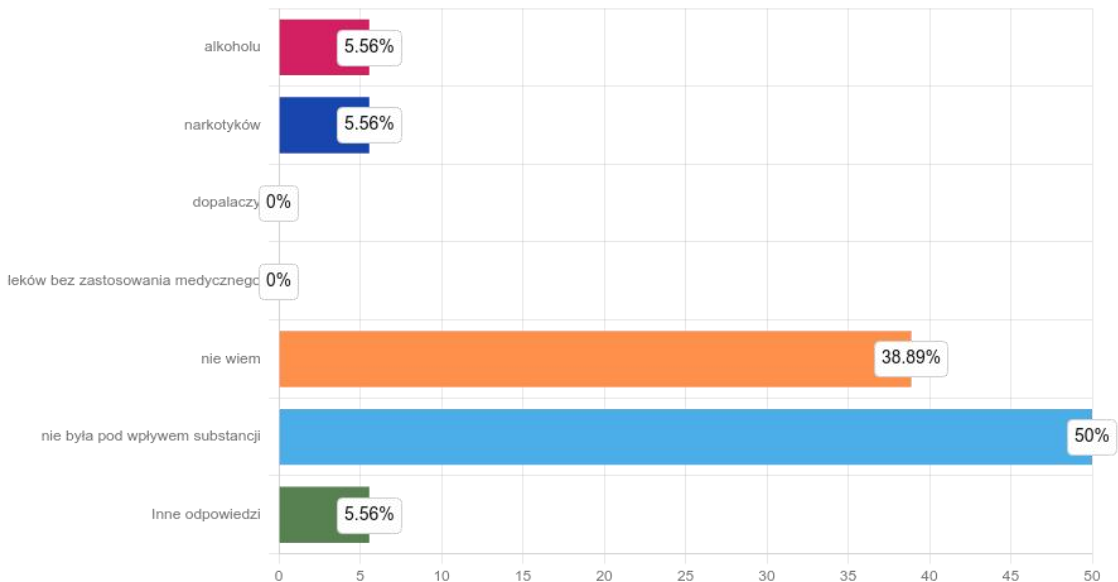
dopalaczy: **0%** (0)

leków bez zastosowania medycznego: **0%** (0)

nie wiem: **38,89%** (7)

nie była pod wpływem substancji: **50%** (9)

Inne odpowiedzi: **5,56%** (1)

Inne odpowiedzi:

- była zdenerwowana i wyżywała się na mnie

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie była pod wpływem substancji” - 50% osób oraz „nie wiem” - 38,89% badanych. Rzadziej wskazywano na: „alkoholu” - 5,56% badanych uczniów, „narkotyków” - 5,56% osób, „Inne odpowiedzi” - 5,56% respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „dopalaczy”.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **12,5%** (12)

nie: **87,5%** (84)

Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 87,5% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 12,5% badanych uczniów.

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mamy/opiekunki: **0%** (0)

taty/opiekuna: **0%** (0)

siostry: **16,67%** (2)

brata: **8,33%** (1)

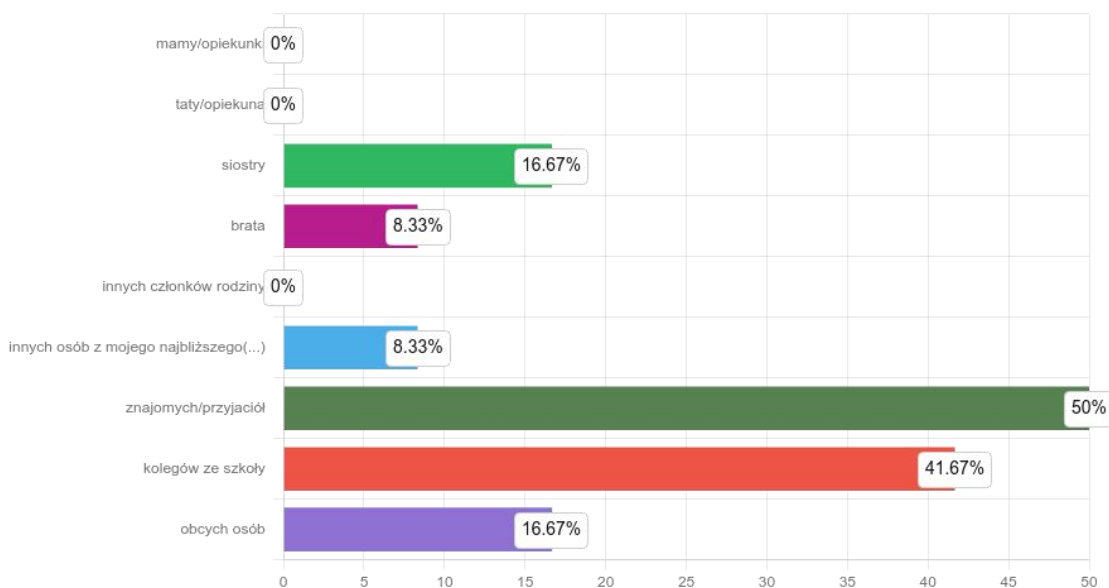
innych członków rodziny: **0%** (0)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **8,33%** (1)

znajomych/przyjaciół: **50%** (6)

kolegów ze szkoły: **41,67%** (5)

obcych osób: **16,67%** (2)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „znajomych/przyjaciół” wybrało ją 50% osób oraz „kolegów ze szkoły” wybrało ją 41,67% badanych. Rzadziej wskazywano na: „siostry” - 16,67% badanych uczniów, „obcych osób” - 16,67% osób, „brata” - 8,33% respondentów, „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 8,33% ankietowanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi

„mamy/opiekunki”, „taty/opiekuna” oraz „innych członków rodziny”.

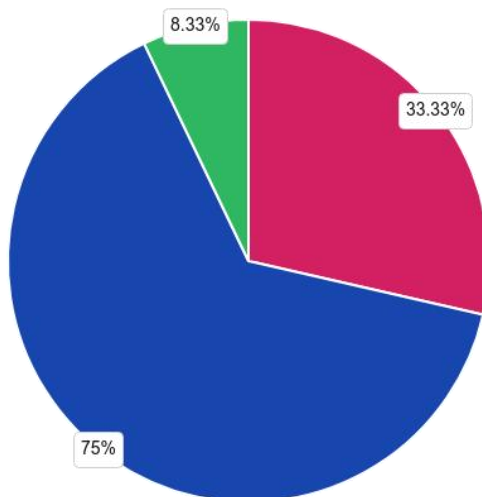
Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.: **33,33%** (4)

biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **75%** (9)

dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **8,33%** (1)

Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 75% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.” - 33,33% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 8,33% ankietowanych uczniów.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemy między uczniami?

tak: **17,71%** (17)

nie: **32,29%** (31)

nie wiem: **50%** (48)

Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemy w ich szkole wskazało odpowiedź „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 50%. W dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „nie” - 32,29% uczniów oraz „tak” - 17,71% badanych.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **79,17%** (76)

dziadków: **27,08%** (26)

innych członków rodziny: **30,21%** (29)

nauczycieli: **36,46%** (35)

znajomych/przyjaciół: **35,42%** (34)

radził(a)bym sobie sam/a: **17,71%** (17)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **1,04%** (1)

Policji: **19,79%** (19)

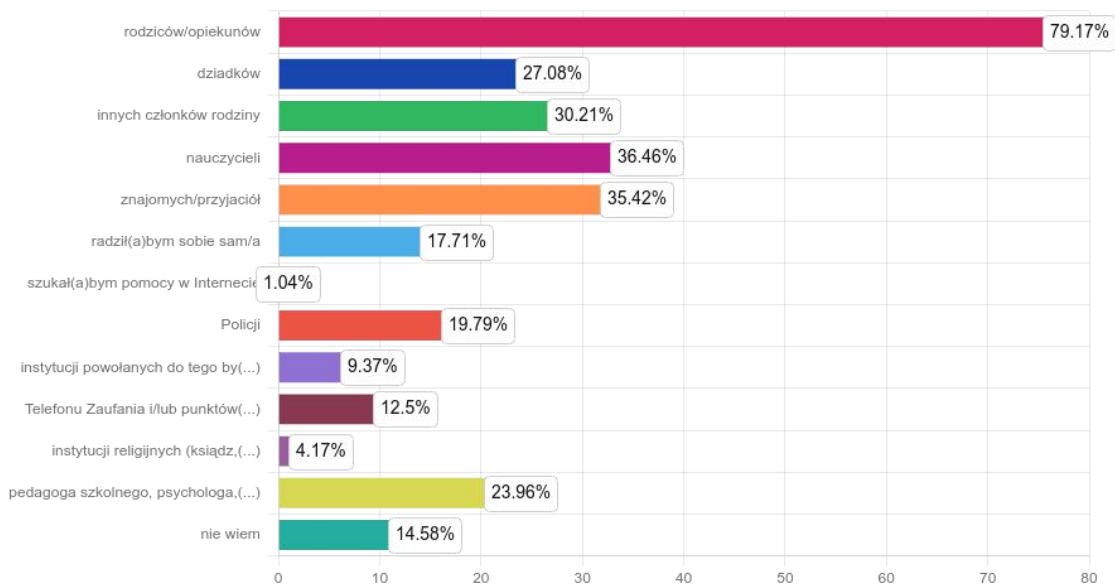
instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **9,37%** (9)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **12,5%** (12)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **4,17%** (4)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **23,96%** (23)

nie wiem: **14,58%** (14)

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 79,17% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nauczycieli” - 36,46% osób, „znajomych/przyjaciół” - 35,42% badanych, „innych członków rodziny” - 30,21% badanych uczniów, „dziadków” - 27,08% ankietowanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 23,96% badanych, „Policji” - 19,79% badanych uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 17,71% uczniów, „nie wiem” - 14,58% respondentów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 12,5% badanych uczniów, instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 9,37% ankietowanych, instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 4,17% uczniów oraz szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 1,04% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **72,92%** (70)

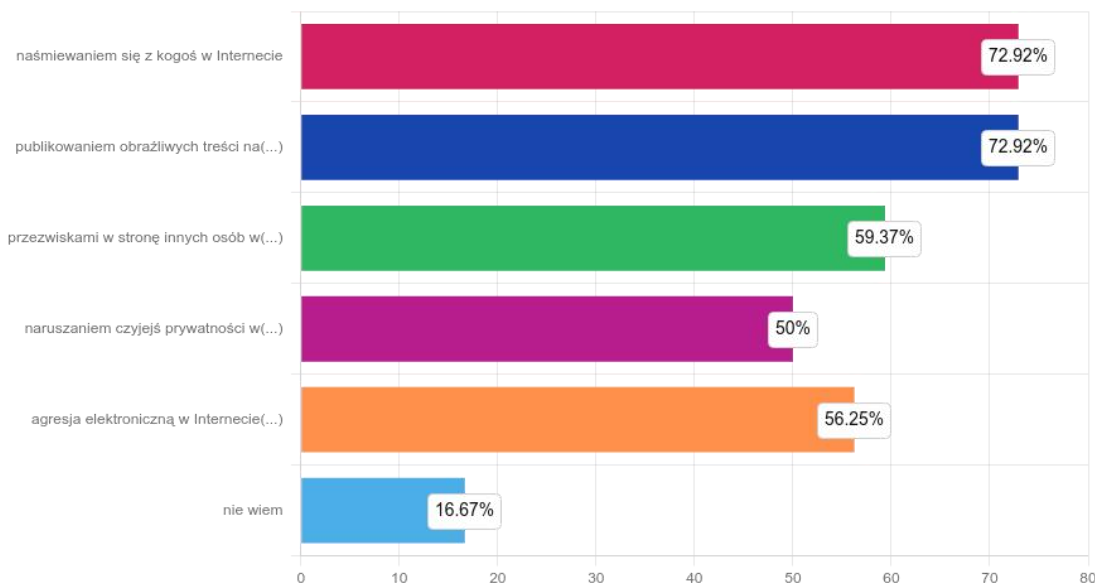
publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **72,92%** (70)

przezwiskami w stronę innych osób w Internecie: **59,37%** (57)

naruszaniem czyjejś prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **50%** (48)

agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **56,25%** (54)

nie wiem: **16,67%** (16)

Uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 72,92% uczniów oraz „publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie” wybrało ją 72,92% osób. Rzadziej wskazywano na: „przezwiskami w stronę innych osób w Internecie” - 59,37% badanych uczniów, „agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.)” - 56,25% osób, „naruszaniem czyjejś prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.)” - 50% respondentów oraz „nie wiem” - 16,67% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **26,04%** (25)

podszycanie się: **9,37%** (9)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **10,42%** (10)

wyłudzenie pieniędzy: **3,12%** (3)

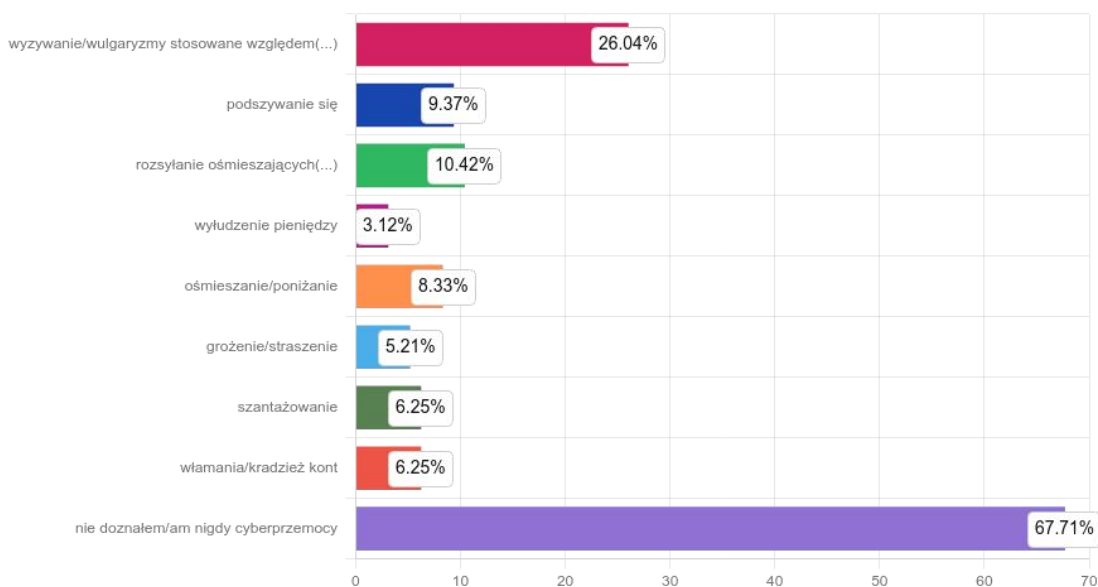
ośmieszanie/poniżanie: **8,33%** (8)

grożenie/straszenie: **5,21%** (5)

szantażowanie: **6,25%** (6)

włamania/kradzież kont: **6,25%** (6)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **67,71%** (65)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 67,71% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 26,04% badanych. Rzadziej wskazywano na: „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 10,42% badanych mieszkańców, „podszycanie się” - 9,37% osób, „ośmieszanie/poniżanie” - 8,33% respondentów, „szantażowanie” - 6,25% ankietowanych, „włamania/kradzież kont” - 6,25% respondentów, „grożenie/straszenie” - 5,21% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 3,12%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **7,29%** (7)

podszycanie się: **2,08%** (2)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **3,12%** (3)

wytudzenie pieniędzy: **0%** (0)

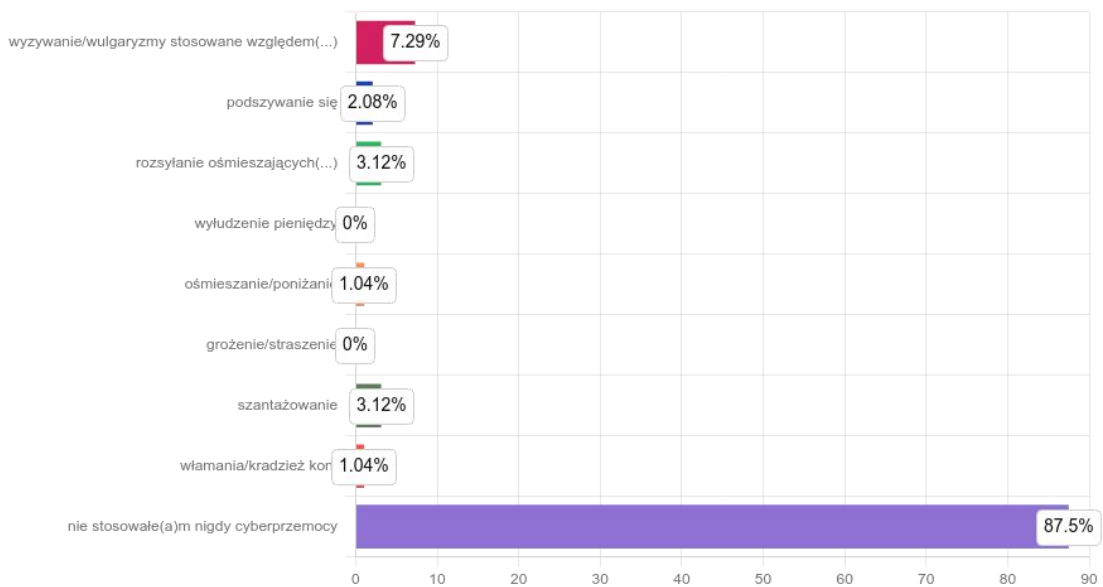
ośmieszanie/poniżanie: **1,04%** (1)

grożenie/straszenie: **0%** (0)

szantażowanie: **3,12%** (3)

włamania/kradzież kont: **1,04%** (1)

nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy: **87,5%** (84)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 87,5% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 7,29% badanych. Rzadziej wskazywano na: „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 3,12% badanych mieszkańców, „szantażowanie” - 3,12% osób, „podszycanie się” - 2,08% respondentów, „ośmieszanie/poniżanie” - 1,04% ankietowanych, „włamania/kradzież kont” - 1,04% respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „wytudzenie pieniędzy” oraz „grożenie/straszenie”.

4. 8. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy uczniów klas 7- 8

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **37,5%** (36)

nie: **62,5%** (60)

Ankietowani uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 62,5% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 37,5% badanych uczniów.

Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier, smart tv, itp.?

codziennie: **78,12%** (75)

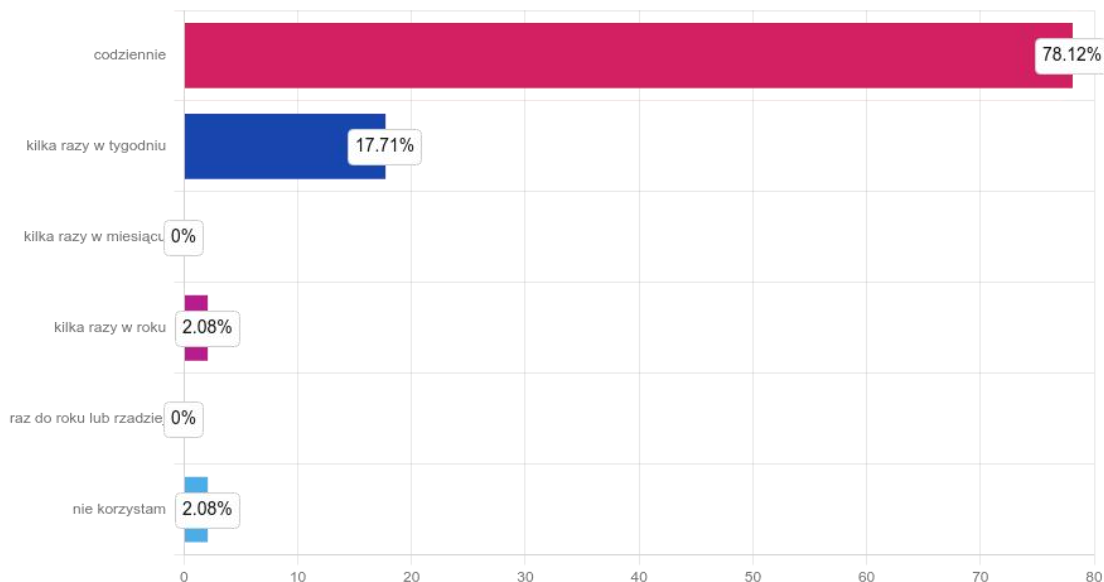
kilka razy w tygodniu: **17,71%** (17)

kilka razy w miesiącu: **0%** (0)

kilka razy w roku: **2,08%** (2)

raz do roku lub rzadziej: **0%** (0) nie

korzystam : **2,08%** (2)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 78,12%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 17,71% badanej próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w roku” - 2,08% osób, „nie korzystam” - 2,08% ankietowanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „kilka razy w miesiącu” oraz „raz do roku lub rzadziej”.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z Internetu (poza nauką)?

Wskaż jedynie czas poświęcony na korzystanie z Internetu poza wykorzystywaniem go do nauki, odrabiania lekcji itp. do 1 godz.:

9,33% (7)

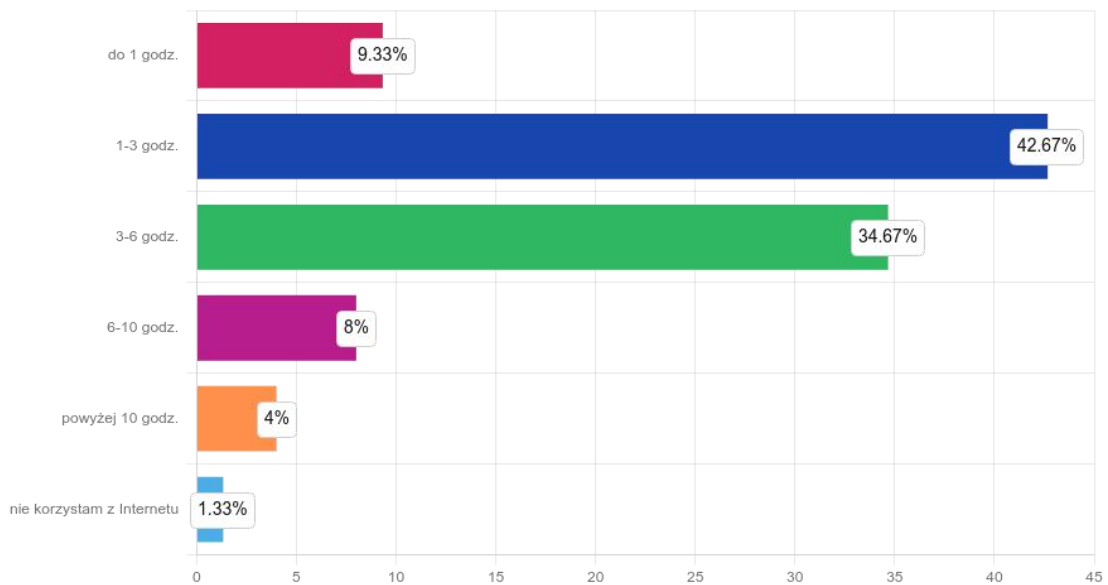
1-3 godz.: 42,67% (32)

3-6 godz.: 34,67% (26)

6-10 godz.: 8% (6)

powyżej 10 godz.: 4% (3)

nie korzystam z Internetu: 1,33% (1)

Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 42,67% osób. Druga w kolejności odpowiedź „3-6 godz.” została wybrana przez 34,67% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „do 1 godz.” - 9,33% osób, „6-10 godz.” - 8% ankietowanych, „powyżej 10 godz.” - 4% uczniów oraz „nie korzystam z Internetu” - 1,33% osób.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nauka: **60,22%** (56)

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **76,34%** (71)

kontakt ze znajomymi: **86,02%** (80)

poznawanie nowych osób: **15,05%** (14)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **74,19%** (69)

słuchanie muzyki: **82,8%** (77)

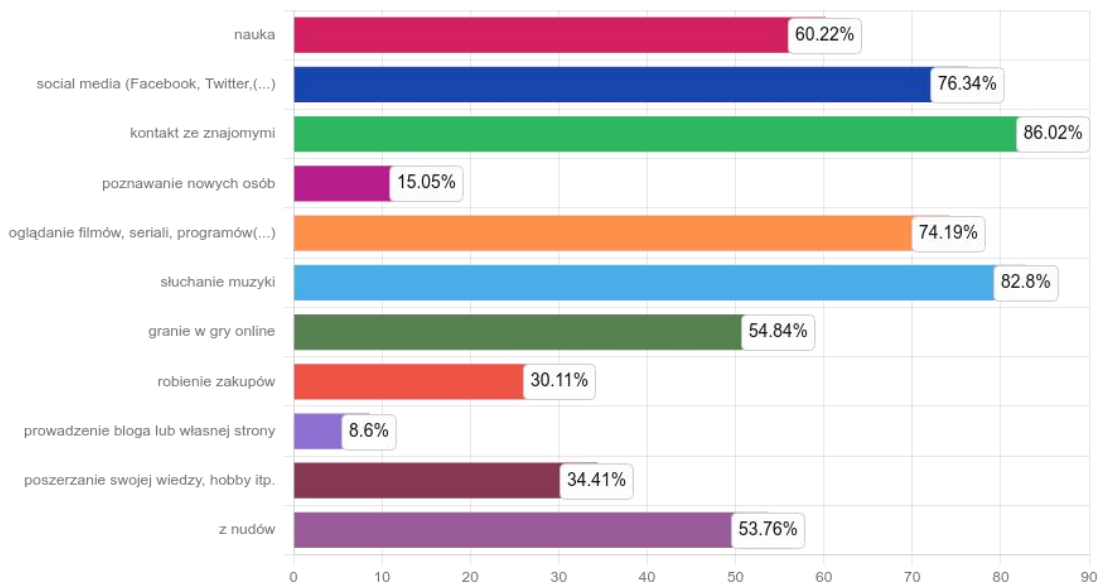
granie w gry online: **54,84%** (51)

robienie zakupów: **30,11%** (28)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **8,6%** (8)

poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **34,41%** (32)

z nudów: **53,76%** (50)

Głównymi powodami skłaniającymi ankietowanych uczniów do korzystania z nowych mediów jest: „kontakt ze znajomymi” - takiej odpowiedzi udzieliło 86,02% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „słuchanie muzyki” - 82,8%, „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - 76,34%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 74,19%, „nauka” - 60,22%, „granie w gry online” - 54,84%, „z nudów” - 53,76%, „poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 34,41%, „robienie zakupów” - 30,11%, „poznawanie nowych osób” - 15,05% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 8,6%.

Zaznacz, które z poniższych zdań odnoszą się do Ciebie:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.: **15,05%** (14)

Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.: **15,05%** (14)

Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.: **10,75%** (10)

Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.: **3,23%** (3)

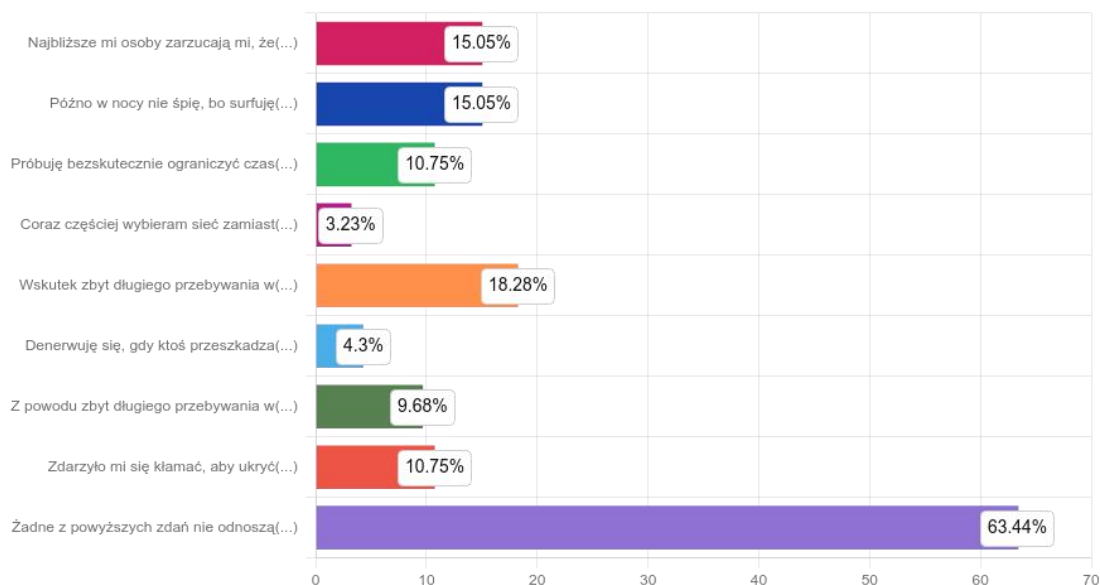
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka).: **18,28%** (17)

Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.: **4,3%** (4)

Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.: **9,68%** (9)

Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.: **10,75%** (10)

Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.: **63,44%** (59)

W dalszej kolejności uczniów poproszono, aby wskazali zdania, które odnoszą się do nich bezpośrednio. Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź: „Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.” - 63,44% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, zakupy, nauka).” 18,28% uczniów, „Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.” - 15,05% ankietowanych uczniów, „Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.” - 15,05% respondentów oraz „Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.” - 10,75%, „Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.” - 10,75% uczniów, „Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.” - 9,68% badanych uczniów oraz „Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.” - 4,3% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 3,23% odpowiedziało "Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi."

Czy zdarzyło Ci się więcej niż raz, by:

Można wybrać kilka odpowiedzi. kupować/sprzedawać

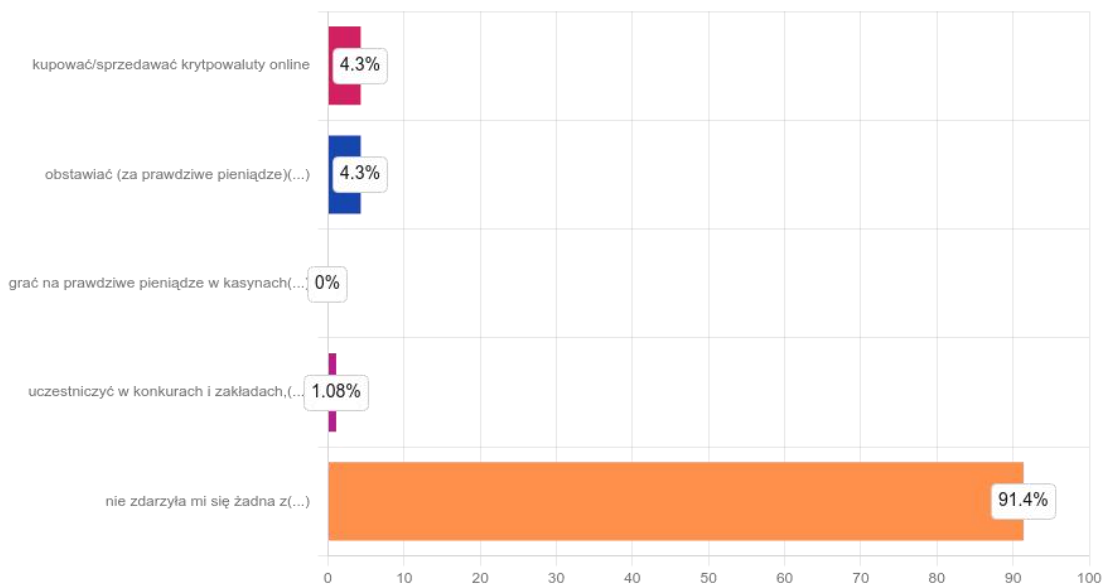
kryptowaluty online: **4,3%** (4)

obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online: **4,3%** (4)

grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.): **0%** (0) uczestniczyć w

konkurach i zakładach, w których wysyła się płatne SMS-y: **1,08%** (1)

nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji: **91,4%** (85)

Uczniów zapytano także, czy więcej niż raz zdarzyło im się korzystać z gier hazardowych. Badani wskazywali, iż zdarzało im się „nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji” - takiej odpowiedzi udzieliło 91,4% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „kupować/sprzedawać kryptowaluty online” - 4,3% uczniów, „obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online” - 4,3% ankietowanych uczniów, „uczestniczyć w konkurach i zakładach, w których wysyła się płatne SMS-y” - 1,08% uczniów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.)”.

Czy na urządzeniu (telefon komórkowy, komputer, tablet itp.) z którego łączysz się z Internetem jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

tak: **10,75%** (10)

nie: **65,59%** (61)

nie wiem: **23,66%** (22)

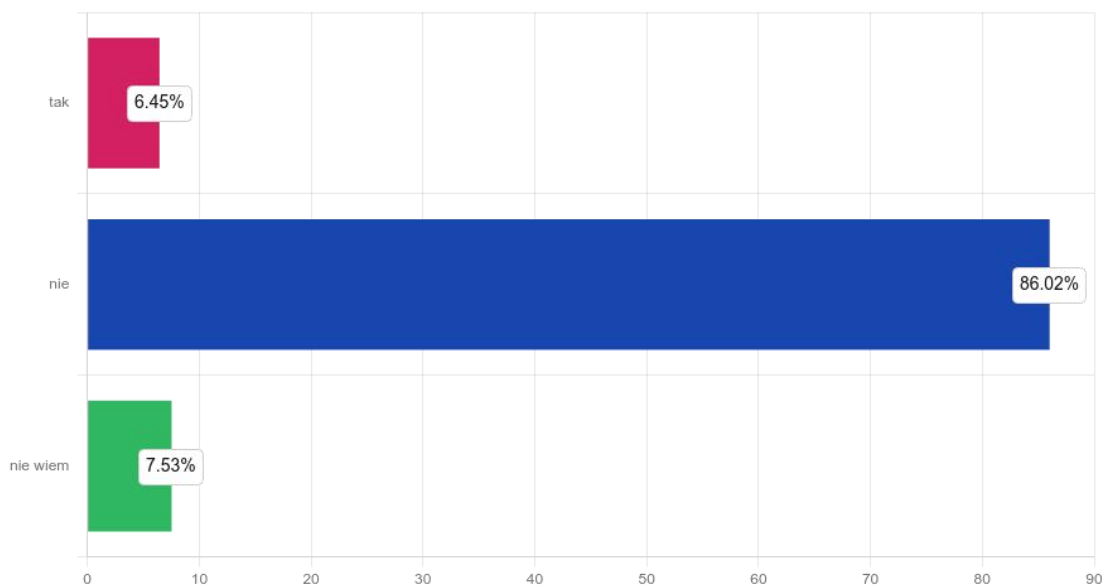
Ankietowani uczniowie zostali zapytani o to, czy na ich urządzeniach, którymi łączą się z Internetem jest zainstalowana blokada rodzicielska. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 65,59% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 23,66% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 10,75% badanych uczniów.

Czy podałyby swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

tak: **6,45%** (6)

nie: **86,02%** (80)

nie wiem: **7,53%** (7)

Celem sprawdzenia, czy uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z udostępniania danych w Internecie, zapytano ich, czy udostępniłyby swoje dane obcej osobie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 86,02% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 7,53% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 6,45% uczniów.

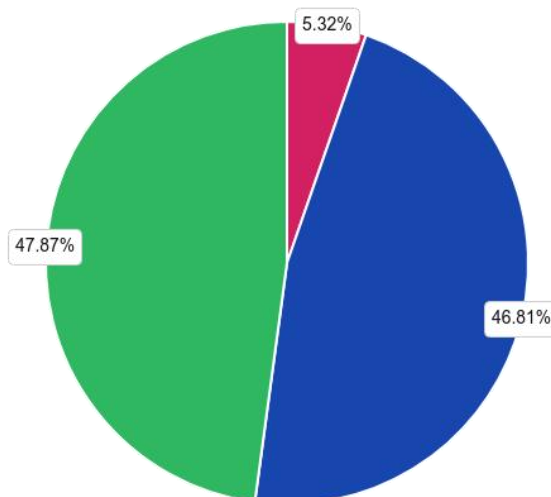
Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **5,32%** (5)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego:

46,81% (44)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **47,87%** (45)

Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” - wybrało ją 47,87%. Druga w kolejności odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego” została wskazana przez 46,81% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” - wybrało ją 5,32% ankietowanych uczniów.

Czy czułeś się kiedykolwiek odrzucony przez innych (dyskryminowany) ze względu na brak dostępu do urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier lub do Internetu?

tak: **13,54%** (13)

nie: **86,46%** (83)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 86,46% spośród 96 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 13,54% badanych uczniów tj. 13 osób.

Czy znasz pojęcie „Anoreksja” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **60,42%** (58)

nie: **39,58%** (38)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Anoreksja” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 60,42%, rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” - 39,58%.

Czy znasz pojęcie „Bulimia” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **51,04%** (49)

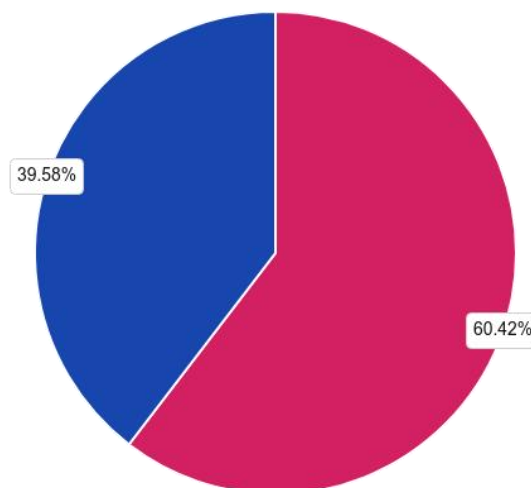
nie: **48,96%** (47)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Bulimia” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 51,04%, rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” - 48,96%.

Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **60,42%** (58)

nie: **39,58%** (38)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 60,42%, a 39,58% wskazało odpowiedź „nie”.

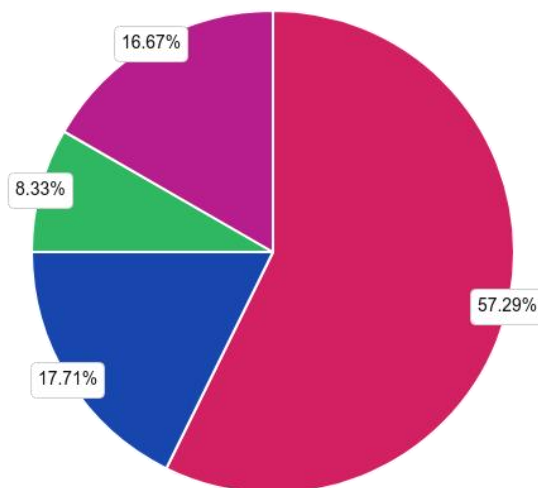
Czy obecnie stosujesz dietę lub robisz coś innego, aby schudnąć?

nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba: **57,29%** (55)

nie, ale powinienem/powinnam schudnąć: **17,71%** (17)

nie, ale powinienem/powinnam przytyć: **8,33%** (8)

tak: **16,67%** (16)

Uczniów zapytano także, czy obecnie stosują dietę lub robią coś innego, aby schudnąć. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba - 57,29%, rzadziej wskazywano odpowiedź „nie, ale powinienem/powinnam schudnąć” - 17,71%, „tak” - 16,67% oraz „nie, ale powinienem/powinnam przytyć” 8,33%.

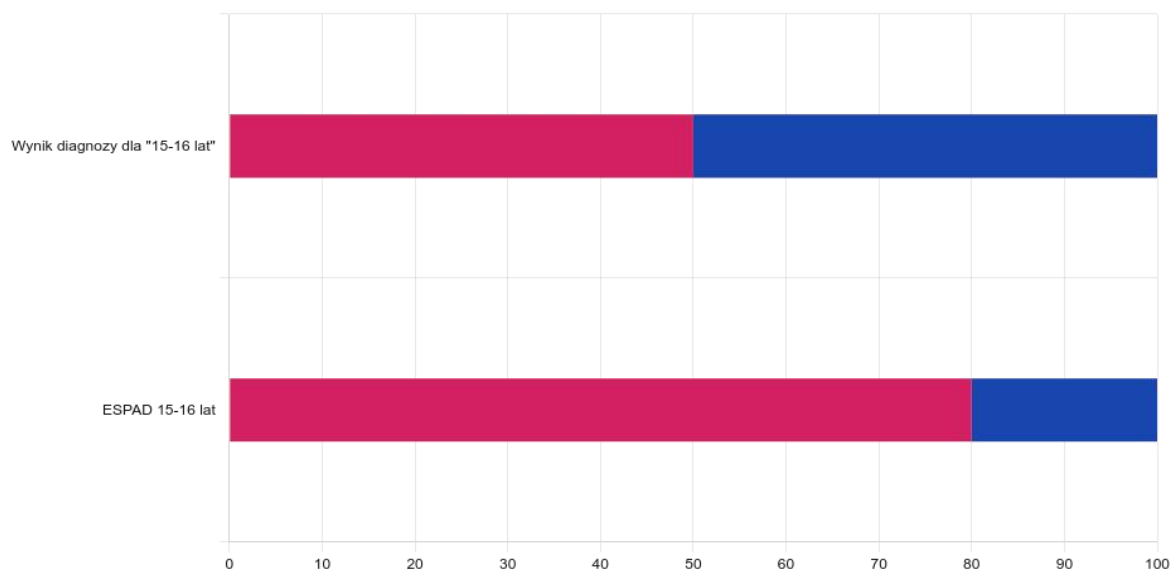
5. Badanie ESPAD

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	tak	nie
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	50% (2)	50% (2)
ESPAD 15-16 lat	80.00%	20.00%

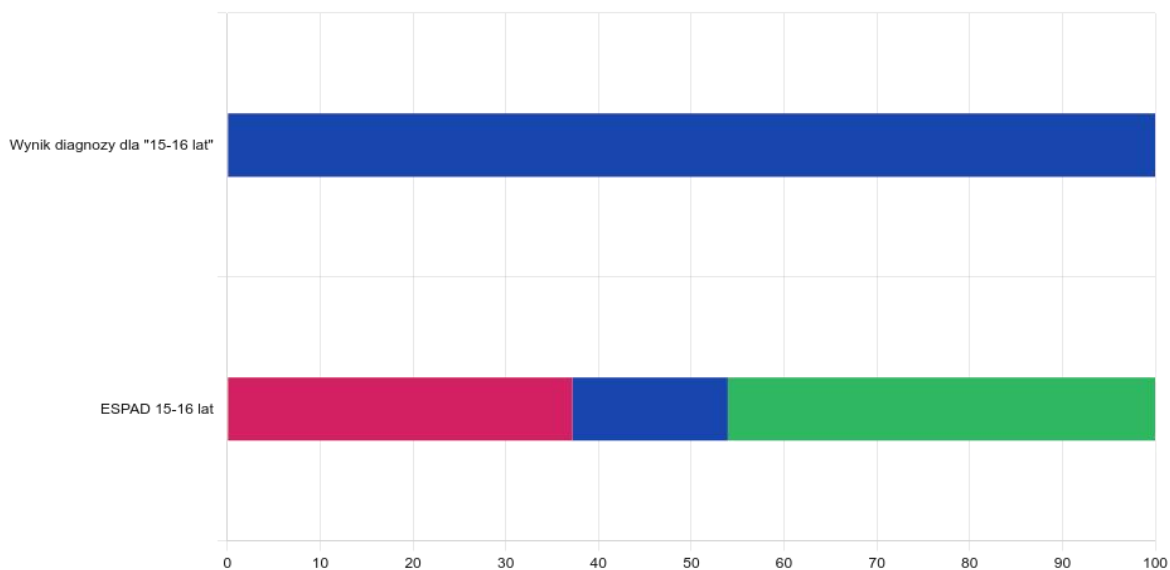

Na pytanie "Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?", odpowiedź "tak" wybrało 50% respondentów niniejszego badania i 80.00% badanych w "ESPAD 15-16 lat", a odpowiedź "nie" wybrało 50% respondentów niniejszego badania i 20.00% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)	w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)	ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	0% (0)	100% (2)	0% (0)
ESPAD 15-16 lat	37.17%	16.77%	46.06%

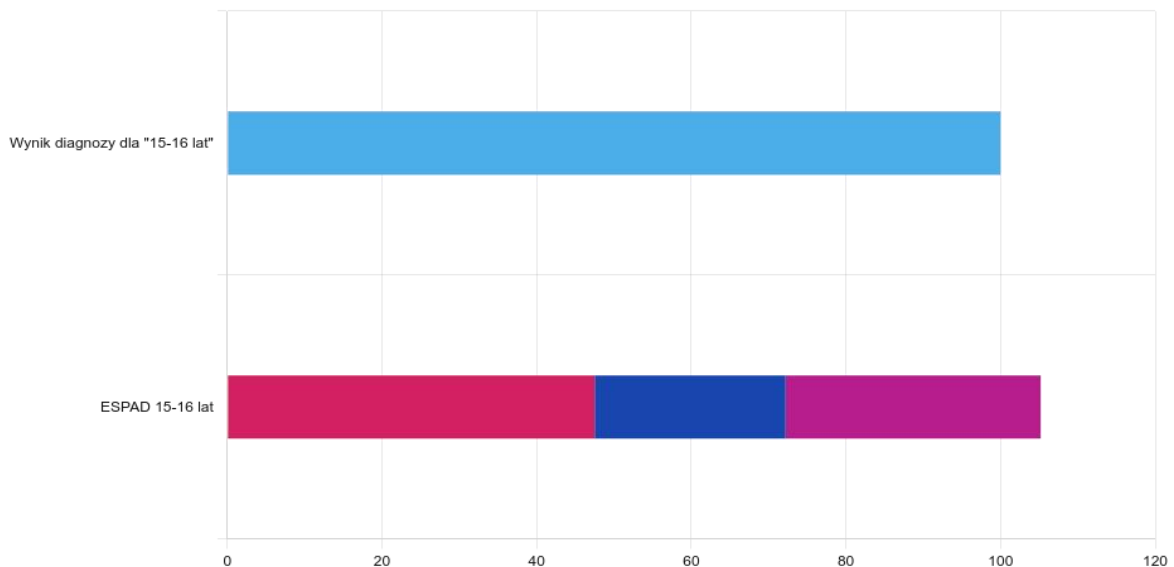

Na pytanie "**Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?**", odpowiedź "w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)" wybrało 0% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 37.17% badanych w "**ESPAD 15-16 lat**", następnie odpowiedź "w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)" wskazało 100% respondentów niniejszego badania i 16.77% badanych w "**ESPAD 15-16 lat**", a odpowiedź "ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)" 46.06% badanych w "**ESPAD 15-16 lat**".

Gdy pijesz alkohol to jaki alkohol najczęściej?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	piwo/cydr	wino/szampan	nalewki/likieri	wódkę	whisky/rum/gin /drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole	alkohol domowej roboty
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (1)
ESPAD 15-16 lat	47.50%	24.70%	0.00%	33.00%	0.00%	0.00%

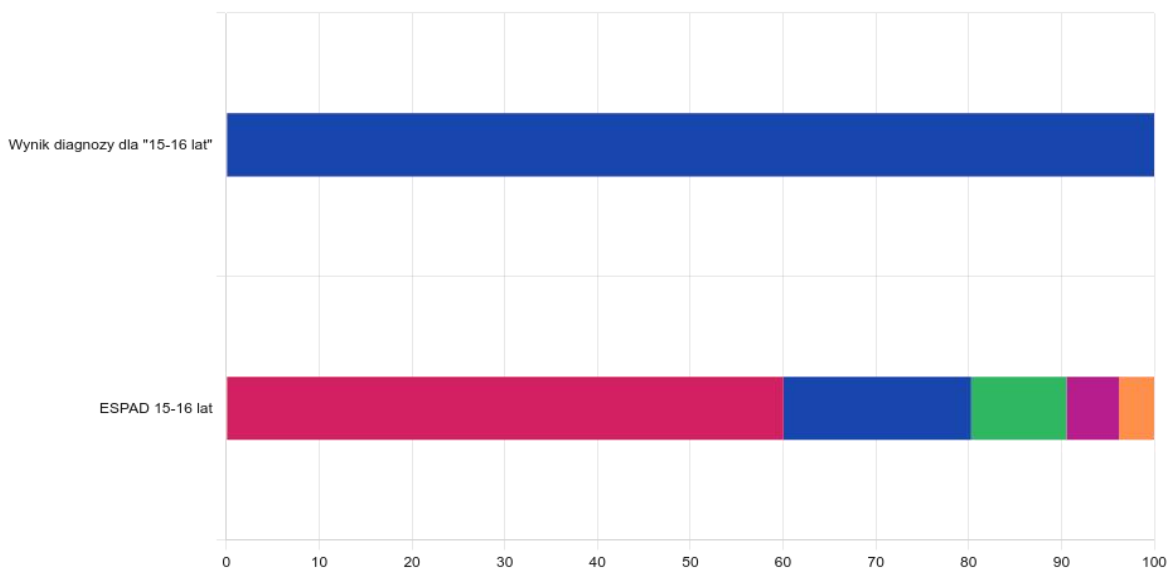
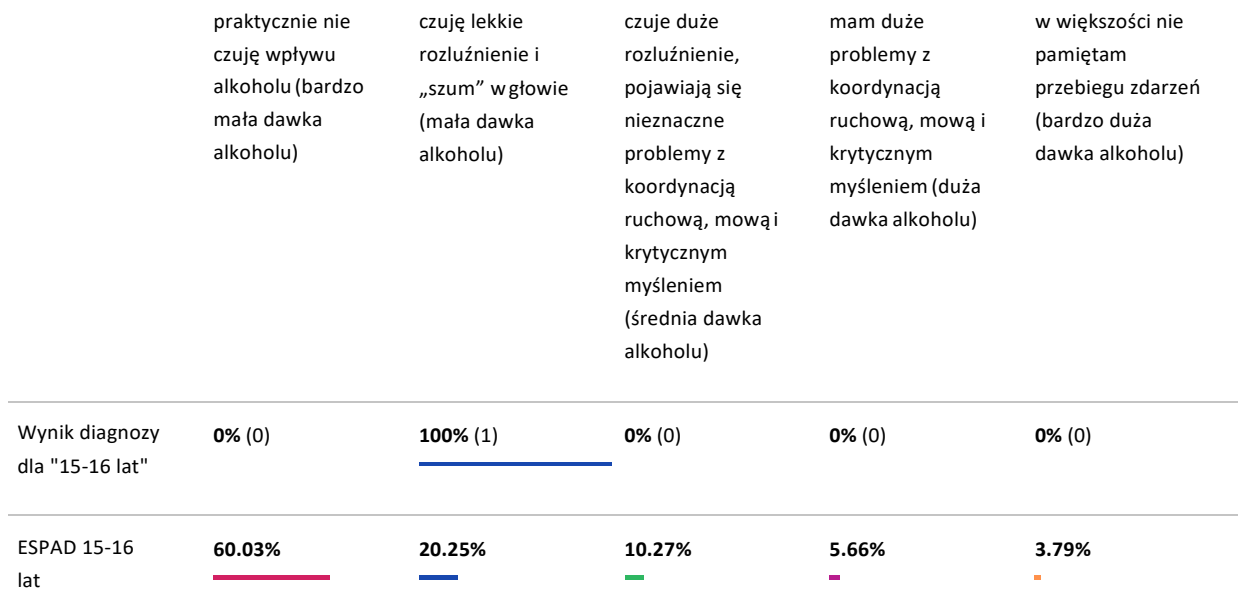
Wyniki przedstawionego badania ukazują interesujący obraz preferencji alkoholowych wśród jego uczestników, kontrastując wyraźnie z wynikami badania "ESPAD 15-16 lat". Żaden z respondentów niniejszego badania nie wskazał na piwo lub cydr jako najczęściej spożywany alkohol, w przeciwieństwie do 47,50% uczestników badania "ESPAD 15-16 lat". Podobnie, żaden z uczestników obecnego badania nie preferował wina lub szampana, w odróżnieniu od 24,70% respondentów badania "ESPAD 15-16 lat".

Nalewki i likieri również nie znalazły zwolenników w obu badaniach, z wynikiem 0% w każdym z nich. W kwestii wódki, żaden z respondentów obecnego badania nie uznał jej za preferowany alkohol, podczas gdy w "ESPAD 15-16 lat" stanowiła wybór dla 33,00% badanych. Także mocne alkohole, takie jak whisky, rum, gin, drinki oraz inne mocne alkohole, nie zostały wskazane przez żadnego z uczestników obu badań.

Najbardziej znaczącą różnicą jest jednak preferencja dotycząca alkoholu domowej roboty. W obecnym badaniu, wszyscy respondenci (100%) wskazali na alkohol domowej produkcji jako swój główny wybór, co stanowi radykalne odstępstwo od wyników badania "ESPAD 15-16 lat", gdzie tę opcję wybrał żaden z uczestników. Ta różnica może świadczyć o odmiennych trendach konsumpcji alkoholu w różnych grupach wiekowych lub społecznych.

Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

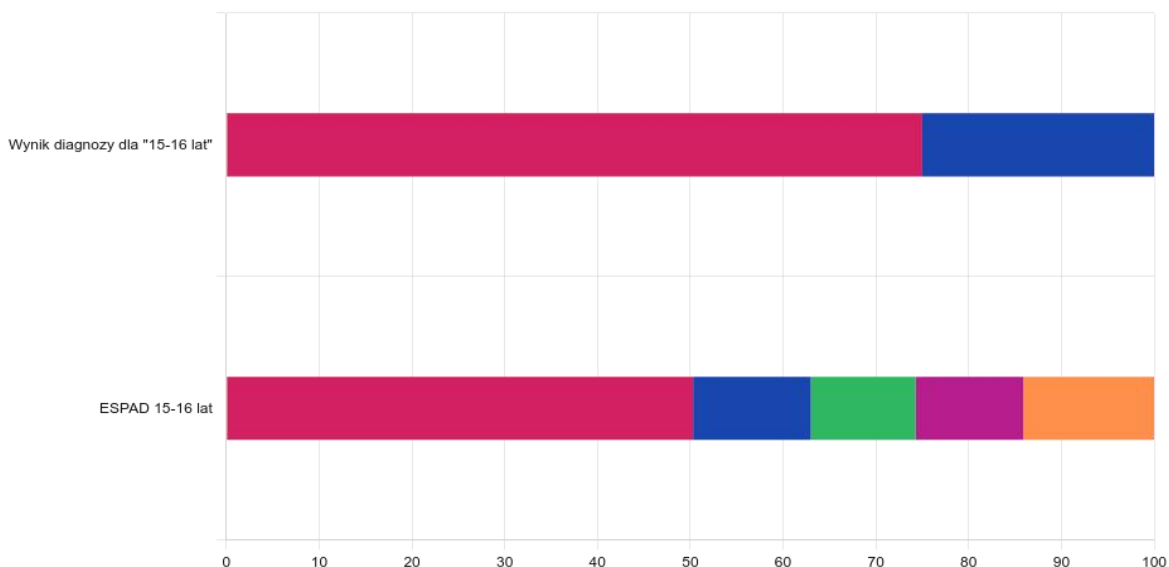

Na pytanie "Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?", odpowiedź "praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania w porównaniu do 60.03% badanych w "ESPAD 15-16 lat", następnie odpowiedź "czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)" wskazało 100% respondentów niniejszego badania i 20.25% badanych w "ESPAD 15-16 lat", w dalszej kolejności odpowiedź "czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania w zestawieniu z 10.27% badanych w "ESPAD 15-16 lat" oraz kolejno odpowiedź "mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)" nie wybrał żaden respondent do 5.66% badanych w "ESPAD 15-16 lat", a odpowiedź "w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania i 3.79% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosa?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	nigdy nie paliłem/am	raz	kilka razy	zdarza mi się to często	palę regularnie
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	75% (3)	25% (1)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
ESPAD 15-16 lat	50.30%	12.70%	11.30%	11.60%	14.10%

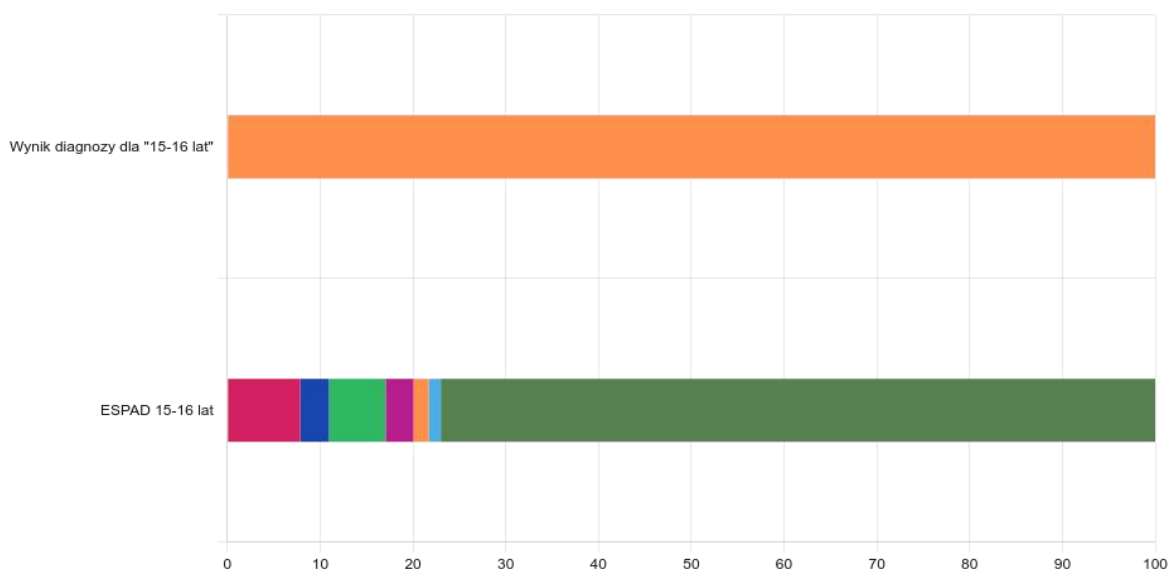

Na pytanie "Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosa?", odpowiedź "nigdy nie paliłem/am" wybrało 75% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 50.30% badanych w "ESPAD 15-16 lat", następnie odpowiedź "raz" wskazało 25% respondentów niniejszego badania i 12.70% badanych w "ESPAD 15-16 lat", w dalszej kolejności odpowiedź "kilka razy" wnie wybrał żaden responent niniejszego badania w zestawieniu z 11.30% badanych w "ESPAD 15-16 lat" oraz kolejno odpowiedź "zdarza mi się to często" nie wybrał żaden responent do 11.60% badanych w "ESPAD 15-16 lat", a odpowiedź "palę regularnie" wybrało 0% respondentów niniejszego badania i 14.10% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	mniej niż jeden papieros na tydzień	mniej niż jeden papieros dziennie	1-5 papierosów dziennie	6-10 papierosów dziennie	11-20 papierosów dziennie	więcej niż 20 papierosów dziennie	nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	100% (1)	0% (0)	0% (0)
ESPAD 15-16 lat	7.85%	3.10%	6.10%	3.00%	1.65%	1.30%	77.00%

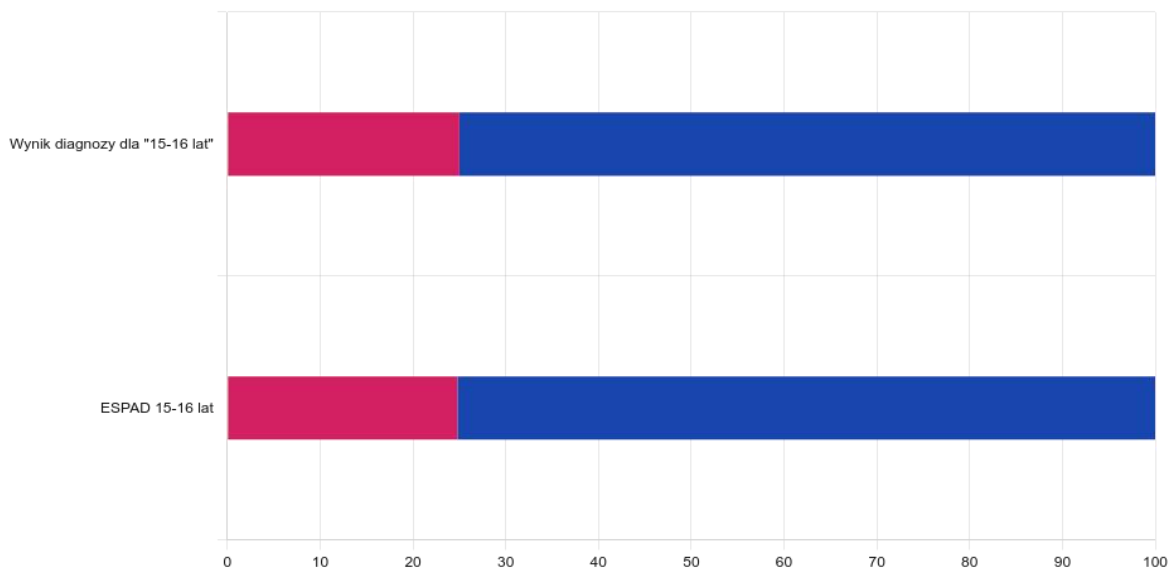

Na pytanie "Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI", odpowiedź "mniej niż jeden papieros na tydzień" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania w porównaniu do 7.85% badanych w "ESPAD 15-16 lat", następnie odpowiedź "mniej niż jeden papieros dziennie" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania i 3.10% badanych w "ESPAD 15-16 lat", w dalszej kolejności odpowiedź "1-5 papierosów dziennie" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania w zestawieniu z 6.10% badanych w "ESPAD 15-16 lat" oraz kolejno odpowiedź "6-10 papierosów dziennie" nie wybrał żaden respondent do 3.00% badanych w "ESPAD 15-16 lat", odpowiedź "11-20 papierosów dziennie" wybrało 100% do 1.65% zewnętrznego badania, odpowiedź "więcej niż 20 papierosów dziennie" nie wybrał żaden respondent do 1.30% zewnętrznego badania, a odpowiedź "nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania i 77.00% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/inne substancje psychoaktywne?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	tak	nie
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	25% (1)	75% (3)
ESPAD 15-16 lat	24.80%	75.20%

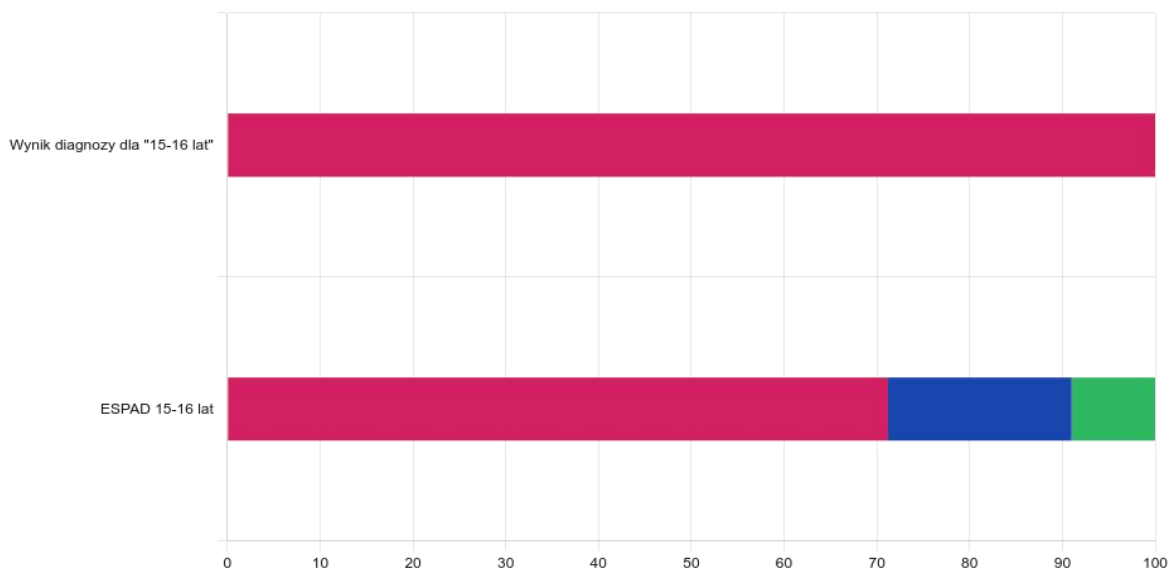

Na pytanie "Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/inne substancje psychoaktywne?", odpowiedź "tak" wybrało 25% respondentów niniejszego badania i 24.80% badanych w "ESPAD 15-16 lat", a odpowiedź "nie" wybrało 75% respondentów niniejszego badania i 75.20% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/inne substancje psychoaktywne?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)	w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)	w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	100% (1)	0% (0)	0% (0)
ESPAD 15-16 lat	71.20%	19.80%	9.00%

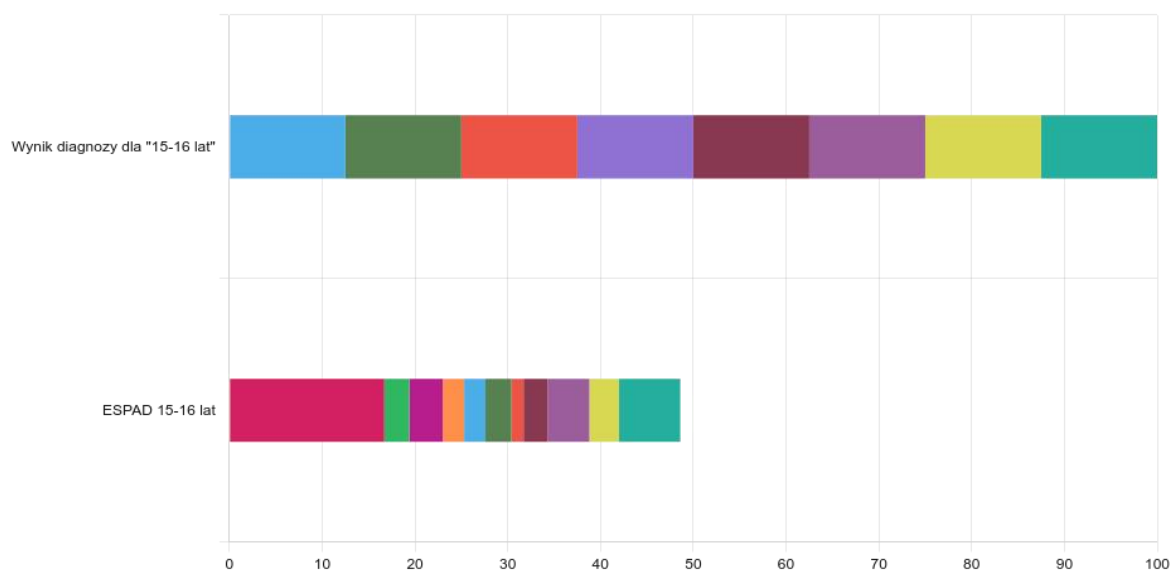

Na pytanie "Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/inne substancje psychoaktywne?", odpowiedź "ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)" wybrało 100% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 71.20% badanych w "ESPAD 15-16 lat", następnie odpowiedź "w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania i 19.80% badanych w "ESPAD 15-16 lat", a odpowiedź "w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania i 9.00% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat Można wybrać kilka odpowiedzi.

	marihuana lub haszysz	inne formy konopi	amfetamina psychoaktywne	inne substancje	grzyby halucynoge ne	ekstazy	kokaina/cra ck	heroina
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	12,5% (1)	12,5% (1)	12,5% (1)
ESPAD 15- 16 lat	16.70%	0.00%	2.70%	3.60%	2.30%	2.30%	2.80%	1.30%
	Polska heroina tzw. „kompot”	sterydy anaboliczne	substancje wziewne (kleje, rozpuszczal niki, farby itp.)	LSD i inne halucynoge ne	leki (uspokajają ce, nasenne, przeciwbóło we itp.) o zastosowani u niemedyczn ym	inne, jakie?		
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	12,5% (1)	12,5% (1)	12,5% (1)	12,5% (1)	12,5% (1)	0% (0)		
ESPAD 15- 16 lat	0.00%	2.60%	4.50%	3.20%	6.60%	0%		

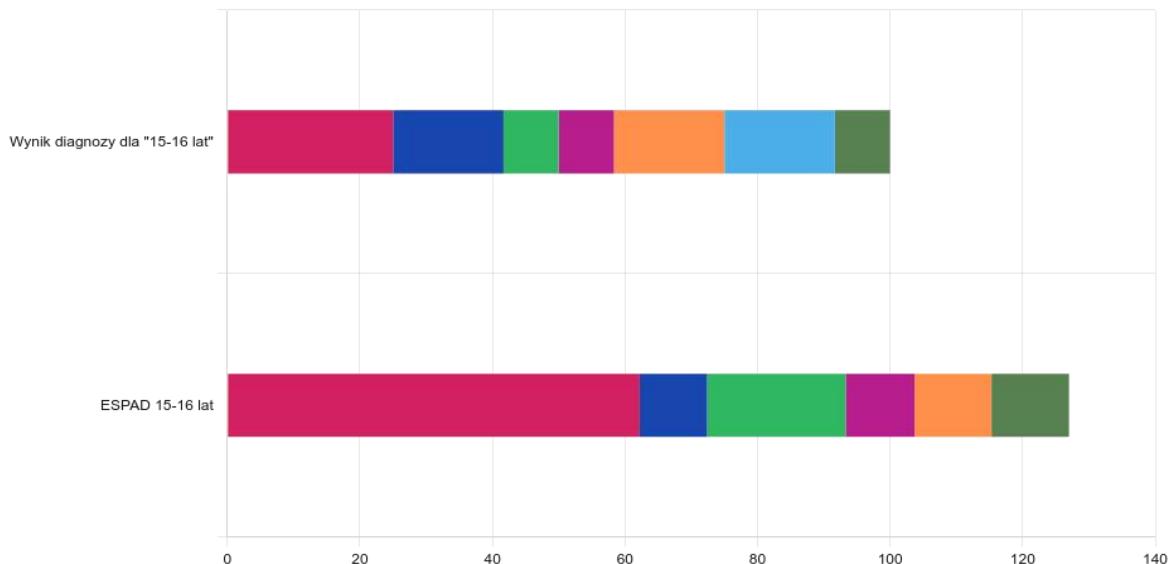

Na pytanie "Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?", odpowiedź "marihuana lub haszysz" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania w porównaniu do 16.70% badanych w "ESPAD 15-16 lat", następnie odpowiedź "inne formy konopi" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania i żaden z badanych w "ESPAD 15-16 lat", w dalszej kolejności odpowiedź "amfetamina" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania w zestawieniu z 2.70% badanych w "ESPAD 15-16 lat" oraz kolejno odpowiedź "inne substancje psychoaktywne" nie wybrał żaden respondent do 3.60% badanych w "ESPAD 15-16 lat", odpowiedź "grzyby halucynogenne" nie wybrał żaden respondent do 2.30% zewnętrznego badania, odpowiedź "ekstazy" wybrało 12,5% do 2.30% zewnętrznego badania, odpowiedź "kokaina/crack" wybrało 12,5% do 2.80% zewnętrznego badania, odpowiedź "heroina" wybrało 12,5% do 1.30% zewnętrznego badania, odpowiedź "Polska heroina tzw. „kompot”" wybrało 12,5% i żaden respondent zewnętrznego badania, odpowiedź "sterydy anaboliczne" wybrało 12,5% do 2.60% zewnętrznego badania, odpowiedź "substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)" wybrało 12,5% do 4.50% zewnętrznego badania, odpowiedź "LSD i inne halucynogenne" wybrało 12,5% do 3.20% zewnętrznego badania, odpowiedź "leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.) o zastosowaniu niemedycznym" wybrało 12,5% do 6.60% zewnętrznego badania, a odpowiedź "inne, jakie?" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania i żaden z badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub inne substancje psychoaktywne?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat Można wybrać kilka odpowiedzi.

	nie znam takich miejsc	przez Internet	na osiedlu/w centrum miejscowości	na dyskotece/w barze/pubie itp.	w szkole/przed szkołą	w siłowni/klubie sportowym itp.	znam konkretną osobę, u której je można zdobyć	inne miejsca, jakie?
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	25% (3)	16,67% (2)	8,33% (1)	8,33% (1)	16,67% (2)	16,67% (2)	8,33% (1)	0% (0)
ESPAD 15-16 lat	62.20%	10.20%	20.90%	10.40%	11.60%	0.00%	11.70%	0%

Na pytanie "Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub inne substancje psychoaktywne?", odpowiedź "nie znam takich miejsc" wybrało 25% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 62.20% badanych w "ESPAD 15-16 lat", następnie odpowiedź "przez Internet" wskazało 16,67% respondentów niniejszego badania i 10.20% badanych w "ESPAD 15-16 lat", w dalszej kolejności odpowiedź "na osiedlu/w centrum miejscowości" wskazało 8,33% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 20.90% badanych w "ESPAD 15-16 lat" oraz kolejno odpowiedź "na dyskotece/w barze/pubie itp." wybrało 8,33% do 10.40% badanych w "ESPAD 15-16 lat", odpowiedź "w szkole/przed szkołą" wybrało 16,67% do 11.60% zewnętrznego badania, odpowiedź "w siłowni/klubie sportowym itp." wybrało 16,67% do 0.00% zewnętrznego badania, odpowiedź "znam konkretną osobę, u której je można zdobyć" wybrało 8,33% do 11.70% zewnętrznego badania, a odpowiedź "inne miejsca, jakie?" nie wybrał żaden respondent niniejszego badania i żaden z badanych w "ESPAD 15-16 lat".

6. Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Rząśnik

6. 1. Charakterystyka respondentów

Płeć:

kobieta: **40%** (40)

mężczyzna: **60%** (60)

Badani najczęściej wskazywali odpowiedź „mężczyzna” - wybrało ją 60% spośród 100 ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „kobieta” została wskazana przez 40% badanych mieszkańców.

Wiek:

do 25 lat: **10%** (10)

26-35 lat: **16%** (16)

36-45 lat: **24%** (24)

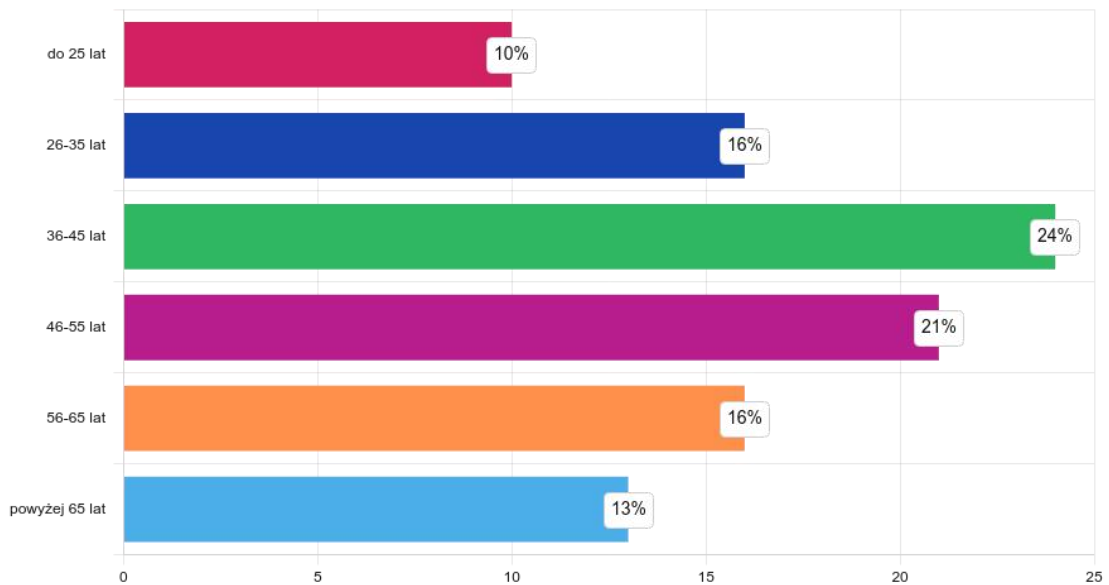
46-55 lat: **21%** (21)

56-65 lat: **16%** (16)

powyżej 65 lat : **13%** (13)

W ankiecie brały udział osoby w wieku: „36-45 lat” - 24% osób, „46-55 lat” - 21% mieszkańców, „26-35 lat” - 16% osób, „56-65 lat” - 16% badanych, „powyżej 65 lat” - 13% osób oraz „powyżej 65 lat” - 13% mieszkańców.

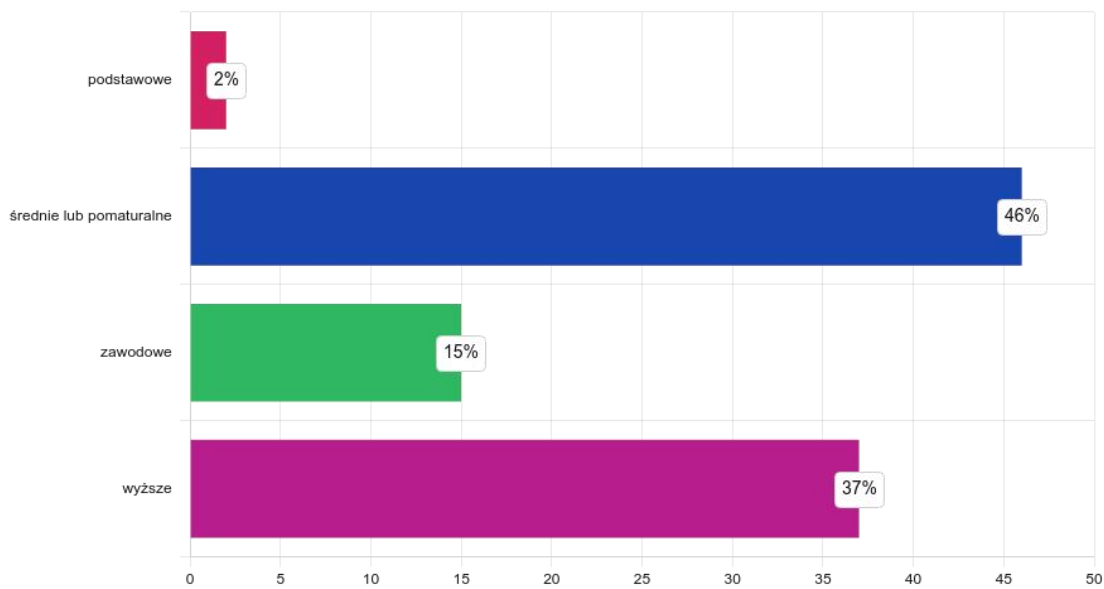
Wykształcenie:

podstawowe: 2% (2)

średnie lub pomaturalne: 46% (46)

zawodowe: 15% (15)

wyższe: 37% (37)

Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „średnie lub pomaturalne” - 46% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „wyższe” - 37% badanych, „zawodowe” - 15% ankietowanych oraz „podstawowe” - 2% badanych mieszkańców.

Miejsce zatrudnienia:

instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa) : **10%** (10)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy) : **37%** (37)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny) : **17%** (17)

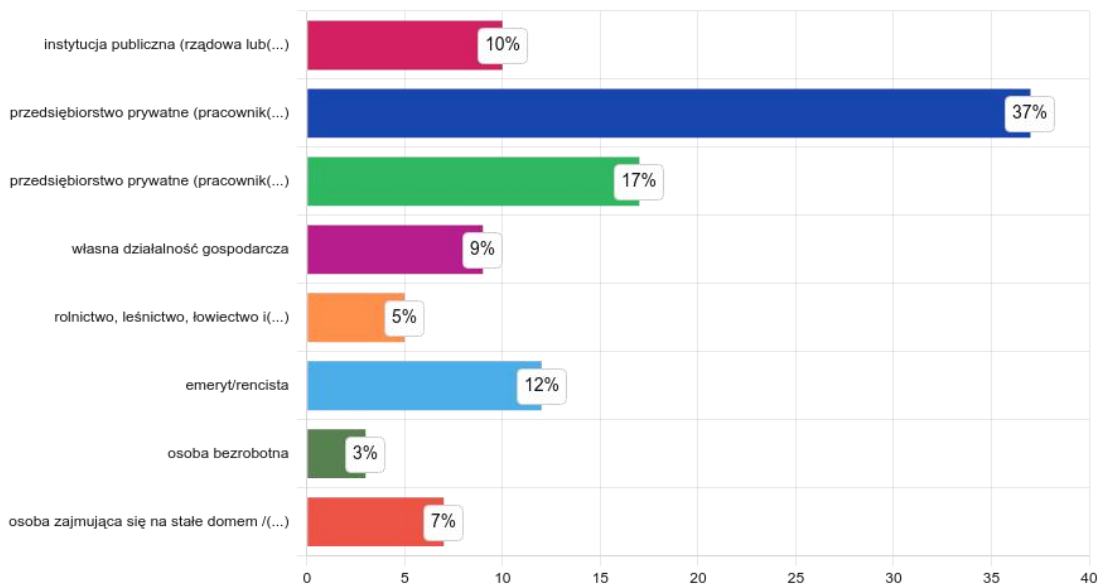
własna działalność gospodarcza: **9%** (9)

rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo: **5%** (5)

emeryt/rencista: **12%**(12)

osoba bezrobotna: **3%**(3)

osoba zajmująca się na stałe domem / wychowaniem dzieci: **7%** (7)

W przypadku miejsca zatrudnienia, większość ankietowanych, tj. 37% wskazała odpowiedź „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy)”. W dalszej kolejności wymieniano odpowiedzi: „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny)” - 17% osób, „emeryt/rencista” - 12% respondentów, „instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa)” 10% badanych osób, „własna działalność gospodarcza” 9% ankietowanych, „osoba zajmująca się na stałe domem / wychowaniem dzieci” 7% mieszkańców, „rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” - 5% osób. Najrzadziej wskazywano odpowiedź „3” - wybrało ją 3% badanych mieszkańców.

Stan cywilny:

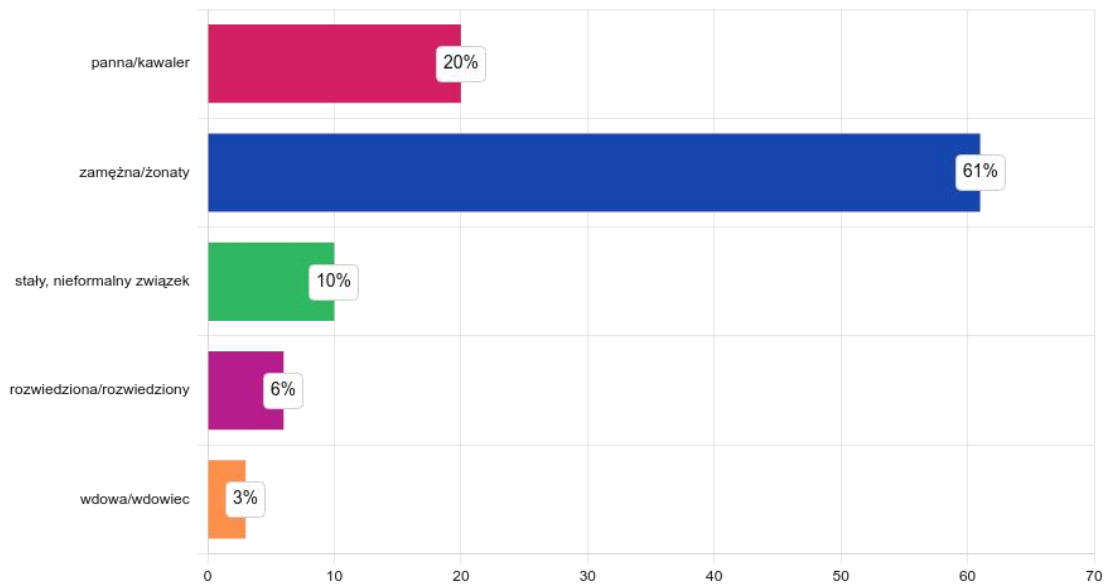
panna/kawaler: **20%**(20)

zamężna/zonaty: **61%** (61)

stały, nieformalny związek: **10%** (10)

rozwidziona/rozwidziony: **6%** (6)

wdowa/wdowiec: **3%** (3)

Analizując stan cywilny ankietowanych mieszkańców zauważyć można, iż wskazywali oni najczęściej odpowiedź „zamężna/zonaty” - 61% mieszkańców, „panna/kawaler” - 20% mieszkańców, „stały, nieformalny związek” - 10% osób, „rozwidziona/rozwidziony” - 6% badanych oraz „wdowa/wdowiec” - 3% respondentów.

6. 2. Profilaktyka z perspektywy dorosłych mieszkańców

Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny uzależnień od takich rzeczy jak: Internet, telefon komórkowy, zakupy, gry komputerowe, hazard?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

samotność: **34%** (34)

nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego: **59%** (59)

zaburzenia psychiczne: **12%** (12)

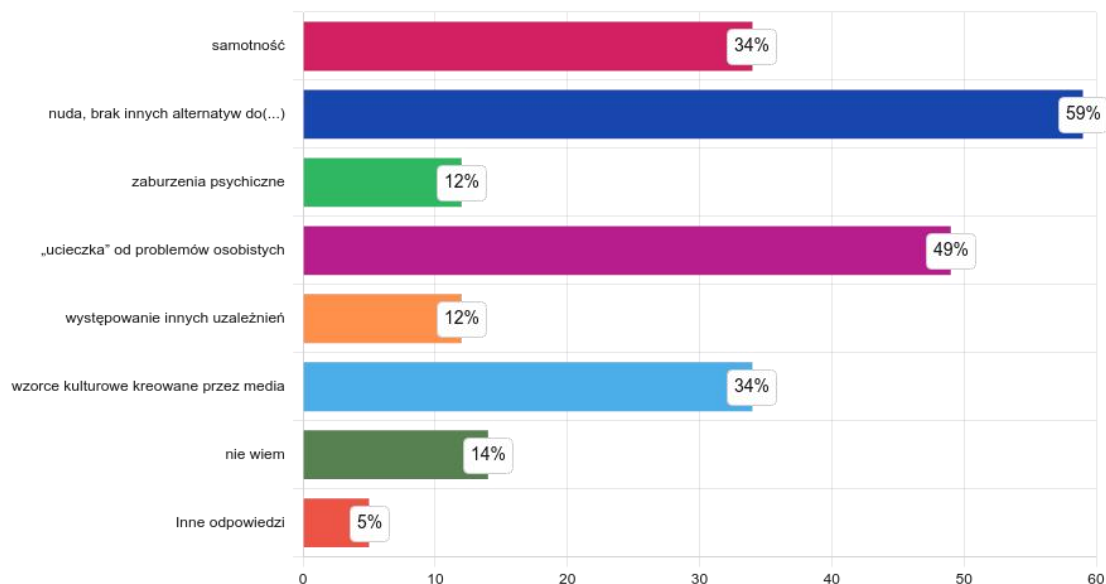
„ucieczka” od problemów osobistych: **49%** (49)

występowanie innych uzależnień: **12%** (12)

wzorce kulturowe kreowane przez media: **34%** (34)

nie wiem: **14%** (14)

Inne odpowiedzi: **5%** (5)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (4)
- bak samokontroli

Zdaniem ankietowanych przyczyną uzależnień behawioralnych najczęściej jest: „nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego” - uważa tak 59% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „ucieczka” od problemów osobistych” - 49%, „samotność” - 34%, „wzorce kulturowe kreowane przez media” - 34%, „nie wiem” - 14% oraz „zaburzenia psychiczne” - 12%. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „Inne odpowiedzi” wskazało ją 5% badanych.

Skąd czerpie Pan/i wiedzę dotyczącą alkoholu, tytoniu, narkotyków czy dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi. od

rodziny: **22%** (22)

od znajomych: **26%** (26)

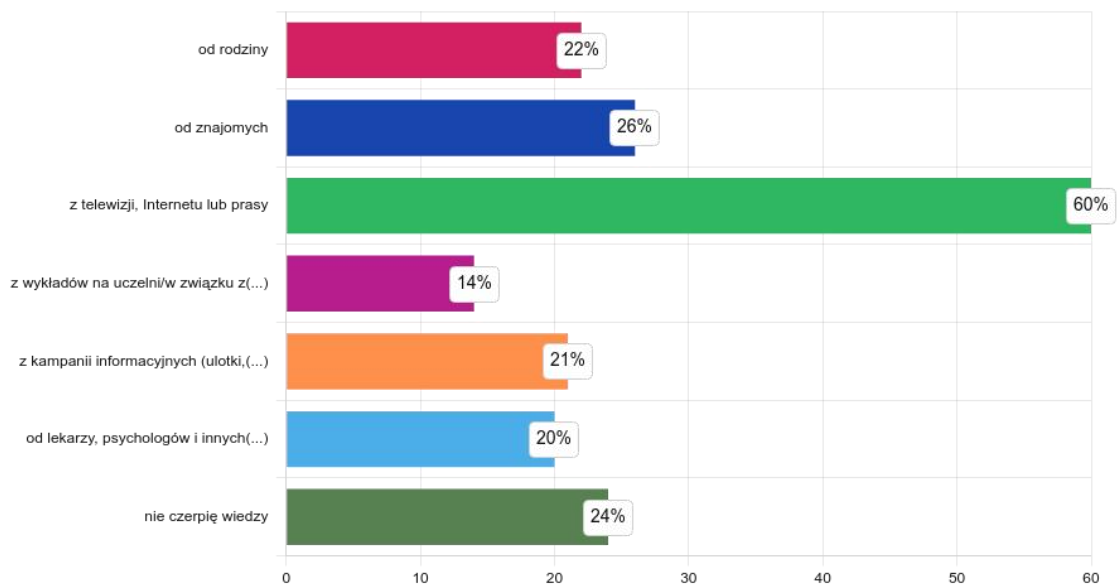
z telewizji, Internetu lub prasy: **60%** (60)

z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą: **14%** (14)

z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.): **21%** (21)

od lekarzy, psychologów i innych specjalistów: **20%** (20)

nie czerpię wiedzy: **24%** (24)

Mieszkańcy czerpią wiedzę dotyczącą substancji zakazanych od: „z telewizji, Internetu lub prasy” - takiej odpowiedzi udzieliło 60% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „od znajomych” - 26% mieszkańców, „nie czerpię wiedzy” - 24% badanych, „od rodziny” - 22% ankietowanych, „z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.)” - 21% osób, „od lekarzy, psychologów i innych specjalistów” - 20% respondentów oraz „z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą” - 14% badanych.

Do kogo zwrócić(a)byś się Pan/i o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **21%** (21)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **44%** (44)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **17%** (17)

rodzina: **39%** (39)

znajomi/przyjaciele: **25%** (25)

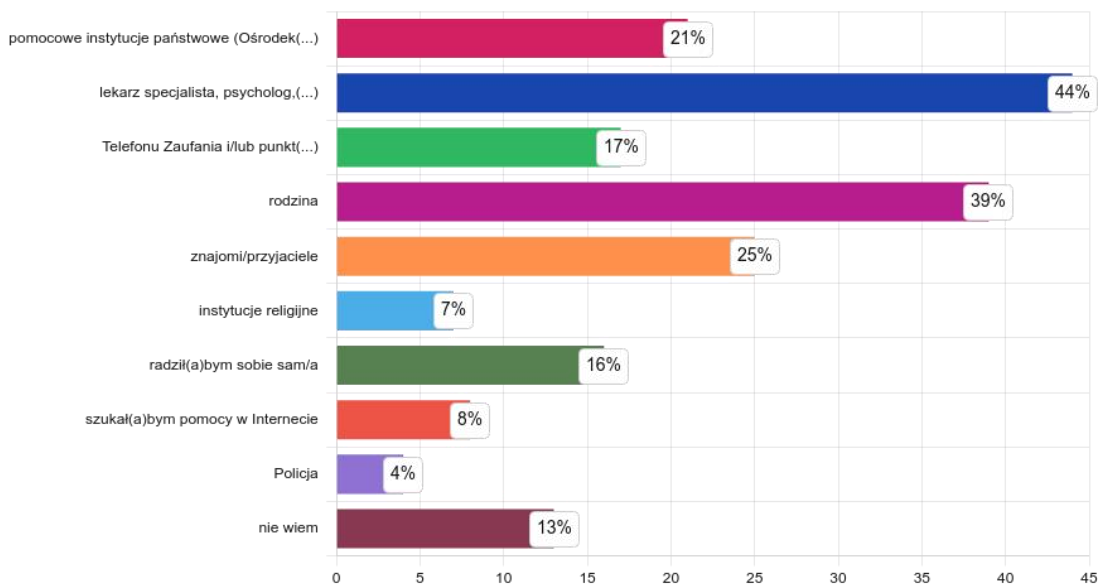
instytucje religijne: **7%** (7)

radził(a)bym sobie sam/a: **16%** (16)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **8%** (8)

Policja: **4%** (4)

nie wiem: **13%** (13)

Ankietowani mieszkańcy w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 44% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „rodzina” - 39% osób, „znajomi/przyjaciele” - 25% badanych, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 21% badanych uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 17% ankietowanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 16% badanych, „nie wiem” - 13% badanych uczniów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 8% uczniów, „instytucje religijne” - 7% respondentów oraz „Policja” - 4% badanych uczniów.

Do kogo zwrócić(a)byś się Pan/i o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **22%** (22)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **16%** (16)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **14%** (14)

rodzina: **28%** (28)

znajomi/przyjaciele: **20%** (20)

instytucje religijne: **8%** (8)

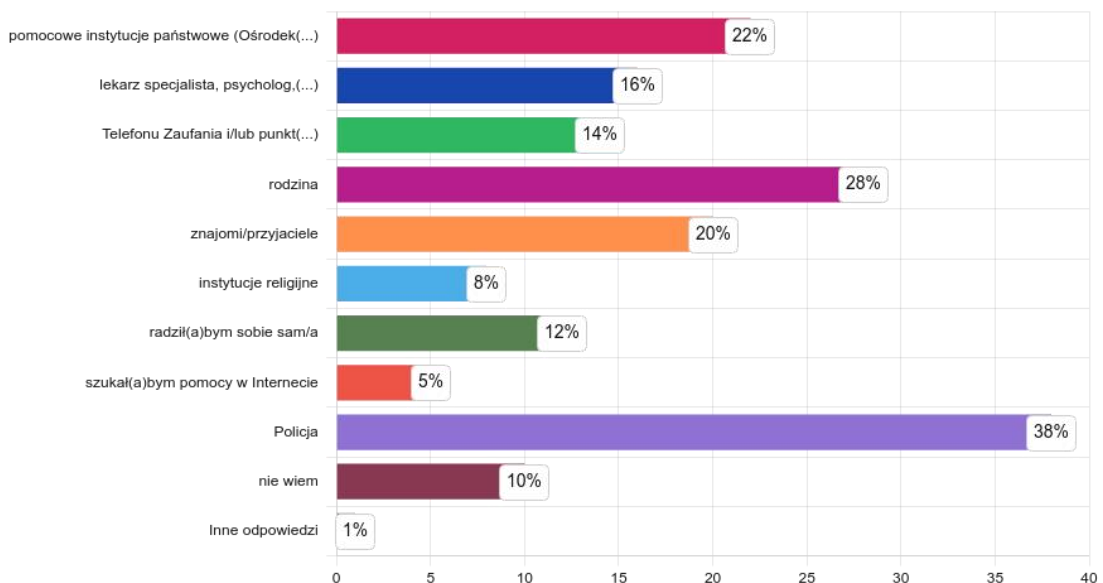
radził(a)bym sobie sam/a: **12%** (12)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **5%** (5)

Policja: **38%** (38)

nie wiem: **10%** (10)

Inne odpowiedzi: **1%** (1)

Inne odpowiedzi:

- Żadne, próbowałem zgłaszać przemoc domową, kradzież, napad - policja, prokuratura i ops miały to pod ogonem!

Natomiast w sytuacji problemu przemocy, ankietowani mieszkańcy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „Policja” - 38% mieszkańców. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „rodzina” - 28% osób, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 22% badanych, „znajomi/przyjaciele” - 20% badanych, „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 16% ankietowanych, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 14% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 12% badanych mieszkańców, „nie wiem” - 10% respondentów, „instytucje religijne” - 8% osób oraz „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 5% badanych.

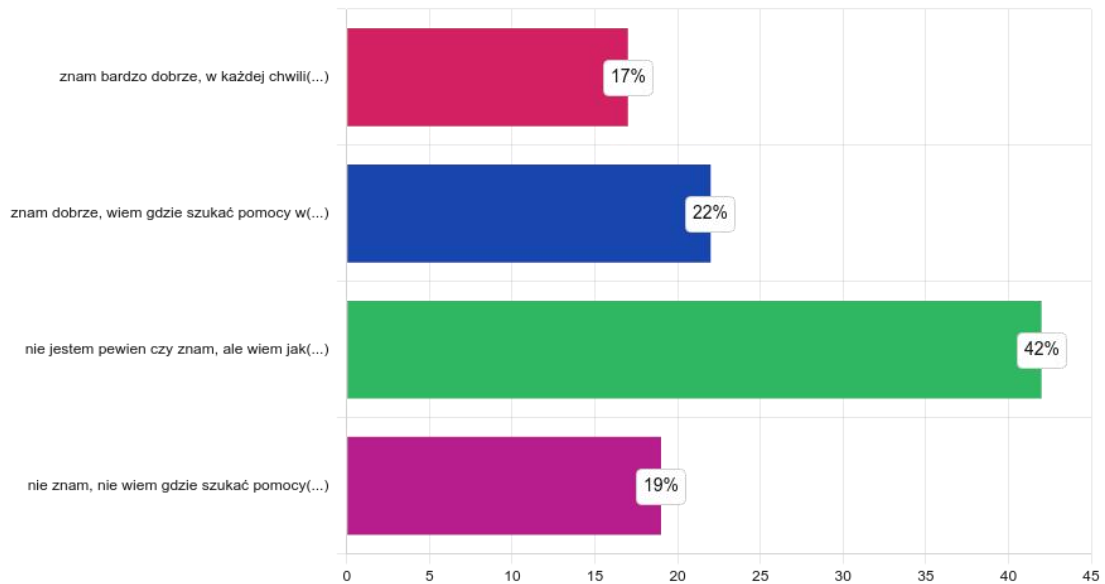
Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów: **17%** (17)

znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **22%** (22)

nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów: **42%** (42)

nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **19%** (19)

Badanych zapytano także, czy znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych. Najpopularniejszą odpowiedzią było: „nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów” tę odpowiedź wskazało 42% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - została wybrana przez 22%. W dalszej kolejności wskazano odpowiedzi: „nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - 19% osób. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 17% - wskazało odpowiedź „znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów”.

6. 3. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Jak często pije Pan/i alkohol?

nie piję alkoholu: **19%** (19)

rzadziej niż raz w roku: **3%** (3)

kilka razy w roku: **33%** (33)

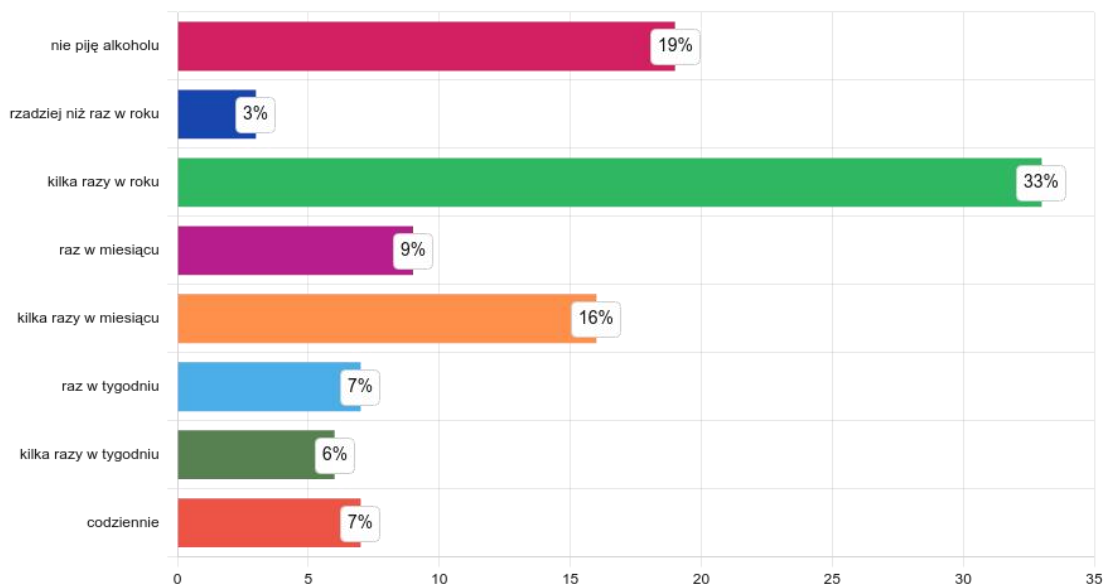
raz w miesiącu: **9%** (9)

kilka razy w miesiącu: **16%** (16)

raz w tygodniu: **7%** (7)

kilka razy w tygodniu: **6%** (6)

codziennie: **7%** (7)

Dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „kilka razy w roku” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 33%. Druga w kolejności odpowiedź „nie piję alkoholu” została wybrana przez 19% badanej próby. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w miesiącu” - 16% osób, „raz w miesiącu” - 9% ankietowanych mieszkańców, „raz w tygodniu” - 7% osób, „codziennie” - 7% respondentów oraz „kilka razy w tygodniu” - 6% ankietowanych. Najmniej spośród respondentów - 3% badanych wskazało odpowiedź „rzadziej niż raz w roku”.

Jaki alkohol pije Pan/i najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

piwo/cydr: **44,44%** (36)

wino: **35,8%** (29)

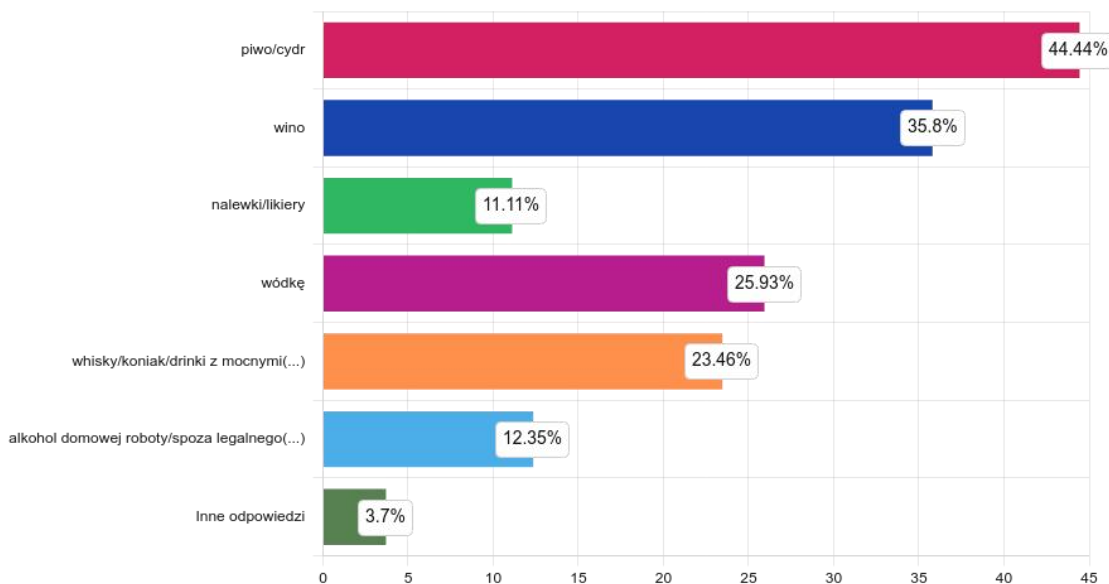
nalewki/likieri: **11,11%** (9)

wódkę: **25,93%** (21)

whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **23,46%** (19)

alkohol domowej roboty/spoza legalnego źródła: **12,35%** (10)

Inne odpowiedzi: **3,7%** (3)

Inne odpowiedzi:

- szampan
- koktajle i drinki
- (brak lub odpowiedź nieczytelna)

Ankietowani mieszkańcy, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „piwo/cydr” - takiej odpowiedzi udzieliło 44,44% tj. 36 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „wino” - 29 osób tj. 35,8 % respondentów, „wódkę” - 21 osób tj. 25,93 % badanych, „whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole” - 19 osób tj. 23,46 % ankietowanych oraz „alkohol domowej roboty/spoza legalnego źródła” - 10 osób tj. 12,35 %. Najmniej spośród respondentów tj. 3,7% - odpowiedziało "Inne odpowiedzi".

Gdzie pije Pan/i alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi. w

domu: **66,67%** (54)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów itp.):
22,22% (18)

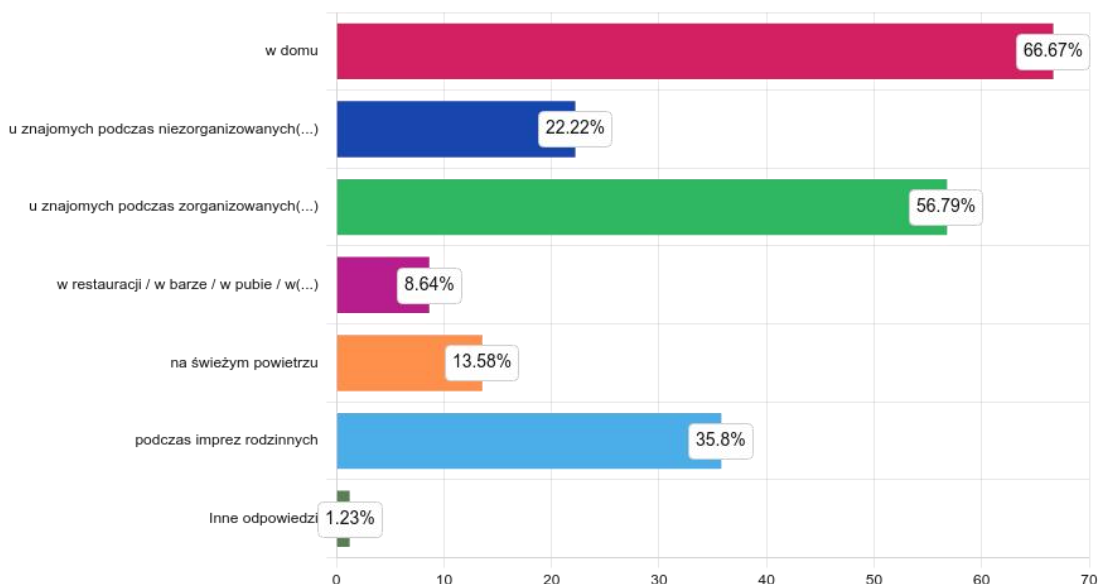
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester itp.): **56,79%** (46)

w restauracji / w barze / w pubie / w kawiarni / na dyskotecę: **8,64%** (7)

na świeżym powietrzu: **13,58%** (11)

podczas imprez rodzinnych: **35,8%** (29)

Inne odpowiedzi: **1,23%** (1)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna)

Mieszkańcy najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „w domu” - taką odpowiedź wskazało 66,67% ankietowanych. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester itp.)” - 56,79% osób, „podczas imprez rodzinnych” - 35,8 % ankietowanych, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów itp.)” - 22,22 % respondentów, „na świeżym powietrzu” - 13,58% badanych oraz „w restauracji / w barze / w pubie / w kawiarni / na dyskotecę” - 8,64% osób.

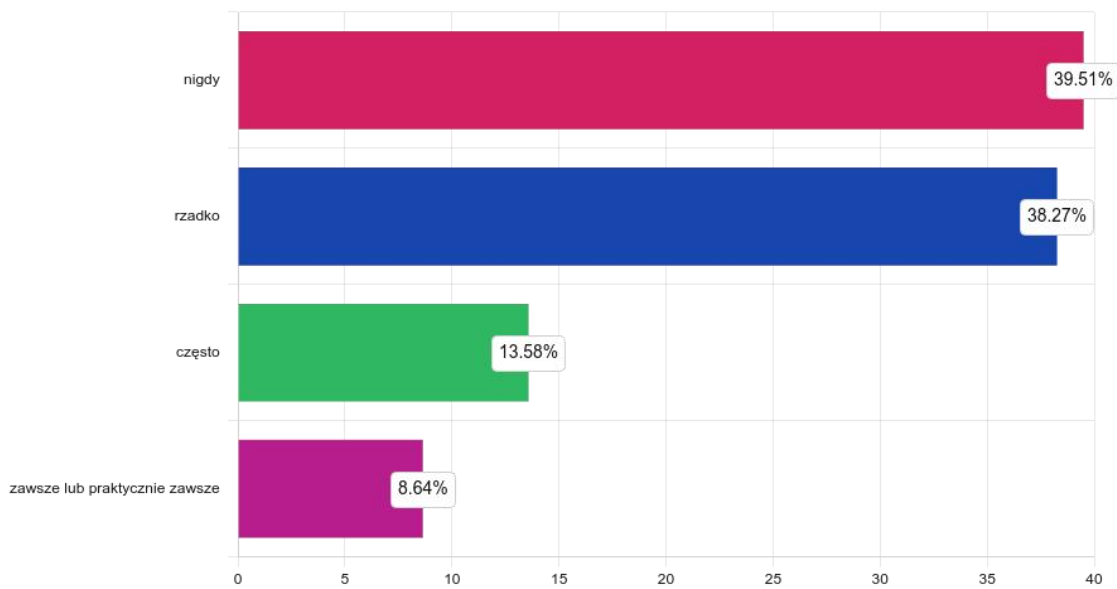
Czy zdarza się Panu/i pić alkohol samemu?

nigdy: **39,51%** (32)

rzadko: **38,27%** (31)

często: **13,58%** (11)

zawsze lub praktycznie zawsze: **8,64%** (7)

Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż dorośli mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 39,51% osób. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez 38,27% badanych. Natomiast odpowiedź „często” zaznaczyło 13,58% osób. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze”, zaznaczyło ją 8,64% respondentów.

Gdy pije Pan/i alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej Pan/i jest?

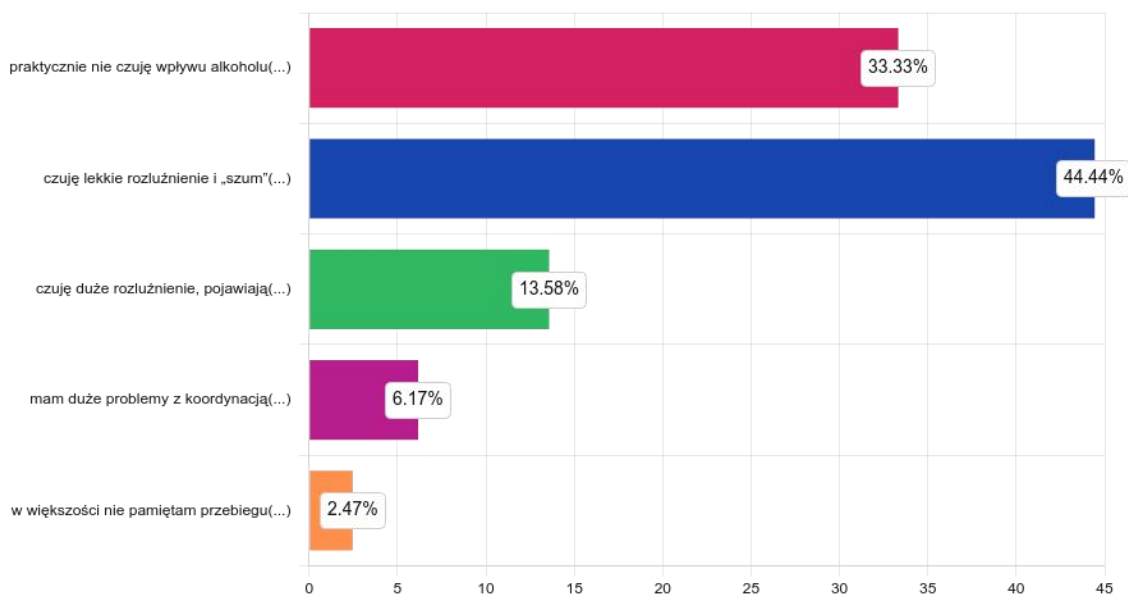
praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **33,33%** (27)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **44,44%** (36)

czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **13,58%** (11)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **6,17%** (5)

w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **2,47%** (2)

Najpopularniejszą odpowiedzią wśród dorosłych mieszkańców było: „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 44,44% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 33,33% respondentów. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” - 13,58% osób, „mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” - 6,17% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 2,47% - wskazało odpowiedź „w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)”.

Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

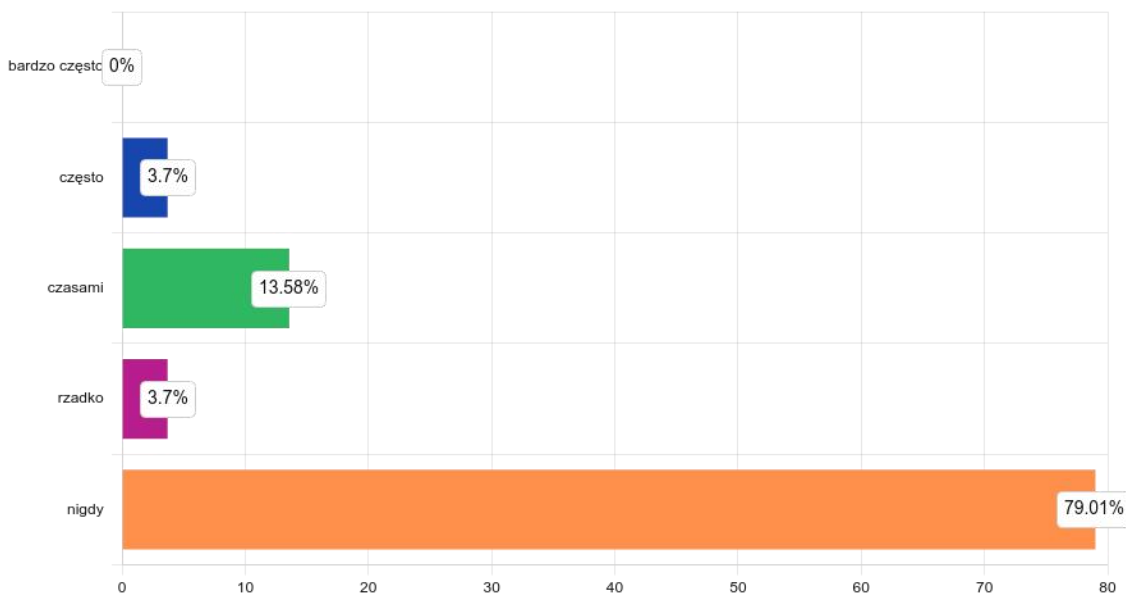
bardzo często: **0%** (0)

często: **3,7%** (3)

czasami: **13,58%** (11)

rzadko: **3,7%** (3)

nigdy: **79,01%** (64)

Analizując wykonywanie obowiązków pod wpływem alkoholu można dostrzec, iż ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 79,01% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „czasami” - 13,58% badanych, „często” - 3,7% respondentów, „rzadko” - 3,7% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „bardzo często”.

Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

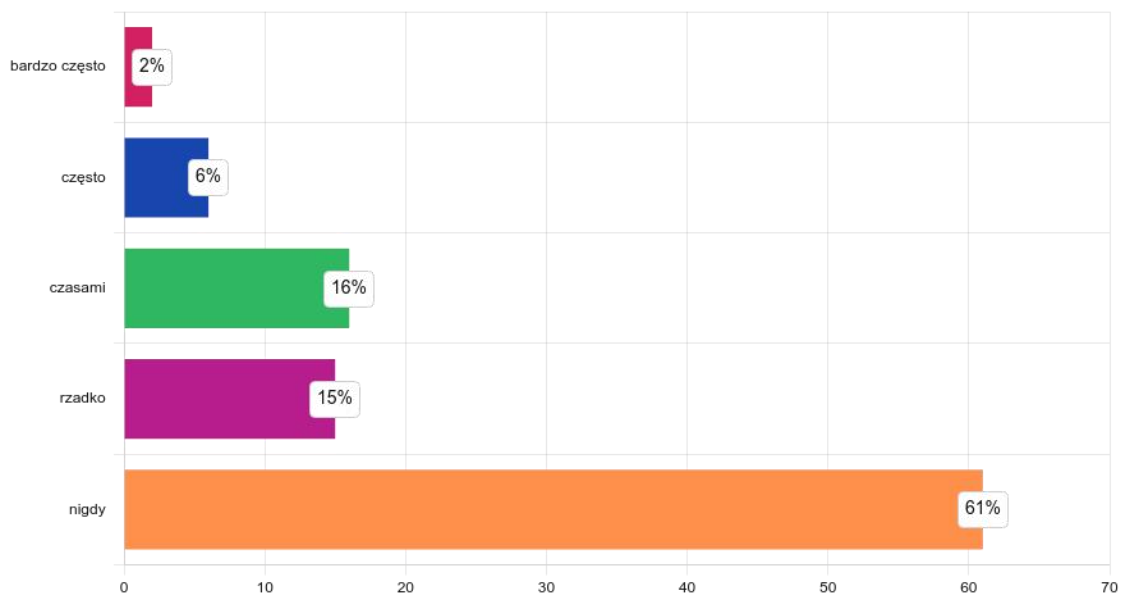
bardzo często: **2%** (2)

często: **6%** (6)

czasami: **16%** (16)

rzadko: **15%** (15)

nigdy: **61%** (61)

Mieszkańców zapytano także, czy zdarzyło im się być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadzi pojazd będąc pod wpływem alkoholu. Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 61% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „czasami” - 16 % ankietowanych, „rzadko” - 15% respondentów, „często” - 6% osób. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 2% - wskazało odpowiedź „bardzo często”.

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

tak: **13%** (13)

nie: **69%** (69)

nie wiem: **18%** (18)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 69%. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 18% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 13% wskazało odpowiedź „tak”.

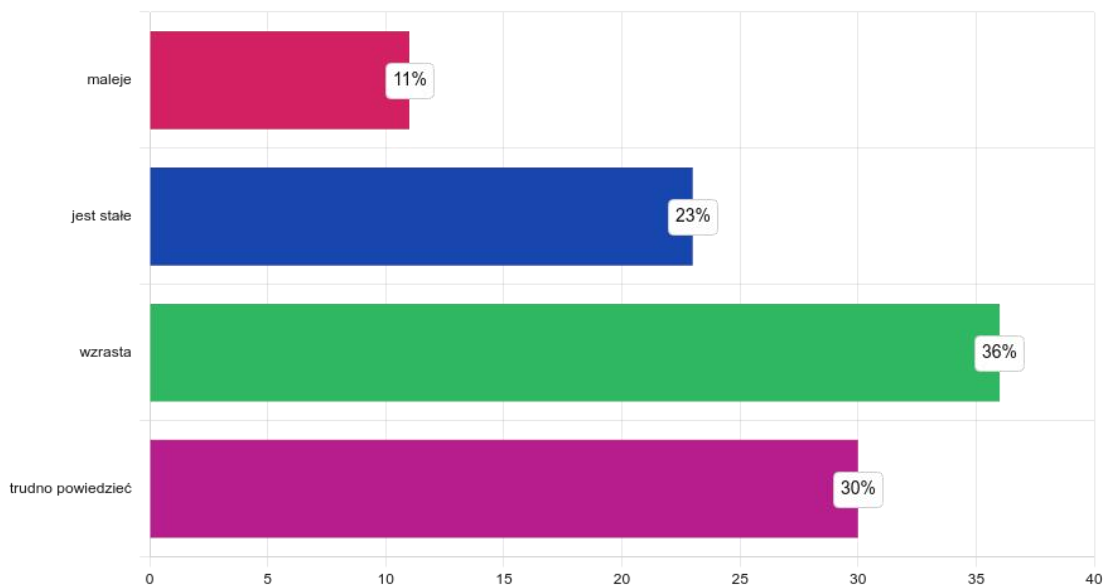
Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości:

maleje: **11%** (11)

jest stałe: **23%** (23)

wzrasta: **36%** (36)

trudno powiedzieć: **30%** (30)

Badanych poproszono także o ocenę skali spożycia alkoholu w ich miejscowości na przestrzeni ostatnich kilku lat. Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „wzrasta” - 36% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „trudno powiedzieć” - 30% badanych, „jest stałe” - 23% respondentów. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 11% - wskazało odpowiedź „maleje”.

6. 4. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/inne substancje psychoaktywne)?

nie zażywam środków psychoaktywnych: **91%** (91)

zażywałem/am tylko raz: **2%** (2)

raz w roku lub mniej: **0%** (0) kilka

razy w roku: **3%** (3)

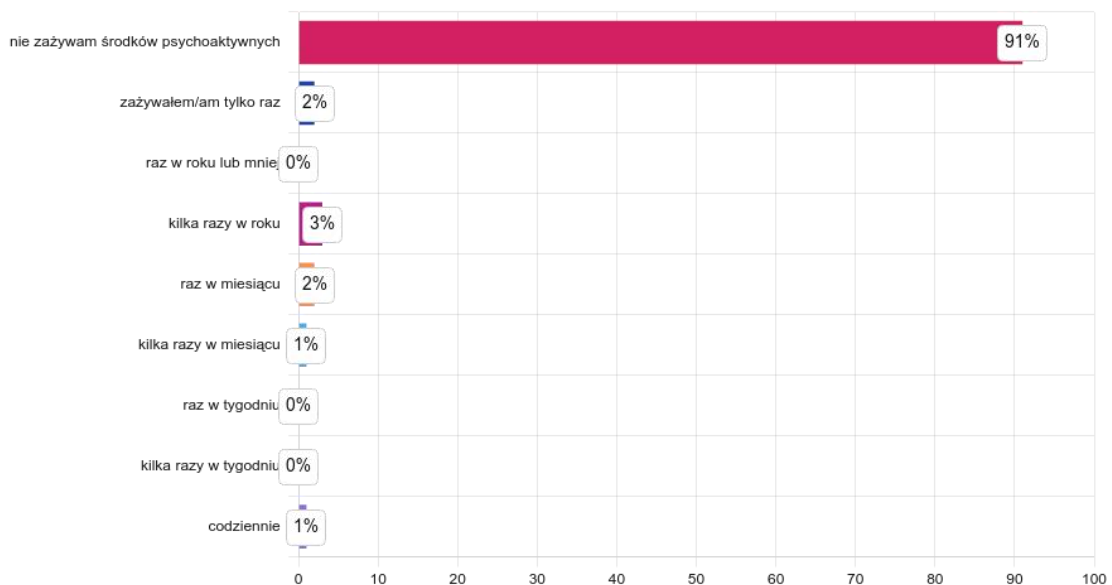
raz w miesiącu: **2%** (2)

kilka razy w miesiącu: **1%** (1)

raz w tygodniu: **0%** (0)

kilka razy w tygodniu: **0%** (0)

codziennie: **1%** (1)

W kolejnym pytaniu poproszono mieszkańców o wskazanie jak często sięgają po substancje psychoaktywne. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie zażywam środków psychoaktywnych” - 91%. W dalszej kolejności wskazywano na: „kilka razy w roku” - 3% osób, „zażywałem/am tylko raz” - 2% badanych, „raz w miesiącu” - 2% respondentów oraz „kilka razy w miesiącu” - 1% osób. Rzadziej natomiast wskazywano na: „codziennie” - 1% badanych osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „raz w roku lub mniej”, „raz w tygodniu” oraz „kilka razy w tygodniu”.

Co skłoniło Pana/ią do zażycia środków psychoaktywnych (narkotyki/inne substancje psychoaktywne)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **33,33%** (3)

chęć bycia modnym: **11,11%**(1)

ciekawość: **44,44%** (4)

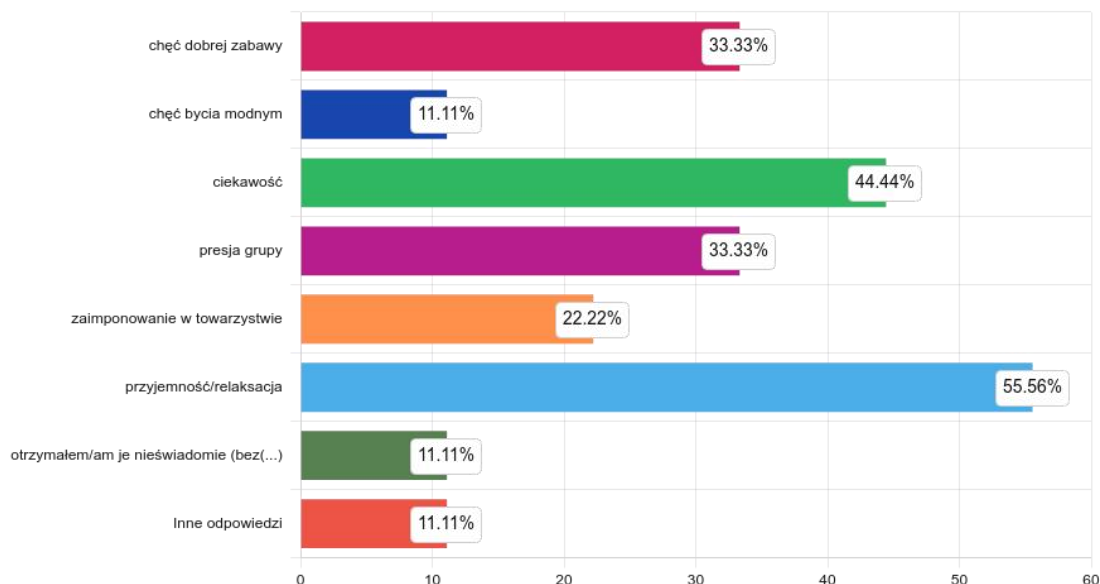
presja grupy: **33,33%** (3)

zaimponowanie w towarzystwie: **22,22%** (2)

przyjemność/relaksacja: **55,56%** (5)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **11,11%** (1)

Inne odpowiedzi: **11,11%** (1)

Inne odpowiedzi:

- od lekarza tramal

Głównym powodem skłaniających ankietowanych do sięgania po substancje psychoaktywne jest:

„przyjemność/relaksacja” - 55,56% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ciekawość” - 44,44%, „chęć dobrej zabawy” - 33,33% badanych, „presja grupy” - 33,33% uczniów, „zaimponowanie w towarzystwie” - 22,22%, „chęć bycia modnym” - 11,11% badanych. Najmniej spośród respondentów tj. 11,11% odpowiedziało „Inne odpowiedzi”.

Jakie substancje zażywał/a Pan/i w swoim życiu?

Można wybrać kilka odpowiedzi. marihuana

lub haszysz: **77,78%** (7)

inne formy konopi: **22,22%** (2)

amfetamina: **33,33%** (3)

inne substancje psychoaktywne: **11,11%** (1)

ekstazy: **11,11%** (1)

kokaina/crack: **33,33%** (3)

heroina: **0%** (0)

polska heroina tzw. „kompot”: **11,11%** (1)

GHB: **11,11%** (1)

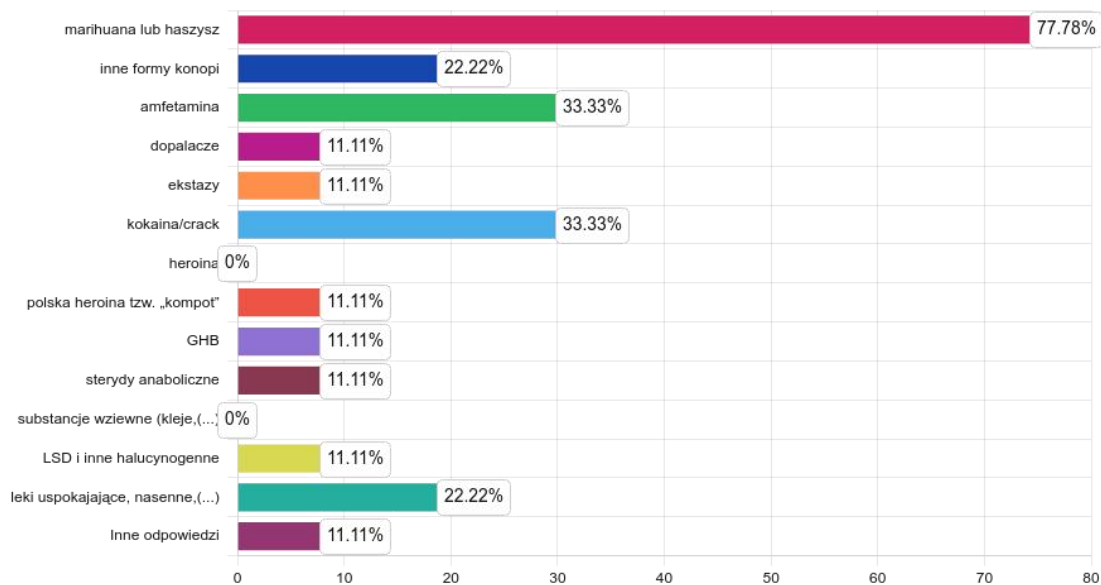
sterydy anaboliczne: **11,11%** (1)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **0%** (0) LSD i inne

halucynogenne: **11,11%** (1)

leki uspokajające, nasenne, przeciwbólowe (np. metadon) itp. - o zastosowaniu niemedyceznym: **22,22%** (2)

Inne odpowiedzi: **11,11%** (1)

Inne odpowiedzi:

- mefedron

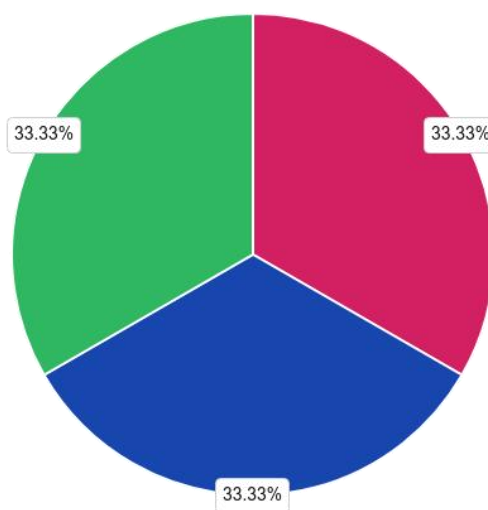
Mieszkańcy, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 77,78 % spośród 7 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „amfetamina” - 33,33 % osób, „kokaina/crack” - 33,33 %, „inne formy konopi” - 22,22 % mieszkańców oraz „leki uspokajające, nasenne, przeciwbólowe (np. metadon) itp. - o zastosowaniu niemedycznym” - 22,22 %, „inne substancje psychoaktywne” - 11,11 % ankietowanych, „ekstazy” - 11,11 % ankietowanych. Rzadziej natomiast wskazywano na: „polska heroina tzw. „kompot”” - 11,11 % osób, „GHB” - 11,11 % osób, „sterydy anaboliczne” - 11,11 % osób, „LSD i inne halucynogenne” - 11,11 % osób, „Inne odpowiedzi” - 11,11 % osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „heroina”.

Kiedy ostatnio zażywał/a Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/inne substancje psychoaktywne)?

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **33,33%** (3)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **33,33%** (3)

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **33,33%** (3)

Największa część ankietowanych mieszkańców przyznała, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 33,33% respondentów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 33,33% osób. Najrzadziej respondencie wskazywali odpowiedź „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - odpowiedzi takiej udzieliło 33,33% respondentów.

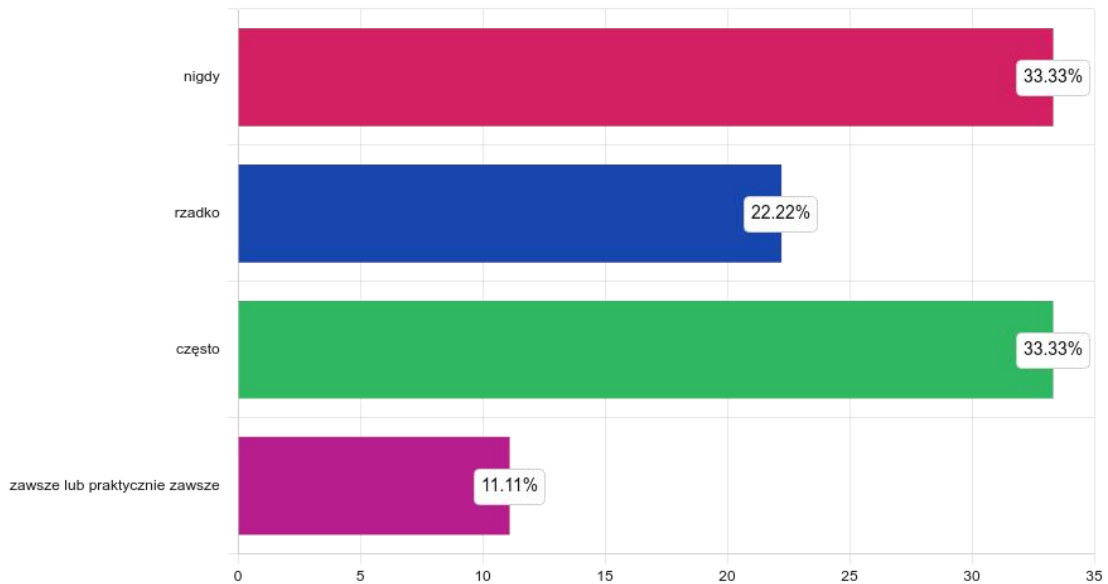
Czy zdarzyło się Panu/i zażywać środki psychoaktywne (narkotyki/inne substancje psychoaktywne) samemu?

nigdy: **33,33%** (3)

rzadko: **22,22%** (2)

często: **33,33%** (3)

zawsze lub praktycznie zawsze: **11,11%** (1)

Przyglądając się kontaktom dorosłych mieszkańców z środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 33,33% badanych. Druga w kolejności odpowiedź „często” została wskazana przez 33,33%. Natomiast odpowiedź „rzadko” zaznaczyło 22,22% ankietowanych. Najrzadziej mieszkańcy wskazywali odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze”, zaznaczyło ją 11,11% osób.

Gdyby chciał/a Pan/i zdobyć środki psychoaktywne (narkotyki/inne substancje psychoaktywne) w swojej miejscowości byłoby to:

łatwe: **18%** (18)

trudne: **11%** (11)

nie wiem: **71%** (71)

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych w gminie zauważyć można, iż ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 71% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „łatwe” została wskazana przez 18%. Najrzadziej respondenci wskazywali odpowiedź „trudne”, zaznaczyło ją 11% badanych.

Czy zna Pan/i miejsca, gdzie można kupić środki psychoaktywne (narkotyki/inne substancje psychoaktywne)?

Można wybrać kilka odpowiedzi. nie

znam takich miejsc: **80%** (80)

przez Internet: **5%** (5)

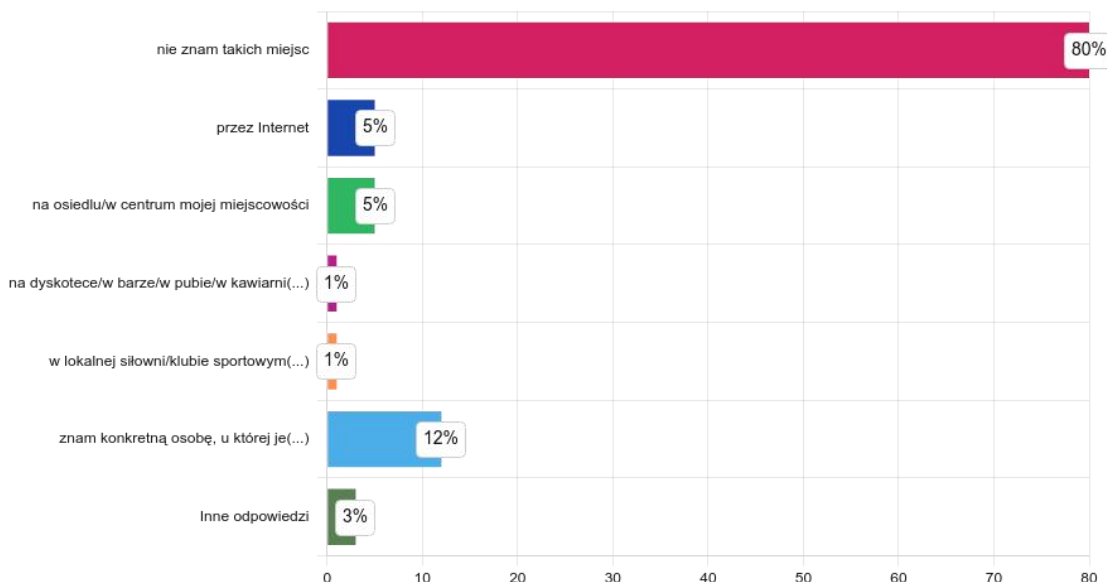
na osiedlu/w centrum mojej miejscowości: **5%** (5)

na dyskotecze/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości: **1%** (1)

w lokalnej siłowni/klubie sportowym itp.: **1%** (1)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **12%** (12)

Inne odpowiedzi: **3%** (3)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (2)
- lekarz

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub inne substancje psychoaktywne w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc”

- wybrało ją 80 % spośród badanych 80 osób. Druga w kolejności odpowiedź „znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” została wskazana przez 12 osób, tj. (12 %) respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „przez Internet” - 5 % osób, „na osiedlu/w centrum mojej miejscowości” - 5 % osób, „Inne odpowiedzi” - 3 % osób oraz „na dyskotecze/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości” - 1 % osób.

Czy uważa Pan/i że zażywanie środków psychoaktywnych (narkotyki/inne substancje psychoaktywne) jest szkodliwe dla zdrowia?

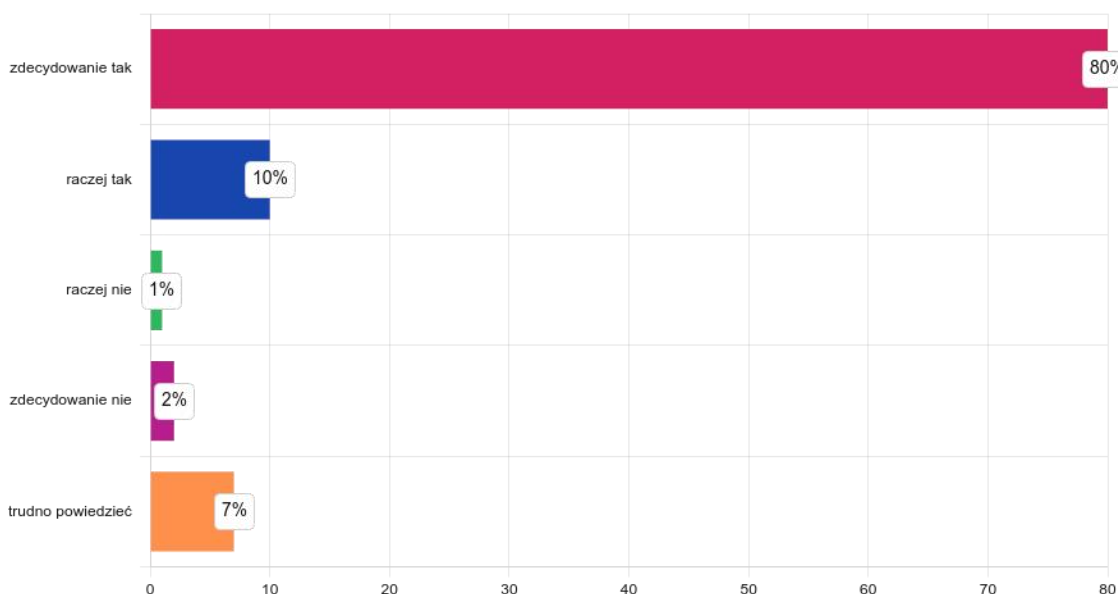
zdecydowanie tak: **80%** (80)

raczej tak: **10%** (10)

raczej nie: **1%** (1)

zdecydowanie nie: **2%** (2)

trudno powiedzieć: **7%** (7)

Przyglądając się opinii dorosłych mieszkańców na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak” - wskazało ją 80% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 10%. Rzadziej mieszkańcy zaznaczali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć” - zaznaczyło ją 7% badanych, „zdecydowanie nie” - wskazało ją 2% ankietowanych oraz „raczej nie” - wskazało ją 1% osób.

Czy uważa Pan/i, że marihuana powinna zostać zalegalizowana?

tak: **31%** (31)

nie: **34%** (34)

nie mam zdania: **35%** (35)

Warto zwrócić uwagę na poglądy ankietowanych mieszkańców dotyczące legalizacji marihuany. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie mam zdania” - wskazało ją 35% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie” - zaznaczyło ją 34% badanych mieszkańców. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 31% - wskazało odpowiedź „tak”.

6. 5. Problem przemocowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

tak: **34%** (34)

nie: **41%** (41)

nie wiem: **25%** (25)

Kolejne pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani mieszkańcy znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 41%. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 34% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 25% wskazało odpowiedź „nie wiem”.

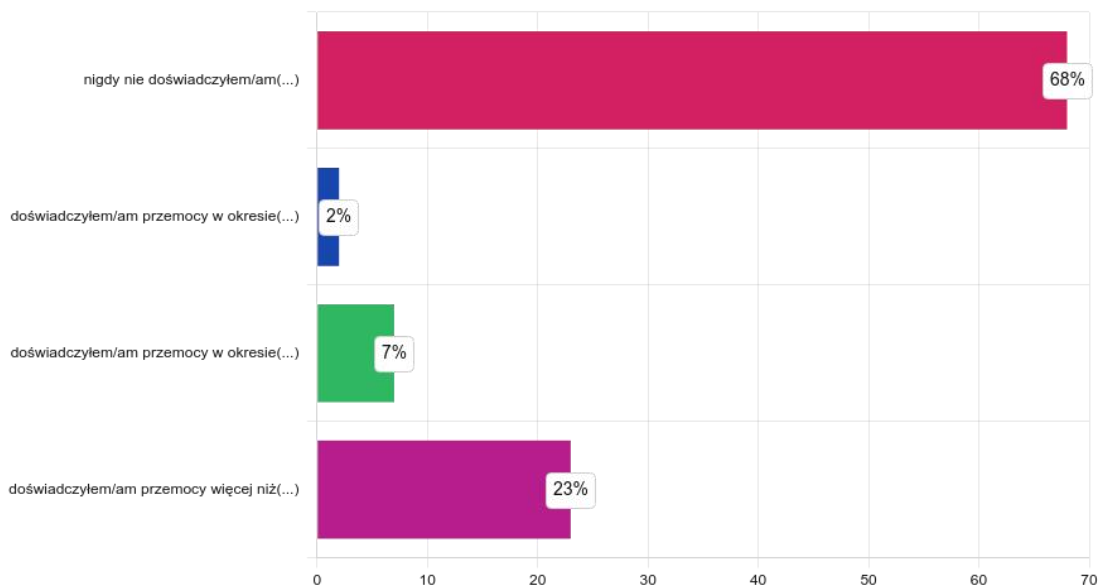
Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy: **68%** (68)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni: **2%** (2)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy: **7%** (7)

doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu: **23%** (23)

Następnie respondentów zapytano, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy” - wybrało ją badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 23% badanych mieszkańców. Rzadziej anektowani zaznaczali odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy” - 7% osób oraz odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni” - 2% ankietowanych.

Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **81,25%** (26)

przemoc fizyczna: **46,87%** (15)

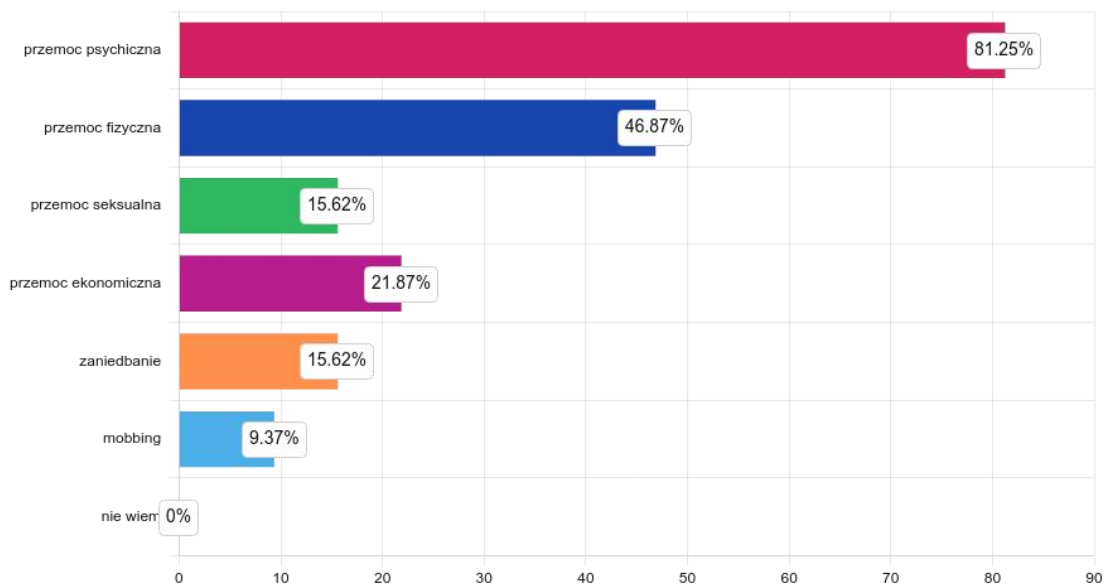
przemoc seksualna: **15,62%** (5)

przemoc ekonomiczna: **21,87%** (7)

zaniedbanie: **15,62%** (5)

mobbing: **9,37%** (3)

nie wiem: **0%** (0)

Mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi formami przemocy: „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 81,25% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „przemoc fizyczna” - 46,87%, „przemoc ekonomiczna” 21,87%, „przemoc seksualna” - 15,62%, „zaniedbanie” - 15,62%, „mobbing” - 9,37%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie wiem”.

Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **15,62%** (5)

ojciec/opiekun: **18,75%** (6)

siostra: **3,12%** (1)

brat: **9,37%** (3)

dziecko/dzieci: **3,12%** (1)

partner/partnerka: **18,75%** (6)

mąż/żona: **18,75%** (6)

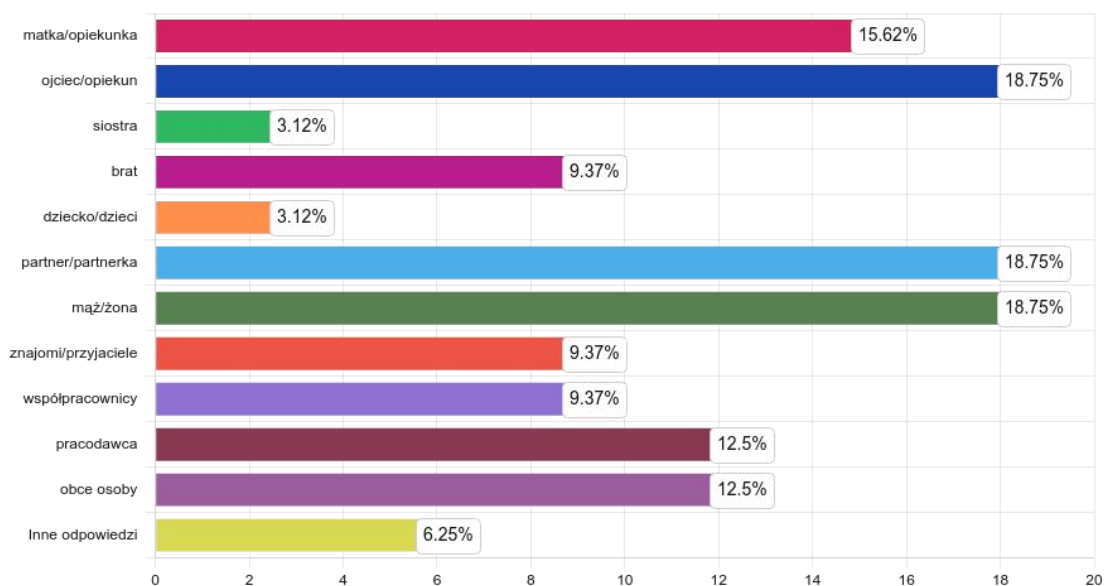
znajomi/przyjaciele: **9,37%** (3)

współpracownicy: **9,37%** (3)

pracodawca: **12,5%** (4)

obce osoby: **12,5%** (4)

Inne odpowiedzi: **6,25%** (2)

Inne odpowiedzi:

- rodzina

- (brak lub odpowiedź nieczytelna)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „ojciec/opiekun” - 18,75% osób oraz „partner/partnerka” - 18,75% badanych. Rzadziej wskazywano na: „mąż/żona” - 18,75% badanych mieszkańców, „matka/opiekunka” - 15,62% osób, „pracodawca” - 12,5% respondentów, „obce osoby” - 12,5% ankietowanych, „brat” - 9,37% respondentów, „znajomi/przyjaciele” - 9,37% osób, „współpracownicy” - 9,37% ankietowanych, „Inne odpowiedzi” - 6,25% ankietowanych oraz „siostra” - 3,12% mieszkańców.

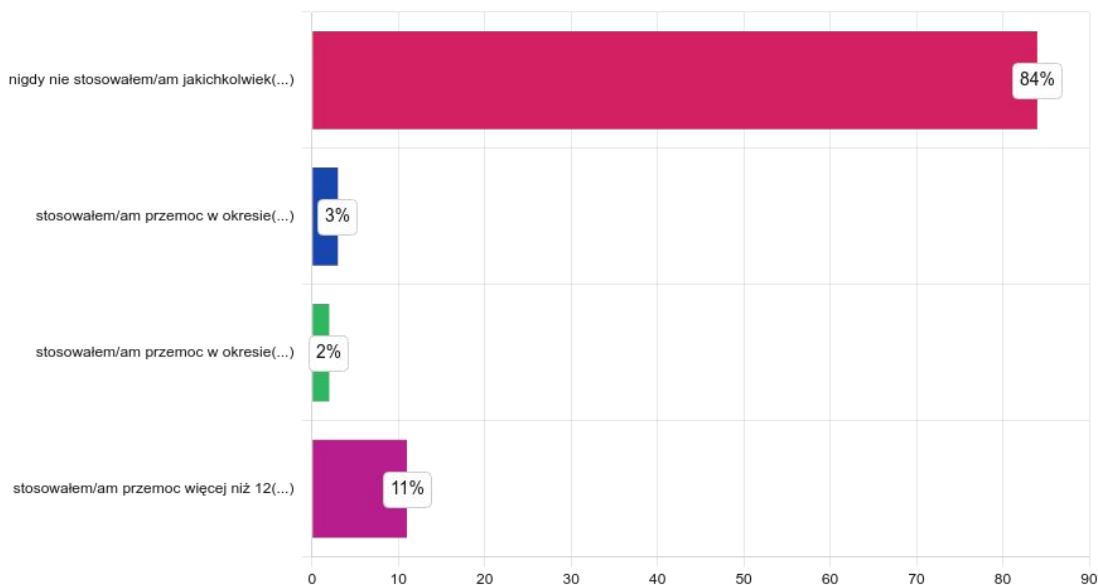
Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy: **84%** (84)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni: **3%** (3)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy: **2%** (2)

stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu: **11%** (11)

Mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy” - wybrało ją 84% spośród 100 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 11% ankietowanych. Rzadziej wskazywano następujące odpowiedzi: „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni” - 3% respondentów. Najmniej spośród respondentów tj. 2% - odpowiedziało „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy”.

Jaki rodzaj przemocy Pan/i stosował/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **62,5%** (10)

przemoc fizyczna: **50%** (8)

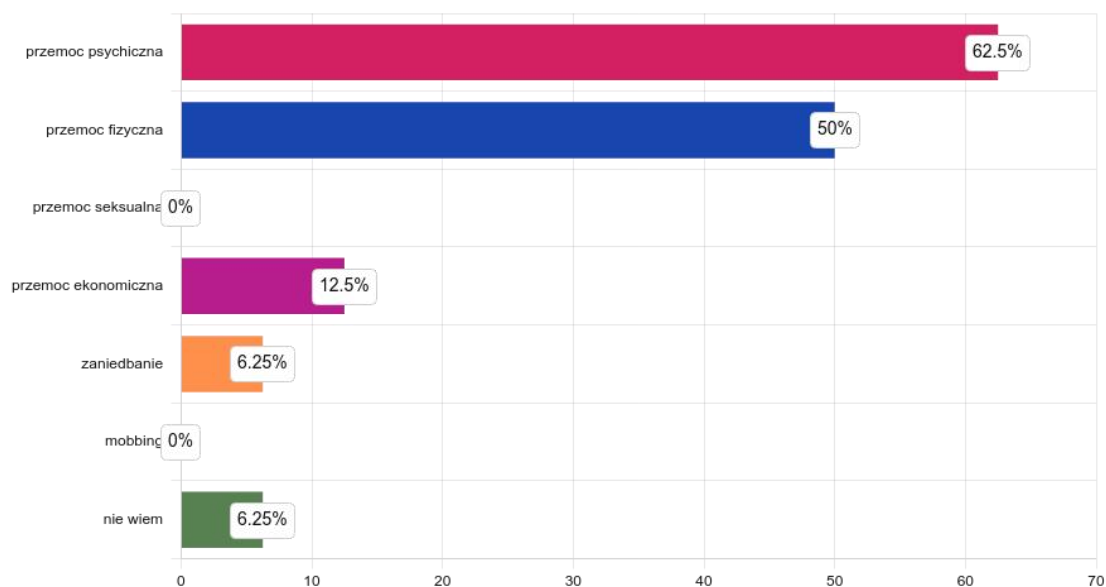
przemoc seksualna: **0%** (0)

przemoc ekonomiczna: **12,5%** (2)

zaniedbanie: **6,25%** (1)

mobbing: **0%** (0)

nie wiem: **6,25%** (1)

Ankietowani, którzy stosowali zachowania przemocowe, deklarowali, iż była to: „przemoc psychiczna” - 62,5%, „przemoc fizyczna” - 50%, „przemoc ekonomiczna” 12,5%, „zaniedbanie” - 6,25%, „nie wiem” - 6,25%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „przemoc seksualna” oraz „mobbing”.

W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **0%** (0)

ojciec/opiekun: **0%** (0)

siostra: **0%** (0)

brat: **6,25%** (1)

dziecko/dzieci: **18,75%** (3)

partner/partnerka: **12,5%** (2)

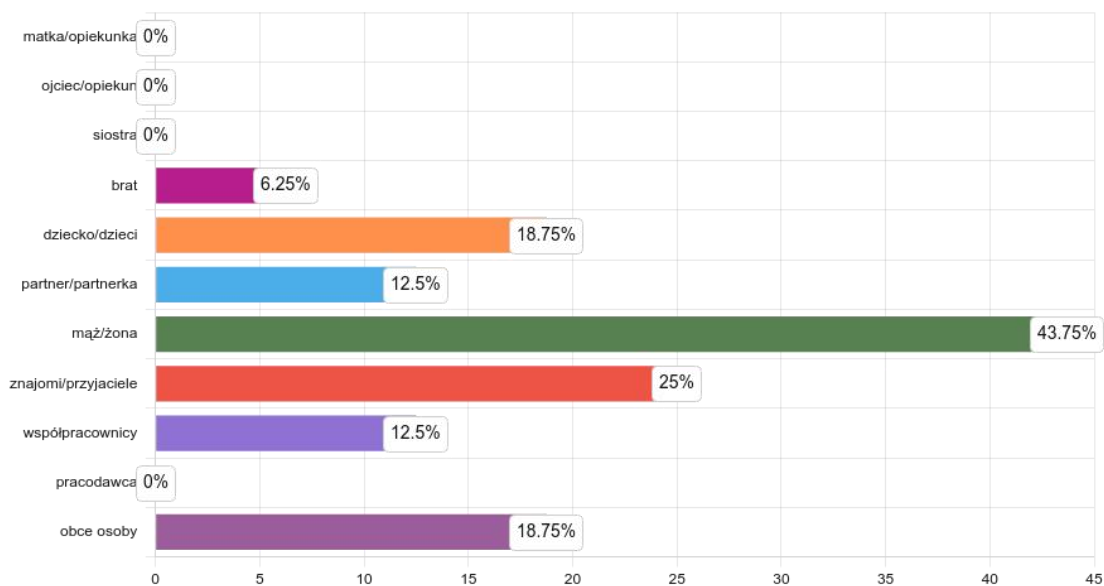
mąż/żona: **43,75%** (7)

znajomi/przyjaciele: **25%**(4)

współpracownicy: **12,5%**(2)

pracodawca: **0%** (0)

obce osoby: **18,75%** (3)

Mieszkańcy wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „mąż/żona” - 43,75%, „znajomi/przyjaciele” - 25%, „dziecko/dzieci” - 18,75%, „obce osoby” - 18,75%, „partner/partnerka” - 12,5%, „współpracownicy” - 12,5%, „brat” - 6,25%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „matka/opiekunka”, „ojciec/opiekun”, „siostra” oraz „pracodawca”.

Czy stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie byłem/am pod wpływem: **75%** (12)

alkohol: **25%** (4)

narkotyki: **0%** (0)

inne substancje psychoaktywne: **0%** (0)

Mieszkańcy, którzy stosowali zachowania przemocowe deklarowali, iż: „nie byłem/am pod wpływem” była to odpowiedź wskazywana najczęściej - została wybierana przez 75% osób. Druga w kolejności odpowiedź „alkohol” została wybrana przez stanowiło 25% próby. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „narkotyki” oraz “inne substancje psychoaktywne”.

Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

tak: **15%** (15)

nie: **68%** (68)

nie wiem: **17%** (17)

Z punktu widzenia niniejszej diagnozy istotne wydaje się podejście mieszkańców do stosowania przemocy. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie”- wskazało ją 68% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem” - zaznaczyło ją 17% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 15% - wskazało odpowiedź „tak”.

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

tak: **10%** (10)

nie: **64%** (64)

nie wiem: **26%** (26)

Natomiast jeśli chodzi o stosunek ankietowanych mieszkańców do stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci to największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie”- wskazało ją 64% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem” - zaznaczyło ją 26% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 10% wskazało odpowiedź „tak”.

Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby: **23%** (23)

podszycanie się: **10%** (10)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **6%** (6)

ośmieszanie/poniżanie: **13%** (13)

wyłudzenie pieniędzy: **20%** (20)

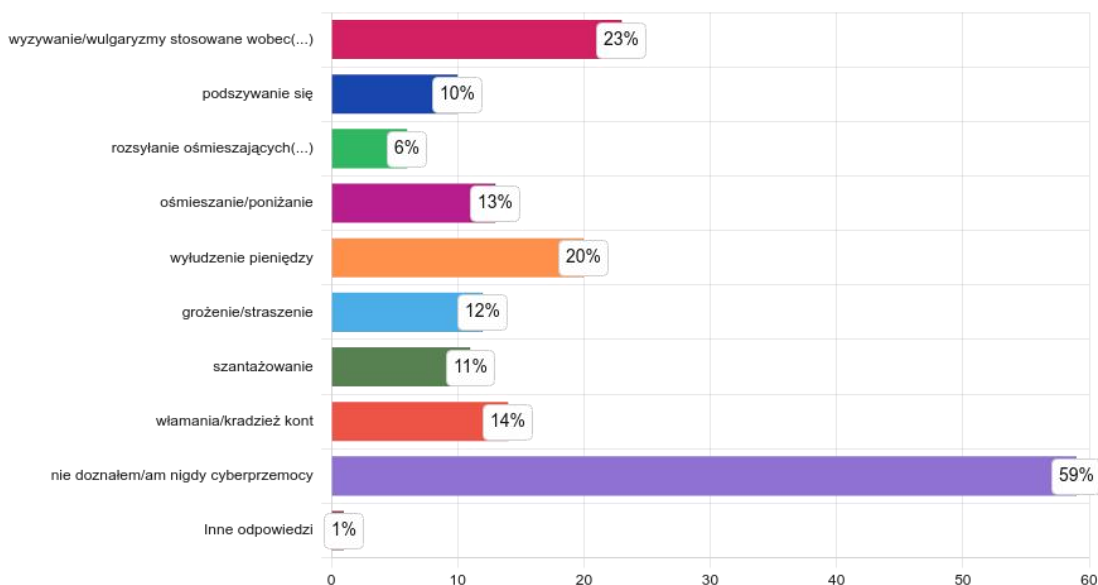
grożenie/straszenie: **12%** (12)

szantażowanie: **11%** (11)

włamania/kradzież kont: **14%** (14)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **59%** (59)

Inne odpowiedzi: **1%** (1)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna)

Respondentów zapytano także, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek cyberprzemocy. Jeśli tak to poproszono ich o wskazanie jakie to były zachowania. Najczęściej wskazywano: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 59% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby” wybrało ją 23% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wyłudzenie pieniędzy” - 20% badanych mieszkańców, „włamania/kradzież kont” - 14% osób, „ośmieszanie/poniżanie” - 13% respondentów, „grożenie/straszenie” - 12% ankietowanych, „szantażowanie” - 11% respondentów, „podszycanie się” - 10% osób oraz „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 6% respondentów.

Czy zdarzyło się Panu/i stosować kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób: **10%** (10)

podszycanie się: **0%** (0)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **1%** (1)

ośmieszanie/poniżanie: **1%** (1)

wyłudzenie pieniędzy: **4%** (4)

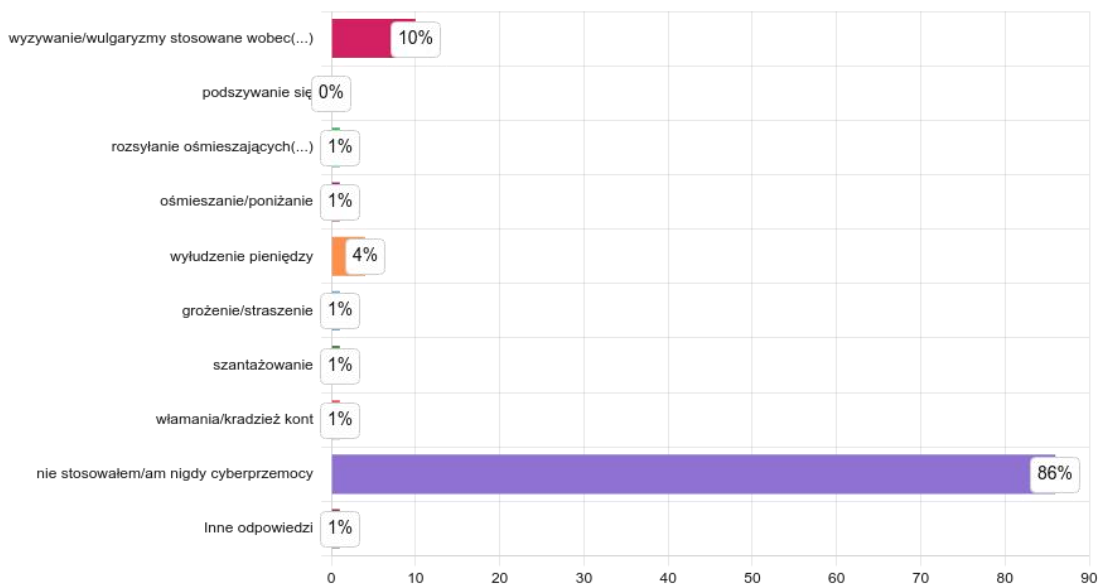
grożenie/straszenie: **1%** (1)

szantażowanie: **1%** (1)

włamanie/kradzież kont: **1%** (1)

nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy: **86%** (86)

Inne odpowiedzi: **1%** (1)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 86% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób” wybrało ją 10% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wyłudzenie pieniędzy” - 4% badanych mieszkańców, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 1% osób, „ośmieszanie/poniżanie” - 1% respondentów, „grożenie/straszenie” - 1% ankietowanych, „szantażowanie” - 1% respondentów, „włamanie/kradzież kont” - 1% osób oraz „Inne odpowiedzi” - 1% respondentów.

6. 6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dorosłych mieszkańców

Czy wie Pan/i czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **45%** (45)

nie: **55%** (55)

Ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 55% badanych osób. Drugą w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 45% badanych.

Czy zdarza się Panu/i często odczuwanie wewnętrznego przymusu lub silnego pragnienia rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **6%** (6)

korzystania z telefonu komórkowego: **29%** (29)

korzystania z komputera i Internetu: **15%** (15)

zdrowego odżywiania się: **8%** (8)

grania w gry komputerowe/video: **6%** (6)

robienia zakupów - zakupoholizm: **5%** (5)

grania w lotto, zdrapki, itp.: **6%** (6)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **1%** (1)

grania na automatach o niskich wygranych: **5%** (5)

dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **8%** (8)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **18%** (18)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **2%** (2)

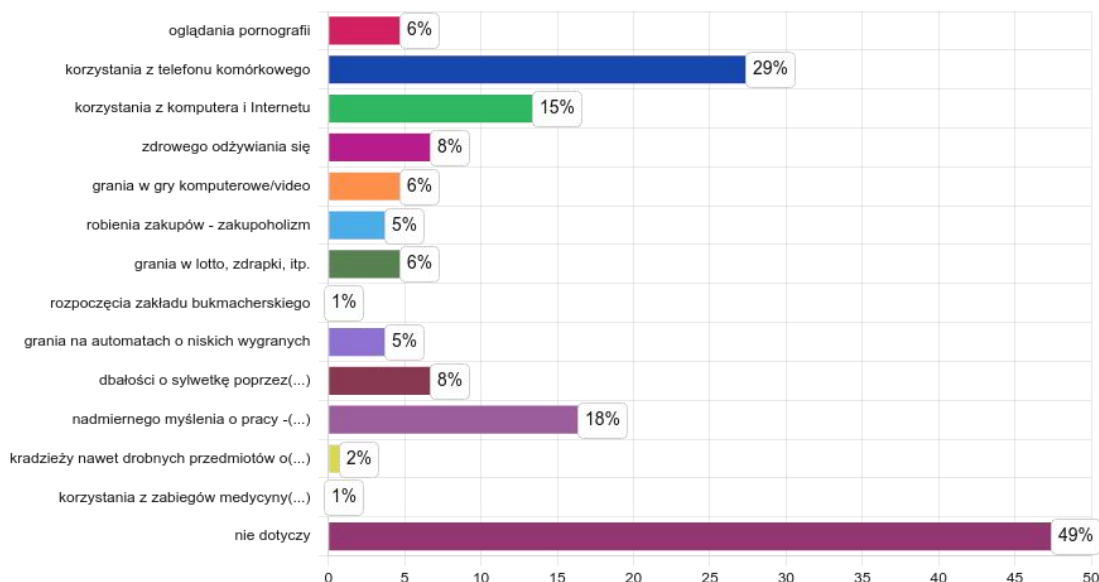

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **1%** (1)

nie dotyczy: **49%** (49)

Celem oszacowania skali uzależnień behawioralnych, ankietowanych poproszono o wskazanie, czy często odczuwają wewnętrzny przymus lub silne pragnienia rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania wymienionych czynności. Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „nie dotyczy” - 49%, „korzystania z telefonu komórkowego” - 29%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” 18%, „korzystania z komputera i Internetu” - 15%, „zdrowego odżywiania się” - 8%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 8%, „oglądania pornografii” - 6%, „grania w gry komputerowe/video” - 6%, „grania w lotto, zdraпки, itp.” - 6%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 5%, „grania na automatach o niskich wygranych” - 5%, „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” - 2%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 1% oraz „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” - 1%.

Czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która w Pańskiej ocenie jest uzależniona? Jeśli tak, proszę zaznaczyć od czego:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **8%** (8)

korzystania z telefonu komórkowego: **45%** (45)

korzystania z komputera i Internetu: **33%** (33)

zdrowego odżywiania się: **5%** (5)

grania w gry komputerowe/video: **24%** (24)

robienia zakupów - zakupoholizm: **10%** (10)

grania w lotto, zdrapki, itp.: **15%** (15)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **5%** (5)

grania na automatach o niskich wygranych: **13%** (13)

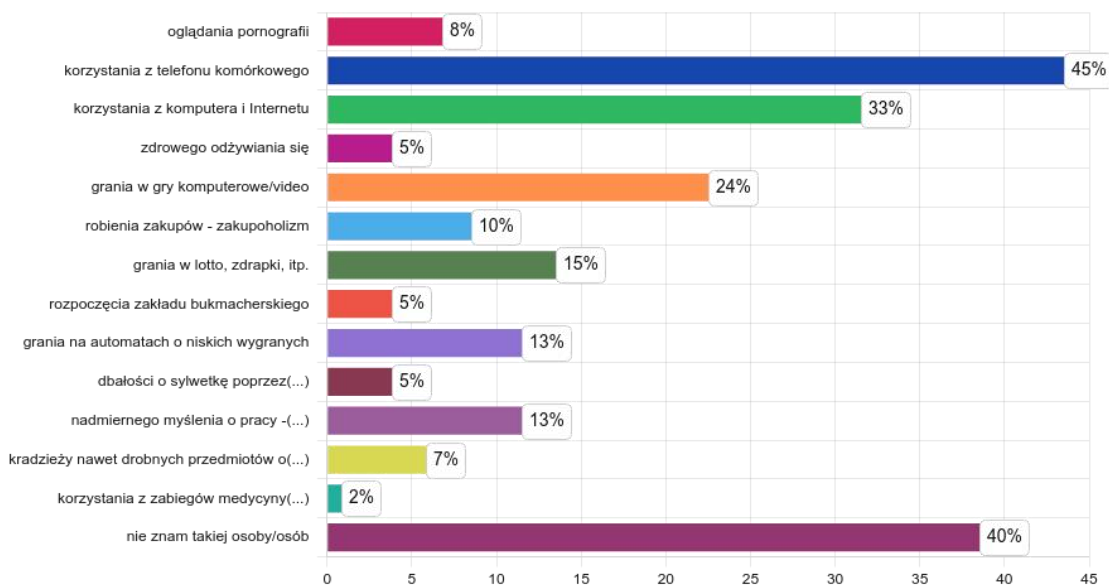
dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **5%** (5)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **13%** (13)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **7%** (7)

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **2%** (2)

nie znam takiej osoby/osób: **40%** (40)

Ankietowanych zapytano także, czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która jest uzależniona? Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „korzystania z telefonu komórkowego” - 45%, „nie znam takiej osoby/osób” - 40%, „korzystania z komputera i Internetu” 33%, „grania w gry komputerowe/video” - 24%, „grania w lotto, zdrapki, itp.” - 15%, „grania na automatach o niskich wygranych” - 13%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” - 13%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 10%, „oglądania pornografii” - 8%, „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” - 7%, „zdrowego odżywiania się” - 5%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 5%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 5% oraz „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” - 2%.

Jak często korzysta Pan/i z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy (wykorzystywany do celów innych niż rozmowy telefoniczne), konsola do gier, smart tv itp.?

codziennie: **73%** (73)

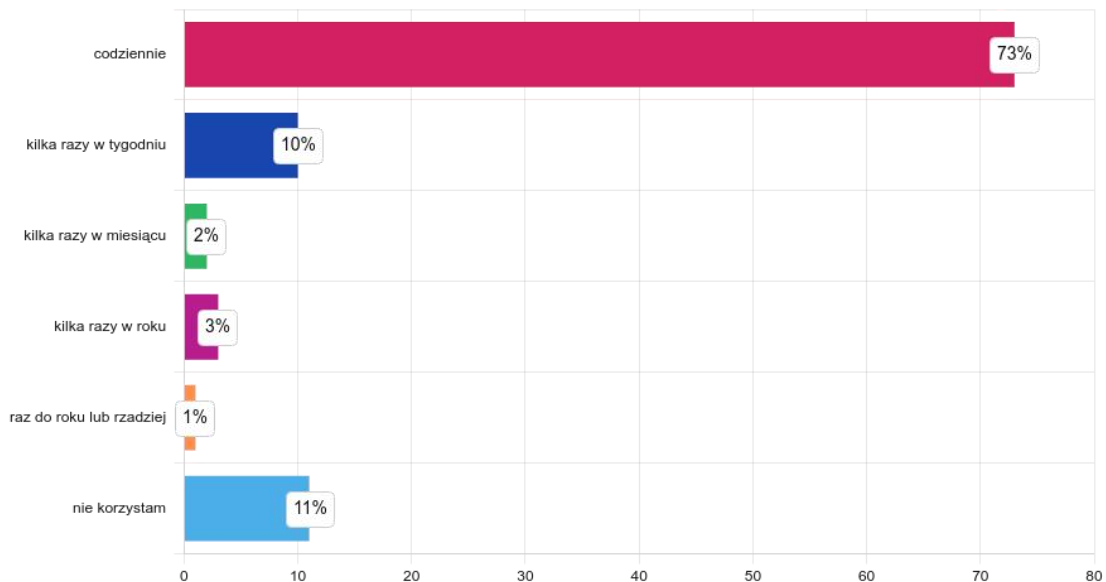
kilka razy w tygodniu: **10%** (10)

kilka razy w miesiącu: **2%** (2)

kilka razy w roku: **3%** (3)

raz do roku lub rzadziej: **1%** (1)

nie korzystam: **11%** (11)

Następnie mieszkańców poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 73% osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie korzystam” została wybrana przez 11% próby. W dalszej kolejności respondenci wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w tygodniu” - 10% osób, „kilka razy w roku” - 3% badanych, „kilka razy w miesiącu” - 2% respondentów. Najmniej spośród respondentów 1% badanych wskazało odpowiedź „raz do roku lub rzadziej”.

Ile czasu w ciągu dnia poświęca Pan/i na korzystanie z Internetu (poza pracą)?

do 1 godz.: **25,84%** (23)

1-3 godz.: **37,08%** (33)

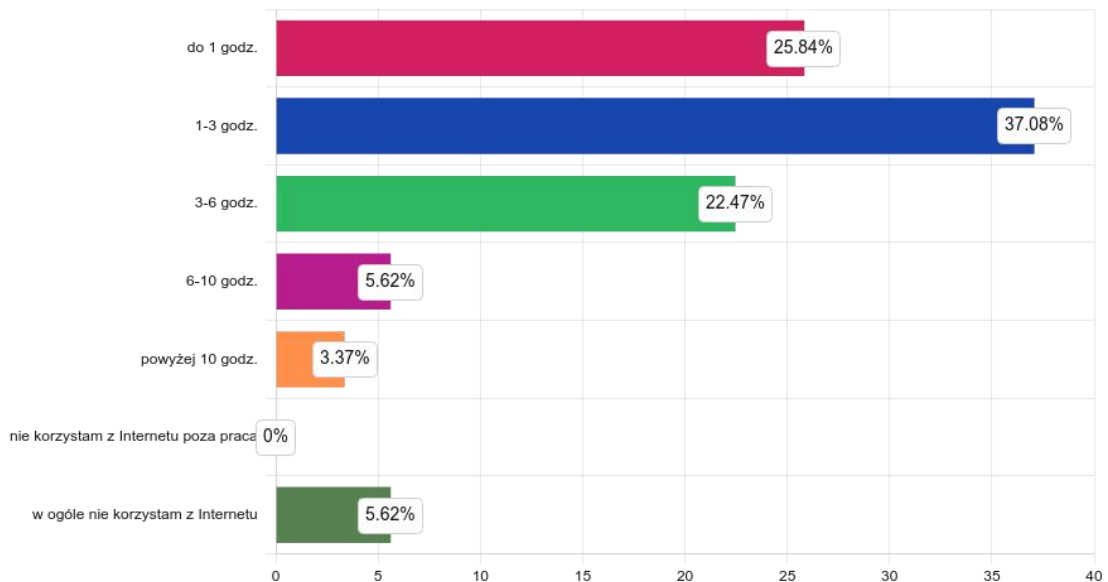
3-6 godz.: **22,47%** (20)

6-10 godz.: **5,62%** (5)

powyżej 10 godz.: **3,37%** (3)

nie korzystam z Internetu poza pracą: **0%** (0) w

~~ogóle nie~~ korzystam z Internetu : **5,62%** (5)

Dodatkowo respondentów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 37,08% osób. Druga w kolejności odpowiedź „do 1 godz.” została wybrana przez 25,84% próby. W dalszej kolejności mieszkańcy wskazywali odpowiedzi: „3-6 godz.” - 22,47% osób, „6-10 godz.” - 5,62% ankietowanych, „w ogóle nie korzystam z Internetu ” - 5,62% badanych, „powyżej 10 godz.” - 3,37% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie korzystam z Internetu poza pracą”.

Z jakich powodów (poza pracą!) najczęściej korzysta Pan/i z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **69,05%** (58)

kontakt ze znajomymi: **51,19%** (43)

poznawanie nowych osób: **7,14%** (6)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **41,67%** (35)

słuchanie muzyki: **34,52%** (29)

granie w gry online: **16,67%** (14)

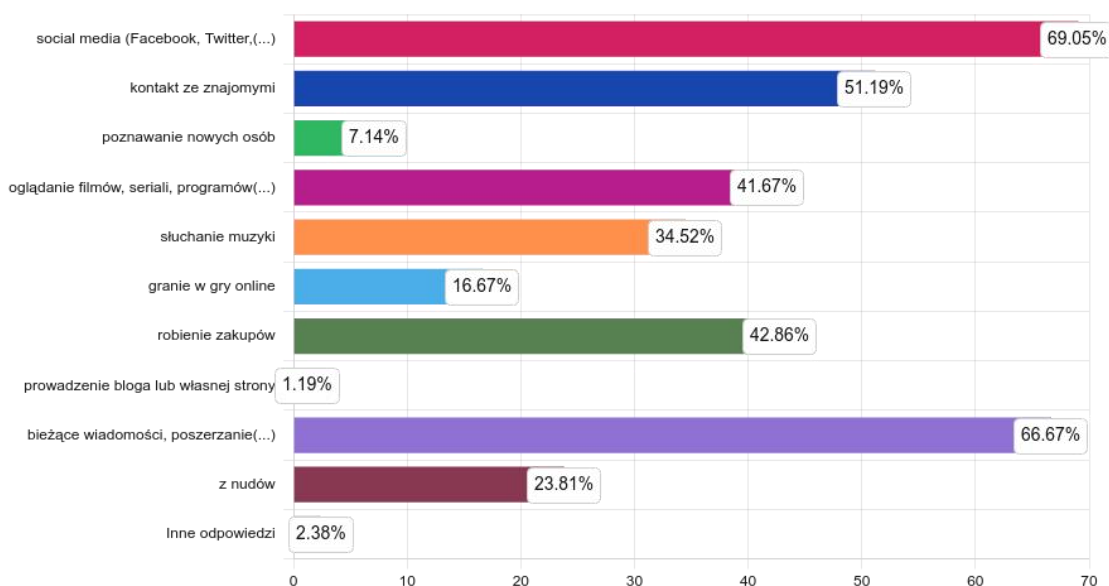
robienie zakupów: **42,86%** (36)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **1,19%** (1)

bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **66,67%** (56)

z nudów: **23,81%** (20)

Inne odpowiedzi: **2,38%** (2)

Inne odpowiedzi:

- czytam artykuły naukowe, rzadziej beletrystykę.
- (brak lub odpowiedź nieczytelna)

Głównym powodem skłaniających ankietowanych do korzystania z nowych mediów jest: „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - takiej odpowiedzi udzieliło 69,05% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 66,67%, „kontakt ze znajomymi” - 51,19%, „robienie zakupów” - 42,86%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 41,67%, „słuchanie muzyki” - 34,52%, „z nudów” - 23,81%, „granie w gry online” - 16,67%, „poznawanie nowych osób” - 7,14% oraz „Inne odpowiedzi” - 2,38%.

Czy uważa się Pan/i za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

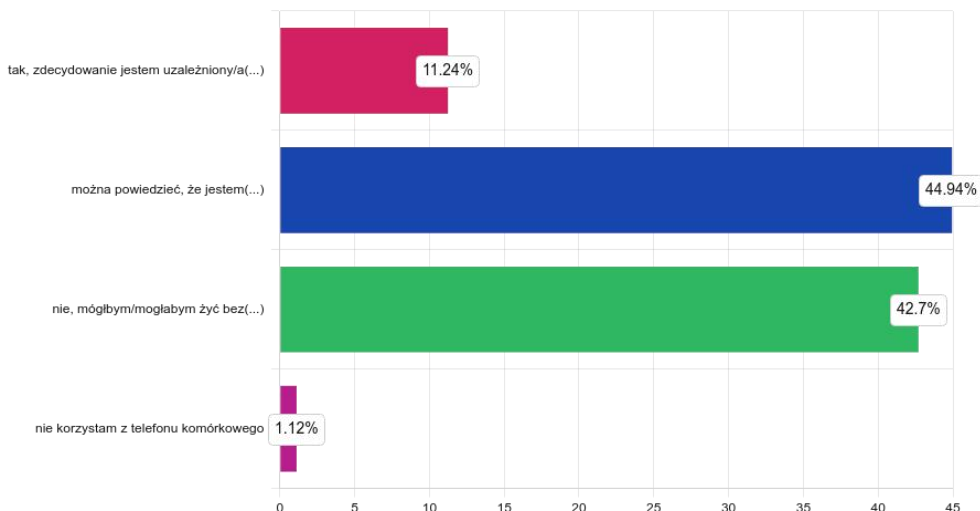
tak, zdecydowanie jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego: **11,24%** (10)

można powiedzieć, że jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego:

44,94% (40)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **42,7%** (38)

nie korzystam z telefonu komórkowego : **1,12%** (1)

Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego” - wybrało ją 44,94% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” została wskazana przez 42,7% badanych, trzecia „tak, zdecydowanie jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego” została wskazana przez 11,24% respondentów. Natomiast najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie korzystam z telefonu komórkowego” - wybrało ją 1,12% badanych mieszkańców.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy?

nigdy: **82%** (82)

kilka razy: **15%** (15)

wiele razy: **3%** (3)

Niniejsze pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani w ciągu ostatnich 12 miesięcy brali udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy. Ankietowani najczęściej zaznaczali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 82%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy” została wskazana przez 15% badanych, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „wiele razy” - wybrało ją 3% ankietowanych uczniów.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

nigdy: **93%** (93)

kilka razy: **5%** (5)

wiele razy: **2%** (2)

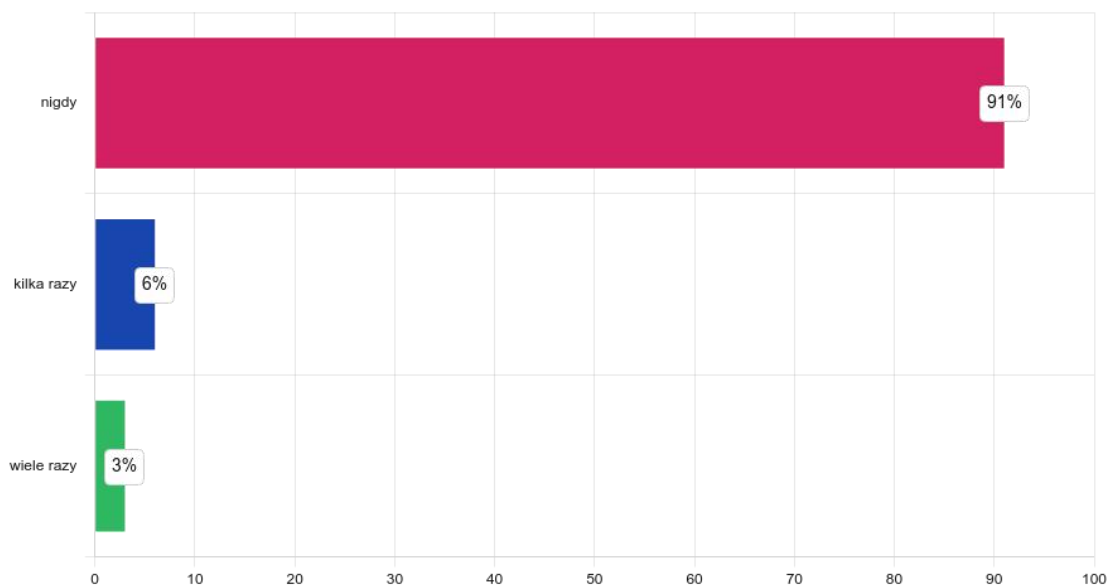
W kolejnym pytaniu ankietowanych poproszono o wskazanie, czy w w ciągu ostatnich 12 miesięcy grali na automatach, w salonach gier. Największa część badanych wskazała odpowiedź „nigdy” - 93%. Natomiast 5% osób wskazało odpowiedź „kilka razy”, a 2% badanych zaznaczyło odpowiedź „wiele razy”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp.?

nigdy: **91%** (91)

kilka razy: **6%** (6)

wiele razy: **3%** (3)

Ostatnie pytanie dotyczące hazardu miało na celu sprawdzenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy ankietowani obstawiali zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nigdy” - 91% osób. Rzadziej wymieniano odpowiedzi: „kilka razy” - 6% rpondentów oraz „wiele razy” - 3% ankietowanych.

7. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowych z Gminy Rząśnik

7. 1. Charakterystyka respondentów

Płeć:

kobieta: **100%** (4)

mężczyzna: **0%** (0)

Badani najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 100% spośród 4 ankietowanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „mężczyzna”.

Wiek:

do 25 lat: **0%** (0)

26-35 lat: **0%** (0)

36-45 lat: **100%** (4)

46-55 lat: **0%** (0)

56-65 lat: **0%** (0)

powyżej 65 lat : **0%** (0)

W ankietowaniu brały udział osoby w wieku: „36-45 lat” - 100% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „do 25 lat”, „26-35 lat”, „46-55 lat”, „56-65 lat”.

Wykształcenie:

podstawowe: **0%** (0)

średnie lub pomaturalne: **0%** (0)

zawodowe: **0%** (0)

wyższe: **100%** (4)

Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „wyższe” - 100% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „podstawowe”, „średnie lub pomaturalne” oraz „zawodowe”.

Miejsce zatrudnienia:

OPS/MOPS/GOPS/MGOPS: **100%** (4)

Punkt Konsultacyjny: **0%** (0)

KRPA/MKRPA/GKRPA/MGKRPA: **0%** (0)

Policja: **0%** (0)

Środowiskowy Dom Samopomocy: **0%** (0)

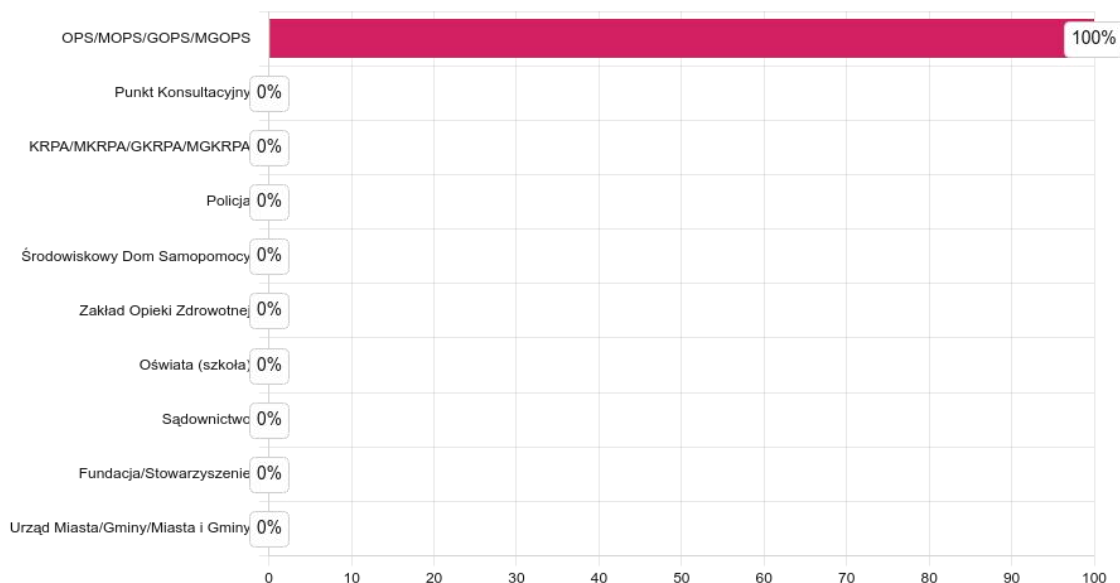
Zakład Opieki Zdrowotnej: **0%** (0)

Oświata (szkoła): **0%** (0)

Sądowictwo: **0%** (0)

Fundacja/Stowarzyszenie: **0%** (0)

Urząd Miasta/Gminy/Miasta i Gminy: **0%** (0)

Badani respondenci najczęściej pracują „OPS/MOPS/GOPS/MGOPS” - wybrało ją 100% spośród badanych osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „Punkt Konsultacyjny”, „KRPA/MKRPA/GKRPA/MGKRPA”, „Policja”, „Środowiskowy Dom Samopomocy”, „Zakład Opieki Zdrowotnej”, „Oświata (szkoła)”, „Sądowictwo”, „Fundacja/Stowarzyszenie” oraz „Urząd Miasta/Gminy/Miasta i Gminy”.

7. 2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych

Jaki problem społeczny w Pana/i opinii jest najbardziej widoczny na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi. alkoholizm:

100% (4)

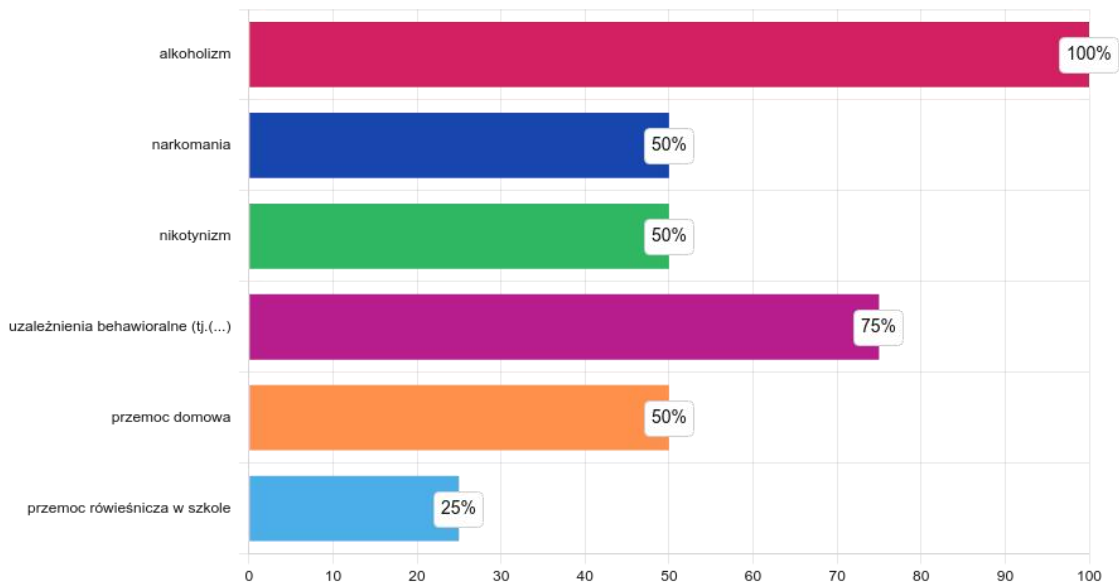
narkomania: **50%** (2)

nikotynizm: **50%** (2)

uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów): **75%** (3)

przemoc domowa: **50%** (2)

przemoc rówieśnicza w szkole: **25%** (1)

Ankietowani wskazali, iż najbardziej widocznymi problemami są: „alkoholizm” - 100%, „uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów)” - 75%, „narkomania” 50%, „nikotynizm” - 50%, „przemoc domowa” - 50%, a także „przemoc rówieśnicza w szkole” - 25%.

Według Pana/i opinii, jaki jest główny powód występowania problemów społecznych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi. bezrobocie:

25% (1)

ubóstwo: 50% (2)

bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: 75% (3)

niezaradność życiowa: 50% (2)

długotrwała lub ciężka choroba: 50% (2)

niepełnosprawność: 0% (0)

alkoholizm: 100% (4)

narkomania: 0% (0)

wielodzietność: 0% (0)

bezzdomność: 0% (0)

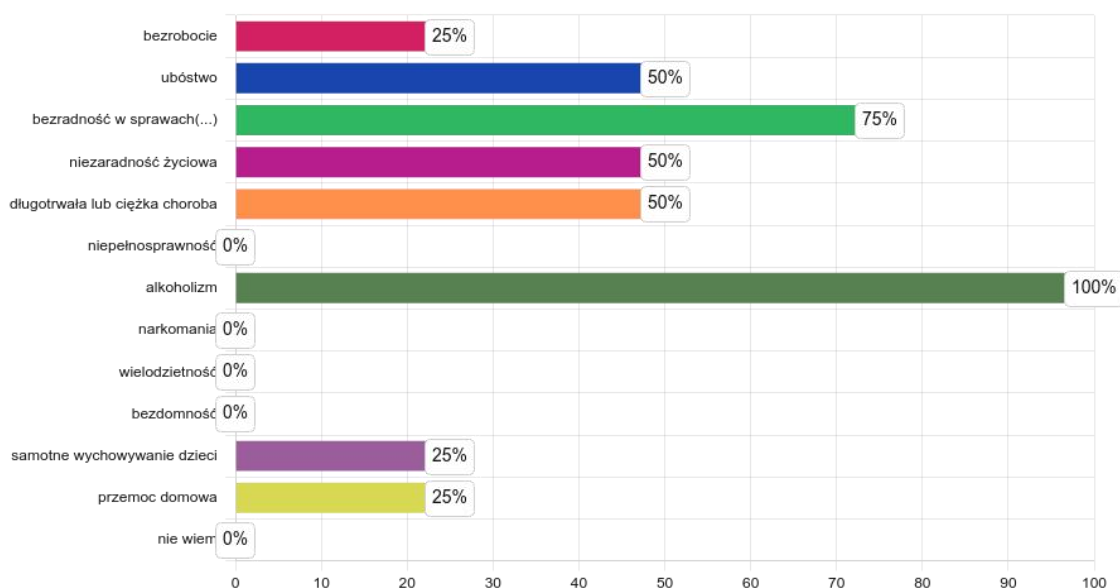
samotne wychowywanie dzieci: 25% (1)

przemoc domowa: 25% (1)

nie wiem: 0% (0)

Ankietowanych poproszono także o wskazanie głównych powodów występowania problemów społecznych na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych. Badanie wskazywali następujące odpowiedzi: „alkoholizm” - 100%, „bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych” - 75%, „ubóstwo” 50%, „niezaradność życiowa” - 50%, „długotrwała lub ciężka choroba” - 50%, „bezrobocie” - 25%, „samotne wychowywanie dzieci” - 25%, „przemoc

domowa" - 25%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „niepełnosprawność”, „narkomania”, „wielodzietność”, „bezdolność” oraz „nie wiem”.

Które grupy społeczne najbardziej narażone są na występowanie problemów społecznych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi. nieletni:

75% (3)

osoby dorosłe: **50%** (2)

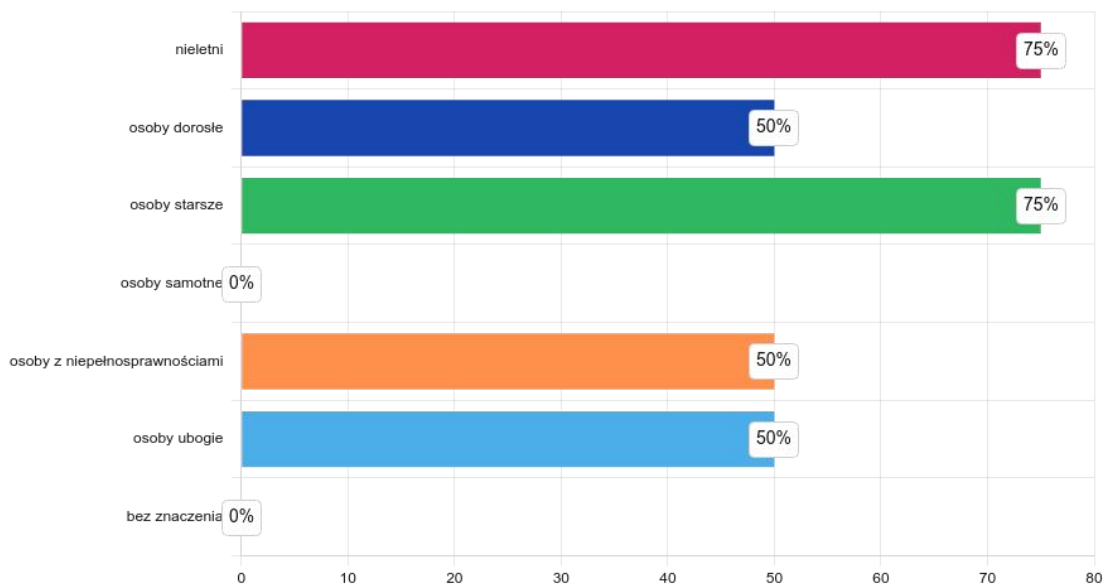
osoby starsze: **75%** (3)

osoby samotne: **0%** (0)

osoby z niepełnosprawnościami: **50%** (2)

osoby ubogie: **50%** (2)

bez znaczenia: **0%** (0)

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie grupy najbardziej narażonej na występowanie problemów społecznych. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nieletni” - wybrało ją 75% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „osoby starsze” została wskazana przez 75% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „osoby dorosłe ” - 50% osób, „osoby z niepełnosprawnościami” - 50% badanych, „osoby ubogie” - 50% ankietowanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „osoby samotne” oraz „bez znaczenia”.

Proszę ocenić, jak zmieniło się spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

wzrasta: **100%** (4)

jest stałe: **0%** (0)

maleje: **0%** (0)

nie mam wiedzy: **0%** (0)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „wzrasta” - wybrało ją 100% badanych osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „jest stałe”, „maleje” oraz „nie mam wiedzy”.

Jak często spotyka się Pan/i zjawiskiem uzależnień alkoholowych?

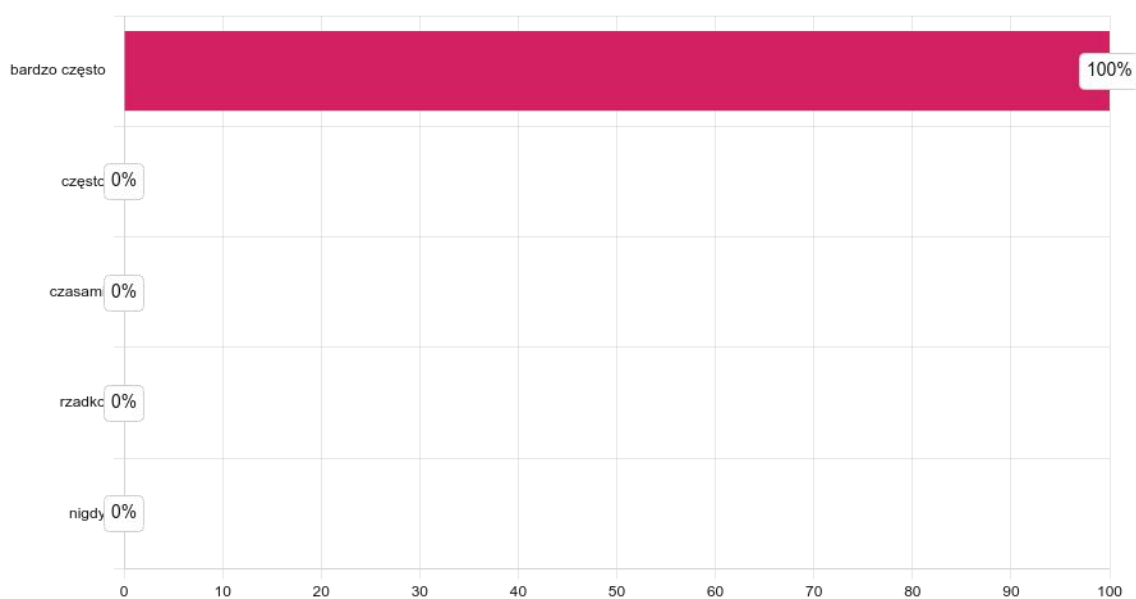
bardzo często: **100%** (4)

często: **0%** (0)

czasami: **0%** (0)

rzadko: **0%** (0)

nigdy: **0%** (0)

Przedstawiciele instytucji pomocowych zapytano jak często spotykają się ze zjawiskiem uzależnień alkoholowych. Udzielano następujących odpowiedzi: „bardzo często” - 100% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „często”, „czasami”, „rzadko” oraz „nigdy”.

Jakie główne konsekwencje stosowania alkoholu Pan/i zauważa?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi. popadanie

w konflikty: **50%** (2)

rozpad rodziny: **100%** (4)

samotność: **0%** (0)

załamanie: **0%** (0)

przemoc domowa: **50%** (2)

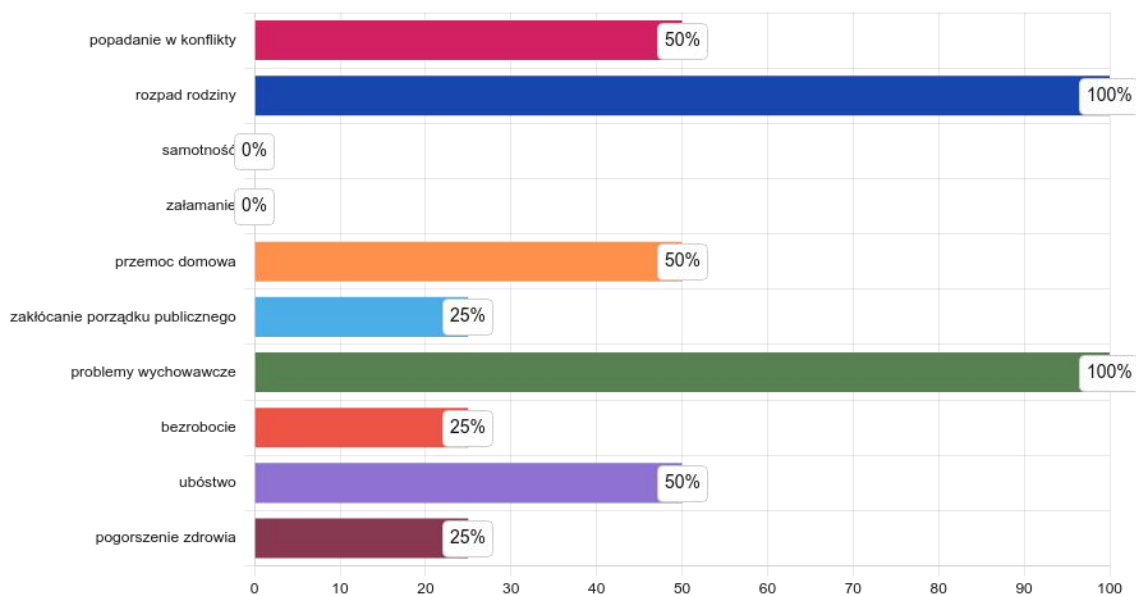
zakłócanie porządku publicznego: **25%** (1)

problemy wychowawcze: **100%** (4)

bezrobocie: **25%** (1)

ubóstwo: **50%** (2)

pogorszenie zdrowia: **25%** (1)

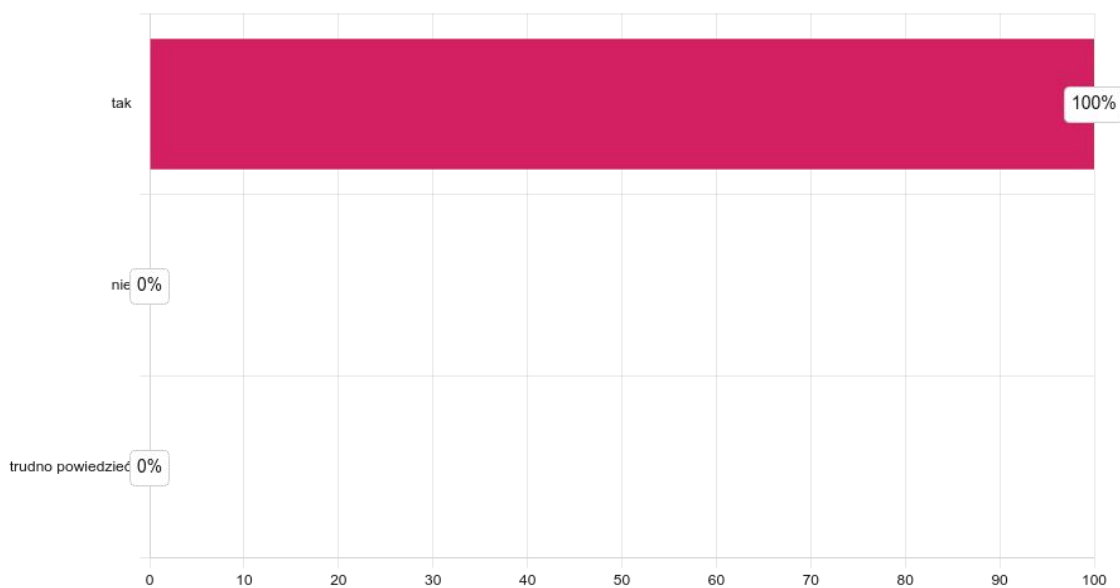
Badanych specjalistów poproszono o wskazanie głównych konsekwencji stosowania alkoholu, które zauważają. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „problemy wychowawcze” - 100%, „rozpad rodziny” - 100%, „popadanie w konflikty” 50%, „przemoc domowa” - 50%, „ubóstwo” - 50%, „zakłócanie porządku publicznego” - 25%, „bezrobocie” - 25%, „pogorszenie zdrowia” - 25%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „samotność”, „załamanie”.

Czy Pana/i zdaniem na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych)?

tak: **100%** (4)

nie: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **0%** (0)

W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych). Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 100% spośród 4 badanych osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie” oraz „trudno powiedzieć”.

Czy zna Pan/i miejsca na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, gdzie można zakupić/otrzymać narkotyki/inne substancje psychoaktywne/inne środki psychoaktywne (np. leki w celach pozamedycznych)?

Można wybrać kilka odpowiedzi. nie

znam takich miejsc: **25%** (1)

na osiedlu: **25%** (1)

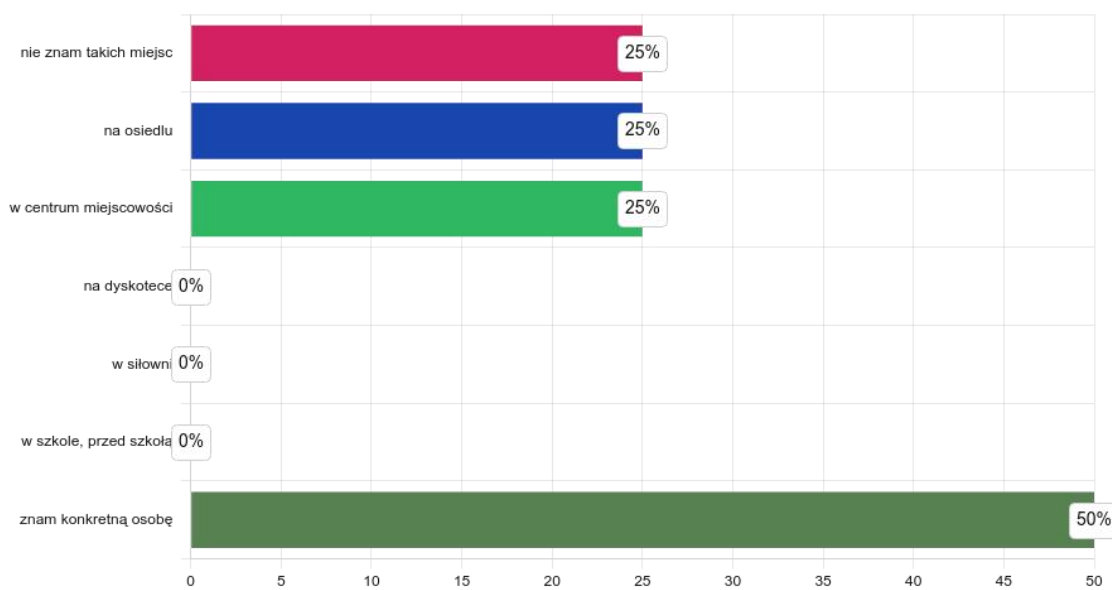
w centrum miejscowości: **25%** (1)

na dyskotecce: **0%** (0)

w siłowni: **0%** (0)

w szkole, przed szkołą: **0%** (0)

znam konkretną osobę: **50%** (2)

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub inne substancje psychoaktywne. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „znam konkretną osobę” - wybrało ją 50% osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie znam takich miejsc” została wskazana przez (25%) respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „na osiedlu” - 25% ankietowanych, „w centrum miejscowości” - 25% badanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „na dyskotecce”, „w siłowni” oraz „w szkole, przed szkołą”.

Czy spotkał/a się Pan/i z problemem uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych? (cyberuzależnienia, hazard itp.)?

tak: **100%** (4)

nie: **0%** (0)

Następnie badanych zapytano, czy spotkali się z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywanych przez nich obowiązków. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 100%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie”.

Z jakim rodzajem uzależnień behawioralnych spotkał się Pan/i?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

hazard: **50%** (2)

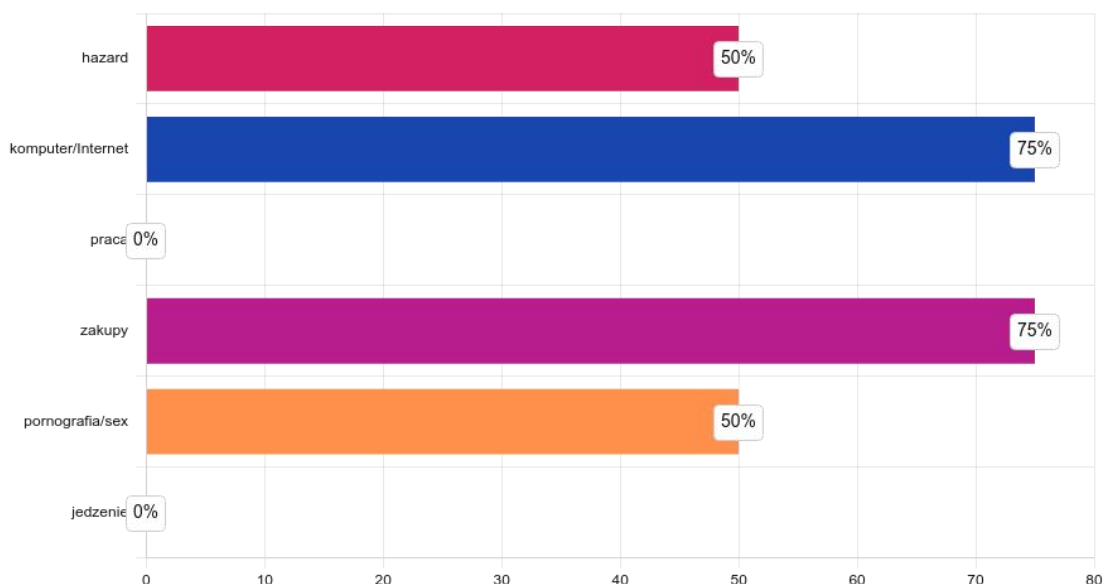
komputer/Internet: **75%** (3)

praca: **0%** (0)

zakupy: **75%** (3)

pornografia/sex: **50%** (2)

jedzenie: **0%** (0)

Specjalistów poproszono o wskazanie rodzaju uzależnień behawioralnych, z którymi się spotkali. Respondenci wskazywali: „komputer/Internet” - 75%, „zakupy” - 75%, „hazard” 50%, „pornografia/sex” - 50%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „praca”, „jedzenie”.

Jaka forma pomocy oferowana jest osobom z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi. poradnictwo:

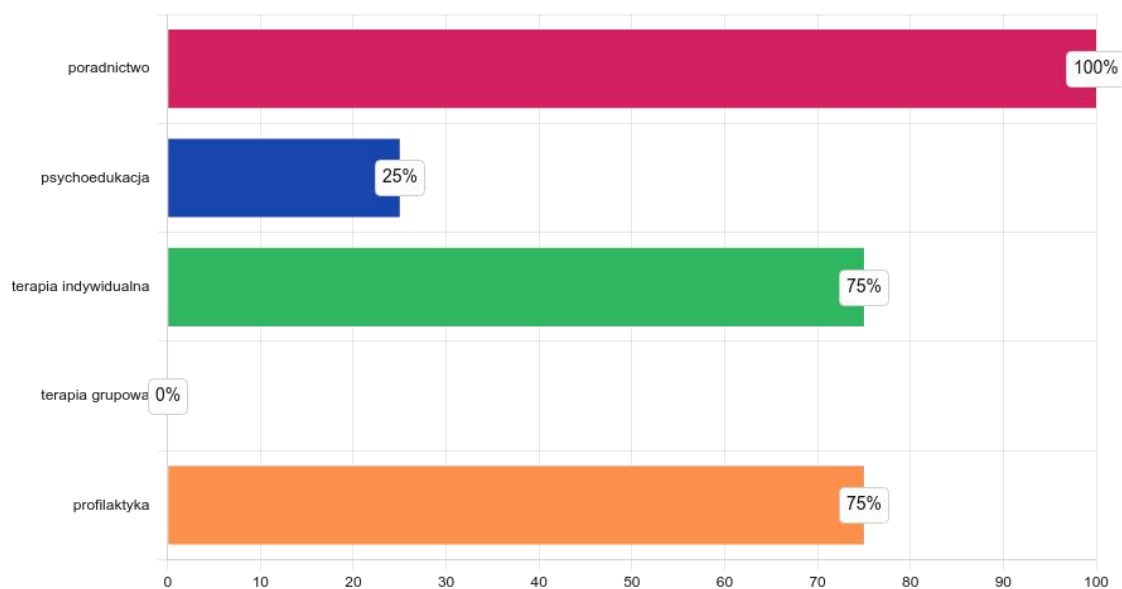
100% (4)

psychoedukacja: 25% (1)

terapia indywidualna: 75% (3)

terapia grupowa: 0% (0)

profilaktyka: 75% (3)

Na pytanie jaka forma pomocy jest udzielana osobom z uzależnieniem behawioralnym, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „poradnictwo” - wybrało ją 100% osób. Druga w kolejności odpowiedź „terapia indywidualna” została wskazana przez 75% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „profilaktyka” - 75% osób, „psychoedukacja” - 25% badanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „terapia grupowa”.

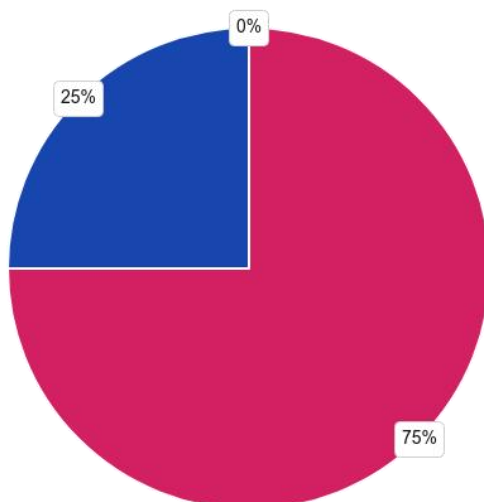
Czy w Pana/i opinii uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny?

wysoki: 75% (3)

umiarkowany: 25% (1)

niski: 0% (0)

nie ma wpływu: 0% (0)

W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „wysoki” - wybrało ją 75%. Druga w kolejności odpowiedź „umiarkowany” została wskazana przez 25% badanych respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „niski” oraz „nie ma wpływu”.

Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?

tak: 0% (0)

nie: 100% (4)

Na pytanie: „Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?” ankietowani wskazywali najczęściej odpowiedź „nie” - wybrało ją 100% osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „tak”.

Jeśli nie, to Pana/i zdaniem, do kogo o pomoc w razie problemu uzależnień zwracają się mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

do innych instytucji pomocowych: **50%** (2)

do rodziny: **75%** (3)

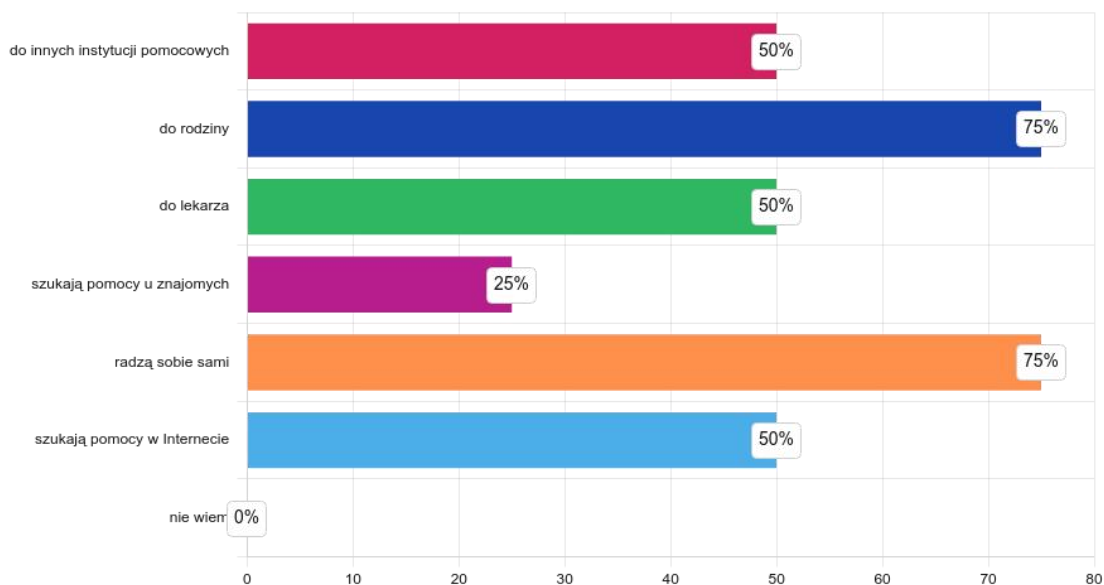
do lekarza: **50%** (2)

szukają pomocy u znajomych: **25%** (1)

radzą sobie sami: **75%** (3)

szukają pomocy w Internecie: **50%** (2)

nie wiem: **0%** (0)

Respondentów poproszono o wskazanie osób lub instytucji, do których mieszkańcy zwracają się w razie problemów uzależnień. Wymieniano następujące odpowiedzi: „do rodziny” - takiej odpowiedzi udzieliło 75% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „radzą sobie sami” - 75%, „do innych instytucji pomocowych” - 50%, „do lekarza” - 50%, „szukają pomocy w Internecie” - 50%, „szukają pomocy u znajomych” - 25%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie wiem”.

Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

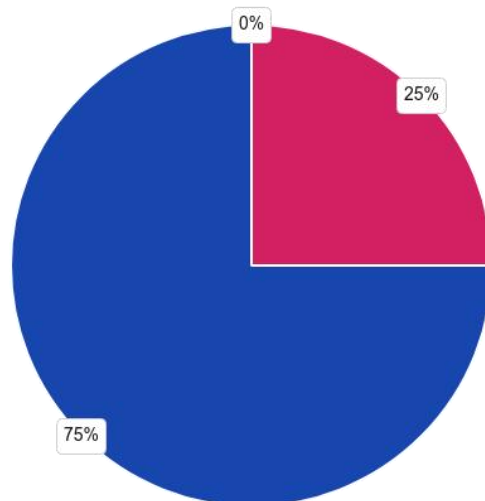
bardzo często: **25%** (1)

często: **75%** (3)

czasami: **0%** (0)

rzadko: **0%** (0)

nigdy: **0%** (0)

Na pytanie: „Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?“, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „często” - wybrało ją 75% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „bardzo często” została wskazana przez 25% badanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „czasami”, „rzadko” oraz „nigdy”.

Czy Pana/i zdaniem sprzedawcy oraz właściciele punktów sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stosują się do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi?

(punkty sprzedaży alkoholu zawierają tablice informacyjne, w okolicy sklepów nie spożywa się alkoholu) tak: **0%** (0)

nie: **100%** (4)

nie wiem: **0%** (0)

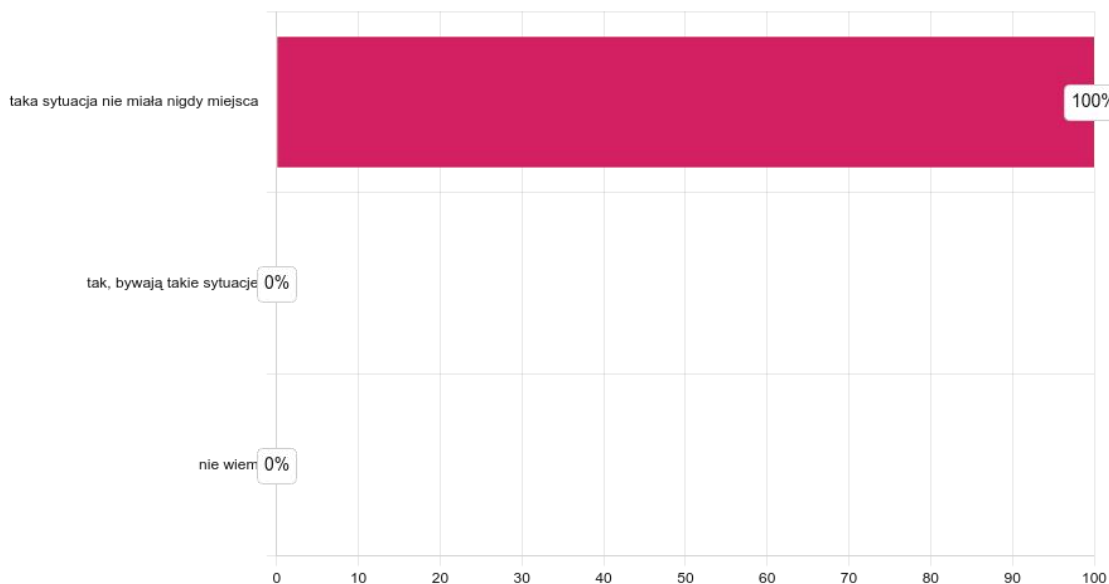
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 100% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 0% badanych respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie wiem”.

Czy ma Pan/i wiedzę, że punkt sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stracił koncesję za sprzedaż alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym?

taka sytuacja nie miała nigdy miejsca: **100%** (4)

tak, bywają takie sytuacje: **0%** (0)

nie wiem: **0%** (0)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „taka sytuacja nie miała nigdy miejsca” - wybrało ją 100% spośród 4 badanych osób. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „tak, bywają takie sytuacje” oraz „nie wiem”.

Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy domowej?

tak: **100%** (4)

nie: **0%** (0)

Na pytanie: „Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy domowej?” respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 100%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie”.

Jakiego rodzaju przemocy najczęściej doświadczają mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi. psychiczna:

100% (4)

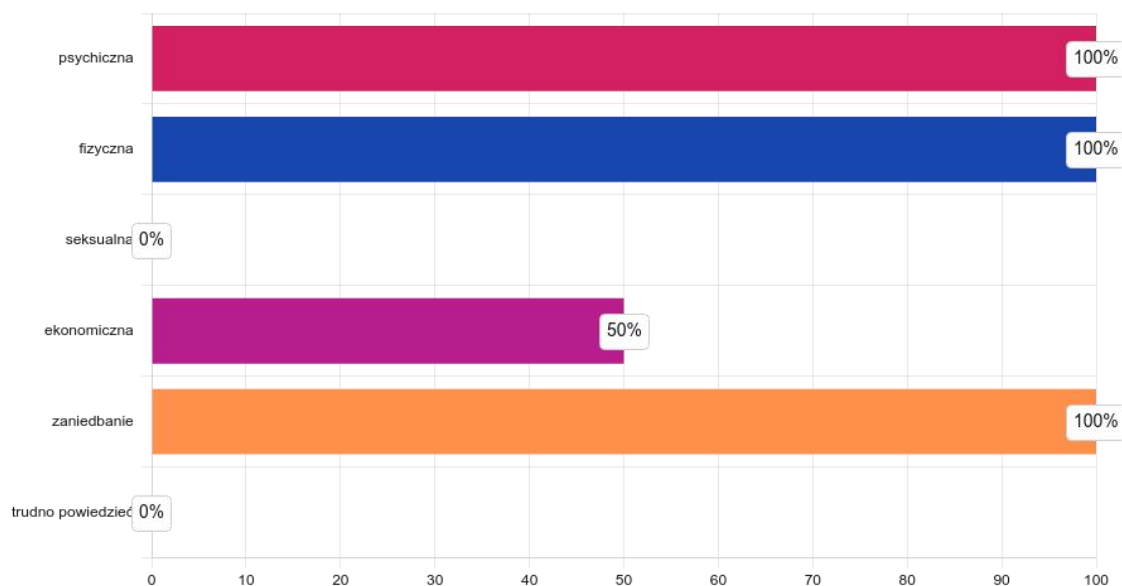
fizyczna: **100%** (4)

seksualna: **0%** (0)

ekonomiczna: **50%** (2)

zaniedbanie: **100%** (4)

trudno powiedzieć: **0%** (0)

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie najczęstszego rodzaju doświadczanej przemocy przez mieszkańców. Respondenci wskazywali odpowiedzi: „psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „fizyczna” - 100%, „zaniedbanie” 100%, „ekonomiczna” - 50%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „seksualna” oraz „trudno powiedzieć”.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem doświadcza przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

kobiety: **100%** (4)

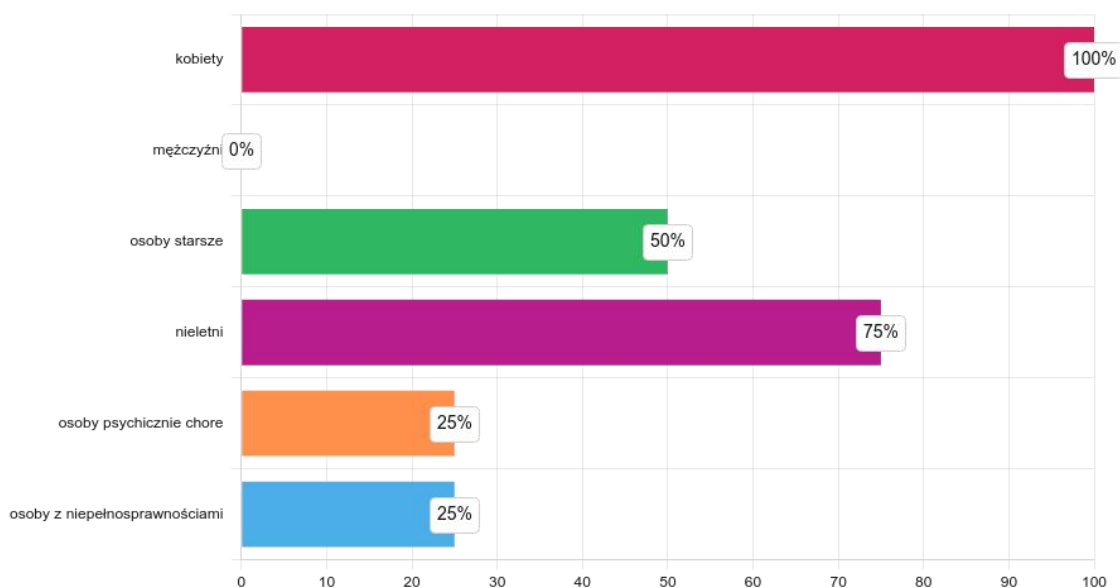
mężczyźni: **0%** (0)

osoby starsze: **50%** (2)

nieletni: **75%** (3)

osoby psychicznie chore: **25%** (1)

osoby z niepełnosprawnościami: **25%** (1)

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie która grupa ich zdaniem najczęściej doświadcza przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „kobiety” - wybrało ją 100% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nieletni” została wskazana przez 75% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „osoby starsze ” - 50% osób, „osoby psychicznie chore” - 25% badanych, „osoby z niepełnosprawnościami” - 25% ankietowanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „mężczyźni”.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem stosuje przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnieni: **100%** (4)

osoby ubogie: **0%** (0)

recydywiści: **0%** (0)

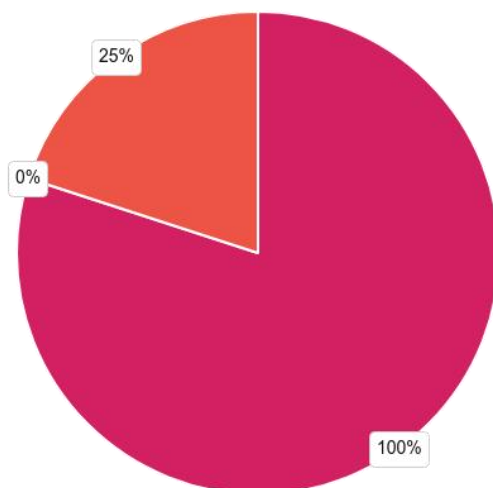
młodzież: **0%** (0)

bezrobotni: **0%** (0)

osoby chore: **0%** (0)

nie wiem: **0%** (0)

Inne odpowiedzi: **25%** (1)

Inne odpowiedzi:

- osoby które w dzieciństwie również doświadczały przemocy

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie grupy społecznej, która ich zdaniem najczęściej stosuje przemoc. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „uzależnieni” - wybrało ją 100% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „Inne odpowiedzi” została wskazana przez 25% respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „osoby ubogie”, „recydywiści”, „młodzież” oraz „bezrobotni”.

Proszę wskazać w jakim obszarze Pana/i zdaniem zachodzi potrzeba zorganizowania szkolenia dla pracowników służb pomocowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości: **75%** (3)

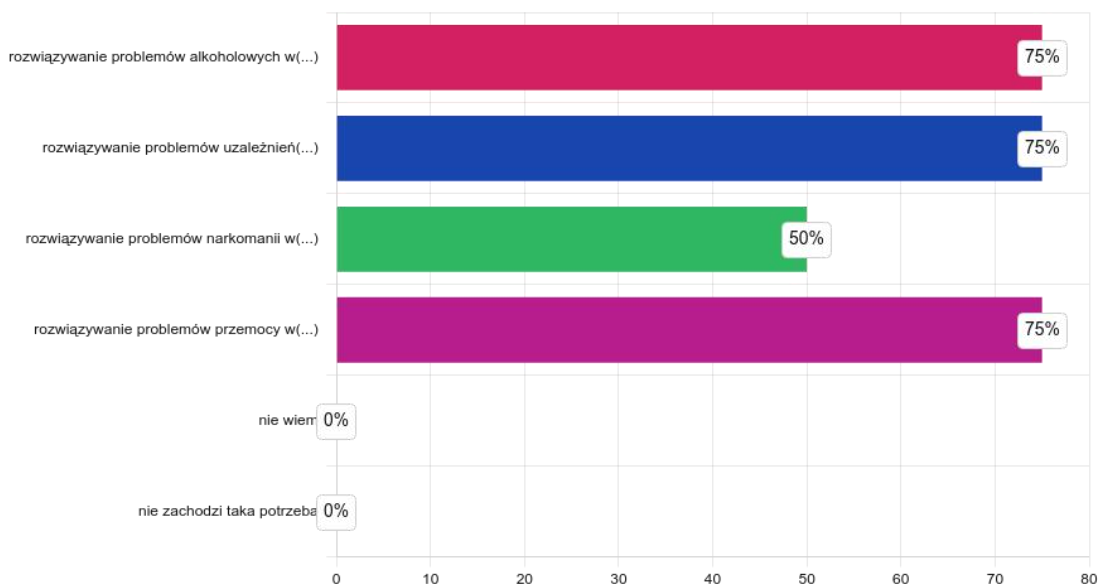
rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości: **75%** (3)

rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości: **50%** (2)

rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości: **75%** (3)

nie wiem: **0%** (0)

nie zachodzi taka potrzeba: **0%** (0)

Respondenci zapytani o zapotrzebowanie szkoleniowe pracowników służb pomocowych najczęściej wskazywali odpowiedź „rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości” - wybrało ją 75% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości” została wskazana przez 75% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości” - 75% osób, „rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości” - 50% badanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie wiem” oraz „nie zachodzi taka potrzeba”.

Czy Pana/i zdaniem lokalne władze z terenu wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych podejmują odpowiednie działania, aby ograniczyć picie alkoholu, zażywanie narkotyków i dopalaczy, uzależnienia behawioralne oraz przemocy?

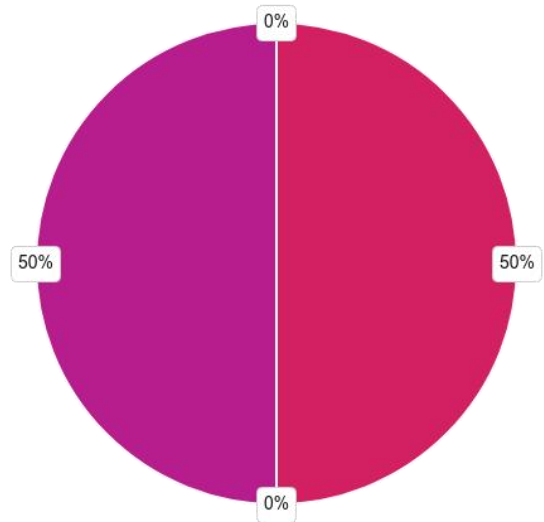
tak: **50%** (2)

raczej tak: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **0%** (0)

raczej nie: **50%** (2)

nie: **0%** (0)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 50% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „raczej nie” została wskazana przez 50% badanych specjalistów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „raczej tak”, „trudno powiedzieć”, „nie”.

Czy Pana/i zdaniem mieszkańcy, na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, są wystarczająco poinformowani o istnieniu instytucji pomocowych jak Zespół Interdyscyplinarney, G/KRPA, grupy wsparcia itp.?

tak: **75%** (3)

nie: **0%** (0)

trudno powiedzieć: **25%** (1)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 75% spośród badanych 4. Druga w kolejności odpowiedź „trudno powiedzieć” została wskazana przez 25% respondentów. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nie”.

8. Wnioski

Najważniejsze informacje i wnioski wypływające z przeprowadzonych badań zostały pogrupowane według obszarów badawczych, wynikających z przyjętej metodologii. Należy jednak nadmienić, że obszary te są ze sobą ściśle powiązane i dlatego trzeba je analizować również całościowo. Stąd możliwe jest ujmowanie jednego zagadnienia w więcej niż jednym obszarze badawczym.

Skala zjawiska uzależnień chemicznych wśród mieszkańców

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU

Przedłużająca się sytuacja epidemiczna oraz niepewna sytuacja polityczna wraz z konsekwencjami społecznymi takimi jak: zmienna sytuacja gospodarcza kraju, izolacja społeczna, zmniejszone poczucie bezpieczeństwa może wpływać na pogłębianie się problemu uzależnienia od alkoholu.

Problem uzależnień alkoholowych wśród ankietowanych mieszkańców nie przybiera jednak dużych rozmiarów. Z deklaracji ankietowanych wynika, iż po alkohol sięga 81,0% osób, jednak większość z nich pije kilka razy w roku (33,0%). Z problemem uzależnień od alkoholu mogą zmagać się osoby, które sięgają po niego kilka razy w tygodniu (6,0%) oraz codziennie (7,0%). Abstynencję deklarowało 19,0%

Dane pokazują, iż ankietowani najczęściej sięgają po alkohole niskoprocentowe, tj. wino (35,8%), piwo lub cydr (44,44%), a także: whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole (23,465%) i wódkę (25,93%). Alkohol spożywają głównie w domu (66,67%) oraz podczas spotkań organizowanych przez znajomych (56,79%).

Blisko połowa ankietowanych, w sytuacji gdy spożywa alkohol wypija jednorazowo małe dawki (44,44%). Po bardzo małe dawki alkoholu sięga 33,33% badanych, średnie ilości wypija 13,58%, duże - 6,17%, a bardzo duże - 2,47% osób.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż 20,99% badanych wykonywało swoje obowiązki znajdując się pod wpływem alkoholu. 13,58% osób robi to czasami, a 3,7% często.

Ankietowani zasugerowali także obecność problemu kobiet w ciąży spożywających alkohol – 13,0% osób spotkało się z tym zjawiskiem.

Wskazywano także, iż w Gminie Rząśnik może występować problem pijanych kierowców, 39,0% ankietowanych przyznało, że spotkali się z tym zjawiskiem, w tym 16,0% osób widuje je czasami, a 2,0% bardzo często.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD NARKOTYKÓW I DOPALACZY

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych w Gminie Rząśnik nie przybiera dużych rozmiarów. Wśród badanych 9,0% osób zażywało kiedykolwiek te substancje, a wśród nich 2,0% osób robiło to tylko raz. Badani sięgali po tego typu substancje głównie dla przyjemności/relaksacji (55,56%) oraz z ciekawości (44,44%).

Skala zjawiska przemocy wśród mieszkańców

34,0% ankietowanych zna kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w domu. W okresie ostatnich 30 dni przemocy doznało 2,0% osób, natomiast w ostatnim roku 7,0% osób. Największa część respondentów - 23,0% doświadczyło różnych form przemocy więcej niż 12 miesięcy temu.

Ankietowani, którzy doświadczali przemocy przyznawali, iż była to przemoc psychiczna (81,25%), rzadziej przemoc fizyczna (46,87%), mobbing (9,37%), zaniedbanie (15,62%), przemoc seksualna (15,62%) oraz przemoc ekonomiczna (21,87%). Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów był najczęściej mąż/żona (18,75%) i mąż/żona (18,75%).

Zachowania przemocowe stosowało 16,0% ankietowanych mieszkańców, w tym 3,0% w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem. Przemoc stosowali głównie wobec męża/ żony (43,75%). Osoby stosujące przemoc nie były pod wpływem środków psychoaktywnych (75,0%).

Skala zjawiska uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców

Większość ankietowanych mieszkańców nie wie, czym są uzależnienia behawioralne (45,0%). Analizując problem uzależnień od komputera i Internetu, można zauważyć, iż zdecydowana większość osób codziennie korzysta z urządzeń typu komputer, telefon komórkowy, konsola itp. (73,0%). Jednak większość tych osób korzysta z tych urządzeń od 1 do 3 godzin dziennie (37,08%) oraz od 3 do 6 godzin dziennie (22,47%). Ankietowani korzystają z Internetu głównie, aby przeglądać social media (69,05%), kontaktować się ze znajomymi (51,19%).

Wśród ankietowanych mieszkańców obserwuje się niewielki odsetek ankietowanych, którzy uważają siebie za osoby zdecydowanie uzależnione od telefonu komórkowego (11,24%).

W Gminie Rząśnik nie obserwuje się wysokiego odsetka osób uzależnionych od hazardu. W ciągu ostatnich 12 miesięcy w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy kilka razy brało udział 15,0% osób, na automatach do gry kilka razy grało 5,0% ankietowanych, a zakłady bukmacherskie obstawiało kilka razy 6,0% osób.

Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych

Największym problemem w Gminie Rząśnik, zdaniem specjalistów, są: „alkoholizm” - 100%, „uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów)” - 75%, „narkomania” 50%, „nikotynizm” - 50%, „przemoc domowa” - 50%, a także „przemoc rówieśnicza w szkole” - 25%.

Większość respondentów przyznała, że spotyka się z problemem uzależnień alkoholowych w gminie (100,0%). Za główne konsekwencje spożywania alkoholu badani wskazali rozpad rodziny (100,0%). Analizując problem uzależnień od narkotyków zdaniem ankietowanych jest on widoczny w gminie (100,0%).

Zdecydowana większość przedstawicieli służb pomocowych uważa, że w gminie występuje problem uzależnień behawioralnych (100,0%). Najpopularniejszymi uzależnieniami behawioralnymi, z którymi spotkali się ankietowani jest: „komputer/Internet” - 75,0%.

Część przedstawicieli służb pomocowych uważa, że na terenie gminy występuje problem przemocy domowej (100,0%). Ich zdaniem najpopularniejszą formą przemocy, którą doznają mieszkańcy jest przemoc fizyczna (100,00%) oraz psychiczna (100,0%).

Grupą najczęściej doznającą przemocy są kobiety (100,0%) oraz nieletni (80,0%). Natomiast przemoc najczęściej stosują osoby uzależnione (100,0% ankietowanych wskazało taką odpowiedź).

Skala zjawiska uzależnień chemicznych wśród uczniów

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU

Kiedykolwiek alkoholu próbowało 20,0% uczniów młodszych i 15,62% uczniów starszych. Kontakt z alkoholem mieli częściej uczniowie starsi. Inicjację alkoholową uczniowie zaczynają najczęściej w wieku 8 lat lub mniej (43,24% uczniów młodszych) i 13-14 lat (46,67% uczniów starszych).

Uczniowie wskazywali, iż po alkohol sięgali głównie w czasie uroczystości rodzinnej (26,67% uczniów starszych), co może pokazywać, iż odbywało się to za zgodą i pod opieką najbliższych osób. Można wysunąć wniosek, iż miało to formę próbowania alkoholu. Starsi uczniowie dodatkowo często sięgają po alkohol przez pomyłkę (26,67%) i ze znajomymi poza domem (13,33%). Natomiast młodszy uczniowie często wskazywali, iż sięgnęli po alkohol przez pomyłkę (27,03%).

W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem alkohol spożywało 20,0% klas 7-8. 50,0% uczniów starszych przyznało, iż zdarza im się pić alkohol w samotności. Uczniowie starsi, którzy piją alkohol, przyznają, że spożywają małe jego ilości

(50,0%).

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD NIKOTYNY

Do palenia papierosów przyznało się 14,05% uczniów klas 4-6 oraz 12,5% starszych uczniów. Wśród młodszych uczniów 9,19% paliło raz, 4,86% kilka razy. W przypadku starszych uczniów 6,25% paliło raz, 5,21% kilka razy, a 1,04% pali regularnie. Pokazuje to, iż problem uzależnień od nikotyny jest bardziej widoczny wśród starszych uczniów.

Większość uczniów pierwszego papierosa wypaliło w wieku 11-12 lat (42,31% uczniów młodszych oraz 50,0% uczniów starszych).

Uczniowie starsi, którzy palili papierosy w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem, deklarowali, że palili „11-20 papierosów dziennie” - 8,33% osób.

Do palenia e-papierosów przyznało się 3,42% uczniów młodszych i 9,3% uczniów starszych.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD NARKOTYKÓW LUB DOPALACZY

Dane wskazują, iż 2,16% uczniów młodszych i 1,04% uczniów starszych miało kontakt z substancjami psychoaktywnymi.

Skala zjawiska przemocy wśród uczniów

Przemocy doświadczyło 37,84% młodszych uczniów i 18,75% uczniów starszych. Przemocy częściej doświadczali uczniowie klas 4-6. Przemoc wobec uczniów stosowali głównie koledzy ze szkoły (48,57% uczniów młodszych i 55,56% uczniów starszych). Uczniowie młodzi doświadczali głównie przemocy psychicznej (58,57%). Rzadziej doświadczali przemocy fizycznej (55,71%). Starsi uczniowie najczęściej doświadczali także przemocy psychicznej (72,22%).

Przemoc wobec innych osób stosowało 25,41% uczniów klas 4-6 oraz 12,5% uczniów klas 7-8. Wśród uczniów młodszych 28,65% uważa, że w ich szkołach występuje przemoc między uczniami. Natomiast w przypadku uczniów klas 7-8 odpowiedź twierdzącą wskazało 17,71% uczniów.

Skala zjawiska uzależnień behawioralnych wśród uczniów

Zdecydowana większość uczniów (69,19% uczniów młodszych i 78,12% uczniów starszych) codziennie korzysta z urządzeń elektronicznych typu tablet, komputer, telefon komórkowy.

Uczniowie młodzi na tę aktywność poświęcają najczęściej „1-3 godz.” dziennie (46,87%). 4,69% uczniów zadeklarowało, że poświęca na tę aktywność ponad 10 godzin dziennie. Starsi uczniowie najczęściej każdego dnia spędzają na korzystaniu z komputera i Internetu od 1 do 3 godzin (42,67%). Powyżej 10 godzin na tę aktywność poświęca 4,0% uczniów. Uczniowie korzystają z Internetu głównie, aby kontaktować się ze znajomymi (75,56% uczniów młodszych i 86,02% uczniów starszych).

Nie wszyscy uczniowie korzystają z komputera i Internetu w sposób właściwy. Zdarzają się sytuacje, w których uczniowie poświęcają na tę aktywność zbyt dużo czasu co ma wpływ na ich codzienne funkcjonowanie oraz relacje z innymi osobami.

Zdecydowana większość uczniów nie korzystała z gier hazardowych - taką odpowiedź wskazało 91,4% uczniów klas 7-8. 5,32% uczniów starszych i 5,56% uczniów młodszy uważa, że są zdecydowanie uzależnieni od telefonu komórkowego. Bez telefonu komórkowego mogłoby żyć 40,0% młodszych i 47,87% starszych uczniów.

Uczniowie znają choroby związane z nieprawidłową relacją z jedzeniem. Wiedzą czym jest anoreksja (60,42% uczniów starszych), bulimia (51,04% uczniów starszych) oraz kompulsywne objadanie się (60,42% uczniów starszych).

Większość uczniów przyznała, że nie podejmuje żadnych działań, ponieważ waży tyle ile trzeba (57,29% uczniów starszych).

Wyniki badań ESPAD

Dane, które przedstawiasz, dają interesujący wgląd w zachowania związane z używaniem alkoholu, paleniem papierosów, i zażywaniem narkotyków/dopalaczy wśród młodzieży w wieku 15-16 lat. Porównanie wyników lokalnego badania z danymi z badania ESPAD dla tej samej grupy wiekowej ujawnia kilka kluczowych różnic i trendów.

W kwestii alkoholu, oba badania pokazują, że połowa młodzieży miała doświadczenie z alkoholem, ale lokalne dane wskazują na dominującą popularność alkoholu domowej produkcji. Jest to znacząco odmienne od wyników ESPAD, gdzie popularne są piwo, cydr, wino i wódka. Ta różnica może świadczyć o regionalnych lub kulturowych preferencjach w wyborze alkoholu.

Jeśli chodzi o palenie papierosów, w lokalnym badaniu 75% respondentów nigdy nie paliło, co jest wyższym odsetkiem niż w ESPAD (50.30%). Dodatkowo, w lokalnym badaniu ci, którzy palili, zazwyczaj palili 11-20 papierosów dziennie, co jest zdecydowanie różne od danych ESPAD, gdzie większość respondentów nie paliła w ciągu ostatnich 30 dni. To może wskazywać na bardziej świadome podejście do palenia i jego zagrożeń wśród lokalnej młodzieży.

W przypadku narkotyków i dopalaczy, około 25% respondentów w obu badaniach próbowało tych substancji. Jednak lokalne badanie wykazało bardziej zróżnicowane wzorce używania różnych substancji (w tym ekstazy, kokainy i heroiny), co może sugerować łatwiejszy dostęp do różnorodnych narkotyków w tej społeczności.

Na koniec, co do znajomości miejsc sprzedaży narkotyków i dopalaczy, lokalne badanie pokazuje mniejszą świadomość takich miejsc w porównaniu z ESPAD. Może to sugerować, że problem narkotyków jest bardziej widoczny lub rozpowszechniony w społecznościach uczestników ESPAD.

Podsumowując, te dane ukazują ważne różnice w zachowaniach związanych z używkami wśród młodzieży. Różnice te mogą być kształtowane przez szereg czynników, w tym regionalne, kulturowe, a także dostępność i świadomość zagrożeń. Ważne jest, aby te różnice były brane pod uwagę w tworzeniu polityk zdrowotnych i edukacyjnych skierowanych do młodzieży.

9. Rekomendacje

Przeprowadzone badania, oparte na badaniu ankietowym, pozwalają wnioskować, że w Gminie Rząśnik istnieje zagrożenie uzależnieniami od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a mieszkańcy doświadczają także problemu przemocy w rodzinach.

Skala problemów jednak nie przybiera dużych rozmiarów. Zgromadzony w przebiegu badań materiał empiryczny umożliwi stworzenie kompleksowego programu działań naprawczych. Niezbędne będzie podjęcie szeroko zakrojonych i odgórnie skoordynowanych działań mających na celu transformację uwidocznionych obszarów problemowych przez osoby oraz instytucje bezpośrednio zaangażowane w tworzenie programu profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych.

Poniżej zaprezentowano jedynie możliwe kierunki działań w tym zakresie, które mogą stanowić inspirację do dalszej pracy na najbliższe lata w zakresie przeciwdziałania problemom społecznym.

W świetle przedstawionych wyników badań rekomenduje się podejmowanie oddziaływań we wskazanych niżej, obszarach:

• **Zapobieganie powstawaniu problemów uzależnień chemicznych i behawioralnych:**

• Wyniki przeprowadzonej diagnozy pokazały, iż skala problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców i uczniów nie przybiera dużych rozmiarów. Warto jednak podejmować systematyczne działania profilaktyczne, aby zapobiegać wzrostowi uzależnień zarówno wśród młodszych jak i starszych ankietowanych. W związku z tym rekomenduje się realizację programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych i zdrowego stylu życia.

• Zarówno młodszy jak i starsi ankietowani wskazywali, iż zdobycie alkoholu oraz substancji psychoaktywnych w gminie jest możliwe. 18,0% dorosłych mieszkańców uważa, że zdobycie narkotyków lub dopalaczy w gminie jest łatwe. Jeśli chodzi o dostępność alkoholu to 11,46% uczniów klas 7-8 sądzi, iż zdobycie alkoholu w gminie jest łatwe. Z tego względu zaleca się zwiększenie wykrywalności i ograniczanie dostępu do substancji psychoaktywnych oraz alkoholu i wyrobów nikotynowych dla dzieci i młodzieży.

• Organizacje różnych form edukacji rodziców, dotyczących m.in. świadomego rodzicielstwa, porozumiewania się ze swoimi dziećmi i rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, wychowania bez przemocy. Dane pokazują, że kontakt uczniów z rodzicami oraz fakt, iż rodzice wiedzą w jaki sposób uczniowie spędzają czas, ma wpływ na ich kontakt z substancjami uzależniającymi.

• Promowanie i organizacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, osoby dorosłe i całe rodziny. Zaleca się wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań. Działania te powinny mieć formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.

• Zarówno młodszy jak i starsi ankietowani przyznawali, iż zarówno palenie papierosów, jak i sięganie po narkotyki i dopalacze może mieć zdecydowanie negatywny wpływ na zdrowie. Pokazuje to, iż respondenci mają świadomość negatywnego wpływu tych substancji na zdrowie. Rekomenduje się, realizowanie działań na rzecz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, aby pokazać pozytywne przykłady działań mających korzystny wpływ na zdrowie.

• Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmocnienie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie wśród dzieci i młodzieży przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych. Zaleca się wspieranie prospołecznych działań młodzieży przez mentorów/tutorów, programów liderkich i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji i zdrowia. Diagnoza pokazała, że utrzymywanie dobrych relacji z rodzicami oraz kompetentnymi i troskliwymi osobami dorosłymi (np. dziadkami, nauczycielami, mentorami) jest jednym z ważnych czynników chroniących i wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.

- Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień chemicznych i behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych – zwłaszcza adresowanych do uczniów i ich rodziców.
- Wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie. Diagnoza pokazała, że 55,0% dorosłych mieszkańców oraz 78,38% uczniów młodszych i 62,5% uczniów starszych nie wie czym są uzależnienia behawioralne. Dodatkowo 6,45% uczniów starszych i 2,78% uczniów młodszych podałyby swoje dane osobom poznanym w Internecie, co pokazuje, iż te osoby nie mają świadomości konsekwencji wynikających z tego zachowania.
- Szkoła, oprócz technicznej umiejętności korzystania z Internetu, powinna uczyć racjonalnego z niego korzystania. Należy opracować odpowiednie szkolenia dla nauczycieli, którzy byłiby w stanie w sposób atrakcyjny przekazać zasady racjonalnego używania Internetu. Odpowiednie kursy adresowane do starszych użytkowników powinny być również dostępne w sieci.
- Granie w gry online jest bardzo popularną formą spędzania czasu wolnego wśród młodzieży. Zaleca się angażowanie uczniów w aktywności rozwijające umiejętności interpersonalne. Zastąpienie gier aktywnościami rozwijającymi umiejętności interpersonalne i jednocześnie zaspokajającymi podobne potrzeby motywacyjne ma duży potencjał profilaktyczny.
- Edukacja społeczna na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy, w tym m.in. przez kobiety w ciąży i młodzież, a także zagrożeń związanych z nowymi technologiami i hazardem.
- Realizacja kampanii społecznych w zakresie przemocy w rodzinie, wychowania bez przemocy, relacji i komunikacji w rodzinach. 30,08% ankietowanych mieszkańców zna w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w swoim domu.
- Zaleca się realizację treningu kompetencji psychospołecznych, czyli naukę: radzenia sobie z emocjami i stresem; porozumiewania się i utrzymywania dobrych relacji interpersonalnych; podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów; twórczego i krytycznego myślenia; samoświadomości i empatii. Badania pokazały, iż uczniowie uciekają w świat online, o czym świadczyć może fakt, iż 21,11% uczniów młodszych i 18,28% starszych uczniów często zapomina o codziennych obowiązkach wskutek zbyt długiego przebywania w sieci. Trening powinien być realizowany wśród młodszych i starszych uczniów.
- Sugerowanym działaniem jest umożliwienie młodzieży kontaktu ze znajomymi w formie bezpośredniej poprzez organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Spotkania ze znajomymi pomogą zredukować stres i niepokój.
- Zalecana jest aktywizacja dzieci oraz rodziców we wspólne spędzanie czasu wolnego, tak, by czas z dzieckiem nie był tylko obowiązkiem, ale też czasem własnego rozwoju i poznawania najbliższych osób.
- Działania informacyjne dotyczące podwyższenia świadomości dzieci i młodzieży na temat instytucji. Konieczne jest umieszczenie w szkołach, ośrodkach zdrowia i innych punktach centralnych gminy plakatów oraz ulotek i broszur edukujących w zakresie szkodliwości i skutków picia alkoholu oraz adresów miejsc, w których młodzi mogą szukać pomocy.
- Rekomenduje się zaplanowanie działań edukacyjnych zwiększających świadomość zdrowego odżywiania się i normalizowania sylwetki wśród dzieci i młodzieży.
- 18,0% mieszkańców dotyczy problem uzależnienia od pracy. Konsekwencje wynikające z tego problemu, z jakimi borykają się dorosłe osoby to m.in.: problemy ze zdrowiem, problemy rodzinne lub problemy w pracy. Osoba uzależniona od pracy zazwyczaj nie widzi w swoim zachowaniu nic niepokojącego. Poleca się rozpowszechnianie na terenie gminy plakatów dotyczących higieny pracy oraz tego, jakie zagrożenia niesie za sobą przepracowanie.

• **Wczesne wykrywanie i interwencja w przypadkach bezpośredniego zagrożenia i wystąpienia problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz minimalizacja negatywnych skutków:**

- Wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy, uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z problemem uzależnień oraz występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodzinnym, jak i społeczności lokalnej.
- Wczesna diagnoza środowisk rodzinnych pod kątem zagrożenia uzależnieniami i przemocą, obejmująca interdyscyplinarne działania służące rozpoznaniu problemu oraz zaplanowaniu adekwatnych działań zaradczych.
- Rozwój poradnictwa specjalistycznego, wsparcia socjalnego oraz pracy terapeutycznej z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami zagrożonymi i doświadczającymi uzależnień oraz przemocy w rodzinach.
- Wspieranie tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia i samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin, a także dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz przemocy.
- Zapewnienie ogólnodostępnej pomocy terapeutycznej dla dzieci doświadczających przemocy.

• **W odniesieniu do wyników badania ESPAD rekomenduje się:**

- Ułatwienie dostępu do poradnictwa i wsparcia psychologicznego, które mogą pomóc młodym ludziom w radzeniu sobie ze stresem i naciskiem rówieśniczym.
- Wprowadzenie programów rozwijających umiejętności życiowe, uczących młodzież, jak radzić sobie z presją rówieśników i podejmować zdrowe decyzje.
- Przeprowadzanie regularnych działań prewencyjnych i informacyjnych w miejscach popularnych wśród młodzieży, takich jak parki i centra młodzieżowe.
- Wzmocnienie lokalnych regulacji dotyczących sprzedaży alkoholu i tytoniu, zwłaszcza w odniesieniu do sprzedaży nieletnim.
- Współpraca z lokalnymi służbami porządkowymi w celu monitorowania i ograniczania nielegalnego handlu narkotykami i dopalaczami oraz prowadzenie programów edukacyjnych na temat ich zagrożeń.
- Organizowanie kampanii w mediach lokalnych i społecznościach, aby zwiększyć świadomość zagrożeń związanych z używaniem używek przez młodzież.
- Organizacja warsztatów i sesji informacyjnych dla rodziców i opiekunów na temat problemów związanych z używaniem używek przez młodzież i sposobów wspierania zdrowych wyborów ich dzieci.

• **W odniesieniu do innych problemów społecznych występujących na terenie gminy rekomenduje się:**

- Współpracę z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi w zakresie przedsięwzięć służących m.in. zwiększaniu aktywności społecznej, tworzeniu oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu, aktywizacji marginalizowanych grup społecznych, integracji międzypokoleniowej itp.
- Podejmowanie działań zachęcających młodzież do angażowania się w działalność organizacji pozarządowych, wolontariatu.

- Zaleca się promowanie i organizację form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, osoby dorosłe i całe rodziny.
- **Wzmocnienie systemu instytucjonalnego i organizacyjnego Gminie Rządnik w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom:**
 - Wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej i sprawny przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.
 - Ustawiczne zwiększanie kompetencji pracowników służb społecznych m.in. w zakresie dostępnych form przeciwdziałania uzależnieniom, diagnozy uzależnień, diagnozy przemocy w rodzinie, aspektów prawnych tych problemów i sposobów ich rozwiązywania, mechanizmów współpracy międzyinstytucjonalnej.
 - Współpraca z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi w zakresie przedsięwzięć służących m.in. zwiększaniu aktywności społecznej, tworzeniu oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu, aktywizacji marginalizowanych grup społecznych, integracji międzypokoleniowej itp.

Wdrożenie wskazanych wyżej rekomendacji może stanowić długi proces, ponieważ wymaga z jednej strony działań realizowanych na bieżąco, zapewniających stałe oddziaływania profilaktyczne oraz wsparcie osobom zagrożonym i dotkniętym problemem uzależnień od substancji psychoaktywnych. Z drugiej strony natomiast należy rozważyć i podjąć działania długoterminowe, uwzględniające obecne i przyszłe uwarunkowania, służące wzmocnieniu zasobów instytucjonalnych gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz zapewnieniu, osobom tego potrzebującym, dostępu do specjalistycznej pomocy.